

LA 42 N-108/1 Reged 1909 II/11.

MTA FL. INT.

Lukács Arc.

Kedves barátom, ezt újmagyar
kiállásom oda magának és
sírva - nevetve adnám oda
mind a két kezemet, hogy pro-
ritsa meg és - - és lábbel
nem bennél is ha lehetne,
ha nem volnék rányomva arra
hogy ezen a papíron mondjam
meg magának azt a mit elhatá-
rozott, ha keret foghatalmú.

En is tudtam, hogy fog melesir-
ni, de valahogyan mégsem hit-
tem benne. Tudja miért nem?
Azért mert mondtam magának.
Amikor abban a nagy, állás-
foglaló két csúszó olyan éles
hallottam magam, a mit mon-
tam hogy igaz, hihetetlenül dur-
vának találtam, fajt, bántott.

Éjeden vértől magára, féltem, hogy megtáncoltam. Maga el volt
merülve, nem láttam. Ottor elém is odadobta nagy kérdését és szor-
telem nágyra volt minden. Erer miért? mit jelent? Van-e értelme?
Erer nem tudni volt rá a válasz, és nagy fájt, fájt a szívem a
mint az „igazat” a valót kereste abban a misztikus, megfélemlen-
tő új érzéskörében. De uterem mindegy faj a szívem, min-
degy oldani akarom magamban, mindegy keresek valamit nagy, ha-
talmas varázsmondást, amely egyszerre simává, állátszóvá
megfoghatóvá tenné bennem mindent. Nagy ezrevelte milyen
könyvben íjeder meg, milyen „félős” vagyok. Lássam Gyuri én
nem keresek megijedni, félni, nem bírom ki; összefacsarodik
a szívem ha el kell engednem valamit, nesztetve nyúl az új-
hoz; de lassan, lassan jön egy nagy hullám, a mi magával visz,
valamit nagy meggyugvás, a mi a fatalis unshoz hasonlító és a
mi elhomályosítja a kérdéseket. Egy nagy fellélegzés, rábizom ma-
gam arra a mi magától jönni fog. Ez inkább hisztéria, kicsit is
mint bátorság, de nő vagyok, lány, nem bírom ki sohaig
az engedülést. A mi a kettévágás, nagyon fáj a szívem, a
mi a kiderítés, mindegy engedül vagyok. Loha seuri még fe-
leletet ilyen belső kérdésre adni nem tudott. Loha még en-
ber belli közelséget, közösséget nem érzett, ha sziveltéppő fáj-
dalma nagy öröme volt, de ha megpihenünk, ha elábulunk,

eltelejtjűt magunkat, akkor érez-
zűt a kart a mely fog, érezűt
a simogatást. Lassa így va-
gyor eis a kerdéssel, a kerdési-
vel. A miq elevenet, addig és
utolsóan értem, értem olt, fe-
lenni rá nem bírok. Fájna.
A miq megfogództam bennű,
magunka vesztű, visztű maguk-
kal odáig, hogy megpróbáld cu-
zott ajtótat és minden, van-e
értelme? "Kérdés az ist felelű,
hogy van mindennű értelme,
a mi már volt, a mi mint gon-
dolat v. érzés kerd bennű le-
ni és a miq el nem kerülhe-
tűt, hogy legyen. Van értelme
hogy keres fogjűt, hogy elszad-
jűt, hisz itűt uqz-e reális érte-
lűt" kűt uqz sűt. Hisz abbana
percen, miq kerdűt magunk-
kal, már megvan, már el, kűt

van értelme. Vagy semmi sem
mire értelme, mindegy!

Lassa Gyuri maga vagy jól
tett vele. Maga a harja fadai
hozzá és hi vágja, látni akar és
megengedi, hozzá és is lássam.
Kém is kint, milyen realitás
érzést ad ez nekem, mindegy,
„megfőz elitteléssel” dacára.
Ha én magát meglátom, a ma-
ga „örök eszedű valószínűségem”
és maga a mi nem engem,
szemével” belem kaparodni
arról értem, hozzá és, látja,
van valami. Van egy barátom
a hi a harja, hozzá leger, mert
látja a har és magát meglát-
tatni, ez valami a mi újítás-
sal tölt el. Olyan erős és ha
nosza értem magam (olyan bor-
zasztóan, olyan vigasztalhatatlannal
kiszolgáltatással és érzem magam)

és az én alapjában nagyon vidám „lebensbejelenés”, életem
százó és tudó életem aharó életem most ünnepe. Mindég
emberek csindlár az ünnepeimet, azral hogy életet, nagy
söt életet váltana az ki belőlem. Maga sötét ahar tudni az
én életemből! Ammit fogó magának belőle adni, unat-
ni, a memmit csak látni tud. És én aharó és fogó a maga
óhara, a magja mögé látni, fogó sötétül és olvasni, a
maga életet, a memmit az a maga aharja! Nem volt
egelőre még „Magaró” és mit láttam magában olvasás
közben, mert még nem nagyon léte, de azért merem o-
lyan személyesen határozottsággal írni (a hangon,
látani mégsem lenne olyan nagyon határozott) az a
hogy „fogó” „aharó” mert olyan sötét, (azért egyet és
forosatosat) láttam és éretem már. Lehet hogy „én” és
nem „Maga” volt az. Az romani volna és maga mel-
let tanusodna. Ez a levél csak válasz (még csak nem is
nagyon az) a levelére. Az első levelem, a mit magának
„barátomnak” írt, de ami még tulajdonképpen nem is levél.
Olyan nehezen meggyet keresztül mindennek a mi „első”.

Kérem küldje meg nekem
a „George” círt. A nyugat
art a hámat valaminek odaad-
kallam és perencsésen nem
tam vissza. Kérem megvan.
Tudja, hogy én a George kö-
tetben, majdnem mindugyan-
arokat a helyeket jelöltem
volna meg?

És most Isten vele!
Meleg, szives üdvözléssel
Hilda.

1909 febr. 11.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

VI. Vagy Főújs utca 15.

Dr. Lukács György
úrnak.

F. Bauerhild
Fred
Dugouies Les 2.

1909 Feb. 11.

1441 4-108/2

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1909

II/17.

Te karagudjon Gyuri, hogy olyan
magyar szívet megint a válass-
zal. (Bocsánatot kérek, mert el-
rakhom az idejét; egy levél az
majdnem olyan mint egy egész
eltöltött délután vagy est, sohi-
dőt ves igénybe és nem min-
dég esik jól. A hogy eltalálja az
ember") Itt ültem egy diványtar-
táson és bámultam a levegőt.
A mai este levél írásra jár-
tam, soha emberem kell valóban
nem és megírtam gondolatban
sok levelet, de valahogyan azt
értem a végén hogy mindun-
ganak jól. Aztán elolvastam
újra a levelet és leírtam új
volt. Így értem, hogy levele

első elolvásásakor lámadt erer érzésem és gondolatom, most
megformálódott lelkem érellem és én azt néz a kartam onto-
gati. De aszmar máshoz minsten éde, más nem éremé a
kapszot és azért nem bocsánatot kell kénni a böberődi-
ségemért, de nem magával kell beszélmem, mert ma-
gával tudok, meret (ha nem is mindent még ésegen) bará-
ti. Maga engem látai akar, és én lássam kaparkodom ebbe,
hátha sikerül, ami még sohasem sikerült, hátha megtudom
magam mutatni, hátha tényleg és igazán tud engem lát-
ni. Hiszen megírtam már magának, hogy életet ad nemem
az és érem, hogy a földön járni, igen "látnom", ha vala-
ki nem, és tudni akar. Erer érzés és gondolat két aszmar
szememnek nyoma a víz nemet. Drágaságkereskedő, és én
megmutathatom legnebb apróságaimat! És ha fel tudja o-
ket ismerni, ha ért hozzá! Milyen virázi, milyen emu-
kassan gazdagság és érték mindentem. Gyuri az a bizo-
nyos, semmit sem produkál, meddő meret" az egy egész
világ. Egy kén, kény, ő magaában teljes valami a mihez
már nem fér semmi kici, a mi csak addig meddő, a mi fel-
nem ismeret. De kén amár a világban is csak kell virág, nelli.

favari, est- és néha még király
is. És tudni' érezni hogy én lehet-
lek: virag, nelli, favari est-
és néha még király is, ez nem
életért? nem a legintább, v.
mondjuk legmegintultabb élet-
ért? Hogy-e ez nagyon aso-
nyos volt? De nem lehetek rik-
kár, el ez a legnehe és a leg-
sintább az asoronyban. És az
egyetlen útja, hogy gárdag-
productiona, katalinamagere-
ze magát. Az asorony nem al-
hat egyedül! Ezt mi tételnek
állítottuk fel. Nem, azért, mert
ő saját magától soha nabadul-
ni nem tud, mert ő nem lehet
mint egy férfi, csak egy velő,
gondolkozó, intenzív, önmagát
és mindentététet elfelejtő mű-
rában élő valaki, hanem fű és

1909. évi 17. sz. közt.
kér: mert minden a mit csúfál
él és dolgozik ezerszoros
mással van minden idegéhez,
minden érzékéhez látva, mert
ő mindig egészen önmagával csúfál
mindent, látja, érzi magát. Az
asszony egészen magát adja már,
(arctudatlanság) a mielőtt a férfi,
még csak lát, hall. Látta ezért
"női" fatalizmus az anyém és
"férfi" fatalizmus a magáé. A
férfiasszony ezerszoros lehetősége van,
még mielőtt az asszony előtt már
csak egy út van nyitva; és a fér-
fi előtt ezerszoros kapu nyílhat, ha
dönget (és ő döngetheti) az
asszony előtt az utolsó is be-
csapódhat végleg, ha egy per-
ce lecsúszja a nemét. És melyik
asszony bírja ki végig nyitott
nemével? Látta ezért külön

bőszet a mi „értelen” kérdéseim. De Gyuri én értem magát,
aranyemmyre kintabőszet és aranyemmyre „nő” vagyis (ez
már magában véve oly nemes dolog, hogy képezt a megér-
tésre.) Dougetlem már en is kaput és hánmetam már egy-
szemmel „ismertem” „megfejtethetlem” dolgot. Hisz bizonyos
fodig „semmint sem cordalhosom,” bizonyos faran tül, minde-
nem. Naq mintérium volt körülöttem minden és én el-
szorult nívvel álltam - - - egedül, borzastó egedül.
Mindeműt falmar mentem, mindeműt beleitődtem valami-
be. Azt hittem ha borzastó felelememben hiállok, nem kellja
meg semmi és az az érzésem volt, hogy ilyen egedül, hangta-
lanul hiáltoróddal van teli a világ. Es ez igy is van, tudom
és értem most is. De emuda dolgom az élet kellett elven-
nem (még most is koptatom a hegyét) mert fájo, mérges volt
annyira, hogy nem bírnam hi. Ném ez életet nem adolt, mat
Kétségbeestem, (nem natadug egész multban benélem) mert
teljesen lehanyatlott a kérem. Nem bírok enniöl tovább inni,
de még sodat fog enniöl megfudni. Tudom, hogy az ember leg-
rejtettebb, legfinomabb éijet nem a feleletei. De a kérdési
senit, ezért mélyebbet a férfiar az aboronyorinál. Asszonyor

nem tudnák úgy kideríteni mint
felfiár, mi is annyi kérésű
és talán le kellene mondani min-
den kérésről" és kétségkívül
igazán asomnyorra váltak és
emberrelé. — Milyen nemo-
ni dolgot ez! MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Jaj Gyuri menyit, de
menyit firtáltam magának,
te karagudjón! Vigaszt, meg-
mondok hogy még ~~szépen~~^{szépen}
teget tudni magának mondani.
Nem tudom miért tudsz magának
úgy beélni, mint még felfiálta-
lász nem is tudtam. (Talán még
beszél.) És hogy teljességgel
találsz meg te legyenes, lát nem fo-
gom mindjárt elhűdni ezt a
levelet csak nekem nap múlva.
Köszönöm George - f. Tíjón per-
liáról és szőlő, milyen? mi? - re
választ, jó? Az ilyen "aldia meg-
jót" meglehetősen alacsony.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

VI. Nagy Sándor utca 15

Dr. Lukács György
Úrnak.

Abf. H. Zauer Preget
Ungarn! Dugovics Feb 2

1909 Feb. 17.

L4464-108/3 Reged 1909 III/7.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Vasárnap reggel, olyan igari
"Lomtosgymörgés" hangulat-
ban! Olvasni ültem le tulaj-
donképen, de nem bírtam. Olyan
szép nap sütés, olyan friss
márciusi hó (márciusi hó!
milyen aranyos! ró nem?
Megmosdottam tegnap benne,
azt tartják, attól megörül
az ember, és én szerettem az
ilyesféle babonákat. Ez az
egyetlen nívó (ő zserem) ferdő
odáinn és úgy nagyon csillog
minden, hogy nem is folyt
nevetnem, ugálcom, ^{hall} nem
bírtam mással foglalkozni,

mint elő magammal. Ami most igazán egy kicsit egész-
telméni arzal, hogy magánad írja.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Utolsó levele, mindegyiknél rosszabb volt. Olyan volt
hogy lehanyatlott föle a kezem és valami nagy resignatio
szállt meg. Keüllem is bámultam magam elé. Erre akar-
tam, de értem, hogy olyan halálosan komor és len minden
szavam, olyan mélyről fog csengeni, talán néma is len,
hogy nem lehet. Félttem, hogy meg fog döbbenni, hogy annyi
ra átvient rajtam egész súlyával minden mava. Ma nevet-
kelek, hát írhatok is. Én a most olyannal akarok fordulni ad-
ni mindegyik a mit magánad mondott. Magánad kell az.
Es a maga nagy komorúsága meg is látszott mostolyaqui.

(Úgy jártad őszintén a napfoltot a papíron, azokat kergettem)

Ugy értem Gyuri (ne haragudjél rám ezért) mintha enna-
gát közelebből bálnám, mint maga engem, mintha jobban
"tudnám" magát mint maga engem. Ezt valahogyan ma-
gyaráznom kellene, mert talán csak bizonyos dolgokra
vonatkozik. De olyan nehéz itt magyarázni. Hogyis mond-
jam csak el, a mit olyan furcsán érzel. Talán azért gondot-

L4464-108/3 Fred 1909 11/7.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Vasárnap reggel, olyan igari
"Lom-Lom-morog" hangulat-
ban! Kiváncsi lettem te 'Lulaj-
doulepen, de nem bírod. Olyan
szép nap sütés, olyan friss
márciusi hó (márciusi hó!
milyen aranyos! ró nem?
Megmosdottam tegnap benne
azt a tartályt, attól megörpül
az ember, és én szerettem az
ilyenféle babonákat. Ez az
egyetlen nívó tö zserem.) felfriss
odakinn és úgy kezdődött
minden, hogy nem is folyt
nevetnem, ugálom, ^{te} nem
bírod mással foglalkozni,

És az igazság ismeret mondani,
mert maga az élet tudja ezt.
Maga maga maga lehet vala-
mi csillaggal és én is és ebben
van talán a mi közösségünk.
Hiszen én tudom Gyuri, hogy
az emberek hozzáférhetetlenek,
hogy a belső olyan messze van
egy mástól mint a csillagok,
és az távoli fényű jut el egy-
máshoz, tudom, hogy az em-
beret szívet, szívvel
szólít, majd tengerekkel és
úgy nézhet át egy máshoz vágy-
va egy más után és talán el-
nem jutva egy máshoz. Tudom
Gyuri hogy a nagy lelki kö-
zösség lehetőségei távol
vannak, és én úgy érzem,
hogy a nagy megértés és meg-
látás talán az egyetlen közös
ség a mi létezhetne. Én

nem tudom miért, de én talán nem is kellenék más közösség-
ben. Tudom hogy minden ember egyedül van a lelkével, és le-
képezettségével. Kíváncsi vagyok a sokaság jövőjére. De
erő tudni! Ezt értem, és megértem a keletelt dolgot: az
megértés, közösség. Milyen arány jött a maga mondanivalójához.
A félelem, hogy engem mesére el talál
ragadni, ~~az~~ utam, elhivatva velem, hogy egy utam já-
runk, akkor úgy szerettem volna megfogni a keret és
megmondani magamnak, hogy ne féljen Gyuri, engem
nem lehet megcsalni, mert hisz én nem akarok semmi
mászt, mint azt hogy lássam és én magam, én élni
akarok. Ist nem lehet haragszom mert én értem, hogy
mi két külön csillag vagyunk, hogy két lélek, egy csillag-
ban nem is lehet, de a megfogását látni akarom.
Kell hogy lássam a fényt a csillagban, hogy csillag le-
hessen.

Nem, nem tudok most enni. Nem tudom megmondani,
mit akarok, nem lehet azt megmondani a
mit akarok. Látta Gyuri, hogy végződik a vasárnapi
reggel. Mindig úgy kezdődik és a végén látom

mitlen tehetetlen vagyok.
Gátnaai önkéntesem volna
a napfoltokkal a papírom,
vagy valami egyenlő nép-
dalt leírni, de azt sem
tudom. Most a legjobb
volna, ha a nyarába bony-
latnék és nép csendesen
és mosolyogva riszkat-
nám magam. Átírd.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1909 márc 7.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

V. Nagy János utca 1522.

Dr Lukács György
Úrcaj.

1909 márc 7.

Breget 1909 III/16.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Ez a levél, pedig magánt magán
arant szolui. De magánról
fogor beszélui, ha tudor. A leg-
szívesebben mesélui, de azt
papíron alig tudor, nem
az az érzésem, mintha a mese
lényege a hangok/jésben állug,
abban a bizonyos sorát sejtő
fő hangsúlyban a mellyet a
„hol volt, hol nem volt”-ot ki-
mondjuk, nem leírjuk. A me-
se csak akkor lép ha mondjuk.
Na de nem ezt arantanui
vui. Ez a levél szörnyű
primitív lesz, olyan mint
én, olyan látszó kelleme
régre vonatkozó, hogy látható,
kibontható. Bevallo mag-

gáncs valamint Gyuri. A mielőtt én azt írtam magának, hogy én
magát jobban látom, tudom, éretem is a mit írtam, és me-
gis a lellem legmélyén vártam, reméltem, hogy ne így legyen,
hogy maga megcáfoljon. De ez nagyon titkos érzés volt és
csak a maga levelével váltódott ki egy kicsit és még most is
olyan bizonytalan, hogy csak magának mondhatom meg. Én
egy kicsit nem értettem, hogy miért is nem lát, nem tud maga
enigém, hiszen én meguntattam magam. Aztán eszembe
jött, hogy másféleképp kell magam mutatnom, úgy a hogy az
a férfiak is megérthessék. Lásd Gyuri, a hogy én magát ismerem,
a hogy én hallgatom az talán én vagyok. Én ismerem valaki úgy
el tudja foglalni a lellemet, hogy én valahogyan egészen eltűnök
és csak a másikat lelre élben nem. Az enyém csak a nagy
látásom, megértésem marad, és lellemmel csak nemcsak
radnak és lellem járása testem járásával, lellem hangjával
a csengése valódi hangommal csengésével szorosán össze
van talán forrva. Én egy más lellet úgy tudom érezni,
mint a magamét, nem csak élő ember lellet (és azért hit-
tem, hogy jó szívesen lenne belőlem), hanem min-
den művészt alkotó emberét és az életből félem épen
annyi mesészerűség árát, mint a meséből, regényből

élet. Hát miért nem lát
ezt, miért úgy szeretem
kivánnám, akarom? Látta én
máskor azt éreztem, mintha én
volnék az az árványtő sepper,
a mely a maga ~~szívében~~
lélet ritését követve.

De én most úgy benélek mint
ha le akarom tagadni a lelke-
met, pedig él bennem és ex-
pon olyan iszlált mint ma-
ré. És talán igazán én vagyok
az oka, hogy eddig nem látott
úgy a hogy nem vágyam volt
és magánam is, talán dultá-
gosan csak viselkedje, megér-
tője voltam a maga lelke-
vel. Tudja Gyuri én ki va-
gyok? Egy lány a kiből a
szerelem után vágy olyan
nagy, hogy felemélti magát

benne, a ki annyira vágja
szerepét és szeretve lenni,
hozzáélelemét lenni, hogy
csodavirágként keres valaminek
örzágát, a hol ez az egyetlen
valaminek kiáradhat, és a nagy
szorongása csillapulhat.
Ez belülről örökre síró-
vető, vágyban élő ember,
a kinek az élet, Reservei,
gyönyörűségei vannak, a ki akar
valamint és nem tudja mit
a ki keres utat a hol kiad-
hassa magát, mert minden
láthatatlan falakba ütközik,
és a legimproduktívabb
és a napalatt. Ez a legörö-
nyűbb! Vége úgy értem ma-
gunk mint a ki a saját kis-
csibe belefűlades nagy

Kezveremben kiáltani sem tudok. Az egyetlen határoz (értem
Kifele ható, produktív) érzésem, érzem, még a megértésem,
az meg emberreket is csúfolhat. De mintha ezt maga
már mind tudná. Próbáltam magával beszélni és af-
kor soha mindent megélnék még. Nem érzem maga egy né-
hány mondatból, mintha én egy stílus megtestesülése
lennék, vagy legalább igazadon magam néha? Ez nevetve
jött az eszembe. Személy.

Ne haragudjon, hogy oly rövid feleltem a maga szép, jó leve-
lére, de előbb mindvégig a könyvet szerettem expedíciójá-
ról és csak most jutott hozzám.

Szerettem volna csupa George és Kille idézetből
egy levelet írni magának, abban talán egészen benne
lettem volna. Áprilisban feljövök Pestre (Hubert
Darányához) úgy mindkét már magának. Fény kérem
sajnos nincs jó. Egy 3 év előtti parisi mezejára, ill.
akkor jó volt, most már nem én vagyok. Nem tudom
fotografálni. Pestre majd megpróbálom.
Köszönöm a könyvet, elcsúszott volt mindazt.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

L4464-108/4

Uaga, kedves, kedves, jó
gyuri!

Nagyon sokszor, nagyon
melegem üdvözléi jelle.

Ujjon hamar!!

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1909 márc. 16.

Levele 102/1909 Apr. 11

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

A napokban kossú,
kossú levél fog jö-
ni. Most nem bírok
írni. Nagyon bánt
hozz oly rossz meg-
várattam, de igazán
nem lehetek róla.

Soha sincs elég időm
hozz magának írá-
sra a hozz került

Mert ahogy irás előtt és irás után is
sok sok idő kell, hogy az olyan levél
legyen a milyennek lenni kell és én
most nagyon nyugtalan vagyok. Nyug-
talan, türelmetlen, szerek. Gondolom örü-
lök a tavasznak, de mindig elcsúsz a mi-
nem. Hiányzott legalább a levelem?
Mit gondolt? Jaj! Kint volt az erélyes
nagy nyelven éppen kaptam el a levelet
és merre hogy összemalacosítsam a mi-
elfogtam a zökevényt.

Ysten vele Gyuri.
Ménjen ki messre
messre sőtábris az
erdőbeft és hozzá
rúgzerő fátat lát
die wie aufgetasene
Bachen sind és min-
den olyan mint karou-
catlan nevető kis anax-
loz arros rām gyu-
doljon, vele sőtalyon.
Hilda

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

II. Vas, János utca 15.

Dr. Lukács György
Urak!

L. 442 4-108/6 Reged 1909 IV/3

ANTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Utinde vasárnap reggelen a
magac' Gyuri, még akkor is ha
nem is, és minden napra
sok oraja a magac'; ha elgondol-
todom és messze kisérel, a mi-
kor mondani szeretnék vala-
mit. Akkor nagyon vágyódok
magam után.

Csúnya hideg, és sely reggela
mai, nekem úgy fáj a szívem
és a legjobban szeretnék télen
magam elé bámulni, magamat
vidtelennél átengedni azért, hogy a
romorú, sötét, sűrű hangulat-
nak, a mi rámborít valahányszor
a zöl kopár, vizes ágakat ráz
meg, a melyek mintha reggelen-
ért könnyörögve, úgy merednek

fel. Mindeu olyan kegyetlen ilyen.
Ez és az ember saját magát o-
lyan hidegvérrel kinozza.

Nem bírod most nevetni, pedig
sereket és kelleme.

Gyuri mondja miért vagy
ma elfogult magával szemben?
Mért nem tudod beszélni, pedig
déz hullámszib bennem so
mindeu a mit meg kellene mon-
dani? Mért érzed magam
egyszerre sötétben a ki eddig
legalább azt gondoltam, hogy vilá-
gosan látod?

Utolsó levelémet utolsó üchény
sóra! Megbántottam magát,
hogy így érzed, mintha hasz-
sag lenne az utolsó levelém?
Istene ki benn felelősi kény-
serrel! Ez magad? Ez levelet
is írni napjában, én mindig

magával beszélgetez, nem
hell magának írni és hell hogy
várja a leveleit és hiányoz-
zanak magának. Ugy, szeretném ha
tudná, ki vagyok, ha látja, ha
tudna mindent, mindent az ele-
temből. Ném kislányom mindég
csak egy valami történet ex-
változathat. Emberek jönnék
és jelentenek nem sokat és
arván eltűnnek és fáj a szívem,
vagy újulok és vágyódom.
Dehát ezt is tudja már maga!
Ismerem oly türelmetlen va-
gyok. A legjobban szeretném most
mindenfélé jegetet, jegetet
idefirkálni látnolagos értelem
nélkül, maga abból szelhet,
többet olvashatna, mert ha
én most belelevedez magának

mesélui, holnapig írhatné.
Ma art álmodtam, hogy egy nagy
szép tavasi estén, a mielőtt minden
olyan átlátszó, kristályos volt,
hogy csengett - bonygott minden, be-
jöttém magához a nobilitá. Ott ült
az íróasztala előtt is dolgozott. Ida-
jöttém a íróasztalhoz és kértem, hogy
menjünk sétálni. Magam az a bi-
zonyos mark volt, ráms nézett ko-
molyan hidegen és ránta a fejét nem
jött. Ere én megfogtam a tollát és
ki arattam csavarani a kerékből, ma-
ga nagyon erősen fogta nem bírta.
Arror viaskodni kezdtem, erősen
összenorított ajkakkal. Hiába volt min-
den! Nem bírta a tollat kivenni és
maga továbbra is tépádt, hideg ma-
radt és dolgozott én meg keservesen
Zokogva borultam a földre, és még
most is sírok, hogy meg nem haltam!
Ejnye hamma, hamma, hamma. Nem
tudom, de talán nagy bajod van a fejed
feled!! Ezer üdvözlöt Helvától

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

V. Nagy Sándor utca 15

Dr Lukács György
Úriúr.

1909 Apr. 3.

L94/L4-108/7 Szeged 1909 IV/7.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Kedves, kedves barátom,

Köszönöm hogy megfektette
az álmodmat!! És ha majd
nyugtalan, szomoru álmod
nem környékerül erőre kama-
rabb kap formát minden a
mi eddig olyan nyugtalanító
volt. Nem fogok, nem aratok
többé sírni és álmodni, mert
még jobban a legközelebb kap
és szerte forlat minden a
mi még nem kén, még kelet
kesőben van. Sírni csak kén
dolgozom szabad álmodni csak
erőre, ha kére, egésze álmo-
dunk valamin, vagy a mielőtt
még nincs semmi.

Lehet, hogy minden kéz van,
mindég, hogy kezdet és vég egy
és sírja mindég lehet; nem
tudom. De az én emlékeztetése-
gom az nem csak a magam
emlékeztetése, az a minden
ember és dolog emlékeztetése,
valami ami mindenkiben van
és mindenkiből kibugárad, és a
mi én belőlem úgy tör fel, mint
az újfajta növény. Én ér-
zem a emlékeztetést, mint egy
részem, mint egy velejáró-
lelt (és minden emberrel ha-
ludatosan felmire nem is jut)
magammal hozott részt a lel-
kemben. Azért ne sajnáljon
Gyuri, az Istent ne. Én a
sajnálást, mindég olyan holt
dolognak érzem, egy temetés
utáni hangulat. A holt embe-
rer

127.
128.
elő meleg érzelmet tartoz-
nak, csupán az, a hol jelen van,
aranyilgyen fájó, kiűző, ott
nem marad, nem lehet saj-
nálui. A sajnálat az a min-
den dolgot vége után jöhet
csak, az, a befejezés, befeje-
zése. En igaz érzemlegelátt,
és azért fogja meg a Kerecs
Gyuri, simogasson, de ne
sajnáljon, ne. Nem lehet
róla! De én beemem olyan
főző érzést kell a sajnálat,
valamint közönyt érez ki
belőle. Pedig maga együtt
érez velem Gyuri, lát engem,
hisz érzem és irta, és nem
a közönytől félt, valamint
mástól, a mit meg mond
ha ki indom majd nagyon
magam fejezni. Nag-e

Gyuri, maga nagyon nagy
felelősséget érez az emberis-
égel nemben, ha valamilyen
viszonyban van velük?

En tudom érzem ezt mindig
magamban is (talán azért
vannak állandóan lelkiis-
meretfurdalásaim) és magá-
mat is érzem. Maga nem akar
semit sem rögzíteni, mert
~~olyan hiányos ismeret áll~~
zi, a minden dolgot műlő, eph-
viére voltát, és mert ezért bi-
zalmatlan minden iránt (ma-
gában és másban) a mi meg-
állami látónál és azért szelheti
a dolgokat. Maga mindig erő-
sábban meg mint mások és
azért nem akarja felrakni a
pillanatot, a másik pillan-
tát, mert talán hamarabb
kellene elejtene a másik-

1909. évi 6067
uál és az visszaesne rá. És
mert mindezzel szemben
olyan sorsféle érzéssel állunk,
(mindnyáján) nem akarja fel-
hagyni, élni az épen elő-
térbe nyúló, mert hisz a
következő pillanatban már
elhomályosul. És most iz-
gatott kéresképen tör ki belő-
lem, hogy ne kimélje annyi-
ra az emberélet! Ne, mert
azt magától veszt el percek.
Ként az életet a helyett,
hogy magának adnád. De
nem, nem rosszul fejtetem
és magam felet, hogy nem
isz fogja majd éltetni a
hogy gondolom. És mindig
a meséjére és minden dol-
gára gondolok. Gyönyörű
szép! A mesétől minden

értes, hisz az is volt az ábram-
fejtés. És úgy látom magát
hozzá viszor, másna) illatból
máskor, életből lecsúszd
nagy a szerepei (ha csak egy
pillanatra is) a magáéi tá-
ra nyitva és úgy nézi a
nehéz tudatlanság máskor
élet elismeri maga előtt.
Nem csupán le a nevet se,
azért mert érz, hogy egy pill-
nat múlva fel kell nyitni
őket mindennek de a ma-
ga pillanata rövidelt a
mindeni más pillanata-
nál és nagy fájdalmat
ad az vele másna). Hozza
nagyon nehéz a másodfaj-
dalma! Lassó ez az érzés
16 éves koromban jött és

azóta mindig érsem. És ha-
raggom magamra, hogy any-
ujra érsem. De magamra
az más, magát csak a saját
könyvei, vihetik előbbre és
magamra azt minden fá-
dalom, a hol meg kell áll-
ni. És magamra meg kell
állni, mert maga sajnos.
Ne túlságosan az asztalod és
ne sajnálj a őt, ~~mint~~ ^{mint} ~~amint~~
mintha kicsinyi tené az er-
tékület, mert mi nem azért
vagyunk itt, hogy adódj
legyünk, hanem lépcsőfok
a mi magunk emelkedés.
Ezek olyan homályos és
kétséges verem, a miel
el próbáltam magamra
adni, nem felel meg nekem.

mi kén formájában belűt.
Olyan mintha a csapadék
iradna. Tavaly ilyenkor ne-
kem is szép vésző tavaszon
volt. És akkor ha öntudatlan
is (mert maga váltotta ki-
tőlem) értem a végét az
érzésben, vinnyoztam. A
merelmes levelek nem mer-
tem használni valószínű,
pedig mereltem volna. De
egy levelet kaptam, a melyet
elolvassam, legrözekebb
vász fogott el egy forró, ke-
redélyes merelmes levelet imi-
mert kén értem akkor, hogy
remeg bennem minden. És
irtam, irtam, átengedtem
magam egészen valószínű, talán
inkább kívánt mint érzett
(akkor ezt nem láttam) forró, erős
érzésű. És mielőtt a végére

1909. évi 7. sz. 1061
értem a levelnek megadókbe-
tem. Villámgyorsan ment át
a ~~fejem~~ lelkemen az értes, hogy
ez nem igaz. A levél végé-
vel mintha már csak fél lett
~~tt~~ volna meg az értesanyag-
ról; az él és erejével hatott
rá az írás és lecsendesed-
tem, félig kihültem. Arról
aztán odairtam a végére, hogy
igaz mind a mit irtam és
mégse, hiszen belőle semmit,
egy dót sem, mert különben
egy percig sem levet nyugodt,
mert úgy fogom magamról
írni, mint egy nőnyű ha-
zusiág szűzát. Pedig nem gy-
dolum most hasznoságuat, hisz
elkuldöm a levelet. És fo-
gok még írni (ast irtam akkor)
még sok nép, furcsa levelet
írni, de himni nem szabad

őrel, csak pillanatig, a med-
dig egy őlelés tart és aztán
vége. Ő nem tudta mit a-
rod, nem értette, és várta
a küszöböt és hogy a leve-
lérben hinni lehessen. Várta
a következő levelet ~~az~~ mely
végre igaz len és én nem
nem volt meg a bátorságom,
a kívánc^{ság} levelet megírni,
nem tudtam értelmezni
igaz oda állítani, mint el-
gondolhatóan 'falus'ket.
Es soha többet nem írtam
pedig nagyon szerettem ^{valamit feljegyezni és elmentet} ~~ot.~~
Es kiáta volt minden küés
nem tudtam, nem tudtam
elleni semmit! Utert az
értelmezést csak élni lehet
és nem elmondani! Utert
egy csod sokkal kevesebb

kötelez, mint egy ^{reklám} levél, és
igaz igazabb. Mert egy levél
arányit kevesebb, mindegyik
nek külön elmeny, mindegyik
benn az együttállítás, hogy
munkája, igazsága. Ez már
régóta tovább vágyok, miros
a másit megkapja a levelet
és azért találom én minden
levelemet, ha átolvasom, el-
küldés előtt olyan butának
esetlenség és egy kicsit
nem igaznak. És azért bi-
zonytalan minden levelem
és azért vannak benne fél-
reértések és nyugtalan sej-
telések. Vics meg bennük
a pillanat igazsága. ~~De a~~
~~gondolatok azt kívánják~~ És
azért immár mindegyik
már bizonyos leveleket most.
Mert mi levelekben találko-

vábl jutottunk, mint mielőtt
együtt voltunk és egy olyan
nagy érekesorlop van most
közöttünk, a mielőtt helyet, ne-
vel nem tudunk adni. „Vér-
telen melegség van még csak
közöttünk, de, sőtőtten va-
gyunk csak közel egymáshoz”,
mondja maga és ez oly nagy
a szomorúság. De ne
gondolja, hogy én átromor-
tódott a mi egen nép vino-
nyunkat. Az egen urstaniti-
ráson azért volt mert ére-
tem, hogy valamibe bele-
kellene nyugodni és nem
tudni, nem akarod; látni kell
ott a hol én már bearttam
csúnya a neimeket. És most
jön a mindennek alapja: nő
vagyok, lustább vagyok mint

1909. 6061
Ti fészias, Kevésbé forelne
mindenmél a hintázásara; a
bizonytalan a fére a me-
lyen leg könnyebben morgand.
Mert mi olyan hamar be-
lefáradunk abba, ha nem ad
haljút magunkat.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

Gyuri, Gyuri, miket festesz
en itt magánad! És maga
milyen jó, türelmes, hogy
végig hallgat, pedig annyi
dolga van. Lásd ilyen bő-
benédies lenni, ha vala-
ki meleg nyelvet egy kis
rénébe befogad és így
viszontlani a jólásszabá-
sággal. De ha merem egy-
zzer valacsi enembe ju-
tott, akkor így kergetőzve
a gondolat (gondolalornat
nem merem őt nemzeni)

L4464-108/8 Jpeged 1909 IV/15.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Kedves, kedves Gyuri,

Megint keresztletél egy mást
leveleim, és most várjuk
mindannyian a másik levelet
magy-e?

Most jöttem haza öszhang-
zattal örökök, a hol Kőnig
Péter magy ösre-motiváló-
ta" és ösre-phrasis"-ok a fe-
jemet, hogy csak magy ring.

Nem furek, hogy annyi re-
net tanulod? Mert lássa
mind hozzá tehetségem. Oh
régóta tanulod már zong-
rázni és nem tudod rendesen,
most az öszhangzattanalis
kínlódom, azt hiszem kevés e-

redmennyel. Szerencsétlen
személyes a zene, mert
amigra, de amigra szeretem.
Arról vagyok a legrosszabb belűt,
ha szép zenét halló. Mindent,
minden fajtát, minden nevé-
től feldobor bennem a hang.
Még sem tudtam mondani, mi
még bennem végbe, zene
hallatára, csak értem valami
nagy, jó. És maga? Hát
magára a zene?

De hogy én itt erről fesse-
get! De hát az óra halála
alatt még nagyon elfoghat. Tud-
ja Gyuri, olyan furcsa ve-
lem így analizálni a zene-
dolgozat, bemeni a műstü-
dó vezényhájába, bontani

INT.
Arc. Azt a mi mint egészen széjjel
bontkattalannak látom, hat,
valahogy így mintha nem is
ezen a földön jött volna lét
re, v. mint valami öngyőző
teremtési tényleg. Eleinte
szinte alig feltett, hogy ha
majd "ismerem, tudni" fogom
nem fogom magam megítél-
ni tudni, aróval ~~valamennyi~~
ismeretlen erővel. De nem
igazán Istennel! (Erre igazán fel-
sokajtottam.)

Mindég a vége jött rá, hogy
egész mást látok inni. Sajd
főképpen dolog egy ilyen levél.
Mindemmel pedig magam
ora gyűri, egy kicsit harag-
zom is magára (de csak egy
ici-picit.) Lássam mikor megap-
tam az utolsó levelét vala-
mi végtelenség magamra.

ség fogott el. Levelével a kezem-
ben jaitam majdnem egy nap,
mintha a kézét fogtam volna.
Ez mellett volt a magának
saj magam gyöngédet, magam
jól mondani, magam me-
legem 'mii, valahogy más-
képen mint eddig - - és
nem merem (ez talán nem
az igazi nő, de nem tudok jobbat
nem tudom talán megmagyaráz-
ni miért. Az egyik levelem ma-
gához küld, a másikhoz vissza-
lét. (és akkor én olyan borzalomra ré-
gylem magam) Alig várom
már, hogy feljőjék Pestre. 30-án
reggel jövök, majd még megírom
külsőben és sajnós csak 3 na-
pig maradok. Éppen 3 hét.
Ez olyan tavasz ^{van} gyűri, olyan
tavasz.

Hilda's

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

VI. Nagy Sáros utca 15.

Dr. Lukács György
Úr.

1909 Apr 18.

1909 ~~7~~ 21.MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Lukács 5-108/10

Likveur kell uagyon csak
nehány sorra írás rd, de
kell, hogy minél előbb
kapja meg ezt a levelet.
Este megint fogok írni,
de azt perne csak hol-
nap adhatom fel. Még
nem tudom mit írok,
hogy gondolatom és
azt a künölt érte-
mélát, a melyet most

beköszűnő és elfogyó a létezetemet. Gar egy
valamint ezzel tintán, hogy kell, hogy rögtön kap
jon válság levélre, hogy kell, hogy irótkap
jon tökély — magam miatt —, mert
milyen és igazán van köröm magához, értem,
és maga miatt, mert nem tud bevélni
most korraim.

Faj, hogy olyan, becslet után, és faj a
maga levele magam, mert hiány és eső
formát nyeltem volna találni annál a mit
mondani szerettem volna és mert nem talál
tam, hát megmeredtem és fesszem. És
nem értem egy pillanatra sem, hogy magam
— itt még nem lehetünk — mindenben közeledés

volt. De én egy percre
megálltam, mert nem
tudtam eddig hogy ma-
guk felfiat állnak, min-
dég csak egy helyben áll-
nak, legfeljebb csak né-
ver felel és mi megint
és olyan nagy utat kell
megtennünk. A magyarok
bűnkeze a gör. úgy látod,
a mit volnék annak, nevé-
re az egy kis nemesség,
de a mit meg kell látni és ki-
vélni kell, mert hiába van
csinnyal lenni. En becses
még minden magat hallja és
magának becsel. Hilda.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

II. Nagy Lajos utca 15.

Dr. Lukács György
Urak.

1909. 11/21. este.

MTA FIL. 183.

Lukács Arc.

Ugy értem, mintha meg-
siet fától borult vol-
na rá, ami eltakar ma-
ga elől. Mintha bejósdi
játékának, így tűnt
~~fel~~ elő és aztán me-
gint el az alarú, arcú,
de furcsa, hogy én mindegy
értem, megfogja valaki,
legalább így néz ki, hogy
maga hová búj. Ugy-e
látott már kis operákat
bejósdi játéka? Hike-
tesen naiv, megkötött
primitív, hogy hol valant-
jár a bűvö helyet, min-
dehát találja őt, csak a re-

reső nem. Ő jobbra, balra fut, mérges, ekreseredő és
bosszusan, egy kis gyűlölettel az elbujt iránt abba a
kajja kapui a jätérot; akkor megpróbál a sarokból egy
hang, jelentkezik az elbujt, mert ő meg tűreket
len már, hogy nem találta meg, bántja is, mert
hín azért bujt el, hogy a rejtekhelyéről kurrat elő.
Es miros nagy nevetés és fellélegzés körben egy-
másra aradnak, akkor mintha több körös volna egy-
máshoz, valami körös, ki nem mondott titok.
Erre egyjén keresztül szeretnék magamra mesélni;
néha ráis fogja, hogy játékos nő vagyok; néha
helyekhelyesen mindezt egy mesevilágba, farba, köpődi
pillangóddá teszi mindezt - - - akkor, ha nagyon fáj
a szívet valódi érzésem, ha mesével, kálátt, lefe-
jerést remélek kikerülni, ha mesével jóra tehetek
valamit. Magam sem tudom mit! Olyan zava-
rosan berélek ma, nem tudom megtalálni
az érzéseimnek megfelelő szavakat.

Pedig valami nagyon fo-
mosat, melységesen komo-
lyat kellene mondanom. Pé-
dául azt, hogy én már előbb
halottam a maga gyönyörű
hírogató, elhallgatott na-
vait, mielőtt azt a néhány
szót írtam volna, és ta-
lán azért írtam őt. Nem
félek magától, sem a maga
eltanító öklétől, mert
ez az Országutak lévő
ember legmélyebb jelle, és
én értem őt, melyen
igazán, bennem is van
belőle valami. Magá-
hoz utam igen, van kö-

1909. ápr. 21.
Este

rönn, mert egy uton járok,
(talán nem csopantok) és
én még nem értem el ma-
gához! és látta elmenésről
elmenésről, csak akkor
lehet az. Végig utat já-
rott melódia hangjai,
egén elelén kerestül kine-
dül az ember. Mindég
ott marad a be nem feje-
zettnek keserű íze; várása
valami végalkordua. Pedig
az ember szabadon, emelt
fővel megyen tovább, ne
a hátán az elmulasztott
lehetőségek terhével és a
viszanyes vágyával.
Nem, nem, nem!

Lásd a reméltet neműtől különösen! Ezt
először nem is írt megmondani, és ezt magam-
ban. Nincs köztük korra, mert arányosan kétség-
beesetten kaparodni is lehet, bár nem is
is eleni erővel hat rá, jól marad, a melyen
túl egy birodalom kezdődik a melyhez nincs köztük
mert el sem tudni képzeli, jól sem tudni fog-
ni, mi lehet ott. Ez őt mint értem marad
nem, olyan a melyhez még a kontinuitás sem
látom. Olyan mint egy idegen csillag. Elér kor-
zám a ragyogása, a fénye és megmérhetetlen vá-
gyat feltételek, ezért is soha sem látta
meg magát belőle, mint azt a kis fénylő pontok.
Nagy faj ezt leírni! Mert ez a nagy ismeretlen
egy város, hogy időtől kezdve le nem tudni
venni róla a német, el benn a kis magával.

De a lelkeztettségét
tudom érteni, mert hal-
lom a magam lelkét. És
megtudom hallani az el-
hallgatásodat, zenejét, mert
bennem csengett már.
Mondog magának vala-
mit Gyuri.

A mielőtt az életembem jön
egy ember, akkor az utolsó
olyan mintha az évek
néma lett volna egyet-
től és a mielőtt jön a
másik, később egy to-
új hordoz, de a régi nem
tűnik el, csak valahogy
elmarad mögöttem, mint

1909 Apr. 21.
este

az éveim, de azért ott
vannak, nem tagadha-
tók le belőlük egyet sem,
és ezek az emberek ott
maradnak velem, részei
a további életemnek, be-
lőlük épül fel valahogy
a további. Nem tudom
érthető-e a mit mondok.

Ei nem „felejték” soha,
hogy bányásan fejeztem
ki magam ill. az a bi-
zonyos merelmi köznyel-
vem. Az emberek a kiret
em merellem azok velem
maradnak mindig, azok

is a kiret gyűlöltém. Némi az énnem, őt for-
máltár. Mindég hatalmas joguk van belenol-
ni az újjaink irányába. És az, a kifelé és
megye v. ari mellett és járók ott látja, ha hat-
rauer, és felismeri benne. Mintha érzés-
gúrat a nívemben kapták volna. De én azt
hiszem minden ember ^{ez ember iránt} szeretete ^{erő} más
seregtől tevődik össze, asorou nő uagya.
Asorou, tanulja megismereni magát.
Ugy-e érti mit akarok mondani, ha üggetlenek
mondom is.

Azt hiszem nem fűző majd beléni, de lássa
hogy megoldódott a nyelven. És azért mégis
csak feltétele, hogy minden a mit mondunk
és a mi ott van a dolgot mélyen attól

nem beszélhetünk.

Mag-e is nemsohára
és olvasson meg "Dear"
meg, akkor "kevesebbet"
is írhat sokkal.

Nemsohára majd nem
hall annyit beszéltem.

A benti!

Hilda

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

V. Vagy János utca 15.

Dr. Lukács György
Kriszta!

fregeed 1909 IV/25
este.

Holtfáradt vagyok, alig tar-
tom a tollat a kezemben,
és a betűk elmosódnak a pa-
pírom elött, de a vasárnap-
i levelet az én kedves
jó barátomnak még meg-
kell írni. Morgalmat ma-
gom volt ma, olyan vad
hajnalt tavarni napom.
Amiért erőt, melegséget
irestem magamban és így
hajtott a fazon belem,
hogy mentem, mentem
a fazon elé magam rem-
búdni kora. ~~Alattam~~ ^{Alattam} ~~mentem~~

hajnalban $\frac{1}{2}$ 5 kor a Tintára és görhajós lementem
Zentára. Nem akarom magamra itt kinn, hogy mi-
lyen a Tintó hajnalban és reggel, a világ sötét van,
mert azt én se nem tudom, nem szabad megkérdezni, nagyon
is bennem van még. De olyan ^{erős} hogy az embernek
nem jut más szó, fogalom az érzés mint: Tintó, Ka-
raggató! Olyan érzés mint hogyha nányarod volna és
ég fele repülni az ember. Mintha a fejétől hajós-
na és valaminek csintalan kis angyal ezer millió rag-
gó gumiántot csapódna maga körül. Minnyi ra-
gogó vízcsőp, minnyi hablény koroná! Kihajós-
tam a hajótól és a kezemet simogattam a hullá-
mos raggató türről; megneredtem volna csórolni.

És úgy nágyulodtam a nap felé, aranytengerben, né-
mian az árnylattól és a parttól a fűreség intet-
te, susogta és olyan alázatosan hajlongta a nap előtt.
Félek gyűrt nagy naival, de én most valaminek a-
gyon, nagyon népet szeretnék mondani, mert olyan

mindeneszben becsülem most
minden és olyan mintha
tömjéntől lenne kábult.
És magát olyan közel érez-
tem; ott volt mindég ve-
lem, és elcsendesült magá-
ban is minden és mintha
új, nagy, üres dűne lett volna
a melybe most könnyű bef-
gádni, ez az új, tinta, reg-
geli világos.

Artán kinn álltam; a sze-
nem fele a szőlő, körül a-
gyon állatnó fátyollal le-
táratni minem! És elkerd-
tem egy napot, poros or-
száguton galogolui (ne-
vettem volna idejűt, nagy
vándorolui) nagy tiszta,
és kamargó, fehérre kőz-

és a nap elöttünk. És akkor
már kacagunk, nembe
nevetünk a napnak és un-
dunknak a kivel találko-
runk. És maga is kaka-
gott és ~~is~~ kerpelözött ve-
lünk. Nagy-e a vándorok
reggel mindig dalolnak
és nevetnek és csak este
lemeznek, mondják, meher-
sivűek. Nagy éjtemen af-
tor, mennyire egy a forrá-
sa a nagy sirasnak és a nagy
örömmel, mennyire válto-
zó alaján csak egy nagy vala-
munk. Halamunk a mit
vél érezek minden nagy
szódom és minden nagy

Kacag'ottomaj a molyén
"Das Gold aber und das Silber,
das nimmt er aus dem
Herrscher der Erde — dem
Fass du's nur weißt: das
Horn der Erde ist von Gold.
Ert az aranyat és a
leventül csillogni münde-
nen.

MTA FIL. 100
Lukács Arc.

Pedig molyén sörnör nem
bírnak el, fáj a nevetés
és molyén sörnör a sírás!

Elolvasson a levele-
ben, a mit a könyv
ségeiről ír! Prélpál
Margit után szatna
azok szatna fogó uagó

was merélni.

NYTA FIL. INT.
Lukács Arc.

"Ich habe gehen gelernt:
seitdem lasse ich mich
laufen. Ich habe fliegen
gelernt: seitdem will ich
nicht erst gestossen sein
um von der Stelle zu kom-
men." — De es magara
másképpen áll mint én
rám, és én még nagyon
fiatal is vagyok, (nemcsak
az életem páma miatt)
Gyere még Gyuri! ha
penteget jövök is. Fele-
letes levelére majd
jövök magam.

Hilda

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

V. Nagy János utca 15 n.

Dr. Lukács György
Úr.

L 64/2 4-108/12

Reged 1909 E/6

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Még uchiér a fejem és a szívem
a visszaemlékezéstől és a változás-
tól és nincs kedvem inni. Gaf-
ing iról, mint a nagy a kered
szinogatóm. Pöröcsit és
én olyan más világba pottyan-
tam! Csunya esős, hideg világ-
ba. Nagy látóid mintha valami
sajnálná ha a szívem könnyebbé-
ne, sajnálná ezt a rép, jósa-
got teremto szomszóságot és
nagy hosszallentette a világot, hogy
minden egybefolyjon

Es most a nagy a nap nem fog
sütni addig én vissza fogok néz-
ni és - - - és. filozofálol.
Ke kezem?

Vann is keszem olyan rendszeresen mint „ti tudjátok,” nem is elő-
én lex gondolkodni. Csak gondolkodom à tout propos. Hirt
tudod ugy-e milyennek az asszonyok. Ha gondolkodna v. azt kell-
ne tanulni, akkor is valahol, gondolatok leguélyén, nagy titok-
ban, úgy hogy ő sem tudja talán, csokolózna és farditva.
Ha csokolóz is, gondolkodni és talán ezt sem tudja.
És nem úgy eszembe jutott, hogy nálunk minden csak út
a csórhoz. Igen, minden! Tanulás, tudás, répség, csunyatag,
a mit akar. És az utunk meg egy csórtól a mártírig és
talán sohasem jutni el a végére, és közben készülni rá-
juk, és mindegy többet tudni, tanulni. En ez ellen perne
fellázadtam és nagyon elomorodtam és nagy origoniam
felállítottam azt a teóriát, hogy az asszonyok csak 60
éves korában szabadna megénnie a csórra, addig talán vi-
ketni valamine, ha az út jó hosszú. Persze te most ki-
nevetés, istől attól a bizonyos, 60 éves át érkeződött csó-
ról. Pedig nem jól tesszéd. De én itt csakiságotat berré-
lek! Gondolkodom dolgomon, a mit nem a legtermészetesebb.

nek bellembe lemmi
Szélpál Margit és te o. te és
Szélpál Margit ha ararod
most együtt meggavartatod
megingattatod és valamit
új kornak elé állítottatod.
Most elégé érdelem magam-
mat, azt hiszem fölt érde-
iskerd lemmi. Szélpál minél
előbb, sohat magadról és
ne haragudj, hogy legerle,
de ararattannul jött a tollam-
ra. Hisz most is egyedül va-
gyunk. Küldd a könyveket.
Most Anatole France legújabb
könyvét olvasom.

A bellemben érezlek

Hilda.

Budapest
V. Város János utca 15. sz.

Dr. Lőrincz György
Úriasszony.

1942 4-109/13

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr. 1909 F/7.

Megkértem bennem valakit a le-
velekre, nem tudom még mi, de
talán az az egész felelet. Nálam
vagyok, értem, minden nyom-
ríságon keresztül, örökösen, vá-
gyaimmal. Érez?

Átfoghat és esendőt borítóját.
Csak néha, nagyon halálra be-
nélet és azt mondani lehet:
Igen kezdődött valami, valami
valamit, valamit a mit ~~Ata-~~
lám nem hiszem, valamit a
minél az a neve: tetőpont és
vég. Vég és fele. A vég nem
tudjuk hol van, de ott van
valami teljes összefüggésben,
végző csőben, egyaránt ol-

vadásban. Valami deliriumfelében a víz után vagy nem fő-
vettesid, többé soha semmi, vagy minden újból kezdődik a
legelejei, — mással. Hallgass csak meg. A víz te horgonyt
nem vetn a rivens legközelebe, a víz oda, partra nem vonod
magad, addig mindig csak elmenő maradn, a ki közel a part-
hoz, lassítva csomartod járását néred a parton várókat, váró-
dol utánuk, de nem pihen meg. Milyen réper hangz
az: Ugra hajóra nállui, új fehér vitorlákkal, új kiserettel a
parttól és új felfedezéssel. Nyugvo pontot kellenek, megu-

de elhagyattam, mert nem egészen est szerettem volna mondni.
De te érten igaz-e? Te látod az én kereső, váró lánytel-
emet, a ki valakihez a vállára hajtva a fejét atarja meg-
találui azt a unit olyan lázasan keresnek. A ki magához
keretne sorítani valakit, hogy egy más türeit oltsák, hogy
egy percre oltsák a nyomúságukat, a unit semmi mással
a világon oltsai nem lehet és nem is kell.

Meg kell tanulnod mosolyogni a mielő csököln. A romo-
rindag elváltak, fárast. És csak a ragyogó arccal, nagy bol-
dogszággal, önfeladtséggel adott csököln, a nem halt csököln.

Arért nem volt holt az én u-
tolst csókomban.

Látod talán azért vonzó esztendő
a belezuhat, mint az Andriá,
mert az Élet van a csókjaitban,
mert ő a csókban él. És
mert ha csókolhat, éri az as-
trófiát, hogy most egészen az ő
vél.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Magamhoz vonítom a fejedet,
partra meredve és hűsül egy
pillanatra, hogy ne lezárj
fáradt, hogy ne aggódj miat-
tam.

Mit adhatn nekem Gyuri?
Nem tudom mit adhatn nekem,
v. adhatál, de nagyon gazdag-
nak érzem magam, mert
odaadhatom az egész gazdag-
ságomat. Ha fáj a szívem

1909 máj. 7.

és nemcsak valamilyen és fel-
újulásra néha egy pillanatra,
te látod és nem hagyod el-
metve, mincseme a földbe
asva a kincseim

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

Hin megírtam már neked egy-
ner régen: életet adtok nekünk
ha mentes o. maradtok. Majd lát
szó nekünk aszonyosra nem
csak egy életünk van.

A tegnap levelem egy csaci
ötlet volt. Azt kineve hogy
érett voltam a csöködra ill!
az lehettem volna ha már
eljutottunk volna oda ahova
vagyunk. Most megint esem.
be jut egy csaciság: hát
ha csak az utolsó csökö a
„l'aiser suprême”, hát ha

ott van a csicspant a hol
az utolsó cső van?
De nem ez sem lehet
igaz.

Nem ararod többet benélsz
Ott ülő a notádban, az ölé-
be hajtod a fejed és elborít
valami ragyogó, boldogni-
got terjento csud.

Nálad vagyok ha kellet,
és ha ararod új nüllel da-
gattam a vitorláidat.

Hilda.

Budapest

VI. Nagy Sándor utca 15¹².

Dr. Lőrinc György
Úrnak

Gregor 1899. V/8.

Nágyon fontosnak a könyveket.
Olyan igazgatósan vette a kezé-
be Caroline leveleit, és o-
lyan fenült várakozással vá-
rta elbűt mint talán még
egy könyvvel se. "Die große
Caroline"! Olyan sokat je-
lent és jelentett nekem ez
az asszony, pedig alig tudok
róla valamit. Ezen a mit
róla olvastam. Herbert re-
szellette meg velem, ő benélt
velem róla a mielőtt a meg-
vetésével, magam iránt
voltam a befeje és a mi-
előtt nem láttam még a "várakozás"
nagy jelentőségét. Ezent

híneki felig ueli kōnōu kelen, hogy „nővé” tudtam lenni.
De nem is erről akarok ueredni. Azt hogy kiváncsi vagyok
rád, kiváncsi vagyok mennyire nem ismerlek még, kiváncsi,
hogy mennyire idegen fogsz uerem mindegy utaradni.
Mert látod te írtál valamit az „igazi” asszonyról, a mi
gondolkodóba ejtett. Mondod hol a határ az „igazi” as-
szony (abban az értelemben a hogy te írod róla most)
és a „másik” asszony között? Lehol talán egybefolyótt
határvonalak nem léteznek mint itt. A határon in-
nen levő talán kiváncsi, és a határon túl levő
talán vágyva uernek vissza és egy fájdalmas óráj-
ban városi rohammal vissza, hogy aztán megint kivá-
gyódjanak. Híneki te tudod. Ki tudja, hogy a „vándor-
asszonyok” utja honnan indult ki, és hová fog vissza-
térni? Hátba kōr az útja, hátba minden út kōr?
Eis nem tudok semmit. Csak néha érzem, hogy van va-
lakhol egy pont, a melynél a nő olyan főkényes beér-
mel, uelel, és olyan főkényes-jóságosan mosolyog-

uagés simogatva bennet-
ket és ti felve, fátadlan bü-
sz az öltöbe. Ugy-e erről
már volt szó, hogy dajkától,
anyától vagyunk. É látsd,
mindég elémű oda hogy
aról legyünk netbe (nem
egénen; van ezen túl és innen
is valami benne) és ott kez-
dődik a fölényünk a méltó-
ságnak. Hát az mi? Sem
tudom, nem is akarom meg-
magyarázni és hát is volna
erte. Gyereks csemebe
jutt. Szűz-Mária, úgy, a-
milyenne a legenda tette.
Ei úgy értem csodás sym-
bolus, az ő szűz anyasága,
az ő létfájdalmas szenvedése.

1909 máj. 8.

É most leírom, mert úgy
vágyom leírni: édes, édes
gyuri fiam.

MTA FIL. INT.
Lukács. Arc.

Pedig én nem vágyok még
ott, talán sohasem lesz
ott. — Meg aztán én
vándoromadár vagyok azt
mondod és lehet, hogy iga-
zad van. De tudod milyen
fénket szeretnék, ha én egy-
nek fénkem? Olyanra mit
minden virág van, minden
dellő szívesen és a homok
mindenkori kihallja a dal.
Olyan a hol megpihenhet
az eltévedt vándor, és olyan
a hol új dalt & társat ömög-
nemelt. Tudja az Isten
mit is akarok! Valamira-
zom nép, nagyon igaz után

vágyom és azt hol az égben, hol uagyon is a földön látom.
Vajon vágyom-e „boldogság” után? Én azt hiszem ez a fogalom
~~az~~ nem is létezik, vagy egyenértelmű a „megállás”-sal vagy
a „legrégsebb”-vel. Trenchard szerint valahogy megmondani,
hogyan érte hogy gondolom, ha ugyan nem tudod már. (A
kis emberket boldogságra itt perne nem jöhet ferítettbe.)

A vágyód ember, a kit örök vágyban éget az az nőtár
mondani, hogy boldogság után vágyom. De éppen, elővigyáz-
atosan oda fordul a boldogságot a hol azt elvált lehetetlen,
mert tartalmát nem lehet életű, ha elvált. A vágya-
lás, elégedettség, az volna a boldogság, az volna
a cél? Mert én így valamilyen látom itt. És mindig o-
lyan különösen értem magam, ha philisterek azt mond-
ják, hogy az élet legfőbb célja a boldogság. Az csaknem
lehet cél? Ha az ember megfoghatott valamilyen, a mit
célul helyezett maga elé és vágyai megint előre
szálthatnak, az boldogság lehet, és sok, sőtféle boldog-
ság lehet még, de ha az ember „boldog” akarva maradni

arról, be kellett esernie a
nemét, befoznia a fülét, és
hallgathatnia szívet, lelkét
és ilyen mosdulatlanságban
megmerednie. Már vány-
ból el tudom képzelni, a bol-
dogsgot, küsből és vésből,
nem úgy, a hogy azt gondol-
ni szokták. Erten?

MTA FIL. INT.
Lukács, Arc.

Ezt azért írni mered, hogy
ne félj, ha egyszer boldog-
ságot érzed magad, az csak
kísérője valaminek. Amíg
"arany" és "vagyol", mindég
lenel valami és boldog
nem lenel, csak pillana-
soként, de azt ne ved-
d meg. Erőt ad, tovább repülni:
("Ce n'est que par la volonté
qu'on souffre.")

1892 6-102/114 1909 máj. 8.
Csak ezért mondj meg?
Béni az a csend a mit rád-
borít? Nem tudn tovább
menni föle, dolgarai? Et-
től kezdve, nagyon fél.
Ez nem ~~melőz~~ ^{melőz} ~~vándor~~ ^{vándor} ~~assz~~ ^{assz} ~~ro-~~
nyorogás célja. De vaj-e
nem ipar? Arét, hogy meg-
fogad a kezem, hogy nem fáj
nagyon a nived, hogy együtt
megyünk, hogy "boldog" vagy
arét nem bémúltál meg?
Próbáld meg, nyisd ki a re-
met, engedő belésütui a
napot, hátha akkor is csend
lesz, olyan csodálatos csend
a melyben ezer millió dolog
fel élte. Vratrodj a cse-
den is.

Látod egy időben én is féltem a csendtől, és kevélttem, mert
nagyon hangos, élesen, diszharmonikus sajtó volt bennem
minden. De én akkor voltam kelikéleg béna. A külső lánya,
a mivel könnyű voltam magam, hogy ne halljam a belsőt
az elhárított és altató név volt. Most merre már egye-
dül maradni, most kezd összehangzani bennem so-
minden és merem meghallgatni, és a csend sokkal gaz-
dagabb.

De én ~~az~~ annyit benélek, hogy nőnyű. 'Nietzsche' elmondani
soh mindent, mert még sokkal többet akarok és azt csak
írásban lehet. Mert ha egyszer együtt lennénk megint
akkor - - - te megcsókolnád engem - - én megcsókol-
lak téged és mondani többé semmit sem tudok ve-
led. Ez nekünk aszonyosulást tulajdonoságunk. És az
is tulajdonoságunk, hogy csak fiatal, nagyon fiatal emb-
reket tudunk szeretni, a kis tudnak fáradt kitérni,
a kis tudnak mereni, valamire el kúri. És én szeret-
lek téged Gyuri, nagyon szeretlek. Hilvá. -/.

Még arra avarlak kerüi,
hogy a kultur támogatás
tulajdonosa'nak vagy kife-
zetten nölj (emlék net? emli-
tettet) hogy, "Kerüer
Margarit" címre asokat a
könyvetet küldje, a mely-
ket kerü, mert avval az
ismeretömmel abronáló
Jed meg azt is milyen volt
a csütörtöri előadás; vég-
leg megburrott-e megüny
Szélpál Margarit?

Budapest

MTA FIL. INT.
Luhács Arc.

V. Nagy Gábor utca 15. sz.

Dr. Luhács György
Ura.

1909 máj. 14

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Liebster, sei mir nicht böse!
Wenn ich dann elend
es most, hoch wenn armer
so abt, während leuten,
hoch "felel" er "vered".
Wenn ich a "felel" alól,
wenn armer most, felel,
wert wenn is indur ne-
ted most seueni, "olovat"
moudani! Majd holnap
jo? Egen totét van
már, de wenn er újtoz
világot, nagy iró. legjob-
ban szeretnem egénem
becsüni a nemem és
nagy imi de erre alap.

517201-5 2047

mindenfélé értem-báramot, így féltálcában
magam elé bámulva, belémérve valami szép
mesevilágba. —

Meg kellett gyújtanom a lámpát. Jött a
maia és összenőtt, mert kint van a szemeim.
Milyen volna ha valaki volna? Ha örökre befekete-
ttem néztem, csak a kerékemmel láthatom? Ugye
arról nem volnának kiszereléses a kerék, akkor
horzsa lenne éniút az élethez? Megéreztem a
piacot a kerékemmel! Milyen meglepetés tudni az-
t, hogy simogatni és megéreztem, hogy az arcot
sápadt! Próbálni szép csodavilág lehet a val-
ami ember világa. Milyen látni embereket milyen sokan
vagyunk belsőleg vagy, milyen rossz akkor a
szemem, hogy sokan olyan halványan, fompán

jut be a fény. És hány-
szor kiáltottam, sőt
világosságért, a mielőtt
száraz lett volna a víz
valamint.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

De azért én olyan boldog
vagyok, hogy látok. Per'ül
szememmel most a vízre.
(a levelek után olyan nagy
fájt az én) arra a gondolat-
ra, hogy van kezem.
Látom, látom! Látom tehát,
a mielőtt isz nekem, a mi-
előtt se várok engem (se
javíthatatlan! Értettem
kristályát már leadtam. Tu-
dod, hogy most elfogyt és
egyszerűsödik minden

1909 máj. 14.

kevecsimmet remben, és
eddig úgy éretem, hogy tal-
lalommal nyugodt a pap-
ron végig, sosem az sem
tudtam jóformán, hogy mit
vagy, csak a miros felismerést
sem)

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Vajon megálltál - egy pillá-
natra, miros odaintad
„csak veled nem tudom, hogy
mit tenek” ?

Nem feleltem róla, de a Wahl-
verwandschaften” jutott az
eszembe. Azok a kemény
testek a mi érzésünk
és kívánságaink a főlölegez
regény „Lüftschüre” - t „Die
sich wieder im Unendlichen

herüldreiben muss" És egész képlet szerint láttam
magam előtt, hogy te merész engem; valamisze-
lősem, talán mindent bemene, és minden be-
nem műséges talán, hogy valami erős, kemény
egész kezét és maradját és a testem az kizabadság,
az kímélet bályongani a végtelenbe, mind das
anne ausgetriebene Wesen kam noch manche
Not haben bis es wieder unterkommt. De ne
hallgat ráni könnyan. Ez öltet, a mely élesem
feltokarodott, olyan élesem, hogy elvágott min-
den más ^{egész} ~~és~~ ^{időre} ~~magam~~ gondolkodába ejtet.
Legtözelebb felelet a letelede. Nagy ostobaság az
a mi ket írtam, ne mi en veur pas cheri,
holnap orosabbat próbálót vmi. Hiszen ne-
ked igazad van, talán úgy meretted igazam,
a hogy te írod. De majd holnap, holnap.
Amint csavarogtam a leveled után, amint

semmigsteini, hoggumir-
dög höltfarsaðlau és fátul-
lau hekkiltem hoga. Ek
vottle um die Grillen ver-
treiben. Ki aharlam ma-
gum naggum farsatucci,
jól aharlam aludui.

Frjáð komar Gyúri, ha-
sag rövöðum is, nóg vö-
gum a bevelind utáre.
Válam most umm nagg
csend.

Frjáð Edithrös is.

Hildvát.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

V. Nagy Sándor utca 15.

Dr. Lukács György
Úrnak

1909 máj. 14.

1942. 4-109/16 Szeged 1909. V/16

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Vagyon fáj a fejem és
Barátom is est mind a
gyermeknap tette. Nem
arukhaltam lüftballon-t
képzelt és olyan kellemet
len volt az erős napfény-
ben, portan járálami, pün-
polui az embereket és főleg
mindenkivel nyájashodni.
Ulost megörösztem erős fej-
fájással és valami megállo-
malkuabb indoréréssel
és rosszredvel. Biztosan ér-
tet mi orosta. (Nem az,
hozz lüftballon-t nem

ánultam. Ánultam helyette felfújható kis malacokat
és sipókat.) Elment megint egy jó időre a kedvem
minden pöffeszdő nagy hü-köt csapó, túlságosan
ráncos jótekonysági tehnykedéstől a hol az emberek
mulatásán és semmi jótekonyságot el nem áruló
nevelésén és ugrálásán keresztül gúnyol be az a
kevés pénz, v. soz néha, a „nyomorultságot.” Különös,
de az emberek „összemuláján” mindig a piust, hogy
szorossághoz képest segítették, és úgy mulatják az al-
koholizmust, hogy pl. tűzhárcsökkentés javára egész hosszú
tábi éjzárásban átköszölköznek, átpergözselek.
És aztán oly jótekonyságot kínál magukat. Különben
ki tudja! Talán a mulatóság és közöny is egy nem
a jótekonyság! Elég, ha nem rossz! De utána,
milyen kegyetlenségű prédikáló itt ugrad, pedig
nem adataim. Mutasd meg-e? De úgy fáj a fejem
(magam ritkán fáj) és olyan sűrűn érzem (de soha-

sem tirog)

A mult kezelem is egy ilyen
rossz hangulatú lehel volt,
pedig mennyivel jobbat
várhatnék most más le-
velel! De látod furcsa,
hozzá én sokkal könnyebben
ülök le írni, ha elmon-
dodom (nem akarom épen
arról beszélni, ^{ha} rossz kedvű
vagyok), ha nem akarok.
Pedig minden napomnak
sok időm van arra, a hof-
olyan leplezőkönnyű és
zsem magam, de akkor
sokszor nem tudom más
odavetelni, mert, mint
hozzá: boldog vagyok! És

1909 máj. 16.
az talán nem volna elég,
mert talán fölt öi kell,
hozz valaribe belcápariz-
kodjunk és az érezem is.
De haazint erd is, kitren
nem tudom. hol elég, vig
kor elég, legfőjebb az
bevérem, ha elég. Ere mon-
juttolt, hogy talán az E-
vagy nyugodt és biztos lát-
szeretelenben mert, elég
mondtam ueléd és „ele-
get” írtam. Ha fölt v. keve-
sebb lett volna, talán
te is nyugtalanokodnál elhall-
gatott mararog v. túl-
sóz, mondott dolgom. Meg
artán te „tudn” engem és

szóval, hogy azért írok, beírlek, hogy megmutassam
magam neked, nem hogy tőled magam és nem
úgy le, hogy neked, mert talán - - talán igazán
"vándorasszony" működés neked. nem vetted ki pá-
lyából, nem hivatalos magaskötőből és én is ott
maradtam a helyemen. Látta és szerette; úgy látta
a büvös nő. (Te pedig csacsí vagy, hogy azt ma-
rta magadrol hogy kicsi vagy ill. hogy azt látod. Én
vagy "vagy látta, pedig én látta, tudom, értem, hogy lát-
ta.} És - - ha kicsi "volna" is szeretlek, ha
még neked is volna és mindig látta is volna, hogy
Kicsi vagy) De hirtelen nem is olyan furcsa a jobban
mondva ritka a leírás avval nemben a ki neked.
Mikor én 16-17 éves voltam elég volt, hogy meggyü-
löljél valakit, ha meg tudtam, hogy neked és ha ^{meggyü-} töltöttem,
his emberke volt. Valóságos düh fogott el, hogy, hogy
nem engem az illető neked. Mintha bepisztított volna
vele, és avval, hogy gondolatával érint.

Pedig, ha most vizsgázd meg,
olyan, derék, becsületes em-
ber volt, de még most is
undorodni látom.

De eléget fecsegetem erről.
Most a 3 kérdésre arasz
felhíj leveled végén.

1.) Az állásodra még teljese-
n elszöcskös. Ha Wilder kara-
jón Herbert bevélt, fog vele
és akkor tudom meg, beadha-
tom-e a folyamodványom és
mikor?

2.) Nyarom valószínűleg a Salz-
kammergüßba megyünk a St
Wolfgang tábor. A familiáris
fegyver és fő kell én meg
mehetek München-be a mi
nehem a legfontosabb

3.) A fényképet küldöm a köz-
keletre, még fényképezni
sikerül egy fényképet is
csinálni látni. Eddig sem sikerült

MTA FIL. INT.
Lakács Arc.

Budapest

V. Nagy Lajos utca 15

Dr. Szegedi Lőrinc György
Úrnak!

Breged 1909 V/19.

Kagyon szétvő iródtól,
nem értem rá egy nap
és még ma fellázarom
adri levelemet.

Tudod miért iródtólulaidou-
képeim? (Te! oly jól esik
azt olvasni hogy Te! Min-
dég oly nagy melegség fog
el arra, hogy begerhetlek,
nem tudom miért) Ha't
azért iródtól, mert szépsé-
lem magam. Igaz, kelle-
metesen, borzakként, ir-

Szokatlan szegységgel magam! Miért? Hát a múlt-
kori, ill. utolsó levelemért. Az olyan ismeretlen
búta lehet, hogy a művészi és felocsúdtam főfá-
jásomból, hát egészen elörömyűlöttem. Kétségetes!
Nem jutott ró az exrebe jellemzésére, mint
"plump" volt. Tapintatlan ha akarod. Hiszen a
mit gondoltam ill. a mi komolyosan roválygott
fájó fejemből az nem volt éppen búta, de hiába
erőltöttem, mire a folkamig jutott olyan lett
mint a miyem. Hiszen nem adataim mást,
mint a miyem. Hiszen nem adataim mást,
korrad jönni, hogy elfelejttem a környék
rosszredemem és megmondani, hogy utolsó
leveled után, hogy ez este magamban. Csak
voltam, hogy benémi adataim róla, hogy defini-
álni adataim valamit, a mi olyan lehetetlen

és annyira „van” mint a
világ. Mondd karagnól is-
te,? rosszul esett? Lehet
hogy nagyjából a dolgot, de
most úgy tűnő. 2 napja
mivel főkét levelem. De
ez idő óta olyan kedvet-
len levelező lettem, pedig
ez időben nagy lelkesedé-
sel fogtam hozzá. De ahor-
ez nagy adag közöny ill.
rosszul mondás, inkább
tár objektivitás kell. Vala-
mikor már fűl kell lenni. Azt
hiszem ezt főkét lehet, de
most értem, mert én
az én életem, még érzésem
gondolataim, olyan neheze-
sűdön levelezni moritani.

H. H. H. H.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest
V. - Nagy Sándor utca 15

Dr. Kereszt Lukács György
Ura.

LCVL 4-109/18

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Féreged 1909 7/20

Mama nagyon, nagyon jó ked-
vű, vidám levelet kapk.

Olyan „aüsgelassen” nagyon
ma, hogy talig bürokrataci-
mal. Még talán sokasem ne-
vettem olyan szivót mint
ma. Ezt nagyon mindegy mon-
dom, ha szivót nevetek.

Ma úgy jött a leveled mint
egy meleg simogatás, mintha
magadhoz öleltél volna.

Nagyon ideges voltam este és
mikor lefeküdtem olyan
feszült volt minden idegem,
hogy alvásról egyelőre szó sem

lehetett. Borzasztó, fájdalmas gondolataim voltak, fel-
tem, rettentően féltem, valami brutális katasztró-
fát állt kirenni és fészülten figyeltem mindegyikre
kálvária felé, mintha nyugást, sokajást hallottam
volna. Pedig csak egyenként léleprése volt. Először úgy
kimerültem, hogy eretnem ahogy lassan elerayed
minden bennem, gondolataim tűnni kezdtek, a fejem
olyan nehéz volt és én nagyon mélyen elaludtam.
És most jön a rész. Egész éjszaka kólad álom-lam,
mindenfélre bolondos dolgok, csavarogtunk uvertűn-
sirtűn. És a végén az öledbe vettél és csókoltál és
úgy ültünk egymást átölelve. Lassan, lassan tűnni
kezdett ez a rész, mindegyik homályosabb lett. Erretem hogy
most fel fogod ébredni de nem adartam, lecsúszottam
a széken, és már kimerő kezdett lenni, hogy nagyon
Reveredett a reggel az álomommal, a nőm halál
parancsára tetted a leveledet. Erretem, hogy most fel kell
nyitnom szememet és nőm beáradott az ajtó környé-

MTA FIL. INT.
Lukács Dr.

loltam a keremest, és kiingitot-
tam a rememest és uálam
volt a levél.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

En nem tudom milyen érzés
volt a mi felbecsültettség.
Valamit kiindulhatatlan jól-
érzés fogott el, valamit -

valamit - - - na nem
tudom mi, nagyon sejtis,
hát - em láthat hogy de fogad.
Ha most itt volna, biztosan
látnád rajtam mi volt,
biztos benne van a uórára-
ben, a nevelésében.

Tudat olyan volt, mintha
arról mentél volna el tőlem,
és valamit egészen nagy zere-
tésből még hamar iról volt
na, valamit, valamit szívet.
Jól. És én fogtam, fogtam

a levelet és nem a tartalmat
felnyitni.

1909 máj 20. FIL. INT.
Lukács Arc.

Artán felnyitottam és olvas-
tam, olvastam és mindég
felve námultam, hogy már
csak 5 oldal van hátra artán
4, artán 3, 2 — 1 — Gyuri.
Ezt volt a vége és akkor
karakudtam, durrogtam.
Artán tudod, hogy segítet-
tem magamra? Hát
hogy, hogy se véletlenül
nem jól ragasztottad le a
borítékot és egészen tömnyen
felnyitottam, nem kellett fel-
vágni. Hát mikor vége volt
az irásnak éppen újra
leragasztottam, artán fel-
keltem, éppen felöltözöd-

sem és miros kéne voltam, upa elövettem a leve-
ledet "hivatalosan" felvágtam és még egyszer ("hivatalo-
san") borzantóan örültem neki és elolvastam még
egy - - - - - nem még vagy tízszer. (hozz mit olvas-
tam belőle legfőbbként azt nem ámulom ami el, talán hi)
látod így kaptam tőled ma 2 levelet. És most miért
hozz nem vagy-e jó úrkelemben? És mi volt a
leveledben!! Hisz azt te nem is tudod te - -

Abban az volt, hogy én téged most már nem is
"vissafelek" látlak, nem csak azt, hogy ^{mi} volt a lelled-
ben az aggodban, de azt is, hogy mi len, azt is
hozz mi van; most "előre" is látlak. És ez majd-
nem mindennél nebb volt. Eset hogy gondoltam?
Hisz olyan csacsul fejreem hi magam, de azért
azt még kell mondanom. Hisz annyit nem mon-
dod el! Én tudom, hogy miért len az enyém a,
mi most a lelledben kéne, én is élek a te új lyra
éretet. A kégit látlam, tudtam, az után nem bírtam

ammyira behálózott a régi.
De most látom, hogy akkor
vagy, látom a napot a mely
fele még és olyan nagy
dolog vándorok, vándorok
látai, menni, menni.
Nemcsak megállam ^{látai} től
földön. (Hiszed te, hogy
egy út végtelen is lehet, és
hogy ti nemcsak napnyugtáig
mentek?)

Ezért rébb ajándékoz nem
kaphattam, nem álmudhat-
tam soha és ezt kös-
nöm neked Gyuri —

-- a hogy csak kösönis
tudod. Hódád.

Holnap még csacsiab levelet
kapoz. Mindelnap javul az látni.
#

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

V Nagy János utca 15

Dr. Szegei Lőrinc, György
Ura.

1909 maj. 20.

É. 1909 É/25.

LVIII 4-100/19

Nagyon meglestem az irással,
ne essen rosszul, nem tehe-
tet róla. Belcserezzem már
2-zer ~~az irással~~, irás körben
érestem, hogy nem fogom el-
hárítani a levelet és abbahagy-
tam. Ezenbe jutott, hogy
„válaszolni” szeretnék a le-
velekre. Majdnem minden
leveled után az utóbbi idő-
ben, ha írtam, érestem,
hogy nem volt válasz, és min-
dig arról tettem félre leve-
ledet hogy: majd a következő
levelemben! Hat leveled
van így félre, most ol-
vastam őket újra.

És érdekes, hogy csak az utolsó levél él! Nagyon érdekes, hogy a többi is mindig élt mielőtt utolsó volt, de most úgy felerősödött előttem, mintha csak eztendéje iródtat volna, és soha mindegyikét ébrentemű beemem de az mindig olyan csendesen jön, gondolat alagútban és mindig az utolsóra sűrű a szemem. Pedig az is rég túl vagy már. De nem olyan, a miig nem „feletem” mintha a levegőben függne valami, a miig le kell csapódni, hogy nabadon lássák és addig nem bírok túl jutni rajta. Minthogy egy nyugtalan nellen olyan egy utolsó levél, a mire még nem feleltem, a mely nem hogy nyugodni és a felelet az olyan varázsműködésfele a melyet kikergetjük, vagy elhallgattatjuk ezt a kísértetet. És te leveleidből annyi kísértet náll felém, de most sem fogom kikergethetni őket és nem is akarom, így legalább mindig könnyűen valami belőled. Olyan fáradt vagyok most mindig, nem tudom mi-

tal és olyan érzésem van
mintha az agyvérzést a ri-
venet kálygáig visszé kényszerít.
És ez az ismeretlen butító
környezet!

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Te is azt mondod, hogy túlságosan
fáradt vagy, pedig te me-
legjél az, mert Hebbel majd
nem lesz megelégedve veled
Te ha tudnád, hogy most,
most, ebben a percben mennyi
a mondani való és
mennyire nincs kedvem
inni, hát - - - hát talán
mágon koraqodnál. De nézd
a leveledben annyira ol-
vassz: „ha itt volnát” és
akkor valószínű, olyan egyfor-
ma hangon mindig azt mondd,

1909. máj. 25.
Könyv 6067

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

ja benne, "ha ott lehetné, és attól úgy elfáradt és olyan nehéz len a szemem, hogy nem írhatok.

Te de azért, ha ott lennél, nem lenne el a "sod Hebbel irást" az antológiáról, nem lehetnem el. Ezen hatalmas maradt nem jó érdekessé és én felváltó föle. Fura összeállítás fűzött volt. Ez Hebbel fej van az irás-fálm fölé, a mely elvél föle (balra vél, ha nembe ülő, föle jobbra) és benelgetimél kölad, de o mindig feléd vél és tudom nem enged el a világ el nem intetted, és tudom

magyarosok néven vani, hogy el ellátogatom hozzáim.
De netemetes csacsiságotat isz itt ötre-vissza.
Hirtelen isz éretem, mintha kerülgetnem az most
Holnap v. holnapután visnáruldom a Haus im
Glück-ot, addig fogok tudni inni, legalább re-
melem.

Mondt nem jőre le Szegedre valamikor? Emlé-
setted, ha Endélybe még egy is Abtecher & Co-
uáln Szegedre. (Him negedi vagy, örökre rád
van sütv a helyeg is mondhat hogy vágyol ösed
fénket meglatogatni. Legalább meg tudod milyen nör-
nyü helyet számazol. Verem megvan az az egy-
mü elonyom le fölötted hogy, hogyha elszámazom
imm, a mit remélek, letagadhatom, hogy negedi
vagyok, de te nem. Gyere le meg tudni mit jelent
• negedi nek lenni.) Nyarig meg oly sok idő kell

Fény képenél voltam itt
már nyolc évvel, mert le-
tehetően képet csinált.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Tegnapelőtt volt itt
Fereke Váci. Meglátogá-
tott és este is együtt volt
tűz a Kass-ban. Nagyon
kedves és „illedelemes” volt,
ich war aber trotz dem nicht
sehr erbauet. Est valahogy
viszra ne mondott ueri.

Aszerintül volt meg Edith
címűt kaplanc főle
lapot és meg névvel
közönni. Ha nem lett vol-
na utolsó néhány levelűben
annyi „ne haragudj” hát ké-
relek, hogy ne haragudj ezért a level-
től.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

V. Nagy Tamas utca 15

Dr. szegedi Lukács György
Úrnak!

Lányi W-108/20 Reg. 1909 E/27.

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Sítem, hogy hamar halló a kau-
gom. De nem csak azért. Siető
keret sorát duvidani magam
vitt. Dolgozat a mit foglalkoz-
tatna és mitet meg kell hallgat-
nod. Hiszen azt tudod, hogy a dol-
gornak melyet foglalkoztatna
leendő pontja és vége se
vagy most. De a közbeeső is
annyi szép és annyi nehéz o-
rát ad, annyi titok, levegőben
levegő dolgot tartalmaz
und das macht die Luft
schwül. Látod borzasztóan
erősen ezt a titkadt levegőt
közöttünk, ezt a kímélő
valamit és e miatt nem
tudod írni, nem pedig mert
visszavit, v. mert nem

sudor gondolkodni. Egy ~~idő~~ idő óta kihetetlenül színdarab-
feszült és többet bír, mint arelőtt. És gondolatként meg-
fontam annyi éresem újat: az én éresemet se hor-
rád és a tiedet én horrád. A magaméval eléggé tin-
látan vagyok, mert minden változásban ráismerem
magamra. Annira a természetből farad nálam, hogy kelte-
zése már magában hordja erejét és színdarabát és egészen
elvigasztalt valami, egészen új. Minden szerethetőség
éreztem ezt. Minden szerethetőség mindig új volt.

A te szerethetőség horrád éresem, tudom, de az egészen más
mint az enyém. Éresem benne, hogy másfélelőre szerethető,
mint a hogy eddig tudtál szeretni, szerettem neked talán,
hogy ilyen embert szeretni még mint a miylen én vagyok.
Annily gondoltam az utóbbi időben Imára. (ne haragudj
hogy így hívom) Mennyivel erősebb lehetett ő én nálam,
mennyivel „különválóbb” egy te által festett háttérből.
Nagyon régebb a dolga a mi ket akkor és most ismét. ~~Lis-
tában volt, most Imára~~ Lórral megközelíthetlenebb lehetett

mint én, hanem mert büszke-
volt, de mert férfiasabb, hi-
desebb volt és le ragyogtál,
ugy voltál, mert le kellett
őlt minduntalan az őszűd v.
talán mert addig nem csalód-
tál még nagyon szeribben és
először szereltél valaki nagyon.

Milyen nagy önértéket ad
az embernek az, ha vala-
ki nagyon szereti; perne
férfi uőt, és nő férfit; va-
lósággal gögös lesz föle. Én ismer-
tem egy embert, a ki perény,
emberkerülő volt és elkerü-
dett. És mikor megismerette
őlt nagyon egy valaki akkor min-
deni csodálkozva látta, hogy
már emberrel van dolga.

1909 máj. 27.
6067

Bűnke, művészetes lett, felfedez-
te magát, tehetségét. És a leg-
kevesebben tudtár miért fár-
sént.

MTA FIL. INT.
Lukács Arg.

És egyszerre jutott a fáradság
gond! Talán korán talán kóstunk,
a mielőtt még nem sirtad ki mag-
gad! Vagy később, a mielőtt már
a fáradság tárgyaidban volt!
És gondolkodom a csendben, a
mely benned van, a mely u-
tán vágyol és — feled nem
jó ucsod a csend, nem jó az
a csend a mit te akarsz.

Nem fáradt csendnek kell au-
gató lenni, a mivel érzed, hogy
körülvételek. Nem csendnek!
a mely bűnt, a mely gondo-
lat nélküli és a melyből azt
érzed, hogy kicsi vagy.

(Wer einmal die Götterstimme hinter den Dingen gehört
hat, der hört sie immer, muss sie hören.)

MTA FIL. INT.
Lukács, Arc.

Es látod most én négyenben magam. Hát ezt bellem én ve-
led v. nem is én hanem a legegő a melyet én hordok?

A leveled olyan volt, hogy fel tudtam volna rá zörögni na-
gint. Olyan fáradt vándor vagy benne, a ki szeretné, hogy
ejnára legyen és aludhassék, a ki nem akar semmit!

Én én pedig itt vagyok és a fejedet az ölembe veszem
és azt mondom, hogy most aludj ki magad, de azért
nemj tovább, mindegy tovább oda fel a ková ne-
kem "jogom van követelni" hogy felérj. Én azt szeret-
ném, ha vihar előtti csend volna ez a csend bennem.

Felejtésén éppen a csendben és kezd újra és az első
szélroham söröge el még a megmaradt szélre ke-
leket mult őszre és az első esőcseppel frissítés fel
a poros levegőt és kintitár meg a földet és akkor az
új levegőben nem még szét virágos teremmel, mint
mult éven. Lát érte, hogy nem elég nem (soha) a "most"

az élet forró.

~~George-ban olvastam, de~~
~~nem is~~ Eh nem akarok
ilyen ünnepélyes bemu-
tatót és nagy hangon beszél-
ni. Ezt a levelet is külsőben
is képzeld, mintha egészen
desen, egyhangúan monda-
nánk néked ezeket.

Ez város veled és így látni
én nekem kell most azt mon-
danom, légy türelmesebb magad-
dal. Én ott vagyok mindig, min-
dig nálad, így szeretnék veled
segíteni és veled mindenfelét
mondani, amit, ha irtósa kerül
a sz. nem tudsz megmondani.
Hansin Glück-ök között is
az más fejezet, ha nem is egészen.
Most hamar el akarom küldeni a levelet.

F. M. S.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

II. Nagy János utca 15

Dr. szegedi Lukács György
úrnak

1909 máj. 27.

1909 $\frac{V}{28}$.

Már néhány napja, hogy elvas-
 tam a könyvet. Lassan csu-
 tam rá a fűdelet és olyan ér-
 tessel, mint a koporsó fölé volt-
 na. Olyan messze sülyedt körü-
 löttém minden, hogy értem
 a "végét". Még soká állapira
 befelé néztem nem értem
 semmit. Mint a itéletnap
 előtt csönd lett volna és az
 utolsó ember végre oda
 jutott a halálával a homa-
 kiindult és teljes egész kör-
 volt az élete. ^{és minden, az egész világ, az egész világ}
 volt az élete. ^{és minden, az egész világ, az egész világ}
 ted, hogy minden olvastam
 ezt a könyvet, mint egy mári-
 kat?

Magyar-e tudod, hogy egy folytonos keresés volt az egész 2 kötetben
 az? A végén megtaláltalak. Nem is séged, de vajzaidat
 féltetted, mint a kőzet, hogy benne vannak ebben
 a könyvben. Ezért én ^{azt} a tanácsot adtam, hogy kíváncsi vagy, hogy
 mennyire ^{vagy} idegen vagy nekem, idegen maradványaim ~~az~~
 mind? Magyarul, hogy az embernek addig idegen ~~az~~
 maradványai csodálkozva ~~az~~ ^{az} új, eddig eltávozt meg-
 nyilatkozásai. — Nem vagy idegen nekem, mert mintha
 valami titkos szó bennem mindennek előirányozott volna,
 hogy nékem Haus im Glück-öt valami költségbeesett
 nyugalommal behelyezkedni a neki szabott életébe, ke-
 reksébe. És minden életformája a melyet össze vettem
 a tieddel séged is jobban kiegyensúlyozott. De csak valami
 magasabb értelemben ismerlek, tudlak séged. Tudom, hogy
 hol vagy most, tudom, hogy vajzaidkal milyen éret-
 tlen ^{most} meg, de valamilyen nem tudod. Hogy kora
 kiindulópontod és azért nem tudom hová fogsz jár-
 ni. Nem tudom, hogy vajjon a te arányosságod nem.

ott van a kör kerülete,
~~amely~~ ^{hol} Haus nagy világho-
 dító győzelmi mámorá és,
 hogy tovább jutva (Haus
 az aszkézis felé) ~~te megfá-
 radt~~ és fennéig ülted az e-
 gér nagy könnyekét és
 odajutn a hol Haus volt
 a mikor még nem ismerte
 a "Frauenbrot"-ot. Megfűtöd
 a kőrt mint ő és valahol
 találkozik a két kerület de
 az irány lehet más. Elő-
 vastam leveledet, a melyet
 a könyvet kísérted is on-
 nan ered az impressió,
 ha ugyan ötleted nem
 meghiúsul. Mert látod,

ez a könyv kísérleties erővel és
határozottan idős stelleméret.

Mert ez a könyv mintha a túl-
világról, stellemről való
új felvilágosítás, hogy minden csöpp
vért, minden egyes ideg-
szál oda vezet a táncolva
a bölcsérkhez, az anyához
és az apához területekhez.

Es az volna hát a legfőbb jó
megtudni, hol állt a bölcsérk,
és hogyan nézett ki az
apához? Es es után a terü-
let után igazítani az éle-
tünket, hogy igaz legyen
és való? Mert csak az lehet a való?

Vannak még többet a könyvről
a lehozand való vonatko-
sáról. Vannak vagy idegen nyelv
de még sem ismerlek elég.

1909. máj. 29.

100. fil. 101.

100. fil. 101.

Az a magyarországi együttélés, elég volt ahhoz, hogy megkeresse-
lek, de nem elég ahhoz, hogy megindítsam jót, ki vagy. É-
szert mégsem vagy idegen nekem. Mert ha ez a könyv
"véletlenből" állna jobban megindítalak volna. De én
még sohasem olvastam könyvet, a hol a véletlen olyan
szükségessé válna számomra, nem az események vélet-
len jöttét értem, hanem a véletlent az emberre be-
lül, a belső eseményekben. Sokszor éretem, mintha
csak a formájuk volna megítélés és --- de ehhez
nem értek, nem folytatom. Vagy, vagy fogok ez a
könyv, ma spürt benne den ewigen Kreislauf der
Welten és így hat az emberre mintha egy hulló
csillag, lassan, lassan, fényesen vonulna végig az
égen és egy vihar, fényes, boldogító fellobbanással
tűnne a sötétbe. Aztán csend jön, hallott csend és
sötétség és soha idő kell még egy csillag gyullad fel az égen

Most Carolinát olvas-
som olyan nagy áhítat-
tal, mintha egy vérbeli
öcsémnek levelei volnák.
na. MTA FIL. INT.
Lukács Arc. O milyen keveset

benél (még eddig) a
könyvekről a család előtt.
Még mondja, hogy el akar
ragadtatni és az ember
tudja, hogy mi lehet az
a könyv és mi lehet az
ő belülről. Milyen
szép, na.!!
Milyen jó az a
amit kell mondani, hogy
"szép" hogy tudjator milyen szép!!
(na) és az is, hogy: mennyi kellemes?

Ne haragudj az előbbi levél-
ért s. i. hogy oly elcsúsz-
különmű és — — után
hozzolyan törékeny pincos.

Vágyom szégyellem magam
miatta. De kéllene szépen
írnom újra, ha „nett” jól
nevelt házilány számba
arasz menni. De inkább
nem arasz, csak ne kell-
jen bajlódni vele. Hisz igaz
olyan „Überwindung” nem
egy levelet elküldeni, a mit
máskor újra elolvasod és
igaz kell elküldeni. Mindes-
től megvétel és mártan.

benne. Az a sok poca és kihuzás külsőben ren-
ben ma keműlt bele. És leguap rosszul is érte-
sem magam (ma sem sokkal jobban) és fárad-
tam, zavartosan kellett írnom, mintha nagyon be-
szeg emberhez illik is. (Fennmunka, baj, csak
múlt rosszul) _____

MTA FIL. INT.
Lőrincz Árk.
Köszönöm a leveledet Gyuri. Köszönöm, hogy ír-
máról. írtál nekem. Igazad van hogy vártaim, hogy
írjál róla. (Haragudni érte! Ezt nem értem, miért?)
Vágyom jól esett a leveled, olyan jó megyugta-
tó volt a hangja és írjál nekem még sokat (ha
nem kellenetlen neked) arról a ki voltál és
hiz tudod már mi minderről.

En nem csod tovább, nem tudod írni. Olyan pro-
móri, szinte „piros-pinkos” napja van ma. Csak,

hozz csaf így szarad és tár-
márna az esőcsepp az ab-
latívogén. Fel arattam vidi-
tani a levegőt a piros ruhám-
mal és nagy piros virágos
fehér kendőmmel, de nagyon
rosszul illik bele, mindjárt
szárazköt fogod oltani. (De est
már nevetve mondani megint)

Még csaf azt: Az ember mindig
birtosabb valameiben, annál
többet mer kockáztatni, an-
nál inkább mer játszani az
„elcsúszóval”, annál jobban
meri mutatni, hogy volt egy-
szer másfépen is. (és valószínűleg)

Nagyon szép a vers és - - - Ju-
dom mindközönképpen, hogy elmer-
led küldeni? Hasardeur-ös vágynak
mindketten! Herzmiszt deine Hilde.

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Gyurina

Bécs 1909. V/5. éle

Kedves Gyurim,

Sem hittem, hogy olyan gyorsan
fogor valószínű letelepedés és
meg sem adataim várni
valószínű, hogy írja. A Pélpál
Ulagitöröl adataim írás, egy-
nere kapta meg Kériratod.
Jól a Magyarok, és is olvastam
mindjárt és nagyon kelte-
sedtem.

De tette kapta utolsó letelepedet
és most perre félben ma-
radt az előbbi letelepedet, félben
maradt minden és én nem
tudok többé semmit, nem
tudom többé mit gondoltam.
Es ez most mellékes is. Fou-
tosabb annál, hogy megmond.

jam ueléd, hogy érteled, hogy tudom ki vagy. Hogy nem ara-
rom mindég elkünni a mit tudsz azt ne vedd rossz néven,
mert kin először is csak pillanatnyi nem hívésről van szó,
meg aztán van benne valami, valami a mi talán legu-
hább én vagyok, a mi ellemezől, a mi karcol arról a mit
tudsz, hogy aztán a végén még jobban tudjam, hisztem és
értsem, a mit nem adtam.

Az én kérdéseim minse-
vel olyan élesen feltéve, hogy a feleletet szarításról, lehesse-
vel, hogy arról olyan éles világításba helyeződjenek. Én az én
kérdéseimre félig tudom a feleletreket félig csak a fo-
gom őket meg tudni és inkább csak olyan magamban
kérdéseket, elgondolkozásokat, a mikről talán nem is tudom,
hogy másodszor is kérdéses voltak. Ezt azért írom ueléd,
hogy lásd, hogy ha kérdéseim is, valamire a keresése volt,
nem vársz és hogy nagy sorsos látása ellápráztat
és a „sorstalanságot” is valahogyan útmutat láthatja, mert
a mikor minden urosz és farsz, olyan ueléd magamban
kivül nyugvó pontot ellápráztat. Hogy te ki vagy detoe
a világ úrból, a hol minden farsz, vagy hogy te vagy a

végző kőzpont, a mely uds
nem forog, azt lehet jól tud-
ni, de nehezen elreprelvi.
Híven a maladá ember min-
dent futni lát maga mellett,
ha elleureső iránytalan is.

Azért mégis fűz és vág, meg-
benned, örökös forog, ke-
ringeni a soros. Fűz
vagy ha az az exerserit
a ki egy helyben áll, de a ki-
ben villámgyorsan csapva
őse minduntalan kender
és vég. Ez korra létre azt
az — az optikai
szaló dást (bocsánat a firi-
kóent) a mi azt hiteti el,
hozz egyerre van meg ke-
det és vég egy helyen.

1909 jún. 5.
Hogy lemondjál valamiről, kell,
hogy azt bírd elöbbit; hogy elöb-
bessél dolgozat, előbb meg kell
fognod öket. És ez nem mor-
dulatlanság, ez a folytonos
összeesapás, csak bizonyos
pontokra az. Olyasféle képen
mint ahogy a földre nézve
mordulatlanság a nap; az égi
élető körpont.

De hiszen eleget benéltem
is erről és oda jutottam
talán, hogy rángoghatod,
hogy "versórt" vagyis. Na-
gyon kellene már benél-
tünk egy mással. Főleg,
mert most én nem tudom
a te kérdéseidre felelni,
mert nagyon, nagyon nem
vagyok rá felelni, mert

es ezért mert. Mert kérdései sem szabad olyat.
Hogy én miért nevetlek féged? mit jelenten nekem?
Art kined nem tudni, kéred millió dolgot mondai.
mi, a mi mind igaz lehetne és mégis azt mondani
"nem tudom miért," mert ez a legigazabb. Nem
tudom, mert ha ezer órá mondok magamnak és ve-
red, ha ezret éret, a végredmennyben, nem igazat, vég-
eredmennyben, annál nem lehetne okai a melyek ezret,
elgondolható, népen olvasható foglalkozható. Mindégek
kellene még más ajtó a melyek hozzád vezetne és az órá
nem bevéred valamit a végén, hanem bevéred. A miig
megnevettelek" (a miig processus volt, fi donc, hogy ma-
"gyarázom) addig talán tudtam, hogy miért, most
nevetlek és nem tudom. Ha szeri tette volna, ta-
lán nem nevettelek volna, mert feléd sem néstem
volna (ugyan ki tudja?), de ha véletlenül megnevet-
telek volna, akkor nevettelek és ép ily nem tudtam
megmondani miért, vagy talán még inkább.

Preretkez talán, mert nem
tudja, nem mereti" (mert
is talán mindég azért pre-
ret) Nem tudom, nem tu-
dom! és ne kérdsz több
többé ilyeneket, mert kár
az nek. Az ember vegye
az ilyet fatálisan, mint
a ki nem tehet róla mert
a miért? - ez itt fatál, ame-
lyekre túl nem jut, a meg-
vége nincs. Mert a "megre-
ketés" nem, a megértés kérde-
sének lehetnek, de az
eredmény, mintha minden-
ről lelapcsolódna, olyan
izolált lesz. Mit tudom én,
amely mindent tudni mon-
dani és semmi sem igaz
semmi sem jó, ~~talán~~ "élre"

1909 Jan. 5.

a mélyből. Omnan emi
nem jöhet, és bejellel met
levélben nem lehet hallgatni.
Tudod a férfiak és nőj letr
forai a nőket, mint fordítva,
a felpulásba és lehet, hogy
kölcsönösen azért szeret
egymást. Nem lehet egy em
ber egy egés letr, a legala
csomagtól fordít a legmagasabbig.
Ugy szeretné veled bennéget
ni most. Kint borsató
vihar van megint, most tört
ki és iszonyúan csattog
az ég len egy kicsit félellyel.
Ror itt benne azért szép, nagy
a csend. Nem adhatom fel
a levelet ma és bízom, hogy
nem kapod meg holnap, de
este van és a vihar nem enged

Ms. A. 11. 11.
Lajos Arc.

elmenyi.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Most már lassan foglalko-
zom a nyári tervvel és olyan
jó rá gondolni, az arcom is
széles. A Harbergi főkör me-
gyénél több mint valószínű.
Ich freu' mich wärrisch auf
München. Már nem bírlam
volna többé megenni M. uel-
kül, annyira kell nekem. És
nem is lenne nagy kerülő oda-
járni a Schweiz - ből. A Vier-
waldkrocht főről nem volt ró,
felveirben, mert mindnyájan
innai, vízben lubizolnia gá-
runk. Ez meg ismerem is
azt a vidéket és tudod, én
nem találtam meg még a vi-
lágon azt a helyet a hová vis-
navigatodjam végleg-re (Kivén
Paris-t, ~~az~~ másképp pas la même
chose.) ~~Ha~~ 2 napig nem írtam érte?
Hilvadt.

Levelek 4-100/Legeet 1908 II/12.

Édes, édes Gyurim, megint
elretem, de annál az az
oda, hogy fénykép néltül.
nem astartani beállítás,
(feltem kikapod föld) de
a kiállhatatlan fényképér ki-
teget és becsap. De holnap
küldi ő v. én a képet az bir-
tos. Magam sem tudom az
új felvételét milyennez. Ket-
tenetesen megkínzott és holt-
fáradt voltam a szor „pózolás”
után. Kiállhatatlan, kelle-
metlen dolog gép elé állni.
Es most nem astartani ki-for-
gatni a szememet, meg kellett

igértem, hogy még eljövök hogy a maga számára "műve-
ries" (a hogy ő mondja) felvételeket csináljon. Egy nap
napon meglepetés egy kiforgatott szemű és nyári Hild-
val, és jaj ughed, ha Keglrich is meglepetés, hogy nem
lettem ughed.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Ma igazán csak azért írok, hogy levelet kapj. Na-
gyon fáj a fejem és sok volt a dolgom. Tanítványaim
em masse kicsit el főkem az iskolában és annyi
könny, és meghatottság volt ott egy halomban, hogy
majdnem kellemetlen volt. Attól is fáj még most
is a fejem. Nagyon felizgatott! Próbáltam a szemle-
tet, de nem szeretem a jeleneteket és nem ne-
sem, mielőtt annyira próbáljátok, hogy az ember meg-
hatódjon és nem nevetem, mielőtt annyira kimentat-
játok ezeket, hogy engem zavarta volna, mert én
veris nem tudok felkelni, nem tudom mit csináljak
velük és magammal. Eni négy ellen veris azt mondani.

hogy én is szeretem őket és
veszem tudom a náma kosui,
hogy jól esik a szeretetük. Nem
nőlek egy nőt sem és ha aztán
felneveltem még jobban bánt.

Most megértem ki mindjárt
sétálni, netlősfetűi vancs
a fejemet, mert szép és kol-
nap iró levelekre. Szor-

nos a nagy károgatástól
elfelejtés irni és mielőtt
rákérül a nagy sokaság megdöb-
benve kideresem magamtól,
hát kinek fogom a levelet írni,
hát kinek legelőször eln és
fogom a mit írni? Olyan va-
gyok néha mint egy álomjáró.
És meg gondoltam, hogy ez Te belőled
jón. Erlegetem, eszem én vagyok
a te, a te, a te Hiland.

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Budapest

V. Nagy Lajos utca 15^{sz.}

Dr. med. Lőrinc Győry
Urak.

E. 1909 V/14.

Itt hát a kép!

So wie ich lebe und lebe?
Tenn tudom, nemem elégé
idegen. Eddig 2 felvételt
kamaratka, nemem ez
fektört jobban, arértül
döm. A magyar, magyar
"schmuckend" magyar
"fárvolbanés" magyar.

(Piet Laci nemint: kit, re-
nemem, nemet.) Ha lesz
jóvő kétem jobb kép, majd
elbűldöm

Er jó rigori kép, és nem
most ez kell. Er majd

mindég mondja uered, hogy ne légy türelmetlen, ne
légy ideges, kedvetlen. Csinald a könyvedet igaz, hogy ne
kösni, vergődés legyen, hanem úgy a hogy befejezed
valamit a mit uagyon szeretted. Igaz, hogy fellebb-
väs legyen az utolsó valami a „miút”-ból, azaz az
valami és aztán vége. Ez követelő, bűn és lép, a
melyen csak akkor fogsz mosolyt és mély, mély nere-
tetet látni, ha nagy Arbeitsfreudigkeit fog elfogni,
olyan, a melytől minden aradály magától miút el és
a mely áldozatot tud hozni. De nem, nem és a lép
mindég szeret léged, mindég, és csökold meg, ha
türelmetlen vagy és ideges, hátha meggyugnottöl
és aztán dolgoz tovább népen, erősen, nyugodtan.
„Nur nichts in die Länge ziehen!” Es az tudta jól,
hogy mondta. Hol tartasz most? Híven más vagy
csak könyvára Hebbel és Ibsen-nel tartottál. Meddig aram

memmi? (Kémé chetöleg nem
Sélpál Mangitög) Ezáltal
látam ~~te~~ sorban mért?
Vagy már csak a fiadással
külső emlékéssel van dol-
god? És ha az éhétig tart
mikor még P. hehög? Ez
szár érdőjel, de évaucsi
növel van dolgod. E. f. i. me-
retűen tudni, hogy mikor
jön az arros korzám Amerland-
ba, félt, hogy nagyon késő.
Előtt aligha ill. birtosam
nem találkozhatsz. Lezuai
Amóhor elutazásunk előtt
nem fogsz elmeletti. Ha el-
memmél mindenesetre Pesten
hehögöl memmél (lehet nagyon

más képen is / Körtvélyes
Kassa mellett van, elég
meszi hát fölű. Sokban
nerebély vőnafa fejevet
elcsúszni hozzá, sokkal
jobb volna, mert itt még
kevesebb az elcsúszni a-
lóm. Szó kében el kell
menni Lombard~~ban~~ egy
barátságoskór. Egy év óta
kezdődő hozzá és más a-
gyanértetben a nem jö-
vésen. Régi iskolaba-
rátság, a mely most nem
áll másból mint csupa
pietástól a mult iránt.
Mazon nerekű egyútt
és ^{ért} nerekű most egyútt
ban, különben ké és

Köszint van már egy másikhoz. Lombardban csak né-
hány napig maradok, valószínűleg 19-én, pontosan
megye, edden már vissza is akarok járni, remélhe-
tőleg lehet is. (sétéssel nélkül)

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Ha az Szegedre nem jön le, azért nem baj, mert
ugyis nagyon rövid ideig maradnál biztosan.

Cécile-t tartod vissza perencsétlen terveidről, ha le-
het. Ha jutott ő arra a gondolatra oda menni
nyáron? Te v. talán Herbert fecsegtetted? De a
nagyam én Cécile-t ismerem (nagyon rossz, be-
vallom) nagyon sokat szenvedhet, még többet bené-
het, megvalósítani pedig olyat fog a mit nem is
szenvedett. De rossz nája vagyok, inkább abbahagyom.

Most látom, hogy ez egy csöppet sem „más”
levél, hanem egy borzantó közönséges, hivatalos
hangú irás. De nagyon ne legyen baj! (Ez a „kérő”-jelet
bent és ha lehet lenne), mert én azért „más” vagyok.

„Und sei nicht traurig, ich
bin's ja auch nicht (wäre
ich Dir kindisch sagen)
wundern ein Carolinchen
Ha ist oboasau, emme
gut mündig, miron me-
seltet, hoag Füreure-
hen, hoag le voltal ruit
da, ösore fäve.

Itt áll a hátam mögött
a lány vámp a levelek,
fiatve ölelke hát
Hilvá

1909 jún. 14.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

B. 09. 7/17.

1442 4-102/25

Te olyan jó vagy Gyuri,
rögön felelni levelemre és én
ha his ideig is, de megvárattam;
Ér ugyan kiállhatatlan tökem,
de én olyan ésszerűbecsűen
tehetetlen vagyok magammal,
hogy sulajdudépen semmi más
nem lehet a mit csinálod és
nem csinálod és a mi történet
velem. Talán már mondani
is lehet: a mese furidana va-
maráról! Meglátod én meg egy-
nek éhen fogod halni, ha nem
is 2 szál réna között, de (és
nem is "igazán") de 2 valódi
között a mi után csak nyúl-
nom kellene, hogy megdönné-

küljőre a lellem, a nitős minden fog függni és én nem
fogom irányíthatni a kereset. Valami nagy fatalizmus,
nagy kétség és nagy tudom is én mi vissza fog tartani és
én nem fogok tudni magamról sejténi. Elnor Komolyan
azt gondoltam, hogy lelki lustaság, la nyhaság és lehet és hogy
az, én nagyon tudni és rá sebb magyarázatot. És azt is gon-
doltam, hogy nagy csodély lehet bennem az önfentartási ön-
tön, a lellemé, nem a testemé, hogy annyi mindent
szegedé elvonni, nyugodtan, néha fájt érzéssel, de eler-
gedem merül, mert nem tudom tartani, nem tudok mit
csinálni vele, nem tudom érdemes-e. Olyankor úgy ér-
zem néha, mintha nem is volnék, mintha én is elhűné,
és sajnó az egészen testem, utána merül és nemmi an-
nak a valószínűség a semmihez, szét szorult mintha az,
és érzem, hogy most dubattam, maradt, nem tudok mo-
dulni. A mi nem jön felém, azután ritkán tudok apít-
ni, pedig sokszor érzem, hogy tellem, hogy véte nemdeim.

Ammyinos körül öre benne
minden, és ammyinos érzé-
chaost magamban ilyen
őreomlás után, a melyben
olyan lassan alakul ki min-
den és úgy fáj minden éiala-
kulás. Sem az őreomlásról,
sem a masidról nem lehet
Kicsit mesre jutottam a
levél "nemiről" de nagyon
fáj, hogy nem írtam és kara-
gudtam és miattam magam-
ra. Ha szeretnék írni ill. ha
a legfőbbet tudnék mondani, ha
legjobbam vagyok veled, akkor
nem vagyok képes írni, nem
tudok leírni, előredni iró-
reket, levélpapírt. Nem tu-
dom, ha könnyen jönne az
erőfeszítés. A kis újamat

sem tudom megmondani.
Véha perne valami bátor és
iszonyúan aktív időszerűen,
a mielőtt még az elleneségek
vagyok v. nemtűs lemmi, de
abba nagyon hamar bele-
fásulok. Ha nem perne más-
ban nemtem ért és azért
mondom az emberiség hogy
menjenes, forjenes clere és ik-
térre maguk a sorukat,
mert értem, hogy milyen ro-
ditom ré, nagy doloz és a mi-
kor mondok magam, engem
is elnédit és aztán pillanatok-
ra hőseim értem magam.
Ufánz csifosan ösnetörök és lá-
tom, hogy fölöttem, kapam ka-
ladtal keventül a bátra és egye-
dül maradtam és gázolok.

És olyan nép dolga, ha az ember valami nagy értelemben ke-
gyetlen, kíméletlen tud lenni. Én nem látok soha sajnálko-
zást és kíméletet. (Bevallom, hogy magam iránt is, a
mim nem dicő dolga) — Már régen nem éretem annyira
kedvet veled beszélgetni mint most. Ma olyan nép csen-
des minden körülöttem, az idő is olyan borult, sárgán mör-
ke, minden eszbecsolyis és én szinte hallom a hangom a mint
csendesem, egyhangúan mondja veled ezeket és még soha
mindenfélét. Ma is tudom veled adni a lelket, ne-
vetésem, ha kézzel fogható volna, hogy nézzed, olvasd ki
veled nánt rémület és szorongás. Akkor talán kipat-
szamodnak azok a dolgok is, a melyeket olyan nehéz meglat-
ni, megérteni, és a legnehezebb elmondani. Hiszen tudod te
milyen az, mikor az ember olyan mint egy rejtő kőr;
mint egy virág a mely csordultig van karmattal és nem
bírná el. Szeretné ha a reggel, a nap, az egész világ fel-
viradna és csak néha estel egy nehéz gyémánt cseppet.
A mikor minden az zörögésben jön fel az apakra és min-
den érzés egy könny. Mikor az ember olyan mélyetelen

1909 jún. 17.
6061

gondagyaat érzi magát, hogy
ki nem tudta magát nézni
drágabörvökben az egész világ
ba, v. magába nem tudta fel-
venni az egész mindenséget.
Látod és az olyan nemesen, hogy
erő elásvott kincsek, hogy
semmi sem jut belőle, v.
csak egy nagyod kevéssé, néhány
vár és hogy az ember nem
tud mit csinálni velük és
később becsé seben néha el-
áthozza őket. És az eláthozott
kastélyok körül még nagyok
a csend és a hallgatás mint
máskor.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Furcsa! Tudod mi jutott eszem-
be? Hogy én ismét ilyen leve-
leket írhatnék, mielőtt mással
már találkoztam!

De most kiragadom magam-
gys az előbbi hangulattól, ezt
látom megint, senni a tehe-
tettségemről (Ez kicsit olyan-
képpen van, mintha más volna
most a hangom mint azelőtt
volt, hiszen jobban ismerlek és
jobban szeretlek, közelebb vagyok
hozzád. Az első impressió az
első nézés az mindig megvál-
tozik és valami egészen meg-
~~változott~~ jön a helyére. Mikor
az ember távolról nézett előbb
valamit és aztán egészen közel
jön. Biztosan te is úgy vagy-
szel mint én, hogy "Nekem" fog
el a nagy boldogság mellett, hogy
arát milyen réppé is lettem a
dolgoz nem olyannak már mint elő-
zős láttad őtet. A sejtés, a
távolság az valami megfőzött
kebellek, nem minél van

be minden és az ember ezt a neusséget sajnálva egész
életében. De ez aip. Mint mikor egy boldog asszony és
anya, megint lány szeretne lenni) De most már
igazán elég ebből! (Még csak azt, hogy Zsépál
Margit (a nyugati) tudod, hogy nagyon letnelt, megismerés,
hozzá kérték, de tudod, hogy mi kelletett jótaná? Az
első nem a második ré. A másodikban ismertek,
tudtalan és magamra is ráismerem és olyan volt
mintha megöleltél volna. De az első réz olyan új,
olyan eredeti olyan bátor! Olyan jó léged ott látni
a hol már még nem járt, olyat látni a mit más nem
is ré. Milyen mélyen, mindenütt átölelően látod a dol-
got! Kicsit komolyas nem itt ott nem tud
eleget hozzá és néhánem tudn elég jó magam,
de minden, az az "egyszerű" nem változtat. Erre
mesélte, hogy Herbert dühösen volt kénytelen belátni
dolvasni círeket, hogy jobban érted Zsépál Margitot
mint ő. A mi pedig a "Frauenlob" dicséretet illeti az

minden az igaz: kultúra rá-
illik is minden igaz kultúra-
ra is.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

1909. jún. 17.
6061
Köztudósra semmi esetre-
sem mehet az most min-
denféle ok miatt. Most
vasárnap Lomborba sem
megy, hanem Szatymar-ra
Hollósérhez. Lomborba 25-én
megy. Yri igaz, hogy pro-
bat d. e. kapjunk levelet:
Szatymarról külsőben műtér
hétten jövőre —

Hogy olyan kétszáz jött majd
korra az a nagy nyomor,
de azért én is küldök
Páchoz. Ich werde, mich schon
dreifinden. Es ozeptember
olyan de olyan mege van meg
Majd megfudor akkor mit csinál,
most igazán nem tudom. Hilda.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

VI

Vagy János utca 15.

Szegedi Lukács György
Lukács

Féreg 1909 VI/21.

L446 h- 109/26

Ma reggel jöttem kora a
tollövöl (Pratyuar) és keres-
tem leveleket, azt hittem
van-e fog, de nem talál-
tam. Nem irtál se gonosz,
és én kiadva önmagam 2 uo-
piq levelednek. Mert kin-
cél megírtam neked, hogy
később jövök kora, azt hit-
tem feleleget hát még
egyszer megírtam (mert a tányár
igazán nem irhattam vol-
na mást egy persze sem le-
hettem egyedül.) Valószínű
vagy? Na de leírtam a viss-

gáló bírói nevet és hamar kéred egy jó levelet szé-
gességgel, munkaredvevel. — Amikor kerestem volna
pedig mind inni, mikor ott ültem a nagy, nagy díőfa
alatt! Te, ott olyan nagy díőfa van, hogy a félvilágot
betakarja. Leírni az ágai a földre és mikor az ember
alatta áll, ~~a~~ nagy sötét árnyékában és az ágai közt
kinéz a nagy világos, vésztelek sűrű a paradicsom-
ban képzeli magát; mintha még nem tudna sem-
mit a világról. De az a díőfa, az a díőfa! Ha me-
rebben volna, ha csak egy kicsit is alatta állhatál
volna. Láttál te már ös díőfát? a neve is olyan régen
hangzik már. És értesed már egy puskának a hatását?
A mikor olyan csend, olyan bére van még forró délelő-
tőzön? És ha láttál volna engem piros ruhában,
babos nagy kötőben jártál, fára mármí madara-
kat keszegetni, virágokat öntönni, láttad volna, hogy
a "grande dame" milyen gyerekes és ráncátlan tud lenni
és mennyire leplezetlenül tud öntönni fűvet, fát, virágot

Vagy talán csak gyerekes kű-
sömmel és kicsiségemmel fűzi
kaima) adtam meg akkor az
his időre a magánét, és most
megint fadarom vele ~~xxxxxx~~
a "grande dame"-ot? Az igaz,
hogy a hernyóttól is bétartól,
a nagy kutyától és a nagy
paranthegejyektől feltűnt
Faját, kancsár, kancsár.

— A pesti állásomat illető-
képp azt, hogy idén be sem
adtam a folyamodványom.
Herbertnek megírtam, hogy
benélem Wildnerrel, hogy
megfette-csem a tudom. A legki-
mosabb a dolgot az, hogy any-
nyit kell kerülni, benélni, az embe-
reket uncommodálni. Környit!
Hévad.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Nagy István utca 15

D. Szegedi Lukács György
Uras

Jö Gyűrűm, igazán csak hama,
hamar irhatod, ha azt ala-
rom, hogy holnap megkapd
levelemet és atarom, hát
hamar" kell írnom és raj-
"nos nem olyan értelembe-
mint, azt se írod és ne-
reked. Anyi, de any-
yi a dolgom, hogy más-
nap! És kellemtelen dol-
gos! Ugye baj van a
"befejérés elrel" és en epe-
art utálom. Péntekhez
egy hétre 2-án utazom
és az nyugodt előzműf-
tel jár. Varrónó van a ház-
ban, a hí minden nap

órán, más kíváncsisággal áll elő; a próbálás asor-
ban még a legállandóbb. Készen bicsúlla fogatáso-
lat is „helle” lennem, arohat nagyon kedvűltem,
de mégse lehet alólul egészen kibujni és erer egyet
baj és rumli; föl a fejem föle és meretűs
már két határon túl lenni. És azért akármi-
lyen ruhában mégsem tudok járni, pedig kara-
giont érte magamra és meretűs is. Valahogy nem
ismerem magamra, ha akármit „átárhogyan” veszek
fel, és kell törődnie vele és „hi kell válogatni
őret. És nálam ez sem nevelés, sem szórás.
Látod így lett az egész napom és egy kicsit me-
gellenem is magam érte, de nem egészen nagy-
ra ueli, mert más dolgá után is nézek.

Próbátom d. u. Lomborba utazom; kéne, kéne orom-
bat délelőtre levelet! Hétfőn annál is vizsgálok

Te mikor utazol? Oly
sodára halantod és én úgy
félek, hogy minden nap a
mivel tovább maradn
szem, azt főként verek el.
Látod lehetetlen kártya-
lyesre utaznom, akárho-
gyan sajnálom.

Ma is ha len időm
megírok neked, hogy mit gon-
dolok én arról, hogy te nem
vagy kelleme és a többi
a mit én. Ezelőre egy csa-
csi gyűri vagy és én csak
arról írok, hogy minden
belső enedbe jutasson és
hogy minden belső meg-
mondja neked azt a mit én
nem tudok megmondani. dani.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

VI. Nagy Lajos utca 15

Dr. József Lukács György
Ünne!.

1909 jun. 24.

3.00

1442 h-109

Zombor. Vasárnap.

28

1909

July 27
Lukács. Arc.

Eves parátom

Zombor föl est a néhai
sok! (Nem tudni sok
kat ünni, idejese sen
or a noatlan, hegyes, ke-
iünyföld.) Leveleket
megkapta, a mi kor é-
pen indultam. Olvasá
körben azt értem:
nem, nem, ne gye
elobb Amerikába, az
nem jó sen, mert én
nem igértem, hogy el-
küldök; és aztán ott

us aradj 1-2 hetig és leve és, te is túrelmet ke-
redjétek és ne legyetek olyan naivak! Venni, venni!

Ugy elöbbségek és ne magyaráss utána-
lat; ez alól legálább fel lehet mentve és
en is. Cecile pedig ne jöjjön oda augusztus-
ban, nem akarom; benild be. De kiné-
szem fog jönni, majd meglátod. Szeret
szépen lenni, ha veszi valami csaradhatn és nem
helt elcsúszd és nem korlátol más leve. Ez
aztán Amerikából megírt mindent: ho-
gyan lehet látni, hogy Uvert mi magánlakást
vetkűnk ki; de hát hogy csak próbát lehet-e
Kapni ill. hol lehet Kapni v. persiót, arról
fogalmaink sincs. Mi is, csak úgy an kassand
vetkűnk ki azt a lakást. Es levél az az is van
megyaszony, hat nem lesz kétségbeesve ha

nem maradn' nála na-
gyon sokáig.

MTA. FOL. INT.
Lukács Árk.

És nagyon jó, csak
mégdán megérkező.
Ugy-e, akkorha lesz leve-
lem!

Bocsáss meg ezért a
várakozásért, sietős-
ságon, mert 'konfliktus'
el. És folyton emi-
att kell és az embert
megolts az idegenek a
kedvességükkel és meg-
hívásai. Ma este meg-
írulok. Ez híres bátyai nő-
bárhöz meggyűző vacsorára
és kíváncsi vagyok a műve-
re és igaz-e hogy annyit tudnak inni.
Hilvási.

Budapest

ATA FIL. INT.
Lukács Arc.

V. Nagy Lajos utca 15.

Dr. József Lukács György
Ura

L44/L 4-108/25
MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Szerda. este felé.
1909 jún. 30.

Eés frãm, je suis van-
uée, moulie, etc nem
bírom tovább. Ma éjél
elsőten szuborból: jo
volt.

reggel

Pénteken a 10 órai gors-
sal indulunk, 1 óra után
Pestben vagyunk. A d. u.
tánci gorssal (nem fu-
dom politosan 2 óra 23-
kor indul - e) Pécsbe,
este 7 kor ott vagyunk
és még éjél a 10 órás

azrossal tovább Münchenbe. Ha esetleg reggel
még Pécsbe este 7 kor vagy mielőtt.
Ha taphattam volna valahogyan átvettette-
lést a reggel 8-órás bécsi vonathoz, vedd
jöttém volna, de lehetetlen v. legalább nem
tudom hogyan. Cecile ciglétörő menthetet-
lenül jön! Vágyom utána és jó hozni jő, de
csak fele Leoból. Ha más benémed kell kö-
lön, minél kevesebbet, és ne arajon tege-
dézni. Erre a levele valóban már nem kap-
ható. Ha van valami meggyezés valószínűleg
express v. sürgöny lehet.
Ha tudniad hogyfaj a fejem és minden fo-
gom; nem látok már és annyira még a dolgom!

Ne haragudj ezért a
rossz nyílt városiasért
2 másodperc alatt
vissza.

Hlvád.

Úgy szeretnék még viss-
za, azért hogy keresd
ishassad, de nem bírod.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

V. Nagy János utca 15 m.

Dr. Szegedi Lukács György
Urak.

Ammerland 1909 VIII/5

LG 444 4-108/30

Eves English bácsi, hallatlan
dolgo, hogy még nem jött föl
level! Di bist grausam, laßt
mich verschmachten! Ein arar-
samer Mann, der noch sorgen-
los sein jütthaus horst. Meg
astár anyagot is gyűjtöttek,
hogy egy igaz leltre amussan-
sáljon ki eből a néhány ol-
dalból. Mert itt nagy dolgok
történtek ám, elutazások,
igen, nagyok. Egen regény!
Hol és hogyan endzem, pour
attrapper le bout. Hat annyi
chindult a hajó is elvitt, tici
egy elterdett bömbölés, hogy
csak így zingott és en négyel-
tem magam, mert soviel
hätte ich dir doch nicht bieten

könnem. Egy könnyet nem tudtam volna kipréselni (úgy
fájt a nyem). Cici arcomban tovább bőszült és Vannu két-
ségbeesetten mondta hogy mi csoda élte len itt verileg-
lát egy hétig az Englishbácsi miatt. Azár egy feltéleny
feleség. Cici napjában átlag 10000- nek csulit és un-
dóg hosszáns fordul, hogy megkallgassák. Uti scheint er
sp. fühl't's: ich kann's ihm nachfühlen, dem armen
Fingern. Na de ez semmi ez mind bevereték volt
esár az oriasi dolgornak. Mr Pál itt volt már miros el-
mentél, de hogy most mennyire itt van azt hallgand
meg. Hát ——— Ersike és Herbert úgye fejébe nallt a
jó úrnak és miros egyzer fenne voltak námmá este téán
és Herb. ttteg E. visnavomultak „robájuriba” a jó fér és
liberális „teljes nabadragot” engedő férj est annyira
megszallt, hogy egy olyan jelenetet rendezett a mit
mi szalltunk meg. És nagyon furcsa tevértat és elve-
ket hangorta fott. Kánsárott örömmel Herbert-re (re-
gény, hogy a férjertől soha sincsen nyugta) de folyton kau-

gortatta: „meine Frau darf
alles machen“. Valahogyan
úgy állította be a feleségét
és a nőket mint teljesen
entelens, immundis lényeket
akik igazságot be nem állíthatnak
akik tehát akkor mehetnének
férfi lazaságra a városokra
majd és azt lehetnének amit akar-
nak. De a férfi legyen „lo-
gas“ és dobja ki a nőket v. u.
legyen. ott ahol v. süsön ki
akár milyen verzívált lovagias
cselaként, de a nő nem te-
het semmit. „Ich nehme in-
mer die Frau in Schutz“ ka-
gortatta. (Sóval látod Por-
zsoltuad semmit se nem tudsz
igazra. Ha ennyi tudtam volna!)
Herbert perne még a potors

1909 aug. 5.
clótt visoravonult és aztán
minder lecsendesedett. Kár
hogy nem irható föltt renklek
fűlkosru volna. De azt hines
ez változtatott leinyegben
vélant a helyrelen? Herb.
és a férj nem látja meg egy-
mást de Erri azért megál-
masan jár fel Herberthez
és lovált rá is jóba vannak,
csak így még romantikusabb
és vonélyesebb a dolga. Erri
aromban népei viselkedett
úgyben és egy napra megint
előkerítette valahonnan a nép
es komoly oldalát és en egy
napra megint hajlandó voltam
elkenni hogy: "s ist doch was
dahinter, de es a kitem sajnos
megint" kerd fűmiz. Mert
ha van is, "was dahinter"

en csak pillanattal tudod mögé, kerülni. Soha kintlévél e-
lőte és úgy látni a férj kintában van ezzel. A dolgban
különböző nemleges kiűzés is volt. Ennek, hogy herb-
nem nagyon nimpatisál vele (különös volt neki) és
kérdezte is magát: "Lageu wie Gu. Trau ist ich, Lohu
ein Antisemit"? Így kezdődött az ügy. De elég is be-
töle, mitát már ugy-e? Két napig nagyon fajt a
nőnem, hogy nem biztosan dolgozni se inni, és az idő is
olyan kétségbeesetten ronda volt is 'nőnem'. Oh es was
zinn durchgehen. Soz izléstelenűgeu kellett kerentűlgasolni,
vehetted erre a bűcsimát. Kerenteltél-e Zürich-be?
Már még nincs meg a gyerek? A másolat még nincs
meg, de jövő hét elején megkapja még Gaimingarten.
Herbert nagyon kedves megígérte, hogy lesz jegy Züth-
hoz és esetleg elvinné Elektra főpróbájához, (ez arouban
nem biztos) a mely most elmaradt mert Eysoldt
beteg. Tegnap volt herb. születésnapja, kapott főlem
egy igazi nagy Geburtstagskuchen, egy nagy, nagy kerek
alotudányt, arra kerentve, hogy az ember 2 kére fogja c

gratulájon üögötte. Erith-
tölisjött egy gyönyörű csokol
és volt egy nép gebürtsteg-
kuchen; mivel nagyon cū-
nepélyes és nép volt (de se nem
voktat itt) Már a leprobadban
larnus, kicsit animetritus
most a liversé, hogy betöltés
még egy ágyat. De hát en nem
alkatos kiflivé görbülve nem?
Ili megint itt van és egyér-
wius elhunir megint egyéna-
porra. Köskétöl épen most kap-
tam egy hercig hiperneutimentá-
lis levelet. Udvoztöl. Itt kūt-
dóm a "Hét-ciklet". Nagyon tet-
niz, de még jobban tetneme, ha
a darabot ismerném, a mit most
az után szeretnék ismerni.
Nyál Kisler, Lieber, Liebster, Allerliebster,
debt és Be-L udvoztöl. Hilda duna

Wengen

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Hôtel Waldrand
P. a. H. Leo Popper

Schweiz

Herrn

Dr. Georg v. Ludács.

Abs. Hiltz pauer. Rummelrand
a/Harburger See bei Mönche₄.

1909 aug. 5.

Kerem, ind meg
mírt nem isz!!
(Kerö-jélet kemel ide
ha volna)

MM FIL. INT.
Lukas Arc.

Schweiz!

1909 aug. 7.

Heim

3. Georg v. Heilm

P. a. Hel Pappe

Wenger

Arkel Walther

FRANCESCO FRANCIA

Madonna

(München)

Ammerland 1909 VIII/11.

L4425-108/32

Jön heute sehr wichtig ge-
 stimmt, habe vieles auf dem
 Gewissen! Meint es so, wo man
 es enembe jutott másolás
 közben a bűnök, hogy t. i. ké-
 hány napja felé se értsem
 az írásomat? Vagy baj? (Már
 annál jobban szeret) De látod
 jól minden jött körbe főleg
 a szép idő (és levelek) és tudod
 én nem vagyok "jellemez" nő
 nem tudtam ellenállni (és
 nabadulni néhány hangulat
 alól) Így nem várható levelek
 mel' amíg a másolatot elküld-
 ták azt is meglepőde nem várt-
 ra. Hanem most veszed "Kedves,

jr." levelet, hogy kibékítselet és - - és hogy megbossul-
jam magam (Oh my dear, wounded te) hát hallgass ide, jött
a hallgatóság, de főleg mindig már megkapta és elolvasta
levelet, de eszébe voltam és nem is volt igazam és
est ünnepélyesen bevallom itt veled. Mert hiszen
vannak dolgok amelyek általánosan fájnak, dolgoz annál
valami általánosan sajnós a kiseretük és az, hogy azok néha
~~is~~ variálhatóak állnak nembe ~~meg~~ nem az, hogy jobban
fájnak. Az legfeljebb resignációra az. De hát bennél
velem. Ezen f. i. egy kicsit elnéptem a levelet az erdőbe,
ahová hirtelen olvassuk; lábbal tapostam a Warming
lapot és szószerűen leírtam. Uti kor velem!"
Elfogott a lellem Litterapolizei és fülemnél fogva
húzott vissza; de most már kiábrá verem a mellembe,
a level el van tépve, elárva az esőtől, és ne nem
ragasztatom és most nem "felelhetel" levelekre, hanem
"csak úgy" kell innom. Ugy jött horrad, mint aki most
fát tett a tűzre (lehet is, álltam nagy daccal mégis, nem is

bármely de...) Zorrontó fejelemert
len az agyműködésnek, keres-
tül, azaz régult mindent, ön-
nefűzéstelen, ha megfogó va-
lami; azonfelül még türel-
metlenit, úgy hogy lábbas-
porod ott is mindent. Nem
tudom mi van velem, de ez
a mostani állapotom borzasz-
tónak úgy néz ki mintha val-
mi porrákötés, amitől ki-
telt rülvi valaminek, ha más-
nak, ^{nem} de valamifajta nagy-
gyótságnak. A liliom, a nívó
lábai laposnak az enyém
vagy fordítva. Ez egy busa, iz-
gató, meddő, sőt romboló ál-
lapot. Ez most valami új-
raforrásban volnék? Hui!

1909. aug. 11.

De nem beneles erről. Azt hi-
nem nagyobb később éről
közé tartozom. Már régem
munkáim egyen; én meg-
ven és koromban lenéz
valam. (Ha elém a kort.) Még
hi nem, hogy valahogyan az
összes intellektuális vagyam.
~~valahog~~ 40 éves, oda való.
De nagyobb eszem a csöcs-
ságot. írtam meséket. Az
írta Hert. és Erssi úgye érde-
kel. Nem fejlődött tovább.
Sőt írtam visszafele.
En azomban többet vagyok
vele együtt, ami sokkal
több, hogy úgy érsem mintha
az időmet pocskolom. Fur-
csa baromtis. Azt hi nem elég

jó, de főleg amiről mások is látják. Mindegy arról, a dolgo-
lat hangszóvalra amiret más ember eltarat. Van ene, de
mert nagyon erősnek akar látnani, hát perne, hogy buta.
Mindegy dolgot "nem bevéve" annyit bevé, hogy az em-
ber perne nagy bajokat sejt magotte. Wie kann man
so auf der Hüt seiner Würde sein, jüt mindegy az ena-
be és mindegy nagy nekiréségével "holter Klang"-ja, amit
te mondhat. Enderes a férje, mint "férj" (Amúgy egy
derék, jó abba, "földhözragadt" ember; 3 perc nem
mármint) Ugy látja nem akarja elrontani a dolgot
a feleségével, immár az a bizonyos boragássága és ara-
rívut ő a felesége Würdenträger-je a nő nemzeti értéke-
ben t. i. hogy a felesége "magaságát" és méltóságát egy-
tett leányon hordja, bizonygatja stb. stb. Nagyon
nem érdekelte emberét. Valamint nagyon érdekes, de est mi-
sornál is tapasztaltam, t. i. hogy lelki nekiréséget hang-
sor tartanak arról abba bizonyos "álláshatatlansággal". Az
hogy az emberen nem látja még a "belső", az olyan ni-

vesem eltorzított "lélek", hogy
őret "nem lehet ismeri, ha
nem akarja", és nem unat-
ját magukat, avval a leg-
nagyobb szívvel csinalják és
csinálják, ocsinálják minden vin-
na élnek, hogy megcsinálják
sakarját. (Hogy nemcsak eset-
ben igaz, az az ember meg-
sefti, a hol lehet) És nem hi-
néz abban, hogy az emberek
ket absolute ne lehetne
ismeri, és főleg nem hi-
néz abban, hogy valakit, emb-
ret, akit valaki van sárkány
valóján, az úgy meg-
ját leírni, hogy abból sa-
ni és ne lássák, nem hi-

1909 aug. 11.

LVI. P. L. INT.
Lajos R.

nek abban, hogy amikor
a valóság nem és nem val-
dik meg minden napról és
minden feltűnő az elta-
rart mélységetből v. elta-
rart ürességetből eredőnek
v. legalább arról a leg-
mélyebb önéfűggésben is
legyenek. Nem kinek embe-
rében az az art kapókat-
jár, hogy én ez és ez vagyok
csak nem mutatni. Nem
tudni mutatni, önködni
és nem tudni az más, ott
sejt az ember. Hány em-
bernek nemeseje, hogy ni-
vet és lelket nem a kőbe-
lőn hordja és hányas nem-
cséltessége! Hány ember

memorátum meg arról, hogy nem látja, és hány pontot
bele. Ez nemcsak a historia nem? De meselet tovább.
Herbert meg csunya dagadt feleket az orrán, és persze
az orrán, és tegnap beem volt Münchenben, ahol felvág-
ta a veri. Regény fiú, a rothant orrával, még az borzant-
ja a legjobban, hogy merencsőt kell bevennie, mert ha is-
napot elött történi, nem tudja befejezni a drámat.
Az ember utóvégre dagadt, Mutschlag-as, orral nem is.
hat pompás, ragyogó renaissance drámat. Az el-
küldését illetőleg pedig azt írem, hogy csak Körtvé-
lyesről fogja elhívni, mert a IV. is felvágást el-
hívta Edith meg mások, a ki most Körtvélyesre van
v. 1-2 nap múlva len. Arról hát megkapod az egész.
Azonkívül mindenképp nagy megelégedésem van, hogy
(azt mondja) nagykerüen vért ki, utózatosa, le vagyon
szüve és szorát sportoloz. Tegnap pl. evestem nagy esz-
rát, arlatán úrtam (Eli úrtámjában) elég szorát. D. u.
3 órákor verimultunk és elgyalogoltunk Wolfrathhausen-

be ami 2 óra oda és kettő
vissza. Wolfrathhausen egy
aranyos felfedezést tettünk.
A simplicitissimus Kathi-jának
van ott egy ~~ura~~ kedves nép
égy övös futórossárral telje-
sen befutott vendéglője és
pensiója, ahol nagyon jó le-
het enni és élni és érezni
magát. Láthatod megfoga-
dod a landstod és „nemkizáró”.
Külföldben jövő héten megint
lesz Münchenbe menés;
vannak concert-jegyek
és nyínház is lesz. Herbert
valószínűleg (az orrától
függ) november 14-én u-
tarán. 1-2 napot Bécsben
marad. Soh, soh jó élet!
Ez az utolsó lila levelepapír!!!! Hilda.

Erwin soha nem tudott írni, 1-2 napot Bécsben maradt, 1-2 napot Bécsben maradt, 1-2 napot Bécsben maradt.

Schweiz.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Wengen

Hôtel Waldrand.

Herrn

Hr. Georg v. Lukács.

1909 aug. 11.

Ammerland 1909 VIII / 10.

Tegnap kapta meg leveledet. Először
sára után rögtön tollat aratani
fogai, irni aratani, vadul neu-
védelyesen. Nem tettem, nagyon
hangos volt bennem minden,
folytatt, vad sírások alattam kö-
zel. Utol látom, igazam volt,
hozz nem tettem, ma már hang-
saj lett volna. Látod nyugodtan
egyszer nyugodtan írok most, em-
desen, népem aratás veled benélt,
egyet-ment elmondani. Azt ara-
rom, hogy jól essél levelem, igaz-
tegyem, és hogy lásd, hogy a kegyet-
lenséged én csak igazmondásnak
vettem, csak valaminek aminek
úgyis el kellett jönni. Kérve

a múltbéli levelek~~et~~ elrűdése után jött meg utolsó előtti leveled; való-
színűleg azért rá rögtön, nem tudom miért nem tettem. De ezt gőz-
doltam mielőtt elolvastam. És valaminek a kérdése, ami téged elfográ-
sai fölém, valaminek a kérdése, ami meg fogja mutatni, hogy soha-
sem voltál az enyém. De a „miért”-ben tévedtem. Azt éretem, hogy
téged két nagyon intenzívén élő ember magával rántott az életbe,
mert beleengedte lábai magába, mert adnia mert mindenképp
(és én minden dologban benne vagyok) — „és én benne vagyok min-
deben”. — Kétres is) és ~~le egy pillanatra~~ olyan erősen vagyok
„élvi”, hogy azt hiszem élek. És éltem is, mert „mértél” élni, mert
nem féltél attól, hogy az élésembe, ha csak képzelt is, de fájó, nehéz
következményei lehetnek, mertél élni, mert nem kellett kimélni
semmi sem, mert „másorán” éltem, mert „magad” maradhat-
tal mert „nata”-nak éretem magad. És csunya meggyezéses ébren-
beimem. Azt éretem, hogy négyen, hogy oda se tudtál hozni
hogy egy pillanatra „nata” légy, hogy hiájál abban, hogy én
„nem aratok semmit”, hogy én is csak élni aratok. És gondoltam
mindenfélét rólad és azt hittem, hogy van benne valami

ami gyenge, ami felszagosan fel-
ti magát, amit én a vadsgoum-
esaj még jobban megijentettem és
ami most fellélegzik, felnabadna.

A Warmingstafel azt hittem
saját magadnak van írva fel-
állítva, amin nem is miad-
nem lehet tölteni. Erőed hogy
gondolod? Az én rettentés,
hisz a török elfogultságom,
mi volt az, miért volt??

Agur, ezt nem hiszem, főbb, ez
valóban volt, amit itt leírtam.
Gyermek gondoltam levelede,
nem tudom magam jól kifejezni,
nem tudom érte-e. De egészen
hozz a levél ami ezután jön, az
még tovább fog menni, hogy

1909 aug. 16
itt nincs megállás, hogy jön még fölt is.
Es jött. Es aztán egészen másokat gon-
doltam és egészen másépen éreztél.
Oh ha tudnád, mennyire tudtam min-
dent, mennyire el sem hasudtam ma-
gammal, mennyire vártam, hogy é-
les világitásba kerüljenek a mi háma-
isjaink, mennyire izgatótt, mennyi-
re kétségbeesett ez a mi egen vino-
nyunk. Az én elborulásaim, az én
(ha tudnád volna akkor milyen) mely
nőmoriságaim, mindegy, mindegyek
munka terem, hogy ez egy korai-
fött, nem teljes valaim, ami kőst-
tűnt van, hogy az én benélcimem
fordásaim, nem hangulatok voltak, ha-
nem mely, mely hibák és beleség.
Azt hittem amikor utolsó elötti leve-
léd jött, hogy ennek a vinonyunk
illegimél kell lenni, és hogy ennek
elött utött vége len, mert tartha-
latlan, hogy kéged lenne továbbra.

lett, hogy ez mással is így lesz, hogy vadabb fájdalommal kiváncsi az életem,
épen mert erről az oldalról elvontam az érzést, vadul és elhamarkodva fogam
varon és fülkórán belémenni minden merlembé, és hogy csupa forr,
koromlított, vérnegény merlembé len. Minivől a véred azt hittem, mes-
tersegesei láplált és emelt bennem minden ittem, amit kibővítéssid,
nababulni álaróssá erőnarlottal. Látnod ezeket hittem. Látnom nem volt
itt sem igazam. De most azt hittem látod. Hánykor mondtam ne-
ked, hogy Gyula kivért léged léptem, nyomom, hánykor keresztet át
amikor nem mondtam, és hánykor bémította meg nevem az, hogy
mics helyem bennem, hogy áramit mondaniem sem tudnék köze-
lebb jutni korrád. És ha egyedül voltam, soha, egy percre sem é-
reztelek az emyémre, soha, csak néha ritkán, mint amikor a fén-
fit. És ha veled voltam akkor tudtam, hogy nem lehet az emyém
mert korán jöttél a csókot, és akkor csókolattal vadul annig elfelej-
tetted magadat, hogy egy percre pillanatra, annig megint a kinyitott
a kételezide, Gyuláé vagy, legalább az arcod, a kered, a te létezte-
lem voltod az emyém legyeu. És emyém voltál ritkán, néha, ami-
kor kinált belőled az amit én a legjobban szerettem volna, ami
megnyitott volna emyém és a keszmebe kaptam volna így a kulcsot
korrád. Ha tudnád milyen vad, lehetetlen, zokogástól elfulladt ver-

itt 1909 aug. 16.
Ez jött. És aztán egészen másokat gondoltam és egészen másféle értekeket.
Oh ha tudnád, mennyire tudtam minden-
dezt, mennyire el sem tudtam ma-
gammal, mennyire vártam, hogy é-
les világitásba kerüljenek a mihamis-
sítgaim, mennyire izgatótt, mennyi-
re készbejött az a mi egen vino-
nyunk. Az én elborulásaim, az én
(ha tudnád volna akkor milyen) mely
nőmoriságaim, mindegy, mindegyek
munka terem, hogy ez egy koran-
lőtt, nem teljes valaim, ami kor-
tunk van, hogy az én beérkezésem
fordásaim, nem hangulatok voltak, ha-
nem mely, mely hibák és betegségek.
Azért hittem amikor utolsó elötti leve-
léd jött, hogy ennek a vinonyunk
végénél kell lenni, és hogy ennek
elött utött vége len, mert tartha-
latlan, hogy séged lenne továbbra.

1909 aug. 16.

juthattam én így lelled kapujához?
Te azt kímél kivárod mindegy és ki-
vántad nálam. Nem Gyuri, te ni-
gorián törtet és elkapítottad
a kulcsát, nem adtad ide egy pillá-
natra se. Nem vetted észre, vala-
hánynor megnyit a nyitni és be-
néltünk, soha benéltünk mindegy
mindegy. Gyurára, arra auci volt
auci lehetett volna, auci cluult,
lert rá a benédtünk? Nem vet-
ted észre, hogy utána meennyit
hallgattunk, és éreztük, hogy egy
valamit hallt körül minden gon-
dolattunk? Valamit auci törtünk
jött és auci én sornos vadzag-
gal jövedtem, tréfával arattam clu-
ni, avval hogy nem remem komo-
lyan. Pedig — csak azt vet-
tem komolyan. Most utolsó le-
veledet láttam az egészen ére-
si

NY. FIL. INT.
Lélekes Árc.

folgamatot (ne haragudj ezért a csunya kifejezésért) Láttam, hogy
örizted magadat és magadban azt a mi Zimái volt, csak nem ar-
tad, csak talán nem tudtad és most amikor oda kerültek lehor-
a ki lajnya volt mindegy, a kint együtt éltek akkor, amikor az
éved nélkül legfeljebb papíron van meg, élettelenül vagy meg-
sem, hogy milyen életemre let most mindegy, hogy beleremittél
a boldog életet teli kincses légkörbe és hogy változtál vissza egy
csapásra. És most újra itt vagyok a reményekkel teli kisló-
dásod, a kintorál teli vágyad nem az élet "után", hanem "egyet-
után", egy élet után amit mindig visszértél. Mert az élet,
egy másik élet valami is lehetett volna, de te nem arántad, nem
araktad, most értelek Gyuri. De bánt, hogy én is itt vagyok,
ne úgy értes félre, nem az bánt, hogy utadba jöttem, hogy ar-
tad valakit, hogy volt ami volt, de bánt és fáj, mert jó-
vagy korán, mert szeret és mert "nem segíthet" rajta és
jóban szeretted, én miattam" ha nem lett volna semmi. És
én most érlek, ne fájjon, mert nemem sem fáj úgy ahogy
te kined. Nemem mindig fáj valami becsúsz, becsúsz, az
egén bizonygathat az tudod; most, hogy kipattant a bay

lehet rajta segíteni, nem igaz, ~~hozz~~
nem lehet. Tudjuk mi van és ez
minden. Örülök, hogy benéltél
benélni kellett és ezzel minden
jóvá tettél. - Encuké jut eszembe
degy a mi viszonyunk története.
Miként nem lett belőle élettérp
"igaz" valami? Hamis utarou
járta és "elfejlődött" valahová
a hal betegge lett. Mikor mi ta-
lálkoztunk ~~is~~ elváltál rimorva,
agyonváltál apótörve a lemondástól
valamitől, amit erőszakkal ki aras-
tál magadtól dobni. És erről nem
tudtam semmit, semmit. És
feljöttek Pestre egy idegen lány
aki olyan kiherett volt minden
kultúra után, üres, ~~is~~ merelem,
szereket és barátságvágytól beteg
nyelvel, idegesen, egyedül, olyan

1909 augusztus 16.
nivetlépőre egyetül, hiszen te tudod.
Ez egy éj nara, lávéhárbau, utadon
te benéltél nekem, igaz ahogyan
még benéltél nekem hallottam. És fén-
ve retegve nőre a helyenaid elöl,
art gondoltam: itt van ez az em-
ber ari engem megvédhet, ari meg
a „bakótsága” védhet meg. En a ba-
rátozód szerettem volna lenni, un-
deg, igaz barátod, én akkor gondol-
tam arra, hogy itt van valaki ari
engem felvétel, ari mellett én
magam fejlődhetek / te rád akkor
nem gondoltam, art hittem magam
erős vagy, nem tudtam „kiszárvól”
semmi, csak „kiszárvól” a másik
minden kivaló ember töredékét)
Később jött el melegebb pillanatok
soh, de én első levelemmel jóvá
arattam lenni. Emlékszel rá? Hogy
újra jöttam a boldogságra, hogy van

egy barátom, valaminek ari mellette fog majd állni, akitet én beírheter, be-
nérhetet, mindent megmondhatok. És arutais jötter mindég írgatott, min-
dég rövidet levelet és az én nép, nép barátságomnak vége volt. Szerkes-
tettem. De kizajdrot nem tudtam semmit, nem tudtam rólad sem-
mit, semmit csak Stefan George-t. És az nem nérhatott ellenem,
az erőt, íért, erőt, nagyságot, továbbmenést, ha töltem előtt-utótt
elmenést is. Az olyan mégem lyrai, finis, világos valami ami
a legnebb korodot való volt, hogy tudhatam volna, hogy az elment,
hog az ősnérítet, hogy amir a feleget vagy, azt vágyod vissza és
azt irtod kétségbeesésed és haragod minden erejével. És negyednes
voltunk együtt és alig benérített még, amikor már hallgatunk
kellett, amikor már volt köröttünk valami. Szerkes ami nem
tudott halotartól szabadulni, ami faggantott. Emlétnel? Egy esős
kideg napon kimenünk affüvászólybe és ott mert nem benér-
hetünk, előnör csóroltuk meg egymást kétségbeesésünkben. És
én panaszkodtam, hogy olyan halt lenér ha csórolt. Később fel-
elevedtem, tudja Totu mitől, talán egy karugságtól. Miért
nem benérítél ott? Miért nem ott állunk meg? amikor még
olyan könnyű lett volna egymás vállán sírni, amikor magá-
tól olyan egy néríen vagy maradtunk volna barátok vagy lettünk

volna merelmező. Ez nem nem-
re hányás és gyurim, nem, csak
egy nyomorú történet, amit azért
mondok el, hogy megmondjam,
hogy látom, hogy hánis utam
indultam el, korán jöttem a csőhöz
elzárta a nával, hogy nem be-
nélhettem és a hallgatásom med-
dő volt, mert csak elhallgatás volt
mért a tenér csak népszerű volt
na bennünket. Mert nem élet-
tűt egyúttal mert korán jött a
merelés és nem fejlődhettem,
mert nem fejlődött a viszonyos-
tűm, mert (amikor mondtam
már ne haragudj) koránulott volt.
Az igaz akai merelmem nem a
megértésből fakadt, hanem vég-
hetetlen hiús, fáradt, meggyű-
vás és vég utam kereséséből.

És 1909. aug. 16. Kívétel az utadból,
ahová mindig, mindig visszavágytál,
ami utad az életet jelentette, otthag-
yál mindent, csak kényeidat és kün-
jaidtól szabadulni vágyódat, elro-
pott, reménytelen élni vágyódat
kötöd el. Mindég visszavértél, úgy
mentél előre, és előrefordítottad ar-
ca te visszavérővel. És eugen
vajon kivétel e utadból? Nem
tudom, mert én még mindig ret-
tegek a felesvairaktól. De talán
mégis, mert én is vágytam feljű-
ni, én is vágytam arra, hogy vi-
vancsok produktív erősz legyen.
Talán emiatt a barátság lett volna
a formája; az én újforgó barát-
ság vágyam kielégülését első meg-
nyilvánulásának folytatása. Nem
tudom. Most már mindig. Te
vered vissza kell férned, te nem ka-
ladhatn erred az útam és én is

viszamegyek. Nem újból kezdés, az lehetetlen. De keressük egy-
mással, becsületesen, egyenlően és - - - elválni? Nem tudom.
Ez azt mondani szeret. Ez nagyon szeretlek, és most valami
nagy szeretettel megkötöttséggel szeretlek amiben kevés a fá-
dalom, sőt a resignatio. Ez nem avaras elvenként, mert a-
hoz túlszűk az értelem. De azt hihetjük feléd amit te nekem
amikor mondtál „aki nem akar menekülni” ez nem tar-
dalom, de arra kérek a barát maradjon meg nálam, esem-
ben ami nálam maradhat becsületesen, hasznoság nélkül. Ez
nagyon szeretlek de ezem az együttműködésnek tarthatatlan-
ságát, ezem hogy igazad van amikor mondd, hogy együtt-
véljél? nem hirtelen meg nem mondom amit vártam. Mondjuk
hogy nem lehetett másép. Ez túl hamar lett az asszony is;
lehet ^{reggel} hogy valahogyan segítsd, de lehet hogy ez állított meg
mindent. Nem tudom. — Leo és Gé viszonya a legnehe-
bűt amit rágni tudom. ^{én is} De mert új ember volt mindketten;
mert le kellett magukról mindent ami idegen a kettőjük
közti viszonyban. Már értem, hogy egy bizonyos este-
ben egy „kopás”-nak egy fejlődés folytatása elől kezdésnek

az eredményre. Amikor barátod
letter, addig ropott le rólad minden
idegen, minden egymást üto' nő
let' amig végre egybe letter. valami
egénis terméketes fejlődés által,
valamivel a végre, ahol mint
"új" ember megint újra kezd-
letter. Nem tudom érten-e?

Hosszú lett a levél de bevétele
kellett. Kér-e érten, kér-e su-
dod? És látod nagyon fájo, na-
gyon meretõ nívvel gondolatod
és egy cseppet sem gyúlöllet.

Hanem, te mint a merre avar
és marad az utadon, vérs néha
at' korra és légy jó korra.
Látod valamit most dolgoz amirel
csak neves mondhatn el, amirel
jól esik majd elmondani.

1909 aug. 16.
Zenei hat korraim ha kell, ha
úgy gondoltod nülseged van
ráim. De itt fogod állni és val-
torattal, és mindig ugyan-
az maradod. Nagyon sokat
tönnödés uered; és sokat ad
fál uereim mégis. Legtöbbször
utolsó leveled, ezt tönnödés
legyisíth. Erten?

Te legyél úgy ahogy uered
a legyisíth és úgy ahogy a leg-
söbbször vált ki belőled.

És a barátod szeretetben
ha ararod; ha nem, az legyisíth
amit ararn. És ne gondold.
hozz a legyisíth erónar van
itt. Még toha semmi olyan
sintán magától nem jött

mint ez.

Én érte mindent, semmi
nem talált váratlanul, és
minden fölt len ezután.
Én ezzel a levéllel a kincset
aranyos elvenni tölt, amelyet
a rangondolás és az engem
föltés hoz uel. Késlel ne
sajnálj, csak ez az egy fá és
négyenit.

A barátod szeretné lenni.
Forró és nőtiséssel #1000.

Erről a levélről „seur”
se tudjon.

Schweiz!

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Wengen
Hôtel Waldrand.

Herrn Dr.

Georg von Lukács.

Abt: Hede Gauer.
Ammersland
u. Plauer See bei Müritzen

1909 aug. 16.

1909 aug. 19.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Postkarte. — Carte postale.

Lepodas pont ch-
sarásétsz kaplan
meg, nem tudtam
Brüder Herr
Réne sehnit, &
rer roffon cimet
Reggel 3 hor, mesés
Larsaságban, azaz
Joh Crendelwagant
Jhi zom

Schweiz
Herrn

Dr. Georg von Lurac

Wengen
Hotel Waldhaus

Simplicissimus

Künstler-Kneipe

Kathi Kobus

Losse muntere
Siedet
Singt man voller Lust
Schöne duftige
Rosen
Steckt man an die
Brust

Volle würzige
Flaschen
Leert man bis zum
Grund
Schöne holde Frauen
Küsst man auf den
Mund!

R.

B.

Telef.
2682.

München

Türken-
str. 57.

Unbekannter Weise freundlichen
Gruss. v. Nelson
Besten Gruss A. Brunsow
Es war so schön gewesen
mit jungen schönen Kolleginnen
Peter Rosen

1946 4-10835

INTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1909 aug. 20.

Éves Garabancs, nem is ha-
tár, és nem lehet leveles.
Nem varrog egyedül és
2-3 napig nem is lehet.
Megeresztett Pestre, a-
hogy nem lehet utasítani.
Köztudomás, mert Málai
egy és operáció miatt
itt van Pesten. Most
mála barom és csütör-
tör reggel együt utasít
Köztudomás. Herbert, P.
dith és soj más emberek

vannak mindkét itt. Most
ment el a kórházba, mert
már nem volt ideje
megtanulni a kórházban
Már csak azért sem, mert
utolsó 2 nap kórházban
voltam és vonatindulás
előtt kaptam kedves Pap-
dát. Gyorsított ari elhaza.
Most hát csak annyit
írok, is nagyon hiányoz
hogy nem írhatam, hogy
utolsó leveleim rögtön
nem választhatam meg
ahogy azt megírtam.

restem és szeretem volna.
Bolíroga lett az a levetel,
olyan nagy, nagy bolíroga
melységgel jött el ami-
vel csak igaz, nagy dol-
gos tölthetnek el és én ha-
marjában csak azt tes-
tem mellet mondani, hogy
micsoda a rádgondolás az
olyan édes megvalósulás,
olyan szép bízalom és ez
lett jár, a mielőtt csak
igazán Barátokra, igazán
elcsodálhatóan jóra
lehet gondolni. Mindem

Kívánok egészséges végére, i-
garat mindennek és ekkor
barátságod vagy, és nem
hasznos. Levelekre
felelek legközelebb de jó
jó jó Gyuri barátom.
Hévíz.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Schweiz!

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Hôtel Kastanienbaum
bei Lützen

Herrn

Dr Georg von Lukács

A. KÖRTVÉLYÉS

U. P. RÁKÓCZ

ÁLLOMÁS ÉS TÁVIRDA:

BÁNÓCZ (Zemplén megye.)

L. 4-108/36

1909

sept. 3.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Gyuri bátyám, elő-
ször benn ne haragudj és
előre bocsánatot kérek
ha olvashatatlannak talál
írásom. De így benn ne
verve írok. Itt a postac.
dar 2 órára (10 órára) megy
el és sietni kell, hogy el-
menjen az íráshoz.
A következőket: Szerdaán
15-én este 10 óra fele
(valamivel előbb gondoltam,
nem tudom biztosan)
érkezem meg a keleti pa-
lyautvaros-ra. Te olyan orsz.

vagy és oly mehetlenkedés-
genie, ugyan nérd meg
a pontos érkezési időt,
hogy ne jőjj ki esetleg
korábban (ha ugyan ki a-
kora jönni, Feri csak
most jutott eszembe)
Herbertnek is írta, most
remélem, fog varni.
Légy hát jó és kedves
16-án ott maradj 17-én
utazom fejedre

Hilvát

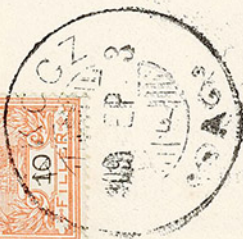

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

VI. Vagy Sáros utca 15^{sz.}

Dr.^{sz.} Lukács György
Urnak

Körlevél 1909. I. 6 (vagy 7)

Ez Guri barátom, ez magam
egy sorozat „nem-levél” le-
vél látni. Megkerestük a barát-
ságnak „nem-levelesét”. E f. i. art
az érdekes megfigyelést lehet, hogy
minden viszonyban van ugyan
egy ilyen „nem-levél” periódus-
de az fordítva van a barátság-
nál mint a merlelemnél. A mer-
lelemnél „nem-leveles” végén
jönnek ill az átmenetek végén
amikor az emberet kerdesek
„biztosan” lemmi és a barátság-
nál addig amig „biztosan”
Jaj, jaj mióta csakiságok
gény Gurium, ne haragudj

ráim. De látod ki ma nagyon kedves aranyos leány, és akkor mit-
dig ilyen csinos vagy. Próbál és röviden ez a "nem-level" (est
aranyos megmagyarázom) és nem a "bizonytalanság" jele, hanem
csak annyi, hogy: 1.) nincs időm, mert sok dolog van itt, itt és nagy
a társaság (fess hadfiat is) aztán (Máli fest engem, piros ruhában
pipi kendővel egy nagyon szép interieur-ban és a kép nagyon nép-
eset igérkezik. 2.) a kert olyan gyönyörű és az égen hár, hogy
még nem tértem magamhoz és élvezem. 3.) Annak az iránt ha-
lálom, hogy nem tudok tőle inni. Engem az ilyen nőre
viszonylat, kin ismern. És arról halálomra! Gondod én nem
vagyok válogatós orobban és természetesen fogva kicsi és is elég
a nemigrastra. Hát hol is kezdjem. 1.) Formu. Edith kérezer fogja juttatni.
Né haragud, hogy nem ment el postára, de hát elég nyomasztó
dai voltak, amelyet rénben tudn, rénben Edith megfogott
hallani. Arra kérek olvasd el még egyszer, mert 5-6 n. van az
egénben amit léptelen voltam elolvasni, arról meg kért
hogy tenné, ird oda. Azt találom, hogy az irásom, ilyen nagy

Símgében nagyon csunya és kel-
metlenül hat. Te nem találod?
Ki kellesse találomaz egy ma-
lási irást. Mindennez dacára
aromban én a legnagyobb örö-
mel és készséggel másokat uered
quoi que ce soit. Iform uedem
„madárfaulatból” jobban tetnet
mint kiffem volna. Csened, so-
moly megis és végig vésztet refta
az a bizonyos „paradis perdu”
hangulat amit átartál. Egy kicsit
sokma, egy kicsit felcsigázottma
tartom a farszákhoz, nem elég
hangsúlytalannak. Egy kicsit „adart”
és ert éremi. Hiába Gyurina „le
paradis perdu” és Kierkegaard
nagyon len és valószínűleg „róvi
deh” is. Az a mi negem, züllöt

szilárdan, ideges zsidó race-unk
még az olyan robusztus hatalmas
degessegekre és túlzásra is vágy-
va kerülhetvénna mint Flaubert-
vad, egészen átkínzásaira.
Hiába, azzal is paradicsom per-
dült, főleg az elcsúszott és elpo-
csított kerentvén. Gyuri lelke
és főleg ráma is vonatkozhat csak
emberiére. De megint kez-
des nagyon bölcsek lenni meg-e?
Herbert nem olvasta Storm-ot.
Hő őt felvitt naposig Edith-
vel, de spargával átöltve és
úgy látván nem mert felbom-
lani. És meg képviselt olyan
indolens nővér varrót és nem
olvastatni a dráma. K. b. is-
merem. ~~az~~ az első felvétel

1909 sept. 6 (v. 7)

meg az első koncepcióban olvastam, de azután foglaltam
maga mellé. — Valóban egy munda bölcselettel
abbahagyom az irást. Tegnap este kezdtem írást és
most reggel van és én est napra sajnálom. Olyan ked-
vem keréredett tegnap levélírást és olyan sajnálom-
ságos, csakis dolgot szerettem volna, ami mindegyik-
nek jól esett volna. Most próbáltam folytatni, de első-
ként, mert dühös vagyok. Haza 6-ór, csöngessen már
a b. notatáraknál (mert itt van ám valami egy) és nem
jón, pedig be kell kapcsolni a ruhát, és értem a kapu-
latban ruhát mindig ennyire jut, hogy reggel van.
Hogy én tulajdonképpen hi nem tudok egy kicsit haladni a
kétbe, de hát nem lehet, mert a ruha nyitva van.
Es akkor csináltam egy kis esti hangulatot és az én
kedves, kedves Gyuri barátomnak írtam és írta, hogy
de szégyen meg. Hallatban, folytán az kell lennie,
ami egy pillanatra a nálam a fejében. Nem tudom, aber

is hisz volt Schalk. Vele tudom
re, hogy jövedelmem. Most Istent
áldjam, és várj egy kicsit be-
leem, meggyezni adok eseményt,
bekapaszkodtam a ruhát az-
sán kinnmegyek és "részterem"
magam, udvaroltatom magam-
nak majd egy kicsit arányos-
sított ülöt vagy egy árat és ar-
sán visszatértem korrad és meg-
let uered tovább. Munkatárs
historiát és fog hallani.
A diem!

Adjam Istent. Megint itt va-
gyok egy kicsit fáradtam ugyan,
de ép oly jövedelmem mint azelőtt.
Programmam szerint jártam el.
Eleg fad úgy tulajdonképpen az élet
és főleg ha az embernek udvarolnia.

Tegnap este, arasz ures ucsu.
Tosnyu jól ucsu. Van
itt egy fess kapitány egy ontras
fix jól kaplalt, hancos és
hulye. (Ez alaposan megistat-
ni rajta) Tegnap feje kifelt-
lette, hogy fud Gedauere über-
tragen és hogy egy jó ucsu
orvostu parisor ucsu. Neri állt
és hat ucsu erált és sorba fog-
ta az araszos kcsu és „arasz”
arasz, hogy csu aljáz amit ő
„arasz” pl. aztól kucyitui, cig-
re hára gpijtani etc. Nem tle-
rült ucsu ucsu kacsuqa kacsu-
got és tegnap ucsu ucsu ucsu-
len volt. Csak én ucsu ucsu-
tem ucsu ucsu sölle Gedauere
hat ucsu ucsu, mert hat
hin is ucsu ucsu - x. De a do.

lag kezdett nagyon rossz és mulatságos lenni és így mi is odáig
kioldtunk. Megbeszéltem 3 feladatot, a sorrendet és hogy én le-
nem a jó médium. Belementem az ügy-be. Az egészet csak
4-en tudtuk. Én kiementem, az asorányos megmondta a fe-
ladatot a kapitányhoz, aki perre azt hitte, hogy most süti-
tér is és hát beküldte. Én elbeszéltem a nevenet és megfog-
ta a keszmet és én Gyuritsán, olyan, de olyan alacsony
játékban, hogy gyönyörűség volt nézni. Az asorányos
megjelente a vezetőt, a be nem avatott pedig elvol-
ta. Lépedve és félve főlem. Én gyönyörűen megoldtam mind
a három feladatot. Brilly kapitány felolvadt a gyönyörű-
ségtől és majd belém meredt és oly bűnre volt mint
6 generális, soha dicso csata után! Maggarráztam nagyon,
hogy rögtön érte, hogy nagyon rossz médium, nagyon etc. etc.
és maggarráztam neki, hogy mi mindent értek. Lassan
ként beavatunk mindent, mert perminek és Gera
bácsinak (Mili miki) inkább volt egy ilyen vezető a
háznál, aki alacsony állapotba jött a jó beállítás Brilly
"araratától". A mystos-~~id~~ ideje utovége csak elment.

A negyedik jó kapitány pedig
"schwebt in der höchsten Wanne"
es sohasem fogja megtudni a
csínyait becsapni. Azokat kerem
már ma este, és komolyan
feladatokat ígér. Persze egy ilyen
jó tudniúrnak mint én csak
elég edhetek még arra, hogy egy
cigarettára gyújtson álmállapot-
ban. Vagy be, hogy hiváló
vagyok, ill. hiváló minél is
se sohasem akarn belátni. Kérem
még még jövő vár (valahol egy
Bretlin?). Többször, természetesen
redeset redeset vagyok, kapok
még vagy 10 dalt mint még
soj meggyezési valószínűsége.
Többet írtok a mi kaszáló sárga-
tát, hát kedves barátom az mind
magyar nép és megint utott a fésű

be. De egőn kismalga! Gyerezhoromban
egy nér azt hallottam hogy ariét az isten
egymásmat teremtet (két arányú
viszonyban) aroz kasaulitanaq egy-
máshoz. Es ebben én nem látok
kétet. Es enembe jutott, hogy nagyok
vannak a mi barátságunknak, és hogy
mi talán lempes ösre tartozunk.

Wie Brüderchen und Schwesterchen.
his aroz mltak egymáshoz kasaulita-
ni. Ezene es melyen meghatott és
nagyok örültem neki es még sor-
nerűbb mint minden egyéb. Ná-
lam es a csejjez és nagyok melyre
ment. Most hát tudam, miért nem
tudunk mi egymástól nabadulni és
talán ezért nem gyűlöttek meg.
Láta Leo a nagy képet? Akor mit
molt? nagyok hivajcsa nagyok rá.

Ami a Pesti tartózkodá-
samat illeti, az ösre-vissza nem
szó. Vire talán meggel immen és
terméketesen es a Pesti kerentül
mehet. Itt fogok egy napig maradni

mert kint is a minisztériumba kell mennem. A napom többi ré-
szét ha akarod a tied. Nem tudom megintani - e uered, hogy Jani
volt velünk Wildnerrel, aki végtelenül kedves volt és börtönbe.
Azt hiszem fog menni. Itt Géza bácsi megígérte, hogy mindent
megtesz amit csak lehet és így fog menni. Lehet hogy miint
örököző néhány hónapra most most felkerülök Pestre az ideje.
Persze bajod van, amit el fogod vesélni, leírni mindezt
elbűvélő ölet. Szóval ez el valóban intéve. Minnyivel könnyet
ben fogam most bezedet, minden egyetben elviselem. Amennyivel
nyugodtabb vagy most. Az utóbbi időben Auszlandban megint
rehabilitációs ideges voltam, nem tudtam átadni stb. Megint olyan
egyszerű voltam egy rövid ideig, olyan kislány a nagy világba
és tudod azt nem bírom ki. Most nem értem és így értem, hogy
nem is fog visszatérni. Ezt nagy részben uered kőművekkel jó Gy-
rim. A barátságod sokkal kevésbé nagy egyszerű és én lelki érte-
lemben nyugodtan hajthatom a válladra fejeimet. És az emberek oly-
kor hozzáim és szerettem. De hát ez nem minden. Van a lellem
vel egy része ami ki akar áradni, és amit a barátság és szeretet
sem vált ki. Egy nagy, visszafogott, lélekes, kesergő rém, de tudod,
és ott kell a megváltás, hogy egyen az élet, a az irántuk lehessen.

MTA EL. DT.
Lelki Áll.

Uais... Le bien-aimé n'est jamais
de ce monde" és olyan nyomorú
erres azt éresem, hogy utána kell
mennem, mert másképp nem lehet
Hova lett a jövedo? Furcsa vagyon.
~~Hé~~ Hely mámoros vagyon, vagy no-
mori, jövedői talán soha vagy vagy
ritkán. Csak néha önmaguknak a
mámoros a jövedővel, mert olyan
csacsi kedveléses his dolgoz tudnak
mámorosok lenni. Ha tudnak a
világos és a nyomor és világs
megyem egyenlő ember vagy el-
mennyűndül. Vagy talán tudod
is. Olyan kedves notán van, és
szarú, világos, soha virággal. A
lánya hangulatán kint egy kicsit, hogy
2 egy van benne; olyan jó néha há-
zasársi ágyat olyan nyugodtan be-
késen állnak egy más mellett nem ér-
zik, hogy egy nyugodtan lány ott van
aludhat benne. Hilda.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

VI. Nagy János utca 15

Kes

Gr

Lukács György úrnak.

F: Bauer#. Garai Károlyné cümén.
Alsó-Körtvélyes
U. p. Rákócza. Lempélén meze.

1909
sept 6 (v. 7)

1909. 11. 10.
Köszönet

MTA. FIL. INT.
Lélek. Arc.

Jókedvű levelet áram íreg, "vein"
gyűrű? Feles, hogy sőt
riváin, illetve az unnevez
egy kommandóra; és hálha
csú most epere és véletle
már roszkedvű és roszkedvű
volnék? Te eleslato, "vein"
gyűrű, hát teileg nagy baj
volnék az csú jókedvű
mígöt? Venn tudom, lehet
hogy igazad van, de lehet, hogy
a nagy bajod nem a jókedvű
mígöt van. Úgy értem,
hogy valami cseke élelem a pill
uáborat, és akkor mostre, unne

MTA FILINT,
Lajos Zs.

és is töltene minden rosszkedv, minden aggodalom és valamit
pillanatokig miros ügy érzeni, hogy nem lehet rosszkedv és ne-
mielyes "munkorúság" és csak nagy önfeladott örömmel és élvezé-
séssel lehetne. De hát, és ezt te jól tudod, ez magyarrá-
dai van. És én azért mégis azt mondom, hogy az élet
ilyen pillanatok, ilyen "félórát" (én mindég így nevezem)
miatt van és érdemes hogy legyen. Ha én egy félóra
belesimultam, beleműltam az erdőbe mesébe, magor-
ta, úgy érzeni, hogy érdemes volt 21 évet élni ezért.
És ha én ezt tudom, hát ne töltené el reménytelenség-
rögzéssel annak a "félóra" a várása és reménye
a melyben az élet a csúcspontjára jut, a hol az
összes "félóraim" lehetőségei összpontosulnak? Látod
ha néha azt is nyílnak amelyekben kerentül mint egy
messze fényre, sejtésre, odatárható, akkor vagy "jókedvű,
magoros. Olyan boldoggá lett a leveled "vén" (fiatal)
gyermek, és nem tudom miért, de oly bízósággal és
mindent bennem, bennem reméltem és törekedtem, és úgy

megpihenés árnyékában. De
erkennetsvisszkérő Mensch
"mit Deinen stillen erenn-
tisschweren Briefen! Von
denn nicht jenseit nimmst
Tonio Kröger (Mann) einen
utolsó levelét utána. Először
denn is te is, ugye? De
sod es sein Ernst levelét
nicht sele a ház vendégség
es még mindig várnak (kés
gonemissrálat) és én csak
dőlök be. Pedig vel
előt kellett volna írnom,
arról rendezget kellett
volna elmondanom. Kíván
sein messire a pariba és
"Der Tod Georgs" volt velem
és a levelét. Es hol ebben

hol abban olvastam és olyan
"gedankenreicher" lettem, hogy
mosszalltamul ültem sokáig
sokáig. Szép "felőra" volt, de
nem volt a tied pedig ott
voltál és aro- láttam milyen
jó barátom vagy nekem. Ott
vagy mindentől kezdve ti-
muloz annyi- felve és re-
mélve, nére- a favolba és
abból a valladom ha rette-
metes dolgozat láto, és na-
lad siron- és magamra. Es
ne haragudj, ha nép amit
látoz arbor eleggedet elfe-
toz melletted és elfelejtetted.
De meddig tart? A bará-
tornak csak a könnyes jut-
na, csak az családlatam

az övél és mi minden, minden dolgot a vége?
Hörnyes! És az egyetlen igaz kapocs és a biztonság. Ez
a barátod. Ennél még régebben, hogy a felőrád "mindig rit-
kulna és jön a te nyomosságod" és azt csak barátal
lehet megosztani. Olyan nagyon szép Geer-Hoffmann-
nak ez az Halál-Élet könyve, olyan kihetetlen garra
és felitve van Halállal és Élettel, hogy az ember megfelf-
sőle mindahetével egyformán. Ezzel kihetetlenül fel-
vágat, és meggyújtat és oszrocsap bennem minden
kétfelé út és el bennem az "kétser" ember. Még nem
olvastam el még egészen benne vagyok, és csakis az most
róla beszél. De ép olyan csakis az volna most róla
hallgatom. Amit az arról van szó hogy nem beszélhet.
Szó len, hogy veled együtt lehet, ha csak egy napot is.
Nem lehet tovább, különben tudod, hogy sokkal tovább
lesz. Innen nem utasítanak tovább mint ahogy
mondtam és az óráim várnak Bezedes. De a Ministe-

rimba csak kell mennem
és így az is a tied lesz. Hogy
hol lesnél azt rád bízom.
A fiúval fogod látni, ezért
helyem nincs és csak egy-
narról lehet nő. Majd meg
pontosan megírom, miros
érezem. esetleg sürgönyök
Azzal ezért meg tudnivalom
azt majd nővel. Alé egy
levelet kaphatod. Nerdai
maradok valószínűleg ner-
dai regge utasom.

Isseu áldozni. Gyúrnak
és az elkeseredést azt kapod
az az nem való mered. A
monomiszagodat értem.

1909 máj. 10. Hilda

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.7
Lukács Arc.

Budapest

VI. Vagy Lajos utca 15

Vgs
Dr. Lukács György
Urának

1909
Sept. 10.

Reged 1909 IX/23

És Gyim. és a röviden ír-
tot, ha azt akarom, hogy még
ne elcsúszjon a város. És akarom,
mert holnap legfrésőbb levelet
kell tölteni kapnod, tiédben
nyugtalanos lenni és unatko-
sodni. A leveled, hogy a leveled
volt az eredménye a mi volt
és hosszú együtt létünknek.
A kötelező táncolásnak vége, most
jön valami új, valami más,
valami komolyabb és vene-
lyesebb. Most indult hán-
gár vagyis most vármegyés
elérte a vért és egy nagy vagy-
nagy" ma. Nem mondhatod azt
mint egy nagy. Legtöbb és hogy
igazad van. Vármegyés kell. Talán
meg fogsz tudni, mi kell mind

ket ösne és ha ott nincs hasznosság vagy léhaság, akkor lehet bír-
nia dolgozva. Azt hogy az embernek fűrnit kell egy mást,
azt egy kicsit másképp érted, minth a közönséges gondoltam. En-
a népfelárasó utarra értem, arra, hogy ott fűrés egy mást ahol
lehetetlen meggyezni, aródon az utolsó, ahol lehetetlen
a másikat magunkkal vinni. Verünk, ha a priori fel-
te"telezzük, hogy két ember számára egy 'ut lehetetlen, pó-
solni kell ezt valamivel, a földlog, hogy ürességet ne ma-
radjon sehol, verünk "miretlen" kell a másikat. Verünk
látni kell és fűrnit és elviselet, hogy néha egyedül mara-
dunk. És a lehetetlenségünk miatt kell fűrnit, nem elvise-
ve fűrnit, hanem azért mert nem bírunk oda menni, vagy
mert ártana az kifeltét életünknek. Nem azt kell fűrnit
a mi legmélyebb meggyőződésünkkel ellentétes, ami hogy
v. meggyőztet, hanem a másik nép egyedülvaló, magányos
utját. Enembe jut amit húce mond Herce-be. Hol van a fő-
röség és hol az ellentmondás? Nem tulajdonágai esze dol-
gokat, csak katarai a mi lehetőségeinket? és amit tovább
is mond, magyar nép és magyar garda és magyar jó érzem.
A katarról át tudni vérsz a másikhoz és fűrnit, hanem

egőnnek sürkeketlen verőnek ez,
minden együtt maradás lehető-
ségének a feltétele. Ha felold-
hatatlan ellentmondást" érzünk
valahol, ha úgy érezzük a "kádá-
runkhoz, hogy nagyon sajnál-
tunk és engedni és átves-
ni már nem lehet akkor vis-
szamenek. Az utasítás leg-
látott párhuzamosa már kell
lenne azaz legalább a vég-
felében önmagunk, itt a föl-
dön nem. De édes Gyermek ne
arand "rendnek" be foglalni 2
élet "önpartizáni" lehetőse-
geit. ne arand két életet
rendnek be osztani úgy hogy
a rendnek legyen a fő. Ne felejtse
"hogy nem rendnek van itt
az, hanem életet valószínűleg
Valamiért a mi forr. fejlődés, lehet.

Ne haragudj, hogy így ártalmaztam
és alkatlanasban írtam, de
örököselemül a fülszobor csen-
get és tollamra, toldalodott.

A Lőrincz Theoriánkat, aratam
mire ~~ily~~ ~~az~~ megírni és
így oly hamar ment. Tudod,
ha 2000 v. még több és múlt
már el valami fölött és még
arror sem sürsödhetett és
és még arror sem lehet reu-
nerben végiggondolni arror be-
van és én látni akar adomány-
nem igazat, ha irodalomról
van szó, bár Vince jobban
ért az élethez, jobban tudja,
hogy mi a „mindig jelenvaló”,
de ezért rosszabb filologus is

Másként. Elhi valamit még egészen más mint tudni lát-
ni valamit, sőt (merészet mondok) hiszárját egy mást. A
visszonyokról jut eszembe, hogy vajon Abelard és Heloise
tudták-e, hogy oly mindenteljelett föléletes volt. A visz-
ony, mint a hogy ma tudjuk? És Elisabeth és Robert
Groning bizonyos sorral föléletesebbnek látták, mint
a hogy te látsz, viszonyukat. Ezen város Gyurum, mert
most nem lehetett másképp, mert peretle és mert érzem
hogy ~~most~~ ~~vajon~~ még soha ^{nem} ~~a~~ ^{vagyunk} ~~végén~~. Hogy újjaink, miiben
fogunk elválni és úgy-e hogy néjjelvinnek minirek, nem
tudom. Azt az egyet igérem és fogadom, önünk fogok
maradni mindvégig és igaz magamhoz és magam hoz-
zád. Ez együtt jár. A mostani pesti együtt lét áldását még
most is érzem, áldjam még érte az Istent Gyurum. So-
kat tartam még innen, sőt a beérkei valóban, de
majd máskor, iskolába kell sietnem. Ne haragudj, hogy
Carolinát még nem küldtem el, s akkor min li

volt és van véleményem, hogy
nem jutottam hozzá. Ez
idő felől az emberrel és
avval, hogy jól "aratom" ma-
gammal éresem. Velesem meg,
Hétfőn fogom most már csak
elindítani Carolinét. Szerem-
vel együtt, nem is jelleme a-
zert a 3 napért kiöltés po-
tenci. Szorgalmasan ma-
sol, új hát minél előbb
hogy levele válaszoljak, meg-
írj könnyebb és soha a mon-
dani való.

Hogy minél hamarabb ma-
sol? Gyurimma egyelőre.

Egyszerű és nehéz mert
arra van, hogy nősege van.
Hilvádnak.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

VI. Nagy Tainos utca 15 12

Dr. mezei Lőrinc György
Arany

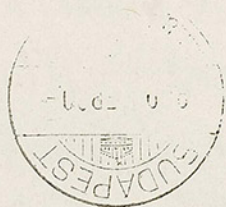

1909
септ. 23.

Eves fiam, borsatőau bűsülag! Lá-
tod legnebb serveim izz hűsülag
meg. Eladartam hűfőis hűdemi
Hermes-t és bistorra vettem, hogy
lehet és nem lehetett. Ma ner-
da van es más rénem fernődau
solat, de még nem méstem át. Hol-
nap fog elcsúszni. Folyton, foly-
ton volt valami, ami miatt
nem irhattam. Örökös vándorlás,
v. menés. Most sem otthon, ha-
nem Panni barátommal vőd, a-
ri Zombartól itt van látogatónak
Orain d. u. 5 ig elfoglaltak.
Az idegim sajnos vibrálak
és rorongátlan rodnak és türel-
metlenittem. Holnap kossai le-
het vőd. Addig ölellek és veszellek
es meggyűgytattok a rád gondolok Hűdők.

1909. máj 29.

MTA FIL. INT.
Lokács Rtc.

Dr. János József
Jugoszláv kir.

MAGYAR KIRÁLYI POSTA

ZÁRT-LEVELEZŐ-LAP

1909. máj 29.

Exim

Dr. J. Lőrinc György úrnak

II. Nagy Lajos u. 15. Budapest

Ez, jó barátom,

E nagy pausa volt, bocsáss meg
érte, nem astartam és nem tehetek
rőle. Úrta megkaplad lapomat és
a csomagot és így ré'ben az orolat
is, bár crek tulajdonképen nem orol.
Volt mindeuféle, és mi'kor az nem
volt, akkor a hangulat hiányzott.
Nagyon lusta vagyok és nagy nyű-
gában is. Az idegimeket és a hitom,
a mi s'őerűt is, de ami nagy álmoda-
sokat követel: semmit sem követ.
cigedni magambor! És ez nek'is
hidd el, mert a dolgoz, a vilá'g annyira
közel van, hogy körülötte és be-
nem. Probálom magam egy kicsit
lelkesre vatan, ami nagyon b'á-

látlan. (mert reméltem általa) és főleg nem asorayumura. A dolga-
zat érzéketlenebbül, kevesebb reáérveléssel és nívóval kell vérsz, mint
a központi és lenem; igazabban maradnak meg így és nem is-
gatják fel az embert oly létszám bejöttén. De valami elvont mégis
valami nagyon finom, nagyon szép és nagy, valami amit nem

lehet elmondani olyan mély. De hisz én annál inkább vénelem
kamatát. Az így elpuffog a levegőben mint nemes és süs, ami-
rel én látok és seuri más, aztán még sötételt marad utána.

De hiszen nem is erről akarok én beszélni, egészen másról. Ar-
ról a sorát vitatott "fűrekesz-theoriájáról" ami alapján is mon-
dan nagyon szép, de amit se nem így gond értekel ahogyan én
gondoltam. Itt egy kicsit, népem mindég elhaladunk egymás
mellett ill. se mellett, mert én értelek, sőt, igazat is adok
néked. Így ahogy se látod, a fűrekesz fényes csat fűrekesz
marad és más semmi, "fűrekesz malgré lui". De én nem
egészen úgy látom kedves, édes, jó Gyurcsi. (Perne, hogy be-
szelünk kellene, bár nem látom be, hogy az miért volna olyan

borzantó, hogy "jai" + lelke
miatta mondani.) Figyelt csakis.
Híven én sem bémélt olyan, fog-
csírogatva merésztésről, ahol min-
járt keszdetben egészen máshol
van a két ember, ahol két soha
össze nem került, sem a jövőben
össze nem kerülő pontokról, átne-
vezés "egy máshoz az emberek
és persze, hogy csírogatás a fo-
gurat ezért a meséséért. És is
csírogatnam, sőt más csíro-
gattam is, tudod. Én nem erről
a "merésztésről fátum"ról be-
nélt de egy sorral, sokkal ne-
reusésebből. Arról, hogy élet
centrumos találatosnak, lényo-
ges; de arórára merésztésről

gararról is ahol nél kell menni,
ahol el kell válni. Látsd Gyurum
ide kell a türelem. Itt türelem
identikus szeretettel, itt pótolni
kell valamivel; a türelemmel, va-
lammal ami mégis ott tart,
valammal ami magányos üg-
yest sem látszja olyan magá-
nyosarnak. Eü így értem itt a tü-
relemet, (te az egy gyönyörű dolog,
jószág, nemiség, szeretet, minden)
hogy az a nagy, nagy ürességhe-
lyére lép ami két ember szí-
jénmenésénél után marad. Vala-
minet, ami főmőrből leír a rap-
csolat, mert minos főbe üresség,
valammal, ami megvéd kicsiny-
ség, időnként gyűlölet és min-
denféle nagyon komoly munka
dologtól. Ismerem, hogy nem tu-

Jelen est véled úgy megmondani ahogy szeretném, ahogy kell
van. De talán tudod, hogy mit akarok mondani abból is amit itt
eladogtani véled. En azt a bizonyos, egy út" lehetetlenségét
két ember számára úgy értem, hogy végig egy úton menni
az lehetetlen, folyton egy úton maradni, mindenféle meg-
tagadás nélkül. Valószínűleg soha az életmondás a múlt-
kor leveleiben, de megpróbáltam és így min-
den oldalról megfogni. Gondold el, te mondtad, hogy egy
emberben nem két ember, de kétféle van. Két embernek
senki sem; hol az a jó hadverés v. melyikük? Az egyik
jól gledában tart. Vajon a két-két eser körül hányfok
mindég és örökké együtt? És hol a lényeg, és ^{accumbus} melyik a periferia?
Látat járt ez a fejében és sorunkéntileg komoly és komoly
dolog jutott az eszébe. Ezen, rajzolt képeiben mutatkozott
néha. Néha haditerve volt. A lényeges mégis az, hogy az em-
ber hogyan indul el a világot megváltoztatni és milyen hadi-
tervet szeret. Vagy az, hogy az ember hogyan védi a vilá-
got. Itt kell megvizsgálni a két embert. Jelen napra hozzá

haljál egyúttal, ha egy öreget, v.
másikéval más virágfetonett
melé v. más uton eljutni
egy nép helyhez. Pourvoi, hogy
itt megint találkozzunk. A szőlő
egy más látnivalóban járás nagyon
vessélyessé válhatik ám edes fi-
am. És a szőlőt v. folyton egyú-
ttal járót, könnyen oda jutni,
hogy egyúttal kiadja a nari-
tani, v. annyira egyúttal
vadász, hogy nem lehet őt
föbblet megkülönböztetni és
aristokrat, mert nincs föbblet fel-
frissülés. Perne, egy bizonyos,
ha elég nélsz keretben belülről
vagy csak ilyen kiterjedés és ket-
fős utas. De ezen a keretben belül
artán nem mindegy-e, hogy

miért és miért az ember pri-
vát iri-passiói? És hogy esem
a lételem belül ~~xx~~ nem egy lép
lehet- ~~x~~ véletlenül a lét ember-
nek? (Te azt gondold persze: a
lépéssel, az más fontosabb és
más nem olyan mindegy, amire
utána kell nézni) És fontos ugye,
magyarul fontos, hogy milyen, mi-
lyen előkelő embered legyen az
összetartósod? Erzed milyen elő-
kelő dolog az éu „Lürelmen”?
Ez a belsőformád valahogyan
milyennek ~~maximál~~ kapcsolat so-
nos egyforma műveletlétár-
vel is v. egyetűl. És én Vir-
cét és Mátét összetartósodtad
mag érzeni, mint akár milyen
más lét emberet aki egyformán

látja a dolgot, de vagy egészen egyenlő sarkaitan lép vel, vagy
az egyik csak vinhangja v. ilyesféleje a másiknak v. hozzá egy
rövidségese, durván, pontosan ugyanast látja mit a másik
előelően népe. De nem bevélet többet erről, félt, kicsit
komályos mit mondani aharó v. nagyon is. Ezt meg
kerlet édes gyűmölcsös meg, hogy ne helyen többet bevélet.

Erről lehet elég. Heves tollal mártalam (sajnos azzal
vél ^{most} ~~is~~ pedig nem jól tudod vele) azt bizony nem
jobbán néz és bár, nem lehet róla, de nem lehet
tes csunyának tűnő az irásom, ilyen nagy főmegben.
A kösiretől, a melyet nem ígértél, csak azért tudom
vona, mert az nekem (nagyon kevés) időt megint nem
tudtam elolvasni és esetleg egyebet mártat roszul ol-
vastam, hogy isne hasonlítand. Alkalomadtán kiold vör-
na. A könyveid közül itt maradt egy csomó: Browning,
Horn. Plütemkraus D. H. Fraus v. G. Walter Calé. É a 4. Lev

meg majd pontosan mi is
utazol, hogy elöbbséget
semmi. Inuit esetleg is nem is
vagy az itt tartom meg.

(Kassner Edithnél van) Haki-
ba van az elnámolásban nő.
Ha majd künden könyveket
Platon is küld (ha lehet)
és ha van könyveid Rachel
v. Warburg-ról, Ezer-ről
és a mi drámái. drámák
szintén is küldj. Vagyon szed
riváns és nagyon meglepeten
vagyok?

Gyál mind elöbbséget, karagom
magamra, hogy én elöbbséget
ártam, most már volna le-
velem. Hívád.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

VI. Nagy János utca 15^{sz.}

Dr. Lukács György
Úrnak.

F. Gauer Hilda
Szeged
Hungary No. 2.

1909 Oct. 1.

L41/L4-102/42 Reged 1909 X/5

MTA FIL. INT.
László Ács

Édes Gyuri barátom,

Az embered sor mindeniért be-
néltet egyúttal és akkor érti
egyúttal legjobban ha egyféle
az az amiért egyúttal be-
nélt. Nem gondoltod? És az em-
bered főleg azért benélt, hogy
benéltet és magának benélt,
és főleg akkor benélt magának
és magát miatt, ha új dolgot
hozna napfényre. Utli példá-
ul sor mindeniért benéltet
egyúttal; újért, régiért és
ha népi, bölcsen beosztja akkor
nép és jó és én nagyon szeret-
ném hallani ami mondani

valód a „türelmetlenség” van és nagyon örülök neki. Végére érve emiatt
bibliai hangú bevezetésnek azt hiszem, hogy nagy türelmetlenség
reemulról, annyi türelmet prédikálni. De ezt nagyon, méltó-
lat arató mondani. Tudod-e Gyurim, hogy furcsa dolog egy ilyen
levél és neget ütött a fejembe a te fájdalmas „türelmetlenség”
és elcsúsztatott felháttalad: „Jaj ~~de~~ milyen buta egy ilyen levél!”
Erért megcsóválom a füledet, ha később volnál. Hallgas csöndbe.
Egy levél nem buta, nem is lehet buta, az legfeljebb nem levél.
Nagyon szigorú műfaj egy ilyen „levél” és merészt főleg és a vi-
lágért nem enged a kéréseibe olyan dolgot amit nem tart be-
vélménynek. Mert látod levélben nem lehet mindent megírni
és olyan hamar válik egy levélből valami egészen más nem
levél. Nem is a témákban anyagban kell válogatni, de abban
hogy hogy pontosan bele ebbe könnyű hívbe. Az ember a legbot-
csebb dolgotat megírhatja, de könnyűnek kell lenni és egy
részit játsz formájának, hogy levél legyen belőle. Valami
folyton egészen valami folyton „magát mutatás”-nak kell lenni
a legkönyvibb és leggyalagabbb dolgot mögött és közt.

És nem szabad haragudni nemé-
lyestől és ugatástól sem. Az ilyen
papíron való "causerie" soha en-
ged meg, többet mint bené-
lyes, ~~csat~~^{del} cleverebben kell őket írni
mert a valószínűs belső nemé-
lyünet kell benne helyesbe-
munka valami "je ne sais quoi"
val, hogy levél legyen belőle. Az
levelerben az ember azt is meg-
látja, hogy milyen a másik hang-
neme v. hangja neme és meg hallja
hogy milyen a másik hangja, ve-
telése. Tudod, hiszen vannak le-
velerések, "Ludomákos" böks
~~leveler~~ levelerések, ahol "valami-
ről" van szó, ahol meghatározott
dolgról beszélnek, ahol bizonyos
dolgot akarunk tisztázni az embe-
rrel. Az igen más levél kategóriák.

tartozik. Ott csak a megnevelés és al-
lás terít a levélformát. De az ilyen
levelezésről en l'air animez az a
célja, hogy az ember adja magát
és úgy ahogy abban a pillanatban
van, az ilyen rögzített pillanatok
a nívó, és én és ezen emberből em-
berből, amelyet egy másnak épít meg
azt nem bírnak el „nehézes” dol-
got. Erősségem jól nem „nehéz”
de „nehézes.” Hier kommt alles
auf die Form an.

Leint habaruf de koson érke-
zést intam itt és . . . írok egy
levelet, amelyet nem kell írni.
De erre azért jöttem, mert azt a
bizonyos felvilágosítást vártam és
mert arról konkrét jött, hogy
a múltbéli levelek nagyon keltek
nem. Erre gondoltam: „formai
levél” és hogy nem minden levelezés

MTA FIL. INT.
Ludás Árk.

ilyen jó "levél." A mostani leveled nagy szívvel írtad nekem,
vagyott gyűrű. Fiam, de erem az Isten - dolgom segíteni kell,
még pedig drasztikus módon is kell. Még pedig úgy, hogy látsd, hogy
beszélj vele. Mert előbb-utóbb meg kell tudnod bizonyítani, hogy
és hogy ne ingó, család alapokra építs minden további érzelmet.
Erred, hogy amíg ez ingó, az amit fölé építesz, ami utánajön
halomra dől, ha egyszer komolyan megmozog és hogy mi minden
semmel el arsan az a szűk kör, és mi mindent vert meg? Perne
hogy nem rekedhetn ördög, de aron csak úgy segíten, ha megbi-
zonyosodn. Vagy - vagy - e? Vagy tudn mabábulni, vagy nem.
És azért az egyet tudod meg, azért a mártírt, nem kioldón többé,
tudod mit kell seved és elhet nyugodtan. Esetleg revidál
félre, alaptalanul félre és is fájó mennyire elcsúszott min-
den hatalmát jölted. Ha meg nem, jobb meg tudnod akkor is
gyógyított minden ~~az~~ rekedő kerítésnél. Bölcs tanácsokat ad
merek Hilda, ari fájó szívvel adja, mert fél, hogy megint elna-
badul a levegőbe lebegő, hasztlan valaminek. De azért várd
meg még Berliut és Berlin után fogadd meg bölcs tanácsai-
mat. Arról más ember levele. — Vagy-e milyen nép, asszony-vagy

1909. 4. 5.

Lenyai Anna verse? Verem is
legkedvesebb versen talán, "Főle
Kiergaard-t csak hűld, de
engedd meg, hogy ne töltsön
csúcsjant. Adj vagy másfél
vagy két hetet. Most, hogy oly gyors
nyári önidő jár, sőt va-
gyon a szabadban, sőt sá-
lós és kirándulós hűtőbűs
barátain, hűtőbűs nőlei-
be művelési és így kevesebb i-
dő marad az irásra. A kérésre
pedig add csak bizvást verem,
arról megvan a helyük. Perne
hogy hervadt virágok v. egy folyton
elő vörögve lehullott kénei, ahogy
arrod, és ne ijedj meg merény-
lenségedtől, nem, addad őket hűl-
csülő geotussal és pathossal csak
addad. Mit csinálnak a bizonyítvány-
im? Küldj Storm - Gunnar - és.
Alvion meg az ég. - Hilda.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

VI. Nagy Lajos utca 15

Dr. Szegedi Lőrincz György
Úrnak.

1909 Oct. 5.

Reg. 2 1909 X/10

MS. A. 1.1.1
Lukács Arc.

Édes barátom,

Ma nagyon szűkös, kedvetlenül
irod, legjobban szeretnék össek
keséret, magam elé bámulva ül
ni és soha nem látom. Amióta
csalga idő van mindig estvésem.
Kellenebbemül erősen hatna rám
eret a műlce idő, nem valódi velem
és én fáradtam, nehézen lögöttem
a éreimre, pedig nem csinálok
lul semmit. Teled a feltől, mi
len akkor? Aztán meg, legyetek
velemet lefolyós után gondolat
el, de akkor persze nem kelhetek fel
és inkább meg ölet, mert csak
arét sem, mert biztosan semmi

vé válással államiéval és én megérem és időrege ülve itt
mint most és avval az értelem is mint most, hogy ha én el
mondtam már mindent tegnap este v. tegnapelőtt, mindegyik
egyszer megtekin.

Eddig jutottam a multkor, aztán felbecsülöttem. Most, hogy el-
olvasom árulok neki, hogy nem írtam végig ilyen sárga
hangon. Eddig nem jutottam az iráshoz, ma is szeretem kell.
Kierdegaard ott len vasárnap. Ady nagyon letört; garda,
Tulgarda, mint minden dolgoz. És egy kicsit kiba. A Min-
den mondható így hat mint egy fejéret, és van mondhat
ami két fejéret is. Hanyathomló rohammal egymásután,
egymásba és az ember néha a gerinc ábrítja a fejét, hogy elb-
ja ezt a "kitalálás-hypertrophiát". Ez perne csak a stilus ro-
sára megy, mert a tölti az érintetlen marad. Ugy hat néha
mint egy drágasággal felcsúfolt roba, a mauchuralt min-
te want die keihen lichten. Kötőben, hogy megkérde a leg-
yablat: kőitöttem, hogy mintikus varrós. Az a kőn letett
a legjobban és ami abból jött. Hogy Kierdegaard hogy let.

MTA. PUL. INT.
Lukács Gy.
Mit azt vasárnapra írnom meg.
Amint pedig a fivérelemről mon-
dani, abban nagyobb szorítás van,
az talán tényleg a barátság formá-
ja. De hiányzik itt mégis vala-
mi, még magam sem tudom
mi. Aztán meg még nem ére-
léd a nevelés ^{erőssége} tényleg. Én a-
mitható, korlátozható és i-
domitható lelem. Vagy a szor-
nyúságától, fatális erejétől
és soha mindentől. Azt hiszem
más az aszonyos és más fér-
fiak nevelése, mindegyik a két
kép. Egyre közelebb kerülnek
rőt belsőle azt mondham,
hogy az ember mindég a-
maga ellenére nevelés, és az
aszonyság mind igazat adhat

velem, a férfiak nem. Érted,
hogz gondolom? Hogy az em-
berre úgy tőz az mint egy ka-
faktófa, védelem nélkül és
hogz az ember ezt a kényon-
ritő, urindasnyogodas-
os lealazóas erős és katal-
munkos érvül álló valamif
csat uherem tűri, és amúg
uheresbeu, meumit in éab-ell
fűrei, meumel jobban fogva
tart. És hogz az ember csodá-
sorra látja, hogz hogz emyén
uher, amúg az ember már
nerebeu, már ott van, mind
asoz a poutoz melyen oda ju-
tott, minden fontos kösség
minden, minden, és az em-

ber mögött nincs út, amelyen visszatekintve szem-
be nézhet az elcsúszott lenarstotta valami ahiát, meg úg-
yiszenra visszafelé is az ember egy alig talp-
alattnyi kis helyen áll, amely a világ és semmi-
féle oldalra nem lehet meneti. És akkor ki is az az
ember! Küzdelem az élettel, viá sorral, néha az-
azalatt. Azt mondod centrum, ~~az~~ végző körösig
az: „ahol a test és lélek közt megőrzött minden titok-
ság”. Mit gondolsz mi nioja fele választ; a lélek
a testet v. test a lelket? Én azt hiszem a test a le-
lek. És est tüni kell, ezen másképp nem lehet titkolni.
És ^{merelme} az aszonyos imádkozhatják, amikor a legmerelme-
setbe és legaszonyabbak valami titok kétségbees-
sel és borzalommal. „I most nézd, Uram, nincs nékem
lelkem, csak testem van csak testem”. És az ember
csak nem „áramhatja”? ~~De~~ És nem is tartosít tulajdonké-
pen pontosan a „lélekemfelelő”, de én mégis látom

összefüggést. Te is? Nem le-
nélek most többet erről, mert
... hiába eret nem meg-
vitatni való dolgot eret túlsó,
nem és ficsaindornak, mint
egy élő hat a kálóban. MAGY. EIL. INT.
Károlyi Ág.
Képzeld én most napra ma
nem csinálom mást, mint ves-
seket mondok és tanulok és es-
te amikor nem merés éjszaka
mely és közelellő dolgot dolgoz-
talosam, akkor tanulok a dolgok
és történelmet, ami igaz
ugyan, de másképpen. Egyébként
ma süt a nap, azt talán enre-
vetted rajtam. Jón Andy és
Kaffra M. (ha igaz) és én rém is-
gatott vagyok és egy gyönyörű
ruhát csináltattam (hát lát-
nod milyen stílusos, de háttest Dei-
ne Freide darab.) Próbáld Hilda-

Budapest

MTA FIL. INT.
Lakács Arc.

VI. Nagy Lajos utca 15²²

Dr. megedi Lukács György
Úrnak.

1909 OCT. 10.

1496-1037-44 MTD. EN. INT. LONAC'S Arc. Sz. 1909 8/22

Nem arattam, hogy olyanszá-
ra hallj rólam, de így meg
nem volt kedvem, semmi, de
semmi kedvem. Kierlegárd
reuelem aróta, már ott van,
még perden reggel külföldi.
Külföldi nem nézelem ma-
gamm a kétséget, de dühös va-
gyok miatta. Pedig kiábr vagdol
az, mert így látand itt is ábr
van rajtam, és nem lehet
pontos, ha - - - ha az egés-
világ is az is a remembevárja.
Az utolsó wedet firtálam é-
pen, a mielőtt az elsőre ráö-
lött arómyfűren. Így csepe

Aha, az ussonna leanni még horrá és az ú-
ren olvadort egy csomó caker. Eit-
porréoltam és a tea meg beitta magát
az iverbe buborékotban. Aztán abbahagy-
tam a toporrelolást feltörőstettem a teát
és csendesen bússultam és nyílt vízben ma-
solni az elejéb. De az irástól elmentem
leednem. Most meg oly könnyű a foltam,
hogy detto elment és nem vergődöm el.
Az egész városban nem kapok meg
foltat és máttal nem meg, csendesen
az irás. Most egy kocsist perre per-
nel írok. Magyar föld; egy kis statujával

Kisbarnai v. Kanizsai
városi tanács (a legelső
ott végező ölt) 18
11 f. egy és a városi
"perre per" 4 jelölt
Majd általánosítván
Eötvösök. Herbert
egy és ölt a központi
Eötvös. Most látni mi-
lyen gyorsan írtam az
első oldalán, de ott még
volt türelmes mindenről
írni. V. karadj a ko-
missióért és várj a vá-
rosra, már megpróbáltam
H. W. 9

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Budapest

VI Nagy Yános utca 15¹²

Dzsejdi Lőrác György
Urak

abs: Bauerff
Heged
Duguesier 2

1909 okt 22.

Nagyon nagy vagyis szépen és
 érthetően előttem, hogy még eddig
 a kérésre a másikkal meg nem rap-
 lad, mikor is azt okt. 19-én kedden
 ajánlva feladtam. Itt küldöm a
 levélmet, kérek rejtaniál v. ha itt
 kell rejtaniálni küldd rögtön vissza.
 Nagy baj lenne, ha elvenné
 volna és főleg nagy pech. Később
 utána talán családban hallódna
 el, hisz Amerikában egy
 könyv v. micsoda miatt előtad
 család nőtagjait "a rendes" fel-
 sövel (perre egészen és fordítottan
 értelmezve), katta emel a rend-
 es eredményre a kérésre eltemér.
 Mi történt, ha elvenné a kérés-
 re? Ez igazán nem lehet róla
 azt belátod ugy-e?
 Aztán egy hiálhatatlan, kellemetlen
 levelet, is írtam róla, melynek sor-
 berri ajánlódó szerint vasárnap
 kellett volna ott lenni. Kérek rögtön
 hírd ~~sz~~ Kierkegaard-ról.
 Némely minisemmi bajom, csak un-
 dos és hiálhatatlan vagyis Hilda.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

V. Nagy Yános utca 15 sz.

Dr. Szegedi Lukács György
Úrnak

F. Bauer & Gregor
Gugonics Str. 2.

1909 Okt. 25.

Édes Gyurim
nem tudom sem megmondani
sem megírni, hogy milyen jó
milyen nagyon jó és melegség
a leveled és milyen nagyon
jól esett nekem. En aratöbbször
időben oly hiálhatatlansággal
vettem voltam, befelé, fűdő
és olyan hamar ráértem elma-
gambam a dolgot, olyan mehe-
sen úgy rajtam és igazán
őket lerásni. Most egy kicsit
(egy kicsit nagyon) drágellam
magam. Időzese bántam ve-
led is, ha rádgondoltam és fű-
remltem voltam a dolgaim-

MTA FIL. INT.
Lokoss. Arc.

És te itt jössz és olyan jó vagy hozzám és olyan (margamint
illetőleg) megnyugtató vagy és úgy töltöd a te jó, csendes
így érzéseiddel, hogy szinte szeretnék a barjaid közt. És olyan
finom vagy és olyan "simig" és olyan ajándékot küldök
amivel sebbet nem lehet küldeni és én itt állok és egy
részit megéreztem csodálkozom, hogy te nem vagy túlság
mellém hozzám, hanem olyan szépen, bölcsen beélt hozzám.
Vagyam, vagyam közösségem, ki mondhatatlannul közösségem
édes, édes barátom. Vagy-e nem karagrod, ha rövid leve-
let írok most, de látsz nem bírod nyugodtan írni. Va-
lami fogó nyauantó nyugtatásig fog el Erwin miatt és az
nehéz a szíve. Alig várom már, hogy itt lesz, hogy
látarai, tudjam hogy van és akkor tudom, ismerem magam,
ha folyton ápolhatom és folyton mellette lehetek, nyugodt-
labb lenni és elszánt. i. nem ostromolva majd olyan ref-
lexes képek és gondolatok. És a te bajaid is úgy elszorítottot
szól. Hogy becsületes, új és nem stréberkedő tehetség

ha még oly hatalmasak is és még
olyan meggöröszöl, átmennek a
magyarok az ő lehetetlen tompa-
ságukban az ő hatalmasat fél-
lésükben. Olyan könnyű látni,
hogy ebben az országban, meny-
nyire inkább az indítója min-
denek a hiúság és dicsovág-
mint más országban. Hogy a
felvilágosodás mennyire fél-
dik az ő "egzeduramunkat" még
néhányad magyarul és hogy a pub-
likus és az emberek mily zör-
nyű grávé és hogy megijednek és
szétkennnek a diktatortól egy ^{hivatalos} ~~ti~~
"magasság" előtt. ha még oly-
basszony is. ~~Itt~~ talán mindenki
"villemény analphabeta" ebben a
görögországi országban. A levelek
különben magyar szék és kell si-
kerüljön. És a klasszika esszéistára Ber-
linben ~~van~~ tavaszi. Magyarországi szavak
for for székkel és költővel.

1909. okt. 27.

De nem tudom elhinni.

Tud meg rögtön, megvan-e
a nevem stb.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Szólj virágom van utca,
mind a vármegyében
és meglehet a környékén is
új foltokkal is (arért külső
körömet jár) olyan jó szűletés-
pi kanyulat. Tudod hány éves lehet?

(22)

Hogy el ne felejtsem. A nevét
még a fterbert leveléhez írt soraiban.
Éapása előtt küldtem el a leci-
medre. Kencékem nem vették
el. Az baj volna. Ajánlva akar-
tam feladni, de már késő volt
(Csak 5 d. d. u.-ig lehet) és szítem
vele. Borzantóan sajnálva
ha elvették volna Kierregaard.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

VI. Nagy Yános utca 15

D^r szegedi Lukács György
Úrnak.

1909 okt. 27.

Beged 1909. 7. 31.

Édes, édes Gyurim, itt hon van Orwin,
jólédon, sokkal jobban néz: semmi
gondolattal, könnyű baja nincs és
nincs nagy, nagy köcsög le a mi-
venről. Már még mindig hiszt az
elcsúszt napok jédelme és rossz-
érése, de csak azért, hogy jó és
dennitig-gé legyen úgy látom.
Es most elmondta, hogy ti milyen
jól voltatok korra, mi mindent
arattatok lenni és lehetett már
hát úgy folytatott a furkoss a si-
rás ~~emmi~~ meghatottságtól hogy
olyan jól vartok. Olyan jól érez-
tem magam és lapegos fürdő volt
az a séta, úgy éretem rajta a ti
és a te szereteted és olyan íci-
pici lettem és ösorsugorodtam

attól a jóérzésemtől, hogy csak éi
ne menjen belőlem. Nem akarom
est csak így megköszönni, mert ne-
kem az kevés. Ugyint egyszer túl
aradtam és túláradoz. Tudod, hogy
mottam és tudod milyen nagyot
jelent az mindég nekem. Így
vagyok ezzel a lellem túláradozási-
val, hogy később mikor már meg-
nyit minden ok ami előidézte
és mikor már csak emlíkezhetem.
Ez halás vagy nem az orok iránt
de a túláradozásaim iránt és túl-
áradoz megint arról. Így lát-
ni halás vagy magamra, hogy tu-
dod így túláradoz és egyenlően
magamtól és ettől a képességeimtől
aradoz túl. De azért van is
édes barátom, ne gondold, hogy
irántad halátlan vagy és ne

gondolt főleg, hogy ezt én elfogom felejtani a bulváradásról folyamán
és hogy tegyél mint ott nem foglaj rámba nem. Nem, nem, his
most te vagy az oka ennek a bulváradásnak. Tudod meretted
most hozzád olyan jó lenni, amilyen jó ember nem is lehet
egy máshoz és ez engem nagyon búsít, mert én sórnor re-
retnél emberéhez (igaz, hogy csak nagyon némelyikhez) olyan
jó lenni. Ma d.e. Eivittén Eivint a napra sütésére (olyan
jó ez a szó nap) és ott olvasott és magparázott nére Leib-
nizet és én figyelem erőltettem magam, mégis éretem, de
miért? Asszony a neven' mert Erwin Erwin, mert meretem.
mert kedves aratam hozzá lenni és jó és mert ő olyan hő-
vel és türel magparázott, rajtam gyakorolt és süttő hinni.
Denfelét és nére az lett és jól esett. Látni milyen oros-
ggy: Leibnizén kívül ezt is tudom, erre is rájöttem. Többet
között Erwin azt is magparázta nére, hogy te milyen rivál
tudós vagy és milyen jó tudományos stílusod van (mert én
nére lehetett valami abban, fejezetben ami antitudományos
volt és vele bizonyított) stb. Látni még ezt is megérttem és most
meg vagyok róla győződve oh tudom, hogy definitívó orvász,
de én mind enné dacára is nagyon szeretlek Hódád.

1909

WITH ENGLISH
LETTERS ARE

38

~~Legend 1909~~

It pedig eüben az ügyéről
Hogy a te ügyed rendben van
na, amúgy borsantóan örü-
lő. Ami pedig a fecsegést
illeti, kell hogy a műlető,
fejlető és levő magyar ro-
mantizmus is legyen, mivel
~~tr~~ Tratschgeschichte-je, te
" (jól van írva?)

Csacsi Gyuri, mert majdnem
mólván a késői másadór, ha az
vines; el sem kinnit majd,
hogy csúsztatod valamit, hogy
váltatod. Csak legyen fecsegés,
hogy legyen mit üvölni ass-
zony utódaival. És amíg a te

csezés, fecsézés marad, addig jó.
(De azért Berlinért, savaai Olaszország-
gát, sár, sajnálható.)

Ami pedig engem illet, hát,
hát .... majd a jövő kezei-
ben.

Moscowicz Géza, ezért és talán
benélt is. én nem sürgethetem
semitve, hogy Herb. miatt nála-
gált. Ezáltalálban Herb. miatt
igénybe lett véve mindenki
és úgy látni várnom kell (pe-
dig, jaj be nehéz) és ... és én
nem tudok könyörögni, én
nem is tudom mit kell csinál-
ni. Hát mit mulasztok?
Ismerem de könnyű dolog len-
ni és terhére lenni az emb-
reknek és minden egyet és
nehéznek rá, de esetleg ad tanácsot.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

V. Nagy János utca 15₂.

Dr. szegedi Lukács György
Urak.

Abt: Bauer Hilda Frege
Dugonics Str 2.

1909 okt. 31.

Szeged 1909. 11/9

Miért nem ír Gyuri? Olyan sü-
reménytelenül lenni! Nem bírom ki-
rántani levelet nélküli. És éppen utolsó
levelemre válnak ez a nemzés, és
nem lép föl. Olyan mintha vin-
na töltés volna. Amennyi a dolgod
hogy nem érsz rá? Vagy hiába volt
a levélben? Kérem megint, nem
benéző "periodusom" van és volt,
ha röviden írod az más, de te min-
dég tudtad írni, tudom hogy tudn.
Most artán kezdtem felolvasni
és olvastam utolsó levelemben
és erre te hallgatsz. Bizultam miatta
az első 3 nap, most bosszantó-
dom, és olyankor én nem tudok tin-
desseges levelet összekészíteni. Ennek
tulajdonképpen ezt a haragos, rövid
firkát és annál hogy kell a
leveled

Hr. Wad

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

V. Nagy Sándor utca 15 r.

Dr. szegedi Lukács György
Urak.

Szeged 1909. XI. 19.

Édes jó Gyurim,

Nem karagudtam rád egy csöppet
sem, sőt mult évi leveledre
nagyon arattam felelmi, és esu-
nyaságnak érzem, hogy nem tet-
tem, de annyi mindent jött köz-
be. Hogy is gondolhattad, hogy ka-
ragos vagy azért az utolsó előt-
ti levélért? Te panaszkodol, roz-
sul érzed magad és én ezért meg-
legyet sértve? Hiszen nem azért
írunk mi egymásnak végered-
ményben, hogy abból minél több
levelet legyen és nem azért
írunk te nekem, hogy mutathass,
hazam hogy meg tudjam mi van
veled, benned, körülötted és ha

rossznézésidet elhallgatom és nevetnél, ha fáj a fejed, nived, i-
degid, akkor . . . akkor . . . Nos nem találod ki mihez ka-
souliznál? Hát valami bajard- hoz valami ^{haszn} nevető ud-
vari bohóchoz, az is a legromorubb dolog a világon. Na-
gyon francias, nagyon lovagor izű, igaz "Freiendüest" is lo-
de is nem érdekel belőle, mert nem emberi. Ha nered fáj a
fejed v. rosszkedű voltál, v. bajod volt, mihez együtt voltunk,
közöndűségi és azért? Nem megismerőaffalaz és próbáltam va-
mit elűzni? Na látod ez is olyan és éppen azért ne tételezz
fel róla az olyan "asszonyosabb" dolgot, hanem beéled és id
meg csunya, rossz állapotodat ha is és a legfontosabb feltétel ha
aradod, jól esik v. talán könnyit. Azt persze nem aradágyorke-
se ne bánj, mert ez így van rendjén és mert én nem a-
rarod sohaig romorú lenni, én remélek és jön az megma-
lep. Csak már visszástól volna és Berlinben lenniél. Visszá-
mindég utálatos és aradva nem aradva lefororzá az ember
Vissza előtti állapotod mind egyformán, egy csomó munka is
van csak és se valamelyikkel vergődöl. Herbert is olyan a-

patius, ép olyan szörnyű álla-
potban volt mint te, doktorá-
tusa előtt v. még szörnyűbben,
csak ő nem volt olyan elkeser-
ült qere mint te. Én nagyon
sokat várok. Berliutól és len is
sok meglátod. De Külböben elég
ha ott látod meg. — Hozz én
Pestre jöjjet édes jó barátom,
az igazán majduem lehetetlen
gondolhatod, hogy meretném, de
nem megy. Hozz te qere mi-
tén lehetetlen? Pl. a Nyugat!
Külböben kezdj el.

Képzeld én is meghaltam a ka-
mulásnál, polg. iskolai épissi-
től aranyos lemmi. Lajos ére
3. este mindig tart, mert 3 vis-
gát kell lemmi. És éppen nekem
nőnyű visszaparancsolom.
Majd meglátod én hogy fogsz élni
mi vissza előtt. Szó, szó és qeret. Hát

MTA EL. INT.
Lokács Árt.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

VI. Nagy Sándor utca 1512

Dr. József László György
Úrnak

F: Bauer H. - Heged
Jugoslavien 2.

1909 nov 19.

Szeged 1909. X. 5

Kedves Gyuri, Herberttől tudom,
hogy még kétfőig Pesten ma-
radn, azért akkor hát még ott
látál levelem. Nem azértan
oly soká hallgatom, de sehoz-
sem tudtam hozzájutni az i-
ráshoz. Olyan megszokás idő-
ret, éle, hogy néreim. Alig ez
mielez megamra, de tapasztalom,
hogy ez nagyon jól len nelem.
Ez hónap óta k. b. folyton
lumpoloz, a napom meg elvan
látva óradással, tanulással
és megint emberrel. Itt
most annyira seue, hogy egé-
sen beleáram megam, a jelen-
sem látni is belőle. Talán már

meg is látni, hogy éretlen is tanul, még pedig nagyon nagy
kedvvel. Allítólag hajlékony, tinta kancsán van és csak azért
nem erős még, mert még nagyon benn van (talán agya
römbben nem tudom). Ezt az "érettségijét" perne se nem
érted, se látni vagy, de én! én már egy hónap óta éretlen
(és milyen rejtélyesen az érettségbejött) De a kancsán azért
még nem jött ki. Még látod az éretlen van a legkeve-
sebb lehetőségem, ezért azt csinálom a legnagyobb kedvvel.
Kérdem belőled, hogy a miniatűr semmi lehetőségem, de mert
ahor még épen örült kedvem van. Sokat járok színházba és
miniatűrrel barátkozom, ez a legjobb. Egyébként nagyon so-
molyan tanulok visszára. — Most jött meg leveled. Ne
haragudj kedves barátom, ha nem találom olyan nagyon ve-
rtelemes állapotokat. Haj, nagy baj, valami hiányzik az bi-
tos, de dolgosai tudn és azt nem hiány, hogy élet nélkül
szórássá meredülhesse. Kültőben pedig írnia van min-
denek a háta mögött. De ő nem olyan differenciált mint
te és nem helyettesíthető te veled, te pedig folyton azt te-
red. Antithesiseid ezzel te vagy, a másik ő, rád bízom,

hogy megtalálod és vagy te. Erről le-
hetne beszélgetni, immár nincs kedved,
mert te adod meg a hangját a
navainnak és feled, nem vagy e-
légé misztikus, hogy kapzálra
elhaláld, más lépés pedig nincs
értelme. Ezen helyedben semmi
valamit, próbálj valamit.
Ezredes! én benélek! Voltam más
helyedben és nem lettem sem-
mit, mert a finom ember
art várja, hogy a sült galamb
a nájurba repüljön és az perre
nem bolond. Keltörzsed el
Eldoradoba, ott minden szöglet
és kő kalácsból van, ott nem
üti magát mirevőre az ember,
és ott a levegő így hangzik, hogy a
csendet is meghallja az ember!

Peretueim, ha már Berlinben vol-
nál. Ott jött le a nered. Ott majd
felsőből varácsolódhat egy nép-
reges kirak kisasszony, ha az a k-
rál kisasszony nem is len már
mint Poppes Leo v. Baumgar-
ten. Az utóbbi nagyon jó ne-
red. Most majd nem jósoltam
valamint de nem adom már ma-
gamm a rossz fekete kollo nere-
pére.

Hogy iródalomról is beszéljek,
hát jelentem, hogy a Nyugat
magyar siralmas volt. Kert-
talan beélt róla. Az anyagi
sírak fényes az értelem: mini-
malis. Igazság jó volt, bár ut-
kányan felháborodtak, hogy le-
sült újságírókat olvasott. De
es csak nővéreink közege is volt.

és eléggé ortalan. Igazolva igazolta a Nyugatot és a ma-
derület és jól, kedvesen csücskölta (hogy benci volt nem arto,
ő különben egy aranyos ember. Hejt! Na arról jobb nem beszélni.
Szegeden, és is felfut és befusott nédo aranyosnak 40 perig
mesét rebeget, hallani, hogy semmi se hallatni az is.
Haragudtam Herbertre és minden jó barátja de. Hittelen
volt annyira, hogy irlesken volt. Hogy Herbertnek ily évesi-
előlépessége van, sohasem hittem volna. Neven, nagyon, ma-
grou rosszul esett, amiál iralt, mert a mese nap. És még
most sem nyugodtam meg. Levegő és hatvány pedig nullát
kevességes és nembelem nullát. (Amíg kedves fiút.) Hat-
vány a nedvotát mesélt, kedves, hangos és gpermedd
hangon. Gyulairol és Petőfirol. Azt kineve, hogy a főmeg-
nek letett, de főleg a "báró" imponált neki. De ő kedves
zsido ember. Nőt se rá, és tőz vetlen, jó modori. Levegő
pedig birta a vidéki minidirektorat, hogy csak jó nana a-
nyan rosszul csak aranyat, mert nem lehetne róla.
Egyáltalában nagyon nivolau volt az egész és az új ma

gyarog nagyon méltatlannal
mutattatja be még kezé-
rosához vinnyítva is. Próbál
az emberek sajátát a pénzért
és én nagyon néztem magam,
mert annyit fecsegetem nére-
től. ~~Én~~ de pedig egy nem
teljes értelem, bár jól lehet, hogy
nem jött le (most már).

Én aligán fiam, szeretem
te, vasárnapra nagyon hiva,
(i. reggel értem, d. u. foly-
tattam és most este vezrem
be levél) és már késő van.
Még el is kell menni a levél-
re. Ne is azt gondolom, hogy
pauzokodj, az is minden
ellen jó. Utolsó tudod, er-
ről a dolgról, még máris? Péter?
Szívvel üdvözlök. Hilda.

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Budapest
Vagy János u. 15 sz

Dr. Szegedi Lőrinc György
Urának.

1909 dec 5

Szeged 1909. IV.
-21

Kedves Gyúrim,

LVVL 5-108/51

Kérem neked oda most
meg az, hogy furcsának
tetszett a címed és bíráf-
matlanulodtam. Azt hit-
tem nem jól olvastam.
Es amig itt Szegeden fel-
fedeztem egy 'Berlin-
küldig embert emmi
idő tellett. Arról aztán
perre nem lehet, hogy
jól olvastam és az ille-
tő nem mondott mást.
Te már befértek magad
azóta Berlinben és talán
Dolgorol is. Még-e?

Er cinderel engem most a legjobban. Arról
minden jó len, ha tudn dolgozni. Az igazat
megvallva nem tudta sajnálni, vagy mit is
mondja e helyett. Le kellene ám adnod arról
édes barátom, hogy állandóan magad mérd és
állandóan fiúmság mérd légy, ari rágtóma
forrpontra való, ha lapintatlaust veled és
nem fiúmság. Kémsely ember durva, te nem
vagy az és te erem mindegy újból csodálom
a helyett, hogy mást se várna. Igaz, hogy talán
arról még jobban belejutnál a motani álla-
potába és az nem volna jó. És mégis....
Kedves fiam ez nem Gegenstandsfreie Liebe
kerdes rájónni, hogy sokse is volt az, mert a-
zért az azért mást is szeretettel. Hiszen
te nem a szerelmedtől szeretted a barátod,

hanem D' töle (ha uer an
afarn) is nem tudn.

Horra' van köve a re-
relmed is est üg ne-
vesit, az Erwin termi-
nologic'jával, hogy gegen-
standsgebundene Liebe.

Das ist das ohnmäch-
tigste auf der Welt,
da ist nicht zu helfen.

Te most fűlig benne vagy
és én nem prédikálok, mert
... mert meddő is is-
teltelen, éppen olyan med-
dő is isteltelen, mint
minden ilyen „remény-
telen” üg. Te most ber-
liven vagy és elfog magd

1909 Dec. 21.

Léged is ebben az erige-
 flöschd tudós milien-be
 a zorgalom is tudós-
 meneted. Es artau ott
 van Baumgarten. Nem
 tudom mire gondolkat-
 tal utolsó elötti leveledben
 Baumgartenről, mert én
~~sem~~ róla és fel-
 merült nem gondoltam.
 Baumg. nekem elegge
 simpatis es ember, kin
 tudod én szeretem a fi-
 uom emberet, még az
 olyan merészen finoma-
 zat is mint ő. Hogy te
 olyan volnál mint ő?
 Nem tudom. Csak annyit

hűdör jó, mered, mert finom és mert ért és ös
dolgozik és ez ragadós. Keinyelmes mered mint
egy jó nagy, puha angol fauteuil, belefűvel
és kedvet kapor mindafélére. De hisz majd
vagy. Lehet, hogy én Baumgartner csapára
nem mondok rótnát és azért szeretem, mert
^{magamról} a legkedvesebb oldaláról látott meg és
hálás vagyod neki. Lehet! Tudod, hogy mihi
is vagyunk és tudod, hogy emberek árnyu-
ket jól látnak meg (főleg kirelgően) az ő
finom a rivaló emberét. És talán így is.
Újál sodat és mindkettőt ami veled tör
seni. Mit akarn dolgozni stb? Nagyon
derék. Mit ért az alatt, hogy most fog el-
várni az életet.

Magamról keveset mondhatok; furcsa dol-

gof történelem velem. Nag-
yis vagyon mindenféle joggal
set tanulmányba vizsgálom,
de nem haladok arétt.

Calé - t olvasom arondion
és nyílt Goethét. Arról van
ez. Arra vagyok kíváncsi
micsoda jórat kómbi-
náltál és utolsó leve-
lumből. Nagyon kíváncsi
vagyok, ez en olyan kíváncsi
mint egy kíváncsi
nő. Kér-e megint? Kíváncsi
vagyok a szinatód.
naive finom ember.

Lejál, irjál és egy nép-
lemény levelet

Bamgartent üdvözlöm.

Szörny üdvözlől

Hilda

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Berlin. N. W. 40.

In den Zelten 12. III.

Herrn Dr.

Georg v. Lukács

Abs: Hilde Bauer
Ungarn! Prezed
Dugonia Lörz

1909 Dec. 21.

Breged 1940. 18

Kedves Gyuri,

Bocsás meg keserű hall-
gatásomért, nem volt szán-
dekes és nem akart sem-
mi egyebet jelenteni,
mint azt, hogy nem
mindegy van kedvem
viii, ha időm van és
sajnos fordítva, nem
mindegy van ~~the~~ időm,
ha kedvem volna is.

Most pedig 4 nap óta
beteg vagyok. Ma is csak
pár órára keltem fel
és borsasztó bágyadt
és kedvetlen vagyok. Ha-
nagyon amiért beteg

vagyok. Benne is úgyis annyi a hajlam a lét-
lenségre vagy hogyis nevezsem azt a sok mor-
dulatlanságot, várást amellyel annyi időt
töltök, és annyi a keserves időpazarlásom,
hogy ilyenkor, amikor külsőleg, fizikailag
is létlenségre vagyok kárhoztatva, lát fel-
láradok. Ezt csak valami óriási, nagy, le-
bilincselő munkavégzésből lehetne levezetni.
Próval én előre tudom és sajnálom, hogy egy
nagyon tökéletes levelet írhatok csak, pedig
sokat kellene mondanom és gondolatban
már oly jól meg is formuláztam. Külön-
külön szerettem volna válaszolni utolsó két
leveledre szinte sajnáltam, hogy oly gyors
egymásutánban jöttek, most meg majd nem len-
nének sorba venni őket. És az igazat meg-
vallva (erre most jöttem rá) nem tudok leve-
let írni, nem tudok megnyilatkozni semmi-

felekeperu, ha nem "ün-
getrűbt" minden bennem
ha formátlan valamilyen
viszony vagy csak ingadozó
én zavarba jövök és berá-
rodnom; nemcsak, hogy a
hangot nem találom meg
többé, de egyáltalában nem
tudok beszélni. És a mi ket-
tőnk viszonya megint o-
lyan rév és anyag nél-
külivé lett mint már
volt néhányzor és ez ré-
mit el engem. Nem tudom
kiben a hiba, azt hiszem
a dolgokban magukban
van az amit én itt hibá-
nak mondok, de ami csak
egyszerű megfigyeltet a-
kár mondani, ami igazan
elég nagy hiba.

van hol megfogni, az nem sikerlik, nem ingadoz-
hatik, az fejlődéskepes valami; az a másik né-
telen dolog az nyugtalanító és mert nincs neve
se formája, eret színt, nevet, alakot ölt és sok-
szor nagyon csúnyákat kiold el. Olyanokat, hogy né-
ha alig bírtam ki őket és olyanokat, hogy utat
lanc magam. És ha megint két ember leszünk
aki nem akar egymástól semmit, olyan érte-
lemben, hogy nem fókorra egymás iránti ~~an~~ igény-
nyét, nem harcol, akkor szép lassan megint,
nyugodtság, erő és bátorság jön majd az értesbe
és minden megnyílt közlésbe és én annyira
vágyom erre. Kiváncsi vagyok szeretnék már
neked levelet írni! De amíg nem fordul fel-
leim osztatlan érdeklődéssel addig én nem be-
sülhetek. ~~Redig~~ És az a félviszony a hol se
barátság se egyéb nem volt az kísért min-
den érdeklődést minden önzetlen firta érde-
klődést, mert mindent saját magára vonatkoztat-
ott.

És akkor aztán fogok
neked beérlni egyet-más-
ról amit levelid ében-
tetett bennem. Ez az én
"ajánlattevő" levelém is
annyira megnyugtató
már látod, hogy perdek
örülök, hogy írhatok ne-
ked és valami jó bízalom
fog el irántad; érzem az
felém fordított arcodat.
Te valószínűleg kihá-
morod ebből a dolozfej-
lődést és megállapítod
mindenfélét ami mind
igaz, de végeredményben
az is igaz talán, hogy a
mi viszonyunknak leg-
becsületesebb, legelfo-
gultatlaubb és legpro-

1910 jan. 8.
Duktívabb formája a be-
rátság. És a Kicsüszásokat
csak mindkettőnknek
egyedülvalósága és fel-
halmozott vágyai okoz-
ták, amiket a levegőben
fogtunk el. És akkor tá-
rsalán más dolgok is, ta-
lán valami túlbünlő be-
rátság érzés v. festvénye-
zés, de az most már
minden. Nem is be-
lek többet róla, mert
csunya lenne itt bő ma-
gyarázatokba bocsátko-
zni, hiszen én nem bán-
tam meg semmit egy
pillanatra sem, legfől-
jebb azt sajnálom, hogy
több és fokozottabb

mértékben nem jött és adódott minden.
Most pedig arról, hogy atyád hogy
van? Baj volt, hogy kára kellett jönnöd? É
miért kell maradnod?

Aggou hírlás vagyon neked, hogy utána fogor jár-
ni ügyemnek. Adatot nem mondhatok sok-
kal többet mint már mondtam. Még annyit,
hogy oklevelem ill. annak hiteles másolata van
van Wildnerrel, így hát előjegyertethet a mi-
kor akar. Trent égek, ha az a sok akarási használ-
na! Én már egészen aggou és káakartam magam,
már alig remélek. Herbertnek szólta, hogy
szóljon Moskovicsnak, Edithnek írtam és es-
vel Kimerisetter ressource-aimat. Még egy-
nek köszönet kedvességéért. Tj minek
előbb Hódának

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

VI. Nagy Táncos utca 15^a.

J^{rs} regedi Lukács György
Arnak.

Als: Bauer. Gege.
Dugouins t^{er} 2

1910 jan. 8.

Breged 1960 I/24.
Lukács 4-108/53

Kedves Gyuri,

előbb kellett volna írnom,
mert úgy érzem, hogy é-
pen a mostani, utolsó
leveled utáni hallgatásom
okot adhatott neked min-
denféle kombinációkra
és gondolatokra. Hogy
mennyire adhatott okot
sálán, éppen az bizonyítja,
hogy én is gondolok rá, hogy
érezem, hogy itt gondolhat
az ember mindegyikét
és látom a gondolataidat
és érzéseidet. Nem sietsen
az írással, pedig roszul

letem, mert el voltam foglalva és belez is val-
tam megint, de most nagyon szűk és reu-
lens még nem késo, megmondani, hogy én na-
gyon örültem levelednek, hogy "hangos igé-
det hangos örömmel acceptáltam és a nem
írás semmi csaloédság, semmi elhallgatás
és annál hangosabb fájdalom, harag v. más
effele jele nem volt. Tudom kérem fekvő-
est gondolni, hisz megértem, hogy (talán)
ért gondolat és lapindatból nem írsz, nem hív-
nem gyuri, most az egy per (ill. mindegy) a "fin-
lességes ajánlat" nem akart más lenni mint
ami volt, ~~am~~ nem akart semmiféle finlesség-
telen próbák v. tudom is én mi lenni és az
én mentesítésem csak azért van, mert ~~am~~, ~~am~~
ostoba nem írással, (aminek folyamatos agy-
ban fekvések is okai) neked esetleg kellemetlen
napokat és fájdó gondolatokat szereztem. Hogy

pedig Pestre nem jöttem
és nem jövök, amíg ott
vagy, amik ~~csak~~ néhány
külső körülménytől el-
tekintve legfőképpen az
az oka, hogy nagyon ko-
molyan vanem „ajánla-
sornat” és még komolyab-
ban a „le igén” edet és hogy
nem akarok játszani és
esetleg megirgatni va-
lami! Kérdődot v. még
nem egészen kiforrot-
tat. Nem szabad azt zavar-
ni gyuri és főleg nem kés-
leltetni, mert különben
járnak. És most kérek
egy hosszú kérdés jó le-
velet. Hildaícar.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

VI Nagy Gyános utca 15^{sz.}

Dr. Szegedi Lukács György
Úrnak

abs: Gauer Prege
Dugouier 2

1910 jan. 24.

Bregeš 1910 II/4.

Lukács - 108/54

Édes barátom, nem bírom
már kivárni! Gondoltam
nem írok, amíg te jóvá
nem látod ill. amíg meg-
mondod, hogy íjak, de te
hallgatsz, csak hallgatsz és
én nem tudok semmit.

Vérd a dolog így áll, hogy
Herbertnek írtál és én felig
csak így szokásból megke-
rdtem, hogy mit írt Gyá-
ri. Herb. erre azt mondta:
hogy fog írni, de most
még mindenféle krízise-
ken megy keresztül és nem
írhat. Hát én ezt gondol-
tam és most arsan azt

is horrágondoltam, hogy békében hagylak, nem uyi-
tok be kéréstlenül horrad. A dolgaikat egyedül
kell elintézned, kríziseidet egyedül átélned, so-
val: so was muss man mit sich selber abma-
chen; sich allein ^{darum} ~~mit dem~~ herumwalzen (em-
lékzel: Das Licht erlosch-ra? Et Dick-tól tanul-
tam, éppen akkor olvastam) és hát gondoltam,
nem zavarok, nem irók, majd meglátom mi-
lesz. De most már nyugtalanság a hallgató-
sod. Jól lettem, nem jól lettem, igazán nem
tudom, de te nem vagy horráni olyan szigorú
(és most még kevesebb kellene ^{annak} ~~ennek~~ lenned), hogy
nekem emiatt komoly gondjaim legyenek.

Nem tudom. Ill. azt tudom, hogy midly keveset
tehetsz, hisz láttad. Nekem nincs súlyom, könnyű
vagyok, mint a pelyeg, hisz láttad, hogy labdar-
sak velem az utolsó estein és te rajtad ilyen könnyű
gyű emberek nem segítenek és kivált messziről

nem. De hisz ez nem is
kell neked! Csak azt a ko-
rom mondani, hogy mi-
lyen kevés, lehet két em-
ber egymásnak levélben,
hogy mennyire nem al-
kalmas egy levelezés kö-
moly dolgok megköltésé-
re, hogy minden milyen
irrealis, légbe kapott lesz.
Jgen! jó volna veled ba-
rátkorui, szerényesen ba-
rátkorui. De azt nem le-
het, hát legalább írj.
Kérlek írj, nagyon hiány-
zik a leveleid, még soha
sem voltam oly soká le-
veled nélkül és baj ha
oly soká hallgatunk, most
még baj. Irf. Hilda

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Riviera.

Cap Martin Hotel
Près Menton

A. M.

Monsieur

Dr George de Lukács.

Envoie : H. Bauer. Trzebiat
Hongrie !   gugonier 2

1910 Febr. 11.

LCML 4-108/55 Reged 1910 II/15.

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Kedves Gyuri,

Salóminüléig igazad van, hiába
volt fölem nem jönni Pest-
re, de csak azért, mert nincs
biztosságes átmenet, és nincs
a mi, Kedvet, csináljon a le-
vel iráshoz. En hiába foglat
közön veled gondolatban,
hogy elmondok neked küszö-
sük sok mindent az én leg-
köszönsegebb életemből. i-
degenkedem a leírásból, nem
tartom érdemesnek. Nem sok-
sáma meg, úgy benélni veled
és azért fel kellett volna jö-
ni. Ugy aztán annak, hogy
én mindég "von Sternendüpe"
benélek, annak megvan a
nagyon alapos és szomorú
oka. Az, hogy én itt úgy élek

hogy mindég csak a legközelebb esebb oldalát mutatta-
tam a lelkeimnek; az, hogy itt nincs egy lélek, akihez
engem valami igazán megértő, nagy barátságos
né, hogy az én egyetlen megnyilatkozatom ~~szelvényem~~
az a néhány levél, amit val nagyon kedves ember-
nek, akkor, amikor már majd megfulladok azok-
ból a dolgokból, amik átmentek rajtam. Egyoróval
az, kedves fiám, hogy én itt „soha, de sohasem be-
szélkelek.” ~~Pedig az~~ Itt nincs ember. Pedig az
nekem kell; nekem meg kell még magamból na-
badulnom, meg kell könnyebbülnöm. Lokat lehet-
ne erről írni, hogy mi minden nincs itt, de azt
inkább majd elmesélem márciusban, mert itt
nagyon közei volna. Mert márciusban is felme-
gyek 3 napra, Pestre. Azért „is”, mert most is felme-
gyek egy hétre esetleg 10 napra. 18-án utazom es na-
gyon örülök Pestnek és az embereknek. Egyelőre
csak attól félek, hogy akkor is még beteg leszek, mert
sajnos most megint az vagyok. Nem tudok érezni a télen

rendesen rendbe jönni.
Annyira kőhögök megint,
hogy borzando' és olyan re-
kedt vagyok, hogy egy hangot
nem tudok kiadni. De Pestre
el akarok menni és annak
a kedvéért annyira ápolom
magam, hogy remélem per-
fekten olyan állapotban leszek
hogy utazhatom, mert sajnos
most nem vagyok olyanban.
Sőt most mindjárt le fogok
ujból felemelni, mert lela hi-
deg és szédülök, így hogy ir-
ni sem fogok tovább. Majd
legközelebb írok (a flirtjeim
ról is, mert persze, hogy van
csak hogy az nem olyan flirt mint
más) / Szia! Ott most oly ré-
savas lehet, hogy cooda.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

VI. Nagy Yános utca 152.

szegedi Lukács György
Úrnak

Bauer Hilva Pezed
Dugorüchtig

1910 Febr. 15.

Lévy L. nr 108/56 1910 márc. 10.

Rebócs, jó barátom! Amíg
örökben valha néred irni,
nem tudtam; amióta Pest-
ről hazajöttöm semmit se
tudok csinálni. Edithnek
intam; azt írtam, holnap írok
néred. De ezt a kis lapot el-
küldöm előhívóké, damit
dú dich nicht zurückgesetzt
fühlest! Das lässt auch so nicht
gelt? Pedig sok a mondani
valom. Furcsa, az nekem

NJA FIL. INT
Lokács Arc.

mindég sak van. Mond
érvet az léged, amit én
mondok v. mondhatnék? É
se miért nem ír nekem
többé a Dolgaidról: a híres
grünhild cikkekről sem tud-
tam. Ediktól hallottam és
- és régebben magam, hogy
töle tudtam meg. Hiányoz-
tal nekem Pesten, csak nem
mondtam. Isten áldjon. Hűs

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

VI. Nagy Yános utca 15

Dr. szegedi Lukács György
Úrnak

1910 mör. 10.

Beged 1910 I/5.

Redves Gyuri,
Nagyon szégyellem ^{magam} elszere-
tnek sülyedni, bánt, hogy
nem utam, lelkiismeret-
tisfurdalásaimtól hetek óta
nem tudok lélegzeni stb.
stb. stb. És még sem ír-
tam! Valami átkorott lus-
taság antilevelíró hangu-
latok, savas, beszélőinek
tudások és nem akarárok
és eser más ici-pici dol-
gokból kombinált érzések
és állapotok nem engedtek
enni. Nem engedtek, Kon-
lyan nem engedtek. És tu-
dod, küzdési nem kényelem,

hagynom magam. Utolsó levelére (régenvolt) nem
is igen volt mit felelni; arra csak a fejemen bel-
lőltöttem és ühüm, ühümmögtem feleletképen,
amit te perse és sajnos nem hallhattál és lát-
hattál. Remény, erő, jó, becsületes levél; szép kö-
vetkez ménye mindennek, ami volt, mert jökelett
volna utóvégre másképp is — perse — más
embernél. Nem értettem felre ill. sentimentáli-
san és csak annyit mondhatok, hogy szép vég, szép
megoldás; én nagyon örülök neki „végeredményben”,
mert utóvégre a „szép dolgok” amiket jelsz mégis
csak a legfontosabbak és örüljön az, akinek van
valami feláldozni valója. Én fogok „mádkorui”
ha akarsz hogy „ne jöjjön 1/2 évig asszony” bár
aligha lesz szükséged rá. Én úgy nézem nincs hely
most benned asszonynak, ~~is~~ sok volt az asszony
az utolsó időkben, ez elég orvos a jövőre. Az asszo-
nyok úgy látzik önmagukat irtják önmagukkal.

A ragályos és egyéb beteg-
ségekét ~~meggyógyítják~~ is
saját bacillusaikkal gyó-
gyítják. Ugy látjuk a fo-
lyamat lelki dolgokban ha-
sonló. Te be vagy oltva
asszonyerummal ^{is} ~~fiúval~~
~~az~~ másfélvegre legalább
immunizál. De hát ezek
csacsiságok, már t. i. ami-
ket mondok és ne haragudj
értük. Te meguntál téma
lenni "hát" nem írok többet
erről és külföldben ki tudja
mi, és ki lettél te aróta, a-
míg nem hallottam ró-
lad. MIA FIL. INT.
Lukács Arc. Magamról é-
rtés, levelet írhatok. Tudod

1910 máj. 5.
én sem szeretlek magamnak
léma lenni, mert ~~E~~ napra
tehetségesen kiseritem ma-
gam és szerencsétlen méte-
sem magam a bajaimmal
pedig azt el lehet kerülni.

Yelenleg fáj a farkom, mert
ronda, hideg, esős május
van, ami a farkomnak
úgy látszik nem tetszik és én
őt persze megérttem. Éppél-
ként a bölcs természet meg-
örült, csak úgy, ahogy napok
óta és a barométer „Lünd-
flüt”-ra áll. Az emberek
úgy látszik komiskodnak
és büszkén vetkőznek. De
valamit elfelejtett a jó
Isten (anire tegnap jöttem

rá, amikor későbeesetten bámultam ki az ablakon) még
pedig azt, hogy nagyon sok már a 20. században
a kanális és mind lefolyik a víz, amivel meg
akar minket fullasztani. Ugy látom, fenn a
mennyeekben még minden a régieben maradt,
de berreg itt leme, itt már jó mestri vagyunk
+ nem valami nagy újságot mondok ill. hogy még nincs
de talán lesz. Én jövőre valószínűleg elmeorvos ta-
nitónőnek, még pedig valahová Kukizynba és
internátusba. (ahol állandóan erkölcsös, jó példák-
kal kell előjárni.) Ez engem eleinte annyira
elkeserített, hogy egészen komoly öngyilkossági ter-
veket szövögettem; később rájöttem, hogy meg kell
próbálni. Ez próbáim után is föfelőhettem magam
és ki tudja, hátha nem is vagyok egy olyan, nagyra
hivatott nő aki csak nagy városban tud megélni
és csak szabadon; hátha ott kívül minden, hátha

soindli vagyok. Ha most
borsadok is es faj, hogy csak
úgy szédülök bele, kátha
az csak hümbüg? (Te, de
ez ellen egész lenyem fel-
lásad!) Szóval, jönnék
a megpróbáltatások. Ill.
hogy még nem jönnék,
mert kátha nem kapok
állást! És ilyesféle remé-
nyeim mindegy marad-
nak. Erről sem írok
többet! Latod már kez-
dem! Kezdem kiásni a
bajaimat, pedig csak az
csinálja a bajokat. Oh
ich dünne, dünne
Yammerliere, milyen
okos lettem, ves-e?

1910 máj. 5.

Hát még mit mondjak ne-
ked? Szeretnék meg beszélni
neked, felesleg, azért írok
még ~~jobb~~ tovább. Sok a
dolgom? Feltartalak? Ne
haragudj, hisz oly régen
nem írtam. A Flirtjeim
bizton érdekelnek, ha nem
is mondod. Te, hogy én
milyen könnyűnek látom.
Kivülről és mily nehezes
(nem akarok nehezet írni,
mert majd azt hírod, hogy
kopogtatok nálad) ve-
gyek belül az a legmu-
latságosabb dolgok ezek.
(Már f. i. másoknak) Sokszor
azt hiszem, hogy csak lusta-
ságból, v. tudom is én mitől

ragaszkodom, foglalkozom
egy dologgal; de rájöttem
hogy nem. Nagy adag ku-
tyahűség van bennem, per-
ce egy kis változáttal. Ki-
vülről odébb rugom ma-
gam, hogy csak úgy re-
pülök és belülről vissza-
kúszom, maradok, vimyo-
gok. Égzen nem futok
erre szebb képet karzál-
ni. Az hiányzik bennem
a kutyahűségből, hogy
nem engedem, hogy a gar-
dám rúgjon, hogy a gar-
dám talán még nem is
gondol rá, én már meg-
éreztem és futok, de

asért az rugás, csak én
végre el. Annál jobban
fáj. Bajok persze most
nincsenek, de ezen kis
szimptomákból rájöttek
erre. A flintjeim mutatják
meg. Ill. egy van amiről
súdos és a mi nagyon
sok kellemetlen órára
rez. K. b. amint mint
hány kellemes percet.
És bár egy percig nem vet-
tem komolyan, mégis meg-
alás, mert érzem, hogy
nehézkes vagyok, tovább-
cseng bennem, mint a-
hogy szabadna. A meg-
láso a dolgot az, hogy

az illető abszolút mel-
latlan. Nem pathétikus
értelemben de a legkö-
zönségesebb mértékkel me-
re. Még pedig mint em-
ber ^{és karakter} melatlan és senki.
Amihez bájos, okos, lehet-
séges. Láthatod, hogy
nincs szerencse, ede
barátom és hogy apácd-
nak kellene lennem.

Csak ne nevesse. MTA FIL. INT.
Lukács Arc. ill.
csak nevesse, hiszen nem
veszem olyan nagyotra.
gikusan a dolgokat. De
már az is baj, hogy annak
látom, mert én nem uha-
tok essay-eket. Kérlek új
mit csinálj, mit írj. Lokat, ^{Hier}
zokat, Lokat és kedvesen. Hier

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Berlin W.
Bayreuther Strasse 45.

Herrn

Hr. Georg von Lukács.

Abs: H Bauer Reget
Ungaru! Bugonics+er 2

1910 máj. 5.

Szeged 1910. II. 13.

Kedves Gyurifiam, ne
hagyd el igazán ne ha-
gyd el, ezért a hosszú pau-
zát; nem akartam any-
nyi ideig hallgatni, de írni
se akartam ill. nem volt ked-
vem, és est nehezen tudtam
összeegyeztetni. Most sinis
perre kedvem, hangulatom,
rendes állapotom és minden
egyet amint az írásokhoz kell,
de nehéz a szívem és fáj a fe-
jem és valami fura, éppen

géd meghatottsággal gondolok
rád és a barátságunkra, amit
annyira megbecsültünk meg-
forgasunk, ahelyett hogy már
végre valahára „csinálnánk”,
és ezért mégis kell írni.
De előre figyelmeztetek
nem ez levél, csak rövid
kis hangulatfirkák (bár a
miben én vagyok, képes
vagyok neked egy olyan ^{korai} fir-
kát feltálatni, mint ide-
hat lét. De nem!) Először két
négyelem magam, másod-
szor nem vagyok v. voltam
leveleddel megelégedve. Szepes-
ni, azért négyelem magam

mert tiszteletes levelet, feleleket
akartam írni, és el akartam ol-
vasni a Renaissance-beli cikke-
det, ami már rég nálam van.
és még mindig csak elkezdtem
és nem olvastam és nem ír-
hatok róla. Hát az nagyon
régylelem. Pedig sokat olva-
sok most, éppen félszen nem
olvastam annyit mint most
de nem tudok mást olvasni
mint amit éppen olvasok.
Karamasoff-ot, nem tudom
lelenni a Kerekből és la-
lelessem, mert nem bírom
tovább, Marie Bashkirtseff
naplóját veszem fel; hogy

még jobban mezbolondulják
Es csodálatos közösségeket
függéseket talállok, mint ha
a napló egy réne volna a
regénynek. Olyan tipikus
ország, mindkettő, közcs-
dátatos. Nagyon nagyon ér-
dekes élmények ezek. Olyan
sok minden van most, a
mirel beélni. Kellene, le-
hetne. Az értem azt, hogy
mindkettő tipikus ország
hogy M. Bakhtseff is ege-
ren orosz, nem Gostojewski-
ról beélek. Hemen itt
erről nem lehet beélni

Csütörtök. 16-án.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Eddig jutottam ki, idges leve-
lemmel és írásom csak azért kül-
döm el, hogy láid és elhidd,
hogy irtam, hogy nem ~~csak~~ most
kerdem. Egyébként ~~ennek~~ az irás-
nak már rég elpusztítottam vol-
naa nyomát is. Most hogy el-
vartam egész megrémültem.

Micsoda sűr-zavaros, hülye,
idges összevisszaság. Most olyan
szép rendezem, jól neveltem ~~utak~~
és higgadtan ülök és írok,
mintha nem is tudnék olyan b-
londokat összeferkálni. Pedig hát!
Tudod akkor egész d. u. olvastam
volt és ^{néha} sötétedni kezdett, hogy

hogy nem olvashattam már b-
vább, egész kábultan hagytam
abba. Olyankor persze sokszor
jutt eszembe, jó volna be-
sielni, kellene is, annyi mon-
danivalóim volna olyankor,
hogy majd szétrepeszt a fejem,
~~is~~ olyan "életre készen" állok
ott olyankor, majdnem hogy
"ki készítve" — és ott gubbasz-
lok egyedül a sötétben! Nem-
csak a közlemben nincs ember,
de a környéken se talállok, és
olyankor, amikor annyira kell-
ne, akkor artán ideges, szere-
csellen, nehéz szívű lenek e-
gyedül. Hisz látod sötétben
hozzáfogtam akkor is, imíne

Ked; de ép olyankor nem lehet
nem ment látható. Valami
meleg, élő kell akkor; só, köz-
vetlen megerő, tanító, barátsá-
gos, intim együtt lét. Igen, igen,
lehet hogy a nyakadba borul-
tam volna én is à la Bettina,
ha akkor valami jó, szívet
mondó v. én kibeszélhettem
magam, és akkor minden
ideg feszültségnek vége és olyan
jó, nyugodt, tisztult mellekben
meg minden gondolat. Próbál
én ^{akkor} a sötétben „fájó” fejjel, szem-
mel és orroval és aggyal irtani
és persze nem ment elég gyorsan
az írás, nem következett az én
feliszgatótt appolon száguldo-

zását, csak úgy kergették egymást a szavak, nem értem őket utol, annyira, hogy a keremi is reszkelt az izgalmától.

Ez a története az első négy oldalnak, bocss meg, hogy olyan nagy fenevet kerítettél neki. De tudod, ha olyan egészen másképpen vagyok, és nérek ki belülről (mint pl. most) akkor borzasztóan érdeklém magam, és te neked mint jó barátoknak meg kell hallgatnod akár akár nem.

Most ellenben rólad akartak beszélni. Firkáltam valamit arról is, hogy leveleddel nem vagyok megelégedve. Hát ez igaz még most is. T. i. nagyon

légbe kapott az irásod, olyan
- 2 - olyan „anyagiatlan” nem
tudok nevelni, majd
mindjárt megérted. Ez olyan
mint ha 2 nagyon jó barát na-
gyon régen nem látta egymást
és mikor végre találkoznak
hat a beszélgetésüket - -
valahogy MTA FIL. INT.
Lukács Arc. - a végén
Kérdik; a legmélyebben, a leg-
bensőbbön, aminek már
a kikitó, hangos üdözlés u-
tján, csendes robotban, felen-
gedetten és halkán kell követ-
kennie. Nem írsz magadról,
az „élet történetedről” (hogy ir-
dalmaidat fejezre ki magam)
semmiit; arról, hogy olyan

kosorú idő után, hogy vagy,
hogy érzed magad, (fizikailag)
mít csinálnak ezen nap, kik-
kel jön össze, kikkel szeret
együtt lenni, mi foglalkoz-
tat stb. stb. stb. stb. ∞.

És min dolgozol?
Próbál drága barátom, én, ked-
ves, aranyos, okos, bíralmas, min-
~~den~~ tekintetben megtörtelt levele
dacára nem tudok rólad semmit,
és tudod megint, hogy látlak?
Mint mikor Herb. mesélt rólad
(én még nem ismertelek) hogy mi-
lyen voltál Berlinben. Látlak va-
lami sok könyves, szép képes
rovában és és föld körött sapadt
ujakkal valami szép könyvet
forgatni és képzeld mily kínos,
ast sem tudom milyen könyvet

és elolvastatom, a már megint
dolgai dat. x. Próbál visszafordítani
miből, és das ist nichts für
Feinschmecker.

x (amit nagy öreg emberek mindig
nem se nek, de mindennek nagy
az oka)

Legközelebb utok mezt.

Szeretettel üdvözlök.

H. L. W.

Berlin W.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Bayreutherstrasse 45. II. St.

Herrn
Dr. Georg von Lukács.

Als: #Bauer Leged
Ungarn. duonics ter 2

1910 jún. 13.

Aranyág 1910 IV/22.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Kedves Gyurikám,

Nem kérek már bocsánatot se, egész re-
ménytelen minden; akarui nem
tudok, nem akarui sem, és hogy,
milyen belső processus következő-
ben írok igazán nem tudom. Art
sírni: "serebrák" írui; de ez sem
lehet mert már nagyon régen "se-
rebrák" volna. A leghihetőbb még,
hogy "dehetelességem" nél fogva írok.
Megírtam 3 "mináj"-lelapot, a ke-
zemben a toll, előttem tinta, papíros,
hát írok. Majdnem art mondtam
írok mert nem tudom abbahagyni,
aber ganz so arg ist es doch nicht.
A domináló érzésem azonban most
mindenesetre az, hogy nagyon örülök
hogy írok; felorabadtam valami

csunya sunyaság érzését most is
megjénem, hogy halás vagdok magam-
nak azért, hogy írók. Kár hogy nin-
csen valaki a leveleidben ami fe-
leletre kényorerit, jobban mondra-
kár, hogy én így felrabadítottam
magam valaki kényorer alól, ami
a levelezéssel ~~egy~~ jár. Vagy lehet
hogy te orabadítottál fel; leveleid o-
lyanok hogy. tűnnek, várnak ha-
lastást. Du bist zu nachsichtig.

Én meg így érzem akkor, ha már
írok (hosszú idő után) hogy a le-
velírás nagy esemény, ritka dolog,
ki kell lenni magamért, valaki
nagyorerit kell neked írnom, mert
neked csak nagyorerit lehet írni
különben unad, elfogult lenek,
és vége! Elmegy a kedvem, oda
a frissesség, közvetlenség, ami

pedig allitólalag kell a levélhez és
én megint várok egy hónapig, hogy
létka talán jobb len. Pedig soha-
sem, len jobb. (semmi) ez a mai
level kivétel. T. i. most jól esik
inni, nem "felek" föled okos,
naggyenyű Gyuri. Nagyon meg-
barátkoztam veled megint és
südd minnek köszönhetem? Az
"Estetikai Kultúra"nak. (Már
régem elavastam, itt van velem)
Nagyon letört; több mint let-
ört: meghatótt, imponált, tanított,
megmutatott téged (főleg) és na-
gyon népen mutatott meg és na-
gyon gondolkodóba ejtet és egy ki-
csit szerencsétlenség is lett. Utótt
Csak egyet nem tudok még: has-
nál-e. Azt hiszem nem, mert
fiam akarint mondás is, én

"csak" (megvetően mondani) élek, és
úgy ahogy én "csak élek," az na-
gyon ronda, csúf, terhős dolog
(ezt mondod te is) ha az ember
valamit jobbnak a megismerés-
re jutott. J'entrevois tout de
loin. Kitalálom nem akarok
sem panaszkodni, sem magamat
rágalmozni; ennek a semmi-
nek vanunk néha egész mi-
lats "valaminek" (Kincső olda-
lai, vanunk "jó napjai," és
lehet, hogy abból is jön ki valami,
de valami dővel; most nem
is dőzerű erről beszélni. Kicsit
v. talán nagyon zavarosnak írok,
egy régi leveledről is van itt ad,
de meg fogod érteni, nagyon egy-
szerű a dolog. Engem az utóbbi

időben valami nagyon zomorú
dolag ért, valami amirol csak be-
szelni lehetne. Valami ami e-
gész elkábitott: egy nehéz nagy ü-
tés vagy ilyesféle, amitől napo-
kig úgy jártam mint egy álom-
koros, egy nagyon fájo sebbel és
borzalkodva jártam és halálosan
féltem mindentől. Most már
elindertem nagyjából és elég de-
rekan viseltem magam, de ha
mint most is, felidézem, hát
nevetnem kell h. i. annyira meg-
hatom én magam magamat és
úgy sajnálom magam, hogy majd
nem sírva fakadok. Furcsa ket-
tős érzés, de nem jutok ki már
képen a szerencsétlen seemből. Na-
gyon szerencsétlenség érztem
magam, de segíteni akartam raj-
tam hát ki kellett belőle lépni.

Csacsiságokat írok különben, na-
gyon megfájdult a fejem. Na-
gyon jó volna benélni.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

Egyetként nem nagyon jól ér-
zem magam, kivéve azt, hogy
nagyon sokat (egész nap) olva-
sok. Olyan léha társaságban
vagyok, hogy elnőzműködőre
magamon, ha egész nap velük
ugráltam, butultam és dióval
kodtam. Ha csak lehet ki-
bujok alóla, (de 2-3 oros
hetenként mégis előfordul)
mert ha velük vagyok, egy-
nen olyan vagyok mint ők
és azt utálom. A házbeliek
kedves, csendes emberek, sok
jó könyvük van, de a rom-
ánok azok, akik minden-

salan átrepülnek. Jó lika
vidéki gentry népség, kato-
nalistákkal. Vélha egész bel-
élem magam a körükbe és
mitmásholok mindent úgy
mint ha egy nerezpet játorá-
nák. Egőre az az érzésem
van. Sajnos azt nem való-
síthatam meg, hogy sokat csa-
varagjak kint az erdőben;
nem lehet megcsinálni, mert
vendég vagyok és mindig egy
egész család megpünk. ^{Ezen} Eggedet
különbben minden nem mernek
menni, mert félek. Bővaljabb
is lehetne. De hát ez egy olyan
"mórjá nyaratás" vendég nerezpek.
Vagyon hiányzik nekem, hogy
nem "utazhattam" ki sem mond-

hát ~~az~~ menyire és azt lepte
nyomon fájalom.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Té Otto Ernstet látogattad meg
Weimarban? Minck mentél
csak ezért? Herbert kiút
van nálad? Hallottam a
Lessing Theater fittkárának
sürgönyös, nagyon örültem
neki. Lenne betölte valamit?
Kérlek írj, mindenképp,
talán lesz idő. Én valósi-
múleg 2-3-an megyek innét
Nagyváradra. Mama Berlin-
ben van már. Edith hol
van? Irta neki Körtöc-
lyesre és nem felel. Oly
színelvételben lesz. Mi a to-
rábbi ferveő nyárára?
Szerebettel Hilda.

Weimar

Lassenstrasse 6.

Pension Hohn

Herrn

Dr. Georg von Lukács

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Abs # Jauer. Aranyás
Ungarn! Tennesse.

1910 júl. 22.

Vagyvárads 1910 VIII/9

Remélem Weimarban talál még
írásom, ha nem is válaszoltam
aromás, mint ahogy akartam.
"Már megint, akart, és persze
megint nem lehet, nem lehet
lett!!" stb. Körülbélül ilyesfélé
ket váltanak ki az én "ilyen-
féle" levél kerdeleine. De most
súlyos nem lehetett azért
el se kérd ezeket gondolni. Hogy
miért? Leveledet 1 nappal
Aranyágról való elutazásom
előtt kaptam. Reggelen egy
napot töltöttem és annyi
chistéri és átpakkolási valóim
volt, hogy még lélegzetet
venni sem tudtam; Nagy-

váradra, olyan arcfájásokkal érke-
sem, hogy csak küldödei és paula-
gon feküdni tudtam 3 napig. Vég-
re kisélt, hogy csak a fél arc-
fáj magától, a másik egy fogtól,
fáj, ami rosszul volt ill. van
fennve és most a fél délelőtti
jeimnél fogorvosnál voltam a
ki állítólag fájdalomtalanul fog-
keresni, de úgy látnék csak fog,
mert eddig még nem tett. A
másik fele a délelőtti jeimnél, hát
majd nem egészen avval felik-
el, hogy "kifeberem" a fogorvost
ill. a délelőtti első felet. "Mi-
séricorde"! Ezt mind egy nusz-
ra mondtam el remélem meg-
győzött ezet bajaim. Most hát
Váradon volnék. Leídlék jól ér-
sem magam. Sokat vagyok Bös-
kevel, aki egy derék, drágas

nőzeimely és engem nagy kálára kö-
telez, amiért oly jó hozzám, mert
én úgy éretem mikor váradra jöt-
tem, hogy nekér len Bös kével talál-
kozni, hogy nekem a föld alá kell
májd bujdosni régebben ben öt meg-
látva. De ő nagyon jó volt és az el-
pirulásonkat ~~is~~ nem látta v. nem
maggararta, régepsínak, mikor
olyan nyéliesen megölelt. Én
különben nem tudom tudjátok-e
egzáltalában miről van szó.

Az én utolsó esteimről Pesten
Éditnél; arról a pamlagon való
heverés estejéről, amit én a szobán
nézelek, de főleg és különösen Bös-
ke előtt nézelem. Karit megörök-
el az ördög, én nem tudtam és
hátam az ügypit, ellenben ő tud-
hatta, hát uci az ördögnek kétféle art
hogy én ^{nekem} megtudva a viszonyokat
nézelem. Kelljen magam. Jólek

nem jäték, az mindegy, és ha csak
egy este volt hogy jätöttek, és
nagyot nevettek rajta, mégis iz-
léstelen jätéknek bélyegzem. Hogy
érzem az sem ment engem, hogy
én Karliról semmit sem tudtam.
(Böskét illetőleg) Na jó! Gyerekek
a férfiak: pocsek népség és un-
solid! Igén azok vagytok, ha
nevetőex is mondani és nevetni
is hallgatod és pocseknek vagyunk
mi is, ha akarod. Én Farou-
ban elhatároztam, hogy én kor-
zám ereutól csak házassá-
gi ajánlatokkal közeledhetik
valaki, más képen sohasem le-
dek biztos, hogy mikor jövök
ki a pirulástól és meddig kell
magam mások helyett és öreges-
nem. Én fogadni mernék, hogy
az a pimasz Karli (ami nem

a Kádár, az engem abban, hogy nagyon
ne overessen és becsüljen és bajos-
nak tartsam) azt se tudná már
mirel van nő és a világ legakár-
lambb arcát vagta volna, ha
mondjuk pl. Jóske (v. még en is)
rávált volna egy nap. Oh ti
rhinocerosbőrűek, (nem te, nem
Te más vagy - - - - -) (MIA FIL. INT.
Lépcső Rcs.) (Falan)
En most hát Istennék nagyon
jót mulatok a dolgom és ha-
gosan nevetgetnek most, annyi-
na mulatságos, (majdnem her-
ciget mondtam Karlira gondoltam)
és ezt csak Jóskeék kövönhe-
tem. Ő felmabadított, mert ad-
dig kínos volt, nekem a Várad-
ra való gondolat és nagyon ne-
gyeltem a dolgot. Ne gondold,
hogy ezzel elintéztam a dolgot, hogy
a hátam mögé vettem; nem csak

csak fel vaggok mentve (lehet, hogy
csak ideig óráig) hogy Böske Lás-
szaságban rosszul értem ma-
gam, hogy piruljak stb. stb.
Hír érke eugene. (A miye-
n jó bökén Böske, biztos semmi
fontosságát nem tulajdonított
a dolognak.) Hat ez a levél
nem sokrót bejött, sokkal
többre! Akart f. i. Majd azt lez-
közelebb. — Hogy Herb. nek
mikor volt a születésnapja, az
sai már tudod is. Aug. 4-én volt.
Lrtam neki akkor. Mondd mi-
ért nem válaszolt? Ha tudna
mennyire bánt vele. Nagyon
kértem, írjon. Még arra akar-
lak kérni, ha van valami má-
solni való'd, sürgős v. fontos,
küldd be nekem, nagyon örül-
nék neki. Szeretettel Hilda

LIB. FIL. IN.
Ludov. Arc.

Weimar
Lassenstrasse No 6.
Pension Hohn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn Dr.

Georg v. Lukács

Abs: Hgauer Vagvárád
Ungarn! Szaniszló utca 30ⁿ

1910 aug. 9.

Vágyvárak 1910 VIII / 22

Kedves Gyuri.

Ha még augusztus-
ban írok! Gyönyörűd talán?
Az nem szép lenne tőled mert
az utóbbi időben, eltekintve attól,
hogy elég füstességes voltam,
megvolt mindig a miért-je
a nemírásnak. Látszik ma csak
22-ike van és igazán nem í-
rok most azért hogy "még
augusztusban" írjak.
Aztán hevesen és energikusan
protestálok a rólam feltételezett
vastagbőrűség ellen. Csunya rő-
galom ill. galád lebecsülése és
megstérfése az én "Kiváló szima-
lomnak" éppen szerelmi és har-
dolásokban. Nem emlékszel hányzor

Kérdetem tőled, hogy Böske és Karli
kört van-e valami mert én látok
valamit, bár kisebb dolgaim is na-
gobb volt annál, hogy néztek o.
pláne megfigyeljek, annyira el-
vagyok magammal foglaltva Pesten.
Te mindig egy "semmi" vel fe-
llettél, igaz hogy csak Karli rém-
ről. Hoz én Bösket és Karlit
4-órrel fölött 2 óra alatt, nem
látam együtt. De elég erről, mert
megint nem írok másról, ha a "bő-
römet" Kerden védeni. Grrr! nem
vagyok vaslagbőrű, csak azért se!
Aztán lát az ember sok mindent,
de makacs és elkeseredett és rossz,
akar lenni. Adrien! Bösket
pedig ne sajnáld, pompás egész-
séges nő az, oly szép szíve,
el tud érteni magában és
magával - - - mindent?
Nem tudom, de sokat is be tud.

ő fejezve, dolgozat, ha kell és fou-
tos rá nézve. Mi nem bevéltünk
nyilván semmiért, de így néha
erőnként dolgoztunk (tudod Bős-
Kert ~~mi~~ milyen hercegen tud vitat-
kozni és bevélti nagy dolgok-
ról, ezért ként igazán nagyon
fejlesztett és most olyanokat,
amiből ért lehet látni. Nem
hiány, hogy ő „csak bevélt”, de
ért nem lehettem biztosan, mert
ahoz nem látni eleget, hogy ő
hogyan is és milyen Pestre. Az
a pár nap Pestre, amikor egy
vagyok vele az semmi. De
most már igazán elég. Valami-
ről akarok bevélti már, amit
utolsó előtti levele ^{ben} mondás és
ami - MIA FIL. INT.
Lokács Arc. ami nem volt
jó, ill. hogy tévedés volt. Az is
hogy ne használjam megőrlés-
nek azt, hogy „Gyurikám”. ~~hat~~

hogy használjuk azt a multnak, ill.
hogy az le van foglalva a multnak.
Nekem rosszul esett a következőkért.
Sajnálom, hogy nem mondhatom
mert nálam minden Zärtlich-
Keilsanwandlung kell hogy va-
lami becérés felében nyilatko-
zék és én a Kám - Kém " regot
minduntalan használom és az
nálam nem jelent semmit ill.
nem többet, mint azt, hogy gyön-
ged szeretnék lenni és kedvesen
a Karok szövegét ^{valakinek} és amikor
én a "mult"-ban mondtam azt
hogy "Eurikám" az egy csöppet
sem jelentett többet v. mást
mint, ha most mondom és az
akkor nem volt egy "plusz"
sőt (eiten?) Magyará-
zat nekem egyszer, hogy ~~haz~~
megfogni valakinek a kezét.

az nem „jelent semmit”, hanem
valamit felszóló meleg és ^{sokszor} érzéssel
(amint nem is a semmi, hanem vala-
lami, amit az illető csak mon-
dott „idez elő”) a kifejezője, és
sokszor csak lecsiszolva van
a nyakába borulni valakinek,
mint a nagy Betináról írod,
hogy a nyakába borult egy jó
barátjának, mikor az valami
rejtélyt mondott. Látszó érte-
velben nem borulhatok a nyak-
kába ért belátható, ellenben
melegen érezhetek ill. megmond-
hatom, ha úgy érzek és arra oly
egyszerű és alkalmas ^{erre} a név-
nélle tenni a kicsinyítő birtok-
ragot. Elküldök atól, hogy én igá-
zán rettentő sokat használok és
szeretem használni. Itt van egy
feltehető és kutya a hársban, és
azt csak úgy szölittem, ha jártam

vile v. szeretem, hogy Császárné
v. Kutyikám. Empire derjed
er ki nála. Hat miért reser-
váljunk mi egy ilyen dolgot
a multnak?! Bizony, bizony
én mondom néked, hogy irdmá-
erek után is kellene néked
ha használna azt a kedves és
sokat mondó (és mégsem sa-
lyos, v. Kellétével többet jelentő)
ragot, ami mondom csak
Zärtlichkeitsanwendung nála. ~~te~~
nem akarod nyomorítani lefogok
mondani róla. MTA EL. IX. Lokács. 1890. Beteg már
nem vagyok (csak folyton elron-
tom a gyomrot, mert a kertben
vagyok, sok a még éretlen gyü-
mölcs és perze érett is és én meg-
szamultam fára márnai.) Hogy
van led? Szeretnék már olvasni va-
lamit föled. Hogy vagy? Kérlek ne
légy ünvernünftig, pihenj, mert még
kell az magadnak. Szeretettel Hilda

St Gilgen
bei Yschl

Poste restante

MTA FIL. INT.
Lukas Arc.

53

Herrn

Dr Georg von Lukács.

abs: # Bauer Nagyvárad
Ungarn! Pravit. ló utca 30

1910 aug. 22.

Leged 1910 11/15

Kezvesz Áruri.

Erwin átfadta az üse-
neteket. Azt kiemelte
févedés van abban,
hogy a fődol kapott
könyvetimet Herbert-
tel és általában rejte-
keztem. ~~Az~~ A leír
és a formula itt van
vélam, aronkivül
kaptam még fődol egy
füzetet: Novalis, amit
ide küldtel, amit most

ugyan nem keresek, de feltételesen ~~hisz~~
hogy nem repült el. Az meglehet, hogy
Herbert févedésből felvitte, mert neki
van egy nép öröke, ha hasajón. f. i. fel-
nyalából egy csomó könyvet, ráfogja
hogy az övé és viori, tekintet nélkül
arra, hogy a nyalabba bele került eset-
leg másnak a könyve is. És is egy me-
ggyarózat. Aszont ki vől lehet, hogy te
akartál nekem talán adni könyveket
v. füzeteket dődikációval, el is vitted
Herbertig és ott — — — felejtetted.
Csak rajta, ha van nekem nánt könyv
küldd én nem fogom néjjel hagyni.

Ulauna jobban van,
de még soká fog bar-
sani a bebezsege. Most
kezdeteg a dolgom,
de talán 2 hét un-
va már rá fogok ér-
ni és akkor csiná-
lom az indexet a köny-
vedhez, nagyon örü-
lok neki. Szíj, te
nem vagy még befogva
és bejévedve mint én
most.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Hilda

Dr. Le nelem Beer-Hoffmann
Schlaflied an Myriam(?)

Budapest

Szabhegy. Normafa út 26.

Lukács György
Urak.

F

BUDAPEST

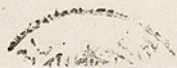

Reged

istia 2

1910 sept. 15.

Freged 1910 1/20

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

6446-108/63

kedves öreg barátom, megint
vagy egy hónap múlt el, hogy nem
irtam, pedig benéltem valamit
levélezésköt ill. fellendítésköt, de-
hát . . . - - - - -
Herbert írta nekem egykor, hogy sendi
sem is annyit arról, hogy „miért nem
ír”, és sendi se magyarázza annyit
a levelezését mint én. Hát ez ta-
lán igaz, de viszont fontos és jelle-
ző ráim ez, mert nálam a levelezé-
sok nyugvópontok és a fontos az
szükségképpen ami akkor van, mi-
kor nem írok; akkor élek valaho-
gyan és mikor írok eljuttatva
egy „pont” - hoz, (mondhat-pontot értem,
akkor megállók, leegyeztet velek,

hogy ne mondjam Kisoronagom ma-
gamm, (mert most azt akarom csi-
nálni) hogy artán tovább mehes-
sek, - ne nevéss - hogy legyen eröm,
megint nem írni egy hónapig.
"Feladni" a leveledre fogok, azt csak
"rögtön" lehet, most már nagyon tá-
vol van, most csak vinom kell;
levegőhöz akarok jutni. Rossz idő:
ket élek, és nőnyem, borzanto-
an egyedül vagyok megint; egyedül
benédesen; mondj hát kinek be-
néjess, kinek? Enembe jutott, té-
ged is zavarlak talán, mert te
voltál az első gondolatom, de
hát te vagy az a bizonyos "naluca-
sál", ahibe kaparkodom, nekedyo-
gók. Az emberek nem változnak
est már mondtuk, de nem csak az,
hanem két végbejövő napok

IL. INT.
S. REC.
maradnak, amikor nemiérett és ge-
geség nem rántani magam ezzel, hogy
igenis kijöjünk valamiből. Van-
nak dolgok, amiken sohasem fogom
magam túlléphetni, és a normái az,
~~hogy nem fogom magam túllé-
píteni azokon, hogy eszembe se jöjjenek~~
dolgokkal vagyok körülveve, vagy
legalább is majdnem. Mindenfé-
le családi és egyéb „baráti” és
társadalmi konfliktus, amik föl-
támadnak, beteggé lennek. Az idegemi
megsajnos nem erősödnek. Fá-
radt vagyok no. Ugy vágyom el
innen, mint ahogy meg sohasem
vágytam, el, de ne gondold, nem
Pestre, nem Rajba, vagy városba,
de el, valahová, a hol nincs senki
emberek, (legalább nincs baj) va-
lamilyen aktív élet, esendős, din-
kret és finom és tud egyedül hagyni.

mert egészen egyedül, megbolondul-
nék. (Könnte már auch zu zwei-
en gelingen) A legrajabb historia,
ami miatt folytonos belső sírd-
gócseim vannak (mert sírui
súvó négyekkel, inkább nevetek,
ha nem is kell) az, hogy Erwin
kiszajlott és lenne ^{vagy} Klára Zli is
(finom, nem?) és miután törtünk
(Zli és törtésem lehetetlen viszony
van, isteni is neki, hogy ne keres-
sen fel, nagyon anyám miatt,
aki nem bírja őt és nagyon felis-
gatná a látása; Erwin olyan
mint egy vadállat, (mint egy finom
vadállat, aki állandóan meg van
vértve) nem jól, csak az arca
benél és itthon csak sokat eszik
és alszik, és helyre akarja pótolni
a Pesten elmulasztottakat, ami

1910. október 20.
ugyan úgy látnék negyven évemát
kiegészíti; miután a gyermek koromból
nincs ki. Ennélregebben undorodom
az ilyen éretlen, buta dolgoktól.
Nem attól, hogy bántja a dolgot, de
attól, hogy a megsejtett mátyást
v. tudom is én mit játna, ahit'e-
gén nap hazza magát itt hon-
fönni és amott meg ellenünk
~~ben~~ belebenélvi magát, bántott
a hol nem szabadna és nem kér
magyarázatot v. ha nem ^{akarhat} nem
tudja magát annyira ~~é~~ Korda-
ban tartani, hogy udvarias le-
gyen és egy kicsit szöveg, beteg
anyja'hoz legalább, aki a fiait
véletlenül még soha egy rossz szó-
val nem bántotta, és nekik fel-
áldozna mindent. Valahogyan rette-
netesen nincs hintában a helyzet
amibe lépken nyomon beletűkörülni

és ami rettenetessé fogja lenni azt
a pár hetet, amig itt ou len Erwin.
Még soha sem volt, így, még soha
sem vártam, hogy elmenjen, mint
most és ez is bánt nagyon. Sajná-
lok valamit, ami elment, vala-
mi nép régi gyakorlata ösretartást,
mikor így örültem, ha hazajöttek
a fiúk és olyan jó otthon értem
magam és biztonságban, ha itt
voltak. Arra! Rettenetesen értem
magam. Linni szeretnék nagyon.
Táradt nagyon, el szeretnék men-
ni valahová, ahol békében kapnak,
ahol csak szeretnek, ahol minden
annyi kezdeti sarok és el ahová be-
le kell ütni és nekem minden
így fáj, és így fog és kínos! És o-
lyan reménytelen néha minden.

Art irad sok van még bennem ami
nem vált lete, nem pattant ki. Nem
jöttek el még a körülmények, amik
kiváltották volna nem? De azok a
dolgok akkor nem is léteznek, és
ha soha nem jönnek el a körülmé-
nyek, sohasem lennek. Azok csak
sejtesek, hogy vannak még dolgok
bennünk amiknek ki kell jönni.
Ha nem jönnek ki, nincsenek, v.
~~es~~ nincsen értékek és kiadó érté-
sök. Szomorú dolog, hogy annyira
függenk a világ és a sorunkfor-
gasától. Még csak nem is levidítke-
sünk rajta; vagy igen? Én nembe-
dom a dolgokat intéri, ők intérek
engem és az ilyen állapotok mint
a mostani valahogyan teljesen megbi-
mitanak, öszoeseim fölül belülső.
Most gondolkodom rajta; nem jöttek
még ki belőlem sok szép dolog. Eska,

valami úgy akarja, sohasem is jön-
nek majd ki és léteznek és mégis
akkor valahogyan sohasem léteztek;
~~az~~ ez egy nőnyi kétség. És akkor saj-
nos élni kell, hogy ezt meg tudjuk.
Ugy-e nagyon gőgös ember vagyok?
Kicsi semminek se annyi fenítő-
ereje bennem, hogy magától elő-
jöjjön; nagyon mélyen benne vagyok
a világban, hogy természet ne mond-
jak; növény, vagy ilyesféle; MT. FIL. INT.
Károlyi Arc. saine mit tudok. Ah de hogy az
sokkal kiömlő nálam, az legalább
előrja a magjait, ha korraérnek,
én megtartom, még mélyebbre áson
őket magamban. De léteznek-e
egyáltalában akkor azok a magok?
Ugy-e látod ez nem is biztos, ezt nem
lehet tudni. Ez maiban, rossz han-
gulatban, holnap talán már kiűni,
fogom, hogy léteznek, és holnap talán
már jobban elfogok viselni egyet-mást,

1910 okt. 20.

hín az ember ~~is~~ megmakik mindent
és oly népen eldurvult, és elfásult.
Eloolvastam a Ch. L. Philippe essai-
det, nagyon te vagy, de még nem tu-
dom egészen milyen, csak egy per-
c olvastam. Ezért ként tapasztaltam,
hogy annyira közel állok a dolgaid
hoz, hogy látni nem tudom őket
jól. Hirtelen megérezni, megérteni
igen, úgy mint ahogy az ember-
nek a saját érzései, gondolatai
bukkannak fel. És rögtön maga-
méra lenem a dolgaiddat ill. el-
fogadom ró nélkül, azt hiszem
mert ismerlek és megértelek mind-
járt. Tudom te így érzel, gondola-
látn, és megmondod a hogy tudod
(Lehat csak a formáitól benélhetünk)
mit van itt még benélui való, arról
amit megmondtál Hín van, de nem
kritika formában.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc

MTA FIL. INT.
Lukács Rec.

Egyre akarlak még nagyobb kérni.
Ne várd még nagyobb sokszor kérem.
Küldd el nekem a dolgaidat, amik
itt-ott megjelennek. Én nem jutok
semmihez, nincs senki kérvél nálunk
lapok, folyóiratok stb. Viszont kül-
döm mindegyik, ha kell, de küldj ma-
gadtól olvasni valót, hisz levelet
úgy-sen ír. Erre a levélre, am-
ban valószínű, jól esne. Még sok
mondani való van volna itt. van,
majd nép lassan megírnom. Úgy
roktan néha örülni, hogy "vagy"
hogy benélhetek horrád és valahogy
abszolút bizalommal és felelem
nélkül fordulok horrád, mintahogy
mondjuk valaki a naplójába ír, és
van valami mélyen, népen meggyu-
sító és én horrád való viszonyomban,
amit teljesen a te nemléted ad meg.
Leírhat üdvözöllek tilda. Mit dolgozol?

Berlin W.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Passauerstrasse 22. III.

Herrn.

Hr. Georg v. Lukács

Abs: H. Bauer Szeged
Ungarn! Jugonics tér 2.

1910 Okt. 20

L44C 4-108/64

Fegyed 1910 I/23.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Kedves Gyuri,

Firensei leveled is valóban vár
még, rég szerettem is volna már rá í-
ni, látod nem lehet, alig jutok hoz-
zá. Ha van is időm, valami hiány-
zik ~~most~~ oly furcsán élek most.
Tudajdonképpen érkevesebben mint
eddig, de - - - de nem tudom
fáradtság - e fáradtság - e, olyan fá-
dalmasan butának, könnyűnek
érsem néha magam. Mindég ha ár-
nyékban élek. Egyszerként még reffe-
netes könnyem izgát fel minden,
este nem merem olvasni, mert a
legkisebbségből elgalappiros a fá-
társág; féllek, rezhetek Augste-
fűkkel jelem vannak a legesekélyebb-
dolgozok nyomán (amelyet egészséges va-

gyok és kitünően nézek ki, allí-
folyag évek óta nem vertem ki ilyen
jól. A cselédnunka (est nem
pauzsképen mondani, az Istent
amikor ne vedd, csak a lótas, fu-
tas, takarítás, házi dolagra mon-
dom) jól ten. Értet lát kérek
küldd a munkát, (indefet) örö-
mel várom. Este és délután is
van időm, így meg nyitok mell
és beontom majd magamnak.
~~De~~ Én szeretném cordálni, és ha
jól ismeráln majd, (okosau, volá-
gosau is mert buta vagyok) ak-
kor tán jól meg is csinálna a sok
dolgom dacára. Attól függ mennyi
időt adn küldben, mert nagyon
rövid idő alatt nem ígérhetem.
Türelem levelede nincs sok ünni-
s. Várom a dolgotat amilyen

ebből a „lekiállapotból” jönni
fognak és sokat várakozni. De
nem fog néha kiütni a vala-
mi - - - valami amit most
„múlt”-nak gondoln, nem fog
megvárani? Olyan nehéz elhinni
valamely dolgot. Én elhírem, de
marad valami kétség, mint
a hogy valóban esetleg marad vala-
mi a „régiek”-ből? Nem tudod
te, hogy a dolgoknak van
„Satz”-juk? (Kavésatz és egyé-
Satz) és hogy nem lehet olyan ala-
posan elförni a dolgokat mint a
hogy azt az első pillanathoz
az ember. (nagy főzési gyakorlat-
somból (tevélyes most) fudom ezt)
Én legalább sokaság fudom a dol-
gokat egészen leránni, de hát

es nálam egészen más „én élek”.
De éppen azért nehezen elképzelhető
nekem a te mostanai levegőben tró-
nolásod, ami különben nagyon szép
és nagy dolog az én fejcsővelatomda-
cára és alámra én tulajdonképpen
minden kétkedésre dacára kiírtam.
És te „saját magadat Megváltó”
(v. más megváltott) tudod, hogy
minden vallással így van. „A cso-
dákban és abszurdumokban lehet
csak hinni”, a többit „tudja” az
ember. (A. France [nehogy engem di-
csérj meg ezért]) és a kétkedések csak a
felületes úrnak, az ember quasitar-
torik velük intelligenciájának tu-
dásának v. természettudományi kép-
zettségének v. tudom. is én minnek. A
Terenci Sári féle dolgot azonban
megsem értem. Vagy értem? Mi-
csodának van itt vége? Nem ér-
tem. v. még is értem? Nem, meg-
sem, írd erről és is főleg az indokokról, hogy
barátodnak.

Herbertnek mond meg, hogy
a Cl L. Philippe essay - det
ill. a Renaissance art a ac.
névt küldje meg (ő kapta)
sán Renaissance - ot a Kia-
dohovatallan J aronkivul
Marianne arnagát is
a Karou olvasni, art is
küldje meg, de bizonyan.

meretueim, Nell, aka-
roue öhet olvasni.

1910 Oct. 23

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

V. Városligeti fasor 20a.

Dr. Lukács György
úrnak

F: Bauerth. Rege
Dugonics tér 2.

1910 ok. 23.

Fegyed 1910 XI/5

L4424-18/65

Kedves Gyuri,

Ve Larkis nagyon illel-
nek, hogy csak most kö-
szönöm meg a név, köny-
vet, a gratulációt, de
nagyon rossz kedvű vol-
tam az egész idő alatt
és nem akartam írni.

Nagyon örültem annak,
hogy gondoltál a műletés-
napomra. (nagyon tudtam
hogy nem fogod elfelejté-
ni, de mégis így örül-
tem neki mint váratlan
jó dolgotknak.) Kettős aján-

dék volt a Könyvvel. Az ok azért tulajdonké-
pen rossz kedvű voltam az ~~indett~~ ^{indult} ~~historia~~ ^{historia}.
MTA Fil. Int.
Lőrincz Arc.

Nagyon szerettem volna csinálni és mintán
bebizonyítottam ill. megírtam, hogy lenni rá időm
ment is volna. Most késő és akaratlanul hag-
sam, hogy késő legyen; nem lehet az olyan
ki és megmondott tanács, mint te és Herbert,
ki és megmondolátsaira egy de "megis" - sel
felelni; olyan gőzerővelnek tűntem fel ma-
gammal mikor leültem, hogy megírjam.
Talán nektek van igazatok és csak a ha-
lársáttal érsétek bennem csak kis kün-
ságon. Nem lehetek róla sajnálom, néha nem
tudom mit kellene csinálnom, munkát ke-
resek és hiszem az ~~indett~~ ^{indult} ~~hellen~~ ^{hellen} akarnám
csinálni. Ugy kell nekem, miért voltam min-
dég oly megbízhatatlan és pontatlan. És most

már késő. Nem baj talán
mégis neddek van igaz-
tók. Én most korgat-
mas vagyok de nem mert
az lettem. Az emberek
megmaradnak olyanok-
nak amilyenek, de
különböleg környakok
változásai alájuk es-
nek a megváltozott kö-
rülmenyekkel; a körü-
mények ~~to~~ elcsúsznak
a sorozatú, amint áll-
nak tovább meg és
jön megint más képen
v. ugyanaz mint volt,
az emberek nem változnak

1940 nov. 5.

En most mindennap
nagyon korán kelek, a-
tania nérek a hástartás
nak, mérgeződön^{és}se-
léddel, gondolkodom a-
zon mit forrunk, ho-
gyan táharékoskodjunk,
könyűséggel adom a,
4-5 órát mikor más-
kor kettő is elfáran-
tott, jókedvű is vagyok
az embereknek, sőt
kitűnően nérek ki és
és mosolygok sok-
szor magamon, örülök
^{néha} ~~hozzá~~ ~~néha~~ ez az oldalam
is kijutott a napvilágra.
De főleg az embereknek ug-

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

solygok, akik oda vannak, hogy hogy megvál-
tostam stb. Amint most lenek és tudok, min-
dég tudtam, nem változtam egy hajnalnyit az
csak látnat; Körülmények és egy zökkenés
én újra olyan lenek amilyen voltam, de
talán még egészen más is lenek. Sok dol-
got látnak most meg magamban, ami bizony-
talan volt v. egészen a háttérben és amiknek
örülök, ill. annak, hogy tudok rólok. De ez nem
érdekes. Szeretném már a Ch. L. Philippe essay-
t olvasni Hert. még mindig nem küldi.
Melyik számban jelent meg? Nem fogok vár-
ni. Ez a levél valószínűleg nem talál már
Pesten, semilegy utána küldök. Így
ha van kedved és legyen kedved, szeret-
ném, ha levelésünk fellendülne egy

Kicsit. Szükségét és-
zen; ki tudja mi tar-
találkozunk, (belát-
ható időre belül nem)
és szeretnék tudni fe-
löled. Mit csinálnak?
hogyan? Kikkel érint-
kerel? Baumgarten
hol van? Lokat volta-
tok Berlinben együtt?
Hát Popper Leo hogyan van.
Igy, ily, ily. Utindu-
félénképén! Szeretnék
már inkább csinál-
ni, segíteni.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

Udo Hilda

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Bapest

VI. Jánosligeti fasor 20 a.

Dr. Lukács György
Úrnak.

Utána küldendő.

F. Gauer Reged

(Ungarn.)

Dugonics tér 2.

1910 nov. 5.

Béged 1911. I/14.

Layl 3-108/66

Kedves Gyuri,

Miért nem írsz? Nem kap-
tad meg levelemet? Már
tán egy hónapja, hogy írtam,
és nagyon, nagyon hosszú le-
vél volt, rég nem írtam már
oly hosszú! Vagy talán ord-
kallan volt a hangja és a-
zért nem tudsz rá felelni?
Mégis én is nagyon képelek, hogy
arra a levélre fogsz felelni.
Vagyon örökösi voltam és

nehéz panaszodtam. És most meg kellene sajnálnom? Az
Istenért ne tedd ezt. És külsőben is nagyon, nagyon kos-
zul esik, hogy nem tudok semmit sem felőled. Én felje-
sen pangok; nem olvasok és nem értek semmit és
ami a legrosszabb, nagyon búsulok rajta, nagyon érem
ért a nyomasztást. Nem nehezem való ez az élet, amit
élek és nem lehet rajta belátható időn belül változtat-
ni, és ennek a betegre nagyon. De föled jött mindig va-
lami „szellemi” valami, üdítő, friss, kecsény; érdek-
lő, és csodálatosképen: értelem is, bármily letört volt-
tam. Ich habe mich aufgerafft és erőselem működni az
agyam, szívem; volt amit el lehetett olvasni. Most meg
nagyon merülök, selymődöm. És kellenetlenül érzékeny va-
gyok, (pedig többet gúnyolodom, mint valaha) minden
nagyon fáj, oly könnyen sírok, és egyáltalában, olyan
sioniori fátyplos, beteges minden amit látok, érek.
Hogy mikor elegendő ez a faszalag, nem tudom. Talán

savakra. Hínen tudod, hogy
hogy hat rám minden kis
napsugár és minden köd. És
a te leveledet is azért kérem
mert egy kis "élet" volna
egy kis friss levegő. És mert
egyáltalában hiányzik a le-
veled. Mondd barátom vagy
se nekem még? Kell se ne-
ked a barátságom? Vagy mi-
van? Csak nem távolodsz
az Istentől! Nem tudok sem-
mit segíteni! Olyan romo-
sai minden most és már
megint olyan árva vagyok.
Már neked se merek írni.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Berlin W.
Passauerstrasse ^{No} 22. III St

Herrn
Hr Georg von Lukács.

abs: Hildegauer Frege
Ungarn! Dugonics t. 2.

1911 jan. 14.
nicht neu. "

Béged 1911 7/14.
Lcyl 4-108/67

Jó barátom, nagyon jól esett
legutolsó leveled; egész egyenru-
gu jól esett mint egy jó, meleg
só. Hálas is vagyok érte, kövö-
nöm is, de félre rosszassággal,
önzettel fogom viszafizetni azt
a jól anit te nekem most be-
rátságban adhat. Ami annál
kisebb len, mert tudom nem
szabadna. Ill. sokat sem szabad
rosszat lenni, így tanultam és
tudom, de most legkevésbé
és nekem nem, veled, nemben.
Arról van szó, hogy mi level-
ben nem tudunk most be-
getni és nekem le kellene
jönnöm Firenzebe és est én
nem fogom megtehetni mert
-- mert kicsinyes vagyok
és önző. Nagyon elitélem ma-

gam. De hallgass meg és ítéld,
egyelőre még ne el.

MTA FIL
Lukács

En ki akarok menni Párisba, ki
kell mennem sok okból. Elő-
ször mert agyonvágjódum ma-
gam; aztán a francia fudo-
mányom kell felfrissítenem
és komokot az emberek ne-
mébe nőni, más képen jövőre
már nem kapok tanítványt
és éhen fogok halni. Aztán
ki kell jutnom hosszabb időre
(legalább 2 hónapra) innen,
mert már kezdem nem bírni
est az atmoszférát. Nem
bírom el többé az erénye-
met és az erényességemet
házi, iskolai, társadalmi
és egyéb teretben. Nem bírom
ki, hogy agyonícsérnek sen-
miért, hogy a legderékabb, leg-
jobb és még mindig legok-
szabb és legműveltebb emberek
veit mind breit (félór óra

INT.
Arc.
nem volt könyv rendszeren
a kezében, néha kivételesen
egy-egy órára.) Meguntam
és nem bírom ki a csendet,
betegápolói jókedvemet, a
mellyel anyámnak (aki ne-
kem nagyon kell és akit na-
gyon szeretek) a háza tájékat
otthonossá terem, és nem
bírom ki ezt az egyhangú,
munkát, amelyhez pedig már
ijedtően hosszú időtöként és
ezt az emberfelelőséget a
hol én nekem is kell hajó-
nom, hogy azt látniért
ki ne látam nagyon messi-
re, mert, hisz tudod, utálom
a feltűnést. És abszolút nem
bírom ki magamat így a -
hogy vagyok, befelé idegesen
tele reményekkel, kifelé jó-
kedvűen, megnyugtatóan min-
denkit, gyengésséggel és betegeg

gel kirülvéve és mindig
egyedül, legnagyobb gondja-
imban. Hol van az a hely
és idő amikor én minden
féle képen megnyugodva
és biztosan és biztosan
(anyagilag és más képen)
lélegezhetnék és nyugodt
lehetnék! Nagyon vágyom va-
lami fajta nyugalom után,
magam sem tudom mi-
féle után. Arra azt hiszem,
amikor más gondoskodna
rólam, más adminisztrálna
engem és a kirülvényeket
más venne a hátára minden
gondot elintézni valót.
Véleményem valóban az
energia fő szerepek, de, que
faire! Érett és még esen-
kivül is másokért kellene
nekem egy kicsit ki és el,
olyan hosszú időre, ami azt

az illúziót kelti, hogy, ez tart,
hogy ez most az én „életem”.
És hogy lényegesen magamban
térjek egy kicsit. Erőlt spó-
rolok én hát most követke-
tül, ahol csak lehet, hogy
ősrésszem azt a pénzt.
És ez Firenzevel nem egyet-
hető öné, mert az nagyon
sokba kerülne és sokat el-
venne a kerek ösregből, ami
kell, hogy kimehessek Páris-
ba. Látod v. Firenze v. Pa-
ris! És én MTA FIL. INT.
Lukács Arc. én nem
tudom, tudok-e kussvétel-
annyi jószágra, annyi. - hogy
is fejezsem csak ki magam
annyi ténylegre, annyi
„nem kicsinyességre” mert
fenn, hogy le tudjak mon-
dani Párisról. Érted, itt már
csak én rólam van szó, az

én „barátság-képességemről
barátság-lehetégesemről. Mert
érzés, viszony az változat-
lan, érte? ~~Itt~~ csak vala-
mi próba felérhet van ró,
amit én - nagyon félek
és biztosra venem - nem
fogok kiállani. Én nem
fogok tudni lemondani
Parisról. Nem, - nemcsak
mert nagyon vágyom ki,
de mert féltem a jövőmet
és magamat. Kicsinyes
^{nem mellet} vagyok. Te talán azt fogod
mondani, hogy nem és
nem fogod fel ezt a dolgot
ilyen patetikusán, de
valóhoz magamnak és a
köztünk lévő viszonynak
és általában a barátságnak
bennem lévő képéről, köte-

lessegeit - mindennek és
nagyon ősz és csunya. Mit
tegyek? Legfeljebb egy kivi
vél találhatnék magamnak
és az az, hogy megkérjélek
jöjj ki tavaszkor ill. ju-
niusban (juniust közepén)
Párisba. Eovel küldölög-
meg volna oldva a kérdés,
és engem megnyugtató
nagyon, ha nem is változ-
tatna rajtam és a dolgom;
legfeljebb annyit, hogy se-
ténéd azt, amit nekem kel-
lene, ha kevesebb a lódozat-
tal is. De ne beszéljünk
többet róla. Lehet, hogy
nem fogok kimelkedni Pá-
risba így sem, hogy kell
a pénz anyámnak v. Er-
vinnek, de erre nem tudok
most fejgörcsöt nélkül

gondolni.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1944 jan. 14.

Sok egyet mondani valóm
nincs. Gondok és gondola-
tok és ritkán egy jó nap-
ka épen össze akadok olyan-
emberrel aki jó nekem. Van
itt egy férfi, aki vel jó volna
együtt lenni. Sokat, nagyon
érdemes. Kár, hogy ritkán ta-
lálok. Majd legközelebb
írok róla. Most, hogy el-
lentűlyosram magam to-
kat sportolok. Bécirathoz-
tam egy torna klubba, hol-
nap kérek korcsolyásai
és jól fogom magam érezni
a levegőben. Vajon nekem mi-
lyen milieu-be kellett vol-
na bele öltetnem, hogy a
helyemen legyek? Szív-
dőt üdvözöllek és ne vedd
zokou, hogy ez nem felelet
leveledre. Volt az is de most ez jött elő
felbe. Szeretlek Helga.

~~Firenze~~

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

163

~~Via dei Robbia 54.~~

~~Pensione Consiglio~~

- Hôtel Cap. Martin

Mr J^{rs} Menkon

Georges de Lukács.

(Gronin) - ap^{tes} Maritimes.

Exp. Bauer & Szecso
Ungheria
Fekete sas u. 22. II. 21.

1912!
1911 jan. 14
nagyon jól.

Szeged 1911. 7/2.

LCyL 3-102/68

Kedves Gyuri,

nem nagyon van „mit” is-
ni, mert én most bízal-
matlan vagyok és rossz
lelkiallapotban. A lelkiis-
meretem sem tiszta, sok
csunya gondolatom miatt.
Neked meg nem lehetne
előállni, ezt mind „élet”,
nagyon „élet”, annyira élet,
hogy ma dénem regény. Szó-
val az kedves barátom,
hogy minden ami rám
viharozik, körülvélem,
bennem van, annyira
élet és ezért távol is van.

tőled, ill. azért tavolodik el tőled. És amíg az éle-
tünket valahogyan „műfajba” tudtam sorol-
ni v. hogy is mondjam, amíg az életünk-
ből szép levelet is tudtam csinálni, addig csak
ment valahogyan ill. nagyon jól a „levelezés”.
De ez most nehéz. Most túl komolyak a dol-
gok és a levél „könyvi” műfaj; most túl
eleven minden és túl ideges senkire se remé-
nő jó levelet írni, elmélkedni, érte-
ket megírni. Ez előttem oly jó volt és „ko-
moly” dolog nekem. Most örökhözásá lett, pi-
kenessé és hát az más. Ez nem keserűség ked-
ves barátom, olvasd ezt hidegen tárgyilagosan
mindahogy irrom. Ezen egyelőre nem lehet
váltogatni. Azt a levelet, ahol panaszkodtam
és heveskedtem nagyon sajnálom, felejtőd el.

Aszomban proporcio'lok
nehed valamint. Tekint
el teljesen az én bajaim
sól és új nehem úgy a-
hogy inkább „jó barátod-
nak” eselött: magadról,
a te dolgaiddról. És akkor
nehem megint 'len mint
ismem: te rólad, a dol-
gaiddról. Te most azt hi-
ned, hogy mert én nehem
rossz sorson van, most
nem nagyon „való” mas-
ról irni és mivel te est
nem tudod, nem is lehet
nehed, hát egyáltalában
nem 'sz. De kin itt a

1911 Jan. 2.
sívődés. En tudom, hogy
hallgatagon és, a mennyire
az nekid meg van adva
rönt vesel sorosomban.
En ezzel elintéztetek ve-
nem a dolgot és ha néha
mégis benélek rólok,
hát azért van, mert
ert mind tudom és fel-
tételresem. De te nekid
erre nem kell úgy rea-
gálni, hogy azt érezd.
most itt nem lehet más
ról benélni, most vigá-
zolni kell v. tudom is en-
nint. Az hogy a levél, ba-
rátságos elég. És ami az
en helyetben nem meg-

nehérségi, az, hogy nincsenek emberek: leg-
alább pár ember "törődjék" velem; de ne érts
félre megint. Törődjék velem úgy, hogy be-
nél hozzáam, "barátságoskodik velem és enged
magához bennem. En nagyon rént tudok
venni márok jó, rossz dolgaiban, kellemt-
lenségeiben, kin art tudod hát az is jó
"morakozás" nekem, jó nekem. Te art utad
nekem egyszer a Kiviera-ról, hogy nincs türel-
med irni, mert semmi dolgod nincs; a nagy
leveleidet mindig 10-12 óras munkanaps-
kon írtad. MFA FIL. INT.
Lukács Arc. Ez az egész egész amit eddig
írtam úgy olyan mint egy hosszú kérés, rá-
bérítés "ein Werben" hogy írjál, hogy levelez-
zünk. Most tűnt fel nekem, de viszont az
is, hogy tényleg az. Alföldi leveleidet. Most
oly ritkán, olyan sietve megírtak és mindig

olyanabbakká válnak. És
ennebe jutott, hogy ki
tudja mikor találko-
zunk, hogy mikor be-
alkalmunk beszélgetni
nem jövök Pestre) és
hogy ez a levélírás mint
ha haldoz volna. Hogy tá-
volodni főlem, nem tudok
rólad semmit, hogy va-
lami idegenség jött az a-
lakod mellé, bizalmat-
lan is vagyok, ~~olyan~~ ill. in-
kább kétkedő és ez mind
olyan anomoriá és ijen-
tő hogy alig bírom el. És
a legrosszabb érzés még ere-
ni, hogy ez nem főlem jón-
feléd, hanem fordítva.
Szeretettel Ádám

Berlin W.

Pissauerstrasse 22. III St.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Hr. Georg v. Lukács.

Abs: #Bauer Frege
Sugoincs tér 2
Ungarn.

1911 Febr. 2.

Szeged 1911. II/15
L44L 3-108/69

Kedves Gyuri,

Halás Károlyt levele-
ért és az essay - ért.
Olyan nagylelkűen ki-
nyezed melled az én
panaszaimnak és me-
gint nem mindegyik
irok és nem ragadom
meg az alkalmat. Mond
hatnád én vagyok min-
den pangásnak hát az
oka. De most meg azért
nem írtam, mert oda-

adtam az essay-t Karánné Bródy Marci-
Kának, akinek véleménye róla, aki nagyon
érdeklődik dolgaid iránt és elkezdte és csak
a napokban fogja vissza adni. ^{Ez azt viszont jelölte akartam írni} (Haragosa? Kér-
lek ne! Megígérte, hogy úgy fog rá válaszni
mint a szerekeire, azok pedig drágábbak
nekik a nemességüknek. És olyan nép nincsen
van, megérdemli.) Almélkodtam mikor el-
olvastam az essay-t. Ez az első német dol-
god amit olvastam és nem tudtam, hogy
ilyen "jó" tud-e írni; Jobban tud-e németül?
v. jobban lehet németül írni. ^{mint magyarul} Olyan sima
kerék, tönör, "abgekant". Hogy milyen mély-
re még azt körülbelül mindig sejtettem. Itt
tudtam, de volt valami a magyar "dolgoz-
ban" ami "különböző" zavart. Nem is mintha
te küzdöttél volna a "magyar"tal, hanem az

veled. Ebből itt nincs
semmi. És érdekes, hogy
mennyire nemet min-
den tekintetben ez a
dolog. Majd még írok
erről. A „Vándor éneke”
kritikát is elolvastam
arról is legközelebb.
A. N. Kündsch azt már megemlékezett nekem.
Most tulajdonképpen a-
zirt írok, hogy bejelentem,
hogy Dick Margit Berli-
nben van, kérté a címe-
det, én megírtam neki.
Vagyon kérek ne haragudj-
rám erre, én nem tehet-
tem mást. Ő meg nem olyan
kellően, mint ahogy rá-
fogják. Talán lesz egy újság.
Legközelebb írok a Működés az
essay - T. Beretkel Hóton

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Berlin W. 50

Passauerstrasse 22. III.

Herrn

Herrn Georg v. Lukács.

Abt: Silberbauer Reg.
Ungarn! zugewiesen Nr 2

1911 Febr. 15.

Begezd 1911 17/27.
L44C 3-108/70

MTA FIL. INT.
Lelkes Arc.

Kedves Gyuri,

Kedves vagy, hogy írtál, (ez nem
ironia) tekintve, hogy utolsó
levelem nem is volt levél, csak
olyan kutyafutásban megirt
valami. Es tekintve, hogy ab-
ban én "levelet" írtam, flo-
rensi Napodig az volt az érse-
sem, hogy nekem kell írnom
és ezért nekem is rossz volt
a lelkiismeretem; de a te rossz
lelkiismereted ~~de~~ feljelen meg-
nyugtatótt. Te mégis inkább
vagy levelező kedves barátom
mint én. Ha engem egy le-
véllel kecsegtetnek, nekem

esem ágában sem jött, sőt várni a levelet és meg vá-
gyok sőtve hogy nem kapom, a lelkiismeretem meg
csendes és csak „végzőkig” csendes írok, ha t. i. nagyon
soká vártam v. soká mondani való. És most kü-
lönösen! Nem tudok írni. Legnagyobb tudom magam
ráadásai és ha nekikülök nem tudok semmit mon-
dani. Nagyon, nagyon mályra vírtament megint minden
belém, csak magamnak van és amitegy időben a
sok levelezés, sok ember (Pesten) kihozott belőlem az
most vissakuródott, nem akarom azt mondani eltűnt,
mert valahol ott kell lenni. Igaz, hogy jött, sok új
sok más de hát arról még nem lehet beszélni. Hogy
most miért írok? Itt ülök az iskolában, még pedig
Katholikus hittan felügyeleten (mert nálunk az is van
épp) és a legokosabb amit lehetek, az hogy neked
írok, mert azért neked írni mégis jól esik, és mert
ha ~~azt~~ semmi mondani való nem is, neked
mégis mindig tudok beszélni, valamit mondani.
Bár avval az bizonytalan lelkiállapottal volt, hogy
ez talán mégsem járja, hogy semmiel mégsem

szabad ellopnom az idődet
és hogy te talán az ígyet
nem fogod mégsem avval
a jóakarattal és türelem-
mel fogadni mint a hogy
én remélem, elvárnom
és feltételezem. De hát
hiába, ha levelet akarn
fönni ért tűnőd kell.
Talán akad is a sokró
között olyan ~~ix~~ ami nem
hiátaváló. Különben is
nehéz most írni. Folyton
hallom a katolikus pap
monoton cseklő magga-
rázatát és ha néha odafi-
gyelek oly éktelen butasá-
gokat hallok, hogy ráül
valósággal az agyamba
és akkor abba kell hagynom

1911 ápr. 27.
az irást és bámulok a pap-
ra; az art hini hallgatni a-
karom, Zavarba jön és
még jobban érkekel, még
nagyobb butaságokat mond.
De ez még a legalakusabb
idő az irásra; az Mert ha
reggel 8-tól d.n. 6 óráig
tanítottam akkor az egyet-
len ~~XXXXXXXX~~ munka amit
nívvel lélekkel tudnék
csinálni a ^{szemléltetés} ~~XXXXXXXX~~ volna,
mert ahánnyibe belefogok az úgy
meg, hogy siralom rámondani!

Eddig irtam 15/27-én, amikor
belecsengettek.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Most május 15-ike van, me-
gint hittan felügyelet. Hogy
csak minden 3 hétben egyszer van-e
hittan felügyelet? Nem, min-
den héten 3-ór, de azok közül

egyet mindig blicceltek, mert
utolsó óra és a többi kétem
meg most 3 kétem kerentül
Kb. 125 füzetet kellett jár-
sani és egyet ilyen kelle-
mes munkát végeztem.
Most egy kétem szabad vagyok
megint, „mint a kőz első le-
vél irása mutatja.”
Hát — hát hol is kezdjem. Elő-
vesszem a leveleket; a mult-
kor megírott rént. Hát már
levelet sem tudok írni! Mi-
lyen rosszul, ügyetlenül van
megírva és, olyan tires, csak
úgy kőz. És kőmolyan mon-
dom, olyan fáradtan ülök itt
és megint nem tudok tén-
telesen írni. Tegnap elgondolt-
am, hogy fogok írni és
amely minden volt, hogy
amulva rések kőm, hogy

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

ková bűnbekelt el mindazt, nem
tudom. A legvalószínűbbnek
tartom azt, hogy ha rákerül
a sor, hogy, aminek tulajdon-
képen a legtöbb értelme volna,
hogy magamról írjak, nem
tudok, nem akarok, nem
merek. És másról úgy látnék
nem tudok jól írni most.

Magamról pedig most ke-
setlen beszélne. Nem aka-
rok rósz, keserű és buta
lenni és nem is jó olyan
intenzíven ráemléni arra
hogy mi van és hogy van
most; úgy is van magától
elég rossz óráim. Tehát ma-
gamról nem lehet írni, hisz
azt sem tudom volna-e jözo-
sultság, értelme, realitás ap-
ja mindannak amit mondani

annyira nyakig benne va-
gyok a dolgokban.

MTA FIL. INT.
Lelkes Arc.

Még mindig Firenzeben vagy?
Fogalmam sincs. Herb. nem
írja, külföldben vele sem le-
velesem. Ami a Fregede
való lejárata illeti, (u-
gyan nem mondod biztosan)
nem tanácsolom (art elhi-
heted, hogy végtelenül neret-
nek veléd együtt lenni) de
nem volna sok értelme.

Funibusba vannak a visz-
gák és avval annyi dol-
gár, hogy veled nem töl-
hetném csak az estét és ak-
kor is biztos nyugtalan és
fáradt volnék. Es itt Frege-
den nincs ember aktív egész
nap hághatóságok, nem far-
santok ki. Ha asomban egy

1911. évi. 27.
jó tanácsot, egy nehezebb főleg
nagyban kellemes tanácsot ad-
hatnék úgy az az volna: Gy-
re nyáron bejűleg egy időre
oda, a hol mi nyaralni fo-
gunk. Sok okból volna az
jó, amit te is tudsz. Különb
volna ott néhány napig
egzűst lenni mint itt.
Warnbrunnba megyünk
ahogy vége van a vizsgák-
nak. Azt kieme nagy hely
aminek örülök. És miniket
illetőleg meg kellemes volt-
na, nem volnánk úgy
ősnézárva mint egy ketrec-
ben; meg sok minden más
most mint Amerikában
volt. De Kár annyit bevélni
szébb és jobb volna most egzűst
lenni. Nem rábecsülni a karlak

csak konstatación. hogy így
volna jó. En hűbőben is egy
3-4 kére kéjedd utat kerestem
nyárara; hogy hová mezek
egén biztosan magam sem
tudom, van néhány tervem.
Legközelebb volna talán Pa-
rista nemem, annyira jól
sem nem, így értem egy
kicsit ott körülményem, ott
élnem ha csak egy kis ideig
is, ott megfűződni abban a
sok mindenféleben ami odakör.
Ami visszatart az: hogy nyár-
len. En tavannak ~~is~~ éltém Paris-
ban és a nyár ott egészen más;
nem is Paris nyáron Paris.
Lehet, hogy ezért nem fogok
nemni. Hűbőben mit tudom
én! Lehet, hogy sehová sem
fogok nemni, hogy fáradt
és kétségbeesett, értem csak.

Csütörtök.

Valóságos napló lenn volt a levél-
től annyi rénsben ironc meg.

Ugy látnik, hogy a katolikus
his hittanörök mellett
áthátva tudok nekem csak
inni; a levelem meg is látnik.

Kedves Barátom, hiába
akarok, nem meg, nem
tudok inni! Kém tudom
mi van velem. Minden
moudatnál megáll a toll
a kezemben. Hogy repült
erelőt és most jöcög is
sem akar rendezem.

"És jött egy szerencsétlen
ember: "Lutler Márton"
cseng a fülemben; így felel
est egy jó katolikus lány

és a pap akkorákat bolnít-
gat erre az ő óriási lelke-
nélküli, bárgyú virfejével
mint egy jól megtermett
főkinde nagy nében.
Olyan furcsa, nem mer a lá-
nyokra ránézni, (ez egy pent
pap) és mindig a zomru-
kat nézi, úgy keresztül néz
rajtuk. Fegyvernek nagyon
sok bűnös gondolata lehet
és a mellett annyi öntudat
és fölényességet akar az allure-
jába tenni, mint aki azt
mondja: „velem ne viccelj,
én nagyon jóba vagyok az
Urissal.” - Fővőre el fogunk
helyezni az egész birtos, de fo-
galman nincs kőva. Valahová
disznószentegyházára példánul
U. O. Hilda.

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Arzt nem ad-
tam fel, mert
nem tudtam hol
vagy; a Kezita's-
Kámban tudtam
azért még kiilyen
népben; de legalább
bizonyítja is kétségét

Kedves Gyuri, 1911 máj. 30.

hozz látsz, hozzá isten, el-
különm. ezt az ély régen
megyűt levelemet, vagy
mi akar, lemmi. Hozz nem
istene ^{sodáig} annak perne van-
nak okai de azok velen
semmi ösre függésben
nincsenek. Hisz látod, ha
irok, nekem irok. Nagyon
nagyon örülök, hozzá látni
foglak, hozzá benélni fogok
velid, vágyodtam is már u-
láma. Leveledet nem egészen
értem; azt gondolom, te
nem hiszel nekem, te nem
hiszel nekem, hozzá hisz lában

MTA FI
Lekécs

va azok helyzetemmel veled
nembe és mindennemel
Kém hírad el, hogy minden
féle viszakéző sorsos ut-
kúl, barátod va azok veled,
hogy tudok az lemmi. Híd
el pedig, hogy így van,
csak neki nem tudok más
leveletet. Ez va azok no-
moru, mint a hogy va-
zok sok sorsos sorsos
körülöttem és benne, sok
annak talán nem kelle-
lemi. Kérem a levél olyan
volt mint a ró, így jött
ahogy a benégető kérdés jött.
E most gondold el, és rá-
ra nincs ember akivel én
benégeti szeretnék, tudnék,
ahogy nekem szabadna be-
négetni! Hín elrokkon főle

az ember. É' É' östsejövők
emberekkel, sokat és, de
látod benépetei még csak
lehet úgy, ahogy nemjöl
csik, nem östsejövők v.
jobbani mondva úgy, hogy
csak forma az egész, é' é'
nem vagyok benne — de
é' é' így nem lehet, pla-
ne lehet nem. É' é' más
oly kérem nem benépetei
úgy, ahogy szeretnék, hogy
már tán avval sem tudok
akivel lehet. Est é' egész
nyugodtan írnom, és és is
nővörű, jól nérek ki
mellek, hiszem, az agve-
lone is elhizik (azért még
nem vagyok túl kövér) és
ez mind olyan bután nővörű.

Látod milyen kis, nevelésé-
s okai vannak a nemiség-
nek. Hűd el Gyuri az én
barátságom horrón már ~~hor-~~
zátartozik az életnek, ha
nem is hallok róla, ha nem
is irak. Van ott valami má-
valamii érsés ami bizto-
ságot ad, valami, ami nincs
már alávetve semmi válto-
ságnak; olyan mintha megkén-
yszerített volna. Még sem ké-
szlek, se hogy gondolod,
én ezt így elintézem. MIA FIL. INT.
Lokács Arc.
Még sokat akartam neki,
ahogy itt ültem a nagy nek-
ben és már nem tudom
mit. Látod ez a borzantó,
sokszor olyan lázasan dol-
goszik az agyam, képzek, gou-
dol, él, és ahogy megmozdu-
lok vagy, minc ^{szemem} sok. Csi-

1911 máj. 30.
Szeretném végig éltetni, cseleked-
tetni, megváltani a levelet be-
lül, még a nevet is alá-
írni és aztán már nem
lehet megismeretlen. Elfe-
lejttem! Azért ülök örökké
mosolygással, mert sen-
ki nem tudok és akkor le-
galább van valami! Ugye
ez nyomorult!

MTA FIL. INT.
Lélekt. Arc.

As az érzésem van, hogy so-
kat kell nekem beérni,
hogy csak nekem beérhet.
Látod azért lehetne olyan
reidseleg, mert örökké
neked, mert hamuális fogok
most neked, mert tudlak
most. Nem csodálatos ez?
Egy ideig mintha Kiesel
volna egy kicsit a látkörös
böl, nem érdekelek, nem tud-

Samu mit csimáln, nem tud-
talak követni, annyira „el-
südosódás” öleme. Most
mintha ez egy merre elvált
vohia. Nem tudom ezt neked
is megírni, majd róval. Azt
hiszem sokat beszéltek és fa-
rant féged. Furcsa is, hisz én
csak néhány nőt akartam írni.

Kedden már tanítok – vasár-
napra várak. Hirtelen az
a gondolatom támadt (de már
el is múlt) hogy okosabb vol-
na nekem feljönni Pestre,
~~de az neked is~~, hogy ott sa-
vartalanabbul lehetnék,
mert ott, ha nem akarjuk
mics eüet. De se talán
nem akar Pesten lenni, fé-
ged zavarna sok minden. Akár
gondolom ezt, mert itt ná-

hunk, most olyan csúf ez
a félig berenderett lakás, ideig-
lenesen ~~elrakott~~ és kényes-
metlenül ~~elrakott~~ bútorok,
ugy, ahogy nyáron ha elu-
sáruuk maradnia kell.
De hát te azt majd nem fo-
god látni. Aztán meg egész
nap ~~beint~~ ^{itt} kell maradnunk,
a mert itt nem lehetünk
ki a lábmunkat, hogy "jó" is-
merőssel nem találkozzunk
aki megállít, csatlakozik,
össze ~~szk~~, meg nem harag-
zik, hogy nem nőtünk, hogy
jössz stb. Mert én senkinek
nem nőlek, mert én is, csak
magamnak akarok. És ki-
rándulni ill. valamilyen küvő-
rész helyre menni nem le-
het, mert nincs, és mert az

az egy amsi volna, a leg-
módorított nép seggel (em-
pa ismerős) vagy se

MTA FIL. INT.
Lekács Arc.

Evet hat három, de az-
ez nem fontos. Nehem el-
pillantva olyan kelle-
metlenek tűnt fel, az
Kopán notabán egyen az,
de aztán ennébe jutott, hogy
azt meg sem kell látnod, hogy
a korrane jönné hogy én anny-
nyira örülök neked, olyan
öröme, meleg, szerető ba-
rátsággal vártak, annyira
nővétem, ha jól esne neked
és könnyűen rajtad hogy
minden jó' lea. Ezért ként
ahogy akarod, látod én fel
is jövök. — Most még
~~por~~ rögtön válassz kérek,
hogyan akarod — és mikor
jössz, és várjalak-e a vonat-
nál, v. csak Erwin? Üdv. Hilda

Express
Budapest

V. Város ligeti fasor 20 a.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr. Lukács György
Unak

~~Express!!~~

7: Bauer Leget

Fekete sas utca
Wagner palota.

1911 máj. 30.

L. 464-108/122 Tavas 1911 VI/13.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Kedves Gyuri,

Nem válaszolhattam előbb le-
veledre sok mindenféle mi-
att, főleg a pakholás, uta-
zás stb. miatt. Karácse-
bes mellé, egy egész kis
helyre jöttünk. Egy kis
káloda és néhány nagon
előtt magán villa az
egész és ez az egész a leg-
jobb a dolgban. Nagon
hamar határozta az isten
már, mint én minden
mindegy lett. De jó ismer-
őseink (tudod azok akik
kel legeden a villában)

szálatkosrukk) jöttek, ők
arouban menáj ből, mert
a férj főmérnök vala-
hol a vasutat és ki-
van küldve. Ők elutértek
nemem mindent, nem
kellett semmi vel fordulni
és az volt már a fő akkor.
Aztán maának meg van
amú kell. Csend, (külra-
gos is) árnyékos, jó hely
karosszékekkel és jó, nem
magaslatti levegő. En-
nem — hát én néha
egén jól is érzem magam,
amikor már belefáradok
a sok „miért”-be és való-
ságos dühöngésbe a sors
ellen. Nem tudom meg

érteni, hogy mit akar. Hozzá-
arsán még jó sok Maeter-
lincket kortam, hogy vég-
leg elmenjen (v. megjöjjen?)
az orom. De még olyan
utak sincsenek itt, amik
méllyen bevinnek valami
erdőbe, vég nélküli utak
súdos, ahol az ember le-
horgasztott fejjel mehet
amieddig, fel nem ocsudik
a sötét sértől v. más efféle-
től, nem pedig hogy bele-
űti az orrát a „mics to-
vább”-ba. Fenyők sincsenek.

És nagyon messzire meg-
nem merek menni, mert
zabáló román népseg lakik
erre, olyan csúf, fekete
férfiak, hogy rossz rájuk
nézni, és én rettentősen

félek. Ezáltalában nagyon
sokat félek megint mosta-
nában és haragom magam-
ra iránta. Megígérte
a nálló tulajdonos, hogy
elvin egy nagyon ma-
gas hegyre, 2000 méterre
(2 napi kirándulás talán)
ott olyan vad a vidék,
hogy farkasokat és med-
véket hall az ember ordi-
tálni és ember arra (né-
hány ~~olyan~~ vállalkozó
turistát kivéve) nem jár.
Csak igazán elvigen,
ki nem mondhatom meg-
nyire, szeretnék menni.
És a feleség? Kérdező fe.
Ah barátom az megint

1911 június 13.
már! Én csak egyből fé-
lek, meg rendnerint az-
rúnek az okai a felelem-
nek és kis dolgok, de ott
nagy dolgok lennek/ha
lennek, de biztos nem
nehétek majd, mert
kin nekem most „peck”
em van) Különben bá-
nom is én MTA Fil. Int.
Lokács Arc. benéljártam
megint másról. — Az
utolsó leveléd nem tett
jól ill. elképzeltem, hogy
te milyen jó vagy, de
hogy az most mennyi-
re nem segít rajtam és
hogy a rostdba beem-
bem volna nagyon, le-
isfeleltem volna a nagy

diványodra és nem sü-
lam, hanem bögtém vol-
na és ha te vagy bárki
meg akart volna simo-
galmi hát én nyugtató
volna azt kiném.

MTA FI
Lektár

Mert fiam nekem ak-
kor hidegvizes lepedők
kelltek volna legalább
is, ha már orvos tanács
és gyors, energikus segít-
ség nem volt. Te kara-
gudj kedves, kedves Gyur-
kóval olyan goromba és
illetlen vagyok, de így jut
minden eszembe, ahogy
iron és persze így így
is. De nem baj - ugye?
Károly Gyémontalán, Nereu-

cséllen terménétű ember
bagyok, hisz tudod, minék
benéled neked. Komolyan
csak egy kicsit kevesebb
érsékenység, nem akarom
épen fiúországunk munda-
ni (de hisz tudod hogy értem
ert nem mint valami jó
tudaj domogót, de alkat-
rnat) és ^{belso} reményesség
volna bennem akkor
ember volnék, na most
különb mint most va-
gyok, evvel a furcsa, ki-
nem jutó, és kifele moz-
dulni sem bíró, belso
furcsa, kerek és nyűrs-
gő-forrongó élettel. Ko-
molyan a földhöz tudni
magam csapni és megünni

gam senkiségen ~~ett~~ mi-
att. Megvetem magam
és tudom, hogy rejlene-
tes karakterhibáim min-
derek és nem tudok bele-
nyugodni, valaképp nor-
rágondolok, megvadulok.
De nem fogok rágondol-
ni, azért sem. (Csak ha
elkerülhetetlen.) Arra a-
karlak még kérni küldj
5 Kilo Könyvet (Donts-
jevsky-t is, de Memoiren
aús einem Totenkais v-
köz hovájak ne, mert az itt
van.) János Ede főmérnök
Káransebes Tem

MTA FIL. INT.
László Arc.

Füzfás nyaraló

(az én címem is) címere, mag-
a városban elintézi nekem
a pakkot. Irj kérek. Üdv. Hilda

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

VI. Városligeti fasor 20a.

J^r Lukács György
Úrnak

F: Bauerth. Karánsebes
Tens. Füzfa's szálloda.

1911 jún². 13.

Kidus Gyuri,

Igaz, hogy nem vártam to-
 led "levelet", mondjuk
 olyat, amint látogatás
 után "nem" voltak példá-
 ul, mert az kellemetlen
 is lett volna, de azért
 mégis, reméltem, vártam
 hogy ír, ha nem is min-
 járt. Vártam, hogy "meg-
 nyugtassál", hogy "úgy", hogy
 egy kicsit jó volt nekem
 ez a két nap; pihenés &
 vagy egy kis kizökkenés,
 hogy ne sípeltődem volna

azon, hogy vajjon jó volt-e.
Mert az ilyet csak utána le-
het tudni. Érdekellett egy
nővel, szerettem volna
tudni hogy vagy, mit vit-
tél, minek magaddal
nővel magam is érde-
keltem magamat. Mielőtt
leveled megjött, előző este
olvasgathattam régi levelei-
det, és csodálkoztam azon
hogy milyen közvetlenül
tudtal nekem inni; any-
nyit berített magadnál
és olyan friss barátságos
érdeklődő hangon vannak
írva, mint aki komolyan
veni amit ír és hogy ír és
mükségem, hogy barátja

naak megírja. És az volt
az érzésem, hogy az majd
megint lehetséges len valahog
és olyan jóiak érzése
ért a két napot, de per-
re csak magamra gon-
doltam. Mindent amit
eddig írtam (és a föltét
amit fogok) leveled vál-
totta ki belőlem. Vagyon
boszorautott, kedves
barátom, ne haragudj.
Mindent változtam csak
ért nem. Ha azt írtad val-
ha: Zsó érzésem, fájad
vagyok, nem tudok inni.
— és így tovább, egy
nőt sem nőtam volna
sebre raktam volna

a levelet és küldeni volna
inni, miután hogy náudé-
Korán volt; kedvesen ba-
rátságosan és nyílt kö-
vetlenül, mert nekem
mágon jól tett ez a két
nap, nekem fontos, han-
nos volt a viszonyom-
kat illetőleg főleg, ill.
az én viszonyomat febor-
rád; fordítva úgy látni-
kem. De miután a levele-
det elolvastam, hát csak
azt éretem előszörre,
hogy mi köztünk nekem
szólósyhoz, mi köztünk
főleg most, a te leve-
ledben, csak ő hozzá és
úgyen őre függésben.

1911 jún. 16.

És elteremtve attól, hogy
mikor lenyugodtam és ma-
gyaráni mondva kifuttam
magamat, nagyon örül-
tem, hogy az az úr ne-
ked tetszett (de csak ma-
gammal miatt) és örülök
még most is, nagyon
gyönyörködőbe esett
ez a levél. Ezek a gondok
látok azonban valaho-
gyan nem valóknak levél-
be, kicsit kiüvéltettem
is hangzanak és va-
lahogyan (az ördög vigye)
csak elmondani lehet-
ne őket. Ne érts félre
nem R-re (az Istent
a Károva tege) te rád

Kizárólag te rád, és ne
erről és kicsit a férfi-
akra. ^{vonalhozuan} ~~Hog~~ nagyon ked-
vetkes vagy azt látom,
hogy kellekennél inkább
ill. ~~hog~~ valahogyan
mégis szívügyben és egy
mizantropia arról az
emberről. Kellekennél
és mégis olyan kicsit
rossz örömet érezve
és hog' kizárólag ró-
lát az jelent valamit
De mit? Lehet, hog' sem-
mit? hog' hamar vagyok
és képzelődöm, hog' gye-
geséget látok ott, a hol
főleg nincs az. Nem tu-
dom biztosan ill. biztosan

tudom, hogy levelemet
nem fogod érteni v. leg-
alább is nem egészen, de
nem baj, én nem írha-
tok ide mást, minthogy
az az érzésem, hogy vár-
vartál a 2 naptól, hogy
valahogyan elégedetlen
vagy, ami ugyan az egész
hangulatod eredménye
is, de hogy én nekem
meg jó volt. Mindennez
~~volna~~, Kellene és van
és kommentar, de nem
leírható, akkor 4. i. hang
Kell, esetleg Kiabálni
Kell és hát / ez itt nem
megy meg - e? Furcsa
ugyon furcsa. Lehet, hogy

Kimondtam, és nem tudod
mit akarsz. Akkor is
érted meg a hangulato-
mat, és érted meg, hogy
én személyileg Konven-
cionális levelet főleg
nem vártam, sőt irás
selesem tartottam vol-
na, de ezt sem vártam.
Miért? Magyarázz! Azt
előre becsátom, hogy az
az "Úr" érdekel, de csak egy
érdekes az úr, de "ammyra"
mégsem érdekel, és hogy
te nagyon érdekel, de nem
a követelőzésig az indiska-
cióig, vagy pedig az igazán
barátságos (igazán, igazán)
érzés ellen fut. Te hát ner-
vus. Ismét aldoz és amikor ne-
ropáld az amindencat Hilda.

MTA FIL. INT.
Lohács Arc.

Budapest

Városigeti fasor 20a.

Dr. Lukács György
Urunk.

F: Bauer. Legend

Fekete sarutca

Wagner palota. II c. 2 ta.

1911 jún. 16.

Tudós Gyuri,

Köszönöm leveled, a meuet
rendet, mindent. Olyan
rosszul érzem magam, olyan
kettéeszes hangulatban va-
gyok már napok óta, hogy
asért nem vártam volna e-
lőző leveledre. Most nem

szünetem megmondani
annit tudtam volna kös-
vetlenül utána, olyan ri-
lált, síró és ideges vagyok.
Napok óta járok elszorult,
nehéz szívvel és fogtogat
a sírás. Miért? Ezt nem
szünetem pontosan megmon-
dani. Tán most karagba va-
gyunk a szor még én és

ővön felül, kegyetlenül
felül. Végre Herbert
váltotta ki ezt a lelkiáll-
apot, de ehez megint
benélni kellett. Most külső
dolgozattal rettenetesen nyom-
nak, mert nincs munka u-
tazni. Warnebrunn messze
van, Hollós katarosottan
ellett van, hogy ^{oda} utarrunk
(ill. az a baj, hogy egy-
ellett van, egy-egy meg
tanácsosja és én ebbe
belezavarodom. Er meinte
wirklich gut, de én
rettenetesen be vagyok
most ijedve.) Nem vagyok
sintában ma a állapotá-
val, kéne képeim vannak
és oly idegessé lettem ma

garn, hogy el kellene ma-
garnat kütöníteni ma-
garnból. És nincs egy em-
ber aki egy tanácsot ad-
hatna. Komolyan oly egye-
dül állok át most mint
senki. Erőre olyan sötét
mint a sötét csuda, legua-
gyobb gondjai most párpaj-
seged gondok-és hát i ga-
ra van és szenvedés.
Herb. meg elment azt sem
tudom hol van, és hát
neki is i gara van és min-
denkinek i gara van aki
jól elindézi a dolgát. Van
nekem nincs igazam és
senkinek aki kesereg és
baja van. Azt mondod hol
itt a baj? Híné az a baj

hogz nem lehet megfogni
és így ki se lehet venni.

MTA FIL. INT.
Lakócs Árc.

Manának már egy olyan
helyen kellene lenni, ahol
hűvös van (és mégse le-
gyen 300 m.nél sokkal
magasabb), mert itt már
olyan hőség járja, (ma
véletlenül lehet lelegse-
tet venni) hogz az ember
beleridul. Messire nem
merek most már utazni
és itt meg nincs semmi.
A f.e.m. ért az átkozott
Balkán! Itt minden
oly drága, hogz nőnyű!
Itt 600 m. magasságra
fudor helyet ahová me-
hetünk, de valósággal
meg várakozunk a malőrözéssel.

vel a „magas” — ^{1911 jún. 28.} „nem magas”
sal. Arról is volt szó, hogy
valahová Pest Környéké-
re megyünk, de ott nincs
„pensió” v. legalább pol-
gári viszonyokhoz mélt
nincs. Vagy tuda? Ugyan
tanácsolj! Aztán Bécs
Környékéről is van szó,
már tuda Kosódtan, is
mindenfélé, de még ed-
dig eredmény nélkül. Az-
tán van még szó mil-
lió más helyről és min-
dehát van hiba és új
Kovályogvaak más nevek
és rájuk a fejembem
mint a vak legek ösrel;
ösre-visra kémses.

Nem akarok bántani Gyuri,
de nem tudok most mára
gondolni és másról gondolni.
És ez az oké! Külti v. talán
nem is anélkül feleltam
Katantrófiától és ez az e-
gyedüllet és gyámoltalac-
ság! Vagy fáradt lehetek
már és most jön ki. Aztán
az a harc amíg végre bele-
südtam nyugodni abba, hogy
ne utazzam! (mert nem fo-
gok elmelelni) Azt hittem
először, hogy megfojt csak
a gondolat is. Amikor most
nálam a nyomonjárás Gyuri,
hogy kessel lehetne vágni.
És éppen téged bántlak vele
éppen téged. Ne haragudj!
Hin csak azért utazom, hogy

Kérlek töltöd ezzel-mással.
Rá is lérek. El meretném
vinni (ha Pesten kerentül
utazunk valahová) ma-
mát Korányihoz. Tudod
meg kérek mely napokon,
mily órákban rendel. Az-
sán csak éjjeli vonat
megy Breslau (Berlin) felé?
Veni lehetne nappal utazni?
Halófűlkét előre kell-e
megrendelni és hol? Azu-
sán legvégül nem-e tud-
nál valami helyet ajánlani
csak legfeljebb 300 m.
magastra fekszik pl. Bécs
körül és nem drága? és
egyáltalában tudn-e
valamit ezekről? Ugy-e
semmi! Tudtam, hiszen
nem is való hogy találjak

de én most fűt-fűt meg-
kérdezek és mindenkit csak
kérdezek, hát ha olyan sű-
bi valami, ahonnan leg-
kevésbé várom. Komolyan
néha akár érzékeny, frivo-
litás még csak másról is
beszéltem is. És úgy ne-
rettem már valahol len-
ni - pikemni - aludni,
fűt alatt feküdni és sem-
mi gondolni és a fű-
jös fejemet egy kicsit á-
polni. Komolyan azt hi-
nem fértet vagyon (úgy le-
fogtam mióta itt voltál) és
úgy, mindörökké Regedtől, és
a várostól, és úgy vágyom er-
dőre után, hogy tősgörcsöt
kapok a gondolatra, hogy még
soká itt kell maradnom és fűzi-
kailag fűzi a nyem és minden töl-
#át ez vagyon én most. Haragot mond? Hilda

Budapest
Városligeti fasor 20 a.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

D. Lukács György
Úrnak

F: Bauerff. Luged

Fekete-sas utca. Wagnerpalota.

1911 jún. 28.

1911 aug. 1.

Kedves Gyuri,
 igen röviden csak!
 Ezáltal alában nem
 értem miért nem rea-
 gáln levelemre. Dol-
 dalt isteni nekem öste-
 z-ad nap, ahogy meg-
 érkeztünk. Vem kap-
 tad meg? Vagy meg-
 sértődés, hogy 5 kilo-
 nyomot kértél tö-
 led? Kérlek írf - bánt
 a hallgatásod. Üdv
 Hilda

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

II. Városligeti fasor 20 a.

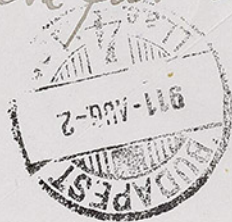
Jr

Lukács György
Urak.

F: Bauerth. Karáusebes
Tens. Fürsás nyaraló.

1911 aug. 1.

Reged 1911 XI/27.

Kedves Barátom,

Nagyon köszönöm a
rép könyvet és főleg azt amit
ráírtál. A legmelegebb hangomra
Kepseld est elmondva és akkor
nincs is erről tovább mit ír-
ni. Abban az időben sokat
gondoltam rád, és reméltem
hogy a születésnapomkor vá-
lami hír főled. Nagyon elno-
morodtam, mikor elment és le-
tovább hallgattál és azt gon-
doltam: milyen jó alkalom lett
volna ez egy kis melegóra,
barátságosságra. Majd nem bír-
tam vettem, hogy meg is ka-
pom, utóvégre az lett volna ne-
kem a legjölesőbb születésnap-
üdvözlés. Gondold el 24 éves let-

tem, nagy kora! De olyan ki-
csinek, gyámoltalannak éretem
magam akkor, és olyan cínke-
lenül mult el a nap, a legke-
vesebben gondoltak rá. Pedig
ettől a 24-ik évtől oly sokat
vártam és reméltem; úgy emlék-
nem, hogy mennyire kívántam,
és hittem, hogy akkor valami
fog történni velem, valami
fordulat áll majd be, fogom
látni, ahogy egy ~~sz~~ lökés
előbbre megy az idő, lerárodik
valami és kérdődik valami új.
Mikor 16 éves lettem és estem
valami ilyesfélét. Akkor olvas-
tam Quida-tól: „Egy pár kis fa-
cipőt”, és úgy emlékszem, hogy
ott a lány 16 éves lesz, és az mi-
lyen gyönyörű dolog volt ak-
kor. És milyen feltérít volt
azok mikor én vártam a 16. é-

vet és ~~Köf~~ szanban láttam ill.
sejletem az életemet, mert akkor
még nem tudtam, hogy nekem éppen
a 16 év unit jelent. És mikor
megjött a nap, az izgalomtól
alig tudtam aludni és reggel ko-
rán még töltöt volt, már eb-
ren felküdtem az ágyamban és
értem, hogy most 16 éves
vagyok, mondogattam magam-
nak, és próbáltam magam be-
lélni abba a valamibe, abba
a fontos érzésbe, abba a köteles-
ségnek tartott újjongásba, amily-
énem kellett volna. Valóság-
gal csodát vártam, azt hittem
ha felkelek megváltozott mis-
den, emberek, házak, körülmé-
nyek, eljött az a csodavilág,
jó, csendes, finom, nép világ
amibe belevágytam már akkor.
és azóta mindig. A legelső amily-
reméltem, napvilág volt; először

mert az úgy ilik, ha az ember
16 éves lett, még abban a könyv-
ben is úgy volt, és mert eugen
az mindig megvigantat csak
akkor még nem tudtam. Felkel-
tem, olyan ünnepélyes hangu-
latban, belül, olyan 16 évesen
kornolyan, fiatalon, csunya,
hideg, és októberi nap volt,
senmi sem volt ill. mintha
úgy volt, ahogy tegnap. Min-
denki iskolába ment, a fiúk
mind rendszeren elfelejtették,
hogy műlettem, pedig akkor
nem lett volna szabad. És sen-
ki sem vette észre, senki sem
vette kornolyan, ha tudta is, hogy
en tegnap még azt mondtam,
hogy 15 éves vagyok és még
nem voltam bakfis, de ma
16 éves vagyok és valami új-
nak kell kezdődnie, belül már

elképzésem rá. De hát evoel sen-
ki sem törődött. Egy-két skata-
lya cukor, egy-két csokor, így
mint máskor és kén. Nagyon
el voltam keseredve, így tem-
peramentumomra, igazán ^{na}ant
ahogy akkor tudtam, és bi-
bandatomban az aszapi taní-
tási gyakorlaton (Képerdebe
jártam akkor) olyan rosszul, o-
lyan pörakozottan és kesere-
sen tanítottam, hogy helyre-
kergettek és a nénihez kife-
lelték, hogy nagyon csalódott
bennem, a lányok meg kine-
vettek. Persze senki sem tud-
ta, hogy a 16-ik születésnapom
van és hogy az már akkor ni-
lyen szokás volt; én meg ta-
nulni, hogy az ember akkor
ünnepeljen, ha a kalendári-
umban is ünnepnap van. De ha
olyan keserőesen talán nem

sírtam! Azért a 16-ik év mégis
nép volt! Most hasonlóan
erestem magam, csak nem
voltam olyan vehemens és tem-
peramentumos, és el sem vol-
tam keseredve a nagyon, na-
gyon szomorúságban. Most
még azok is elfelejtettek, a-
kik máskor éa revenik, hogy
ilyenkor útravalónak egy két
jó öt lehet adni a jövő évre.
De talán a 24-ik még is nép-
lesz, talán nebb mint a
16-ik. Engem mindig olyan
ünnepélyességgel tölt el egy
„Zeitaabschnitt”; valósággal vel-
lemeket idézek olyankor és
ások ki magamból minden
lehető és lehetetlen energiát
érzet és erő, hogy változtat-
sak az időn, magam felé haj-
lítsam, erre vehetővé legyek
magam neki. Az újatendő

Éjféli 12 órája, babonás bonor-
kánymester érkezéskor vált kö-
belőlem. Pompásan romor-
dolog az. De kagylóért. A te-
nőp Kőnyved (igazán nagyon-
nőp, 'elveset, olvasni, laposni'
olyan finom, gratulálók
horra) mégis megjött és az i-
rás benne jobban esett talán
egy születésnapi leveléb. De
azért mégis, mégis, tudnod kel-
lett volna, hogy 24 éves lettem,
és ettől várak valamin. Nem
látod, hogy 24 éves az valamin
egénen más mint 23 éves?
De nem akarok gyerekeskedni.
akkortájt revedtem és olvas-
tam régi leveleidet. Milyen
más idők voltak azok! Törtem
rajta a fejem, mi vette el a
szavunkat azóta? Az idő és a
dolgok amik történtek! Mennyi
minden volt azóta! 3 év és

hihetetlen, hogy mi minden tör-
tént; az ember azt hívni fan-
tázia, ha nem tudná néha mégis
biztosan. Akkor, hogy tudunk
egymásnak írni! Te annyit ír-
tál nekem, annyit meséltél,
beszéltél nekem fontos dolgokról,
mindenről, hogy majdnem
hihetetlennek tűnt, hogy te ír-
tad, hogy mi voltunk valaha
ily en kőz le'kenyek egymashoz.
Akkor még fontosak voltak a
levelek, most fontosabb dol-
gok a fontosak így látnak és
talán így van rendjeik. Én ma-
gam mikor leültem azt hit-
tem rövid levelet fogok ír-
ni, napok óta nem bírom ma-
gam levélírásra kánni, és látni
mennyit fecsegek, de én emel-
tőülök, kérek örülj te is neki.

Sokszor nyitból üdvözlök

1911 nov. 27

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Hilda

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Firenze

54. Via dei Robbia
Pensione Consigli

M^{re}

George de Lukács

Olaszország

Ungheria

Envoie : #Bauer

Prege

Feketes sarutca Wagner ház

1911 nov. 27

Reged 1911 XII/21.
LV46 4-108/77

Kedves Gyuri,

Bocsás meg, nem tudtam,
hogy Popper keo meghalt.
Ugy-e elhírod, ha tudtam vol-
na, másképen írtam volna,
hamarabb írtam volna, és
talán egy ártatlóbban nem írt-
am volna. Minek? Minek
Kongjón még jobban az in-
terjú. Tudom, hogy nekem
most egyetlen dolgom, kö-
zelességem veled szemben; jó-
uak lenni, más nincs. Már
nyáron is, csak az lett vol-
na. De most nehezebb
vinni valada, mert sem-
mi karvát nem venne, nem
vehető és nem is kell, de

azért nekem csak annak kell
lennem. Hidd el érzésem az
vagyok, de nem tudok ne-
ked mit mondani, mit
írni. Aztán otthonról jöve
hozz az én jószágom és min-
den egyben, még soká sem
kinek sem kellett, az min-
deg a levegőben orolott
vél, és ez most erősebben
jön ki mint máskor: az
én nagyon megrögzött
fermikeftelenségem, kiárvá-
lószágom. Azt hiszem, ha én
nem volnék, nem volna
ember a világon aki 2 hét-
nél tovább ébrede, étes-
né, hogy nem vagyok, hogy
kell nek, kiéve anyám ö-
adja meg tulajdon képen most
az egész létjogosultságom.

és hát itt igazán kellett,
mert magamnak? Azt
hiszem magamnak sem na-
gyon kellett, és itt ép a
baj, ezért van olyan kis
akaratom és innen a
sanyhaság és nem törőd-
ség életemből valamilyen
csinálni. Ha az ember
olyan erősnek kell ma-
gának, a munkájának
mint se a munkádnak,
hát avval akár egy vilá-
got lehetne megváltani,
és ebben az értelemben,
és a se értelemben, hisz
"Du arm am Geiste" ha
nem is a jószág a se cso-
dárd. Én ha dolgozom a
betevő falatért dolgozom,
de, ha nem eszem és éhen

halok, avval semmi hiány
nem jön létre. En csak ak.
Kor Kellenek magamnak
és volna értelem, hogy
est legyen - hogy ha,
hogy is mondjam csak
"visszavétel" folytathat-
nák; ^{ha} nem a magam a be-
szívó falatjaért Kellene
dolgoznom, ha lebegve él-
hetnék, fenn, hogy ne
érezsem; vagy ne fújjam
csak érzem; ha életet de-
remlhetnék magam körül,
és a jószág formát kaphatna,
és magában való értéket.
Te vagyodol élet után!
Most már csak úgy melle-
kesen lehet és lehet; azt
is ^{angarai} hogy ne legyen "ein-
heimlich", de ha nem jön

1911 dec. 21.

az a dolgok, lényegén nem
fog most már változtatni,
mert se már nem fog
változni, akármi jön is.
Es nem is kívánom neked a
változást csak ráadásul
meg, életet "amint a,
menyit "jó" neked és
nem találok semmi a másik-
nak. Nekem nagy fajda-
lom volt Popper deo la-
lála, nagyon nagy. Se-
retlenül vigasztalni, de nem
szűnik és, hogy nem tudok
segiteni rajta art mindig
szűnik, de most, is jól faj-
dalmas. — Genélni talán
szűnik, de én alig ha
jöhetek le Firenzebe. Én
bár mennyire szeretnék
Lok kicsi és kicsinyes
ok a van annak.

Kérem jót senkire, (ami
most és itt, hidd el csak
másodszorban számít ne-
kem) ha egy kicsit ma-
gamba állhatnék, amit
málab és ott lehetne.
En most nagyon leha-
vagyok, csak így tudok
magamon segíteni. Nem
sokat érhetek (itt beletört
a cserésem) hogy annyira
nem tudok kibújni a fej-
lő és fejlődési útjait és hogy
mindig vissza bujok va-
lahová, ahol jó meleg és
nincs még élet, és tudat.
Nem bírom magam léhán,
mert borzalomtól unta-
lom magam és unatko-
lom, és nem bírom ma-

gám komszjan és gondol-
kodva, ment beleggé inga-
sám magam magam-
mal. Így mindenféle ké-
pen lumpolok és em-
berekkel vágok. akik-
kel kávéháza járak,
és akiket se nem talál-
gatom nerezek, sem nem
látok nekik v. kap-
hatok tőlük valamit és
igyeksem nem sokat e-
gyedül lenni. Mert ak-
kor vágódok, reheske-
sem vágodom: ki innen
és emberek után és ma-
gám után; az után a ki le-
hetnék. Unom magam so-
kat. A multhoz leültem
és mi próbáltam, nem

levellet valamit mást, rovel-
lát s. mit refferetes volt
nem tudák, hiába! Tedio
mit az leültem azt hiáluc
len valamit. A legnagyobb
örömmel most, ha flirizotok
es kóditok es nekem udva-
rolnak a legjobban a farsa-
ságbau. A miut kéten tike-
milt, nép nem mulattam oly-
jól. Ez mind vallomiat
gyuri, ne haragudj ráme,
és ne tartó oly keménytelen-
nek miut én most néha
magam. Nem tudtam meg-
képen írni. Nagyon köörmö-
az utolsó dolgotat, küldöm
a napokban, nagyon, nagyon
közelről nésem és értem. Ez
kicsit megijedtem mit az csolva-
sam, nem tudom mi, nem képe-
miatt! ~~Küldöm a napokban~~
Milyen csodát fog velem len-
ni Istén? Velei már lett
Sivőtől idvözöllek Hírdő.

Firenze

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Via dei Robbia 54
Pensione Consigli

M^r

Georges de Lukács

F. Bauerff. Szeged
Fekete sasu. Wagner
pallota.
Ungaria.

1911 dec. 21)

Kézec 1912. 7/2.

Kedves Gyuri,

Nem tudom hol kezdjem,
amijra nem tudok most levelet
írni, hogy könnyű, pedig annyi
volna a mondani való. Te na-
gyon jó vagy Gyuri; que veut-tu
mindig kitűl, hogy mátk
jobbak mint én, te is az vagy
(nem épen nagyon sokan vagy-
tok) ha titkolod is. Azért íga-
zolásomra legyen mondván, én
tényleg komolyan foglalkoz-
tam a firenzei tervvel és su-
lyos kérdés-képen nyomott, de
miért? azért, mert tudtam,
hogy ha nem is jövök, rajta
és nálad az nem változtat
semmit. Mert ha nekem az
lett volna a meggyőződés, hogy

szükséged van ránc és arra a
2 hétre, én egy percig nem ka-
bostam volna, hanem jöttem
volna. Ugye ezt elhíned ná-
ra! De oly sok mindentől
súdtam és tudom és tudjak,
hogy ez nincs így, hogy ezért
kámpalam-vetésem ezt a dol-
got, amíg te népen kivétel-
tél belőle, népen átsegítéssel
rajta, megfogtad a keszmet
és népen partra tetél, és te-
maradn az ügyes. Nem is
híned, milyen jól esnek most
a leveleid; mindvégigben
van valami ilyen kézenfo-
gás, te aki magadban vagy,
és nem lehet rajtad segíteni,
te segíts máshokon! Vigá-
talan vigantálás! Lásd ben-
nem minden valami miatt,
és a földre súdnam magam
vetni amikor itt ülök és el-
fogadok toled szeretetszöveget

ben jó navakat, fő lelküket
és mindent. Vagyon ideges
vagyok, nem tudok nyugod-
tan írni, bocsáss meg, ha ug-
rálok egyik dologról a má-
sikra. Levelem elején akartam
már kérdezni, miért vagy a
Riviéra-n, csak nincs vol-
na bajod v. atyádnak?
De ha volna, hát talán meg-
érted volna, így hát nem gondolok
semmi rosszra. Aztán
meg arról akartam írni, amsz-
terdami mondan, de nincs
főrlésem. Vagyon Komplexált
a Dolog 4. i. majd a nyáron be-
rölközök róla. Most csak any-
nyit, hogy Erwin egy gyámol-
talán ember aki nem tud
magán segíteni, képtelen és
őse-visna sem kap sokat
(100 K-t baronkét és hát perre
ruhákat stb.) és manának
életműködését, hogy ezt kapja

De az itthoni élet kerül sokba
és nekem a jövőre való felhí-
veltség van a gondjaim és
súdjá az Isten mi minden-
vare, amiért nem szeretek it-
ni és nem is lehet. Tény az
hogy nem voltam biztos me-
hetek-e Paris-ba. Te felaján-
lottad ezt a Kölcsönt és én
nagyon hálásan elfogadom
ha esetleg nem is fogom é-
génybe venni. Mindenesetre
nagyon jól tetted velem, mert
nem érzem többé azt a kínzó
nyugtalanúságot és bizony-
talanúságot, hogy nem me-
hetek ki, ha nem tudom ös-
zevenni a rá való pénzt.
Nagyon szerényen élek, már
nem is lehet szerényebben, se-
hova sem megyek, ami pénz be-
kerül (jó és merészeim megko-
nak és jók, azokkal megyek

1912. Febr. 2.
néha, de inkább csak azért,
hogy emberek köze jussak és
ne legyenek pl. egyedül este-
ként) és képzeld, nem is ös-
tözködöm! Ugy-e furcsa en-
gem így elképzelni; nekem is
az volt eleinte, most már
beleoktattam, hogy nincsenek
"nép" ruháim, sőt nagyon
jól érzem magam így. És Vo-
nolyan, ha néha régi pompa
maradványaiiban "elegánsai"
v. nagyon jól felöltözötten
nézek ki, valami olyan erős
fog el mint ha négyelven
magam, Hochstaplernek ér-
zem magam és ilyen hason-
lő dolgokat gondolok és ér-
zek és elfogult vagyok és
nem szeretek emberek közt
lenni. És minden illésfelét
felhangosítja az az igyekezet
és vágy: ki innen egy időre

és ki Paris-ba érte tő-
leink most minden. Furcsa
arért, hogy márok is ér-
tek, hogy ki kell mennem.
Hogy Te lemond az érdeme-
des, te dudu engem, de
hogy márok! Úgy látom
Kisugárzom ezt.

Még azt akarom csak mon-
dani ill. akartam az előbb
Örömmel önéfűggésben,
hogy ő most nagyon dor-
galmas és kegyetlegesen dol-
gozik, most az az érdekem
hogy hihetek neki, úgy is.
Még ez az ér és a követ-
kező, aztán Kér (ha igaz)
és azt ki lehet bűnös, ~~talán~~
~~ve~~ Egyéb-ként ezt nyáron
el fogom neked magyarázni,
ha érdekel. Talán Később egészen
könnyen lehet majd, ha

Rouen pl. csak 2 órányira
van Párisból, oda még
kirándulásnak is érdemes
elmenni. De ne beszéljünk
még erről, majd, ha egészen
aktuális lesz akkor meg-
állapítunk mindent; én
ha a nyárra gondolok így
és most már (mert hiú-
igazán majd csak akkor
kínem ha kiút lesz)
valóságos öröme lesz fog el.
És feleltem is, vajjon nem-e
lesz nagyon gyámolta-
lan és félre, meg tudok-e
lenni egyjeden; olyan lesz-e
Páris korán mint volt
és sok ezer remegés. De majd
elválik.

Írjak arról a férfinőről?
Páris majd nem elfelejtke-
velem, hogy feleltem akarok

erre a kérdésre. Miye-
nekhez nekem most embere-
ket belesoritani levélbe ere-
lött olyan nívósen próbáltam.
Magam sem ismerem, de eu-
genu is érdekelt. Csak 2-zer
voltam vele hosszabb ideig
együtt és úgy, hogy benéltünk.
Furcsa ember, érzékeny, finom
szólam, nem is olyan okos, de
művésztemperamentumának
látaink és főris a fejét nép
és mely dolgokon és répeket
és finomakat mond róluk.
Nagyon jól rajzol, de szagadja
és roppant szerény itt, fáj ne-
ki úgy látnik, hogy nem lehe-
tett művészt, mert nem nagyon
tűn a ~~szépség~~ talen tumaiban. Egyéb-
ként abszolút elegáns, egészen an-
golos külsejű, nagyon csinos és
abból a fajtából való mint én,
hogy nem jól. Én nem kívonom meg
meg nem len célzást v. ha tett
nagyon szerényen, pedig szeretnék
egynival többet találni Moszui. De hát
ezeket egyúttal felel és unoma

~~Cap Martin Hotel~~
~~Près Menton~~
Riviera

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

M^r

Dr Georges de Lukács.

Permioni Consigli
54 Via dei Robbia
Itali Florence

En cas d'absence
faire suivre!

Exp. #Bauer Rege

Hongrie

Fekete sas u. 22. Febr.

1912 febr. 2.

Gutartók

1912 febr. 29.

Kedves Gyuri

Maizon sütek a vála-
ssal, hogy idejében meg-
kapd. Maizon szeretnék
veled találkozni, maizon
Kellene is, és mi akadály
lehetne, ami féged víz
Szabartson. Te itt lehet-
nél vasárnap délebb
és éppen vasárnap d. u. és
este és éppen hétfő dél-
előtt együtt lehetnénk.
Hétfő d. u. már annyira
az órára, hogy nem mi-
lonthatóni ötlet, mert

nem bírom pótolni.
Ha se nem jöhetek én nive-
sen feljövök ill. feljö-
vök, mert igazán jó
volna más nekem velled
beszélnem; (róval nem
csupa "nivezzégből") ak-
kor vasárnap reggel
6-kor utaznék ott vol-
nék feltérkor és hétfőn
feltérkor vissza jö-
nék. De akkor nekem
valakit ott okvetlenül
meg kellene látogatnom,
akinek laknék is és
nem lehetnék annyit
velled. En perre minden
féle okból jobb szeretnék

ha se jönnél.

Kérlek sürgönyösd
meg (mert levelet
nem kapnék ideje-
korán) mi lesz. Te
jösz-e; én jöjjek
v. pedig egyik sem
legyen. (Még azt a-
karom mondani, hogy
kétfőn d. u. 5 óráig
is szabad lehetek, így
hogy kétfőn is érdemes
vala azért maradnod).

Várom válassz ha-
mar. Sokszor üdvözlök-
lek és remélek találkozási hírt.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest
Városigeti fasor 20a.

Dr. Lukács György
Úrnak

F. Bauer & Sege

Fekete 1st u. 2 2. II. 27a.

1912 Febr. 29

Csütörtök

1912 márc. 7.

Kedves barátom,

akartam már írni, de retene-
 tesen kevés az idő; írtam ve-
 nél nekem; már csütörtök!

Nagyon, nagyon jó volt, hogy
 itt voltál, köszönöm meg-
 egyeztet — engedj meg.

Beszéltél Ritókával? Sajnos
 már késő, domokotucé min-
 den percben meg akar érke-
 ni; én perre nem is itam
 Emmának.

Most végül: „barátom” itt
 volt szerdán. Itt maradt
 félégig és, félégig előtt 5
 perccel - - - nos igen.
 félégig előtt 5 perccel

megcsókoltuk egymást és
ő asztán futott, futott,
falán még most is fut.
Nem tudom mi hatott még
rá, egészen meg volt ren-
dülve és furcsa, furcsa
volt, rép is volt. Na-
gyon meredem tegnap —
sajnálta is — olyan ki-
csit halott ember és olyan
szomorú és nagyon finom
és „lehetetlenül correct és
becsületes”. Ma reggel, még
ágyban voltam, jött egy
gyönyörű nagy virágcsó-
kor, egy furcsa, kódozó, a-
lázasos kőnőnő levéllel,
egy meghatót kőnőnővel
a tegnapi esteért és ezzel
vége is van.

Ennyi a referálni való ner-
dáról, nem sok de „édesen”.
En egerként nagyon jól ér-
zem magam utána, valami
„elégedettség” felét és nem is
jűt eszembe itt folytatást
Kivánni. „Si l'amour-propre
est satisfait, le reste im-
porte peu”.

És ezzel vége is levelemnek,
Mikor utazol?

Igaz: Hollóssal benéltam,
nagyon komolyan, ő mi-
dent megígért és nagyon
féltekem volt rád, mikor
art mondtam, hogy te vagy
az egyetlen barátom, persze
csak kékfából (volt féltekem
4. i.) párból, néreketel üdvözöllek
Nicit sokszor üdvözöltem. Hilda

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Városligeti fasor 20 a.

J^r Lukács György
Úrunk

Bauerth. Fregu
Fekete vas u. 22. 1. 1912.

1912 márc. 7.

Reged 1912 III/18.

Kedves Gyuri, te eszre-
jő vagy. Amnyi igazsá-
get van bennem most
belülről talán mert
most, most nagyon u-
nom és utálom, hogy élek.
Vártam hirtelen Pestből
még nem jöttek, sem Héi-
nitől sem Feketeitől.
Megdöbbant a hírem a fer-
vedtől, de akkorom, nagyon
akkorom, minden nyomor

és éhenhalás kényverkezetem dacára, minden elégtelenségem és nem tudástól való félszem dacára
Párisból is úgy félek néha, lámpalázam van, el-
szereznék bújni valami odúba, ahonnan ki nem
bírnám magam kúsní. Egy beteg kis légy be-
szédei, ugy-e? Én kordok valakit magamban
ami némely emberben gyújt is valakit, kipat-
lant szerelmet, lást és elfordul tőlem, ment-
hetetlenül nem bírom tartani, minden gonta-
som eltéríti, elfordítja magamtól. És akkor
mindig feltár bennem a kérdés: Kinek
tartogat engem az Leben, a sorsom és mi-
nek!? És néha azt kénem van kinek és mi-
nek. De hát ha én is csak példa ~~is~~ vaszokarra,
hozz itt naar, naar pararlások vannak, naar

szerű parafák, a me-
lyekre én is rá fogok
menni. Nem kellek eb-
ben a tömegtelen gárdag-
ságban. Fel fogok menni
Pestre, amikor meg mon-
dod, hogy kell.

Hollósék valószínűleg
nem mennek Pestre lak-
ni és Hollós belátható időn
belül nem is megy fel Pest-
re, ő hát nem is fog bejel-
ni. Várom töled levelet.

Sok, sok meleg neme-
ző üdvözlét Hilda

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Firenze

Via dei Robbia 5
Pensione Consigli

Mr.
Georges de Lukács

Olaszország

Exp. H Bauer Reged

Ungheria

Feb 22 1912
B 3 - 12 3
5
CENTRO

1912 marc. 18.

CHVL 3-109/23 1912 márc. 30.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Kedves Gyuri,

Pestről, egyebekről most
nem írok, nincs is mit, csak
várak. Levelem célja tulaj-
donképpen az, hogy megmond-
jam, hogy Hollár lemegy
Rómába husvétkor és öre-
gett volna Firenzeben ve-
led találkozni. Persze ez
most nem aktuális, mi-
után Ravennában él. Ő
nagygyűntekre ott akart

MTA
Lok

lenni, egy-két napig ma-
radni, és megigértem, hogy
ért megírom neked, hogy
talán 1-2 napot adhatn
neki - kedves, friss, nőr
ember. Megmondom hát,
hogy nem lenel ott, és ezt
csak azért írom meg mert
megigértem neki. Éa le-
velem sem talál már bis-
ton Firenze-ben. Sajnálom,
hogy nem sikerült, de nem
olyan fontos. Martani vele
különni neked egy fényké-
pemet, egy napot sikerült,

nekem nagyon tetsző feny-
kép. Majd alkalomadtán
elküldöm. Onkár esi-
nálta, akivel külföldben
egy kedves, ártatlan (v. ár-
talmatlan) barátságot
követtem. Sokott úni, le is
jön néha Pestről és eljön
hosszú — perre barátság-
ból, fáradságból. Engem
egy kicsit idegese a lé-
pessége, félsége. Néha időpa-
zarlásnak is érzi, de elte-
kinthez attól, hogy én főleg
mindig időt pazarlok, na.

gyon szeretem őt, finomsá-
gát, panaszait, életünkét.
Jól lehet neki lenni. Kéha
egész reménytelen benyo-
mást ten rám, zűlött be-
sejű emberét.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Irni valóm nekem sincs.
Boszork az idegaim, mindig
fáradt vagyok és most elha-
radt egy néhány órára, min-
denféle betegségek, elutasítók
miatt és az nagyon lehangol
legközelebb irók többet, őre-
ben, hogy fellelhessem, mert
az nekem nagyon kell.

Szeretettel Hilva. Ritókat ud-
valom.

Ólaszország

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Firenze

Pensione Consigli
Via dei Robbia 54.

Mre Georges de Lukács

Env. H Bauer Szeged

Ungaria.

Fekete sas u. 22. II. 21.

1912 marc. 30

Béged 1912 V/5.

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Kedves Gyuri, már ma irak,
bár csak holnapután adhatom
postára levelemet. Semmi
"bírem" námodra, Heine. Fe-
kebe nekem ^{sem} irak, de nem
búsulok miatta, majd később
megmondom miért. Csak sok
a mondani való. Először
az, hogy elfogadom ill art
már rég köszönettel lettem, de
kérem, igénybe vedem a fela-
jártott kölcsönt, különben
nem mehetek és fontos, fon-
tos, hogy kimenjek mert
szörnyű időket élek. Anyá-
ra leromlottam, hogy semmi
ellenálló képesség nincs ben-

nem, csúszom lefele, bele vala-
mi szürkésébe, a „milicuni-
be” és, ha idejékorán nem in-
dulok, nem jutok ki, belecsú-
szom egy házasságba, ami ki-
végesre. Nem tudom, mered
leírni, milyen lelkiállapot-
ban vagyok, keskenyek, si-
rok, fázom, felek. Hogyan
kerdjem, mit mondjak!! Egy
emberrel van szó, a kinek
nincs ^{erőm} egyenesen, bátran azt
mondani, hogy menjen, mert
nekem még várnom ^{kell}, mert ő
számonkér semmit sem je-
lent, mint kérésig becsért,
befalaszt. Nincs erőm,
mert komolyan van, és mert
ez valami más mégis és
mert itt éppen a szürkésben
az jut az eszembe, hogy talán
mégis fértelmes kell menni, a

Kell esni rajta. De ha tudnád,
hogz felek erektől a gondolatam
től, hogz úróm öket mint re-
nes liderceket. Iserelem?
Arról szó sincs. Semmiről
sincs szó, csak épen, hogz nem
undorodom, miér t. i. akkor
ha házasságra gondolok. Oh
de néha még undorodom is.
É mégis jöttem és köszen-
gedek maamkor jutni re-
ményeket, ravakat, fe-
kinteleket, amiket nem sa-
badna. És nincs erőm brás-
ni és valahogyan éregetle-
mül kerdek bele jutni vala-
mibe ami távol - távol van
tőlem, amitől fel sírok, ami
összeborítja a farkomat, nibe-
ret. Olyan nyomorultul,
nyomorultul és zsem magam,
úgy gyötörődöm. Nem látok
birtam. — Csak most, csak

meg ez egyszer kijussak Paris-
ba, jó levegőbe, ahol erőhöz
kapok, ahol színt, frissességet
örömet kapok magamban,
hogy felcsúdjam. Hogy tinta
lehessek és verethessen az éle-
temet, ne csússzak a gyengesé-
gem után. Akkor, ha meg ten
akkor tudok megint ide várn
jönni nyugodtan, nyersen örö-
mel és binni fogom megint
sokáig, sokáig a "nélkülözést"
viszácsis nélkül. Hogy vá-
gyom Parisba! Mintha 6 év óta
felgyült vágy akasztom, meg-
darázorosodott volna. Min-
den örökös önkínzásom, te-
pelődésem, félelmem és öv-
dobogásom dacára olyan
tinta örömet ^{szűk} arra a gon-
dolatra érezni, hogy me-
nyek és nevesekára megyek,
hogy újrag bevenem ezt időre

minden. És ha látsan, könnyes
szemmel gondolatrad te jó
barát, hogy nekem ezt meg
könnyíted. Ezek olyan nép,
nagyörű, világos percek.
És azért nem bíszolok, hogy
jövőre még esetleg nem
lesz nyelbe ütve a pesti
tartózkodás, mert itt ha
viszajönnék Paris-ból, azt az
emberet itt tudják biztosan
nagyon sok órán lenni
(most áprilistól nagyon sok
tanítványom elmaradt) és
én meg akarom még jövőre
fizetni a tartózkodásomat ne-
ked, hogy nyugodt szívvel
kérhessek most. Pesten
nem lehetném. És én elég
sokat kérek főled, hogy nyu-
godtam kibírhassam a 3 hó-
napot - 500 Ft. Ezer
koronám lenni akkor. Talán

1441 3-102/84
kevesebből ki fogok tudni
jóni, ~~dőt~~ valószínű, de
mégsem merek kevesebb
nekimondani.

MTA FIL. INT.
Lukács Erc.

Az természetes, hogy talál-
kozunk. Én még pontosan
fogok tudakozódni, hogy
fárad. Münchenen át aka-
rok egyenesen menni és ha
Heidelberg útra esik, ott ta-
lálkozunk. Erőn valószínű-
leg harajövet látogatni
még. J'ai hâte d'arriver à
Paris. Most nyugodt va-
gyok, ~~de~~ tegnap és ma any-
nyit gyötrődtem már. Reg-
gel 4-kor fekvődtem ma-
ra. Bocsáss meg édesjő-
barátom, hogy ennyit ki-
noslak magammal, de
nem tehetek róla, magától
jön. Szeretettel Hilda

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Wien
Hotel Sacher

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Pzeged Feketeváros u. 20. II. 6. 24.

1912 máj. 5.

Szeged 1912. 7/22
LML 3-108/85

Végre! Olyan türel-
metlenül vártam már
hírt, címet, hogy nyug-
tázhassam a pénzt.
Nem akarok itt "Köszönöm"
talán te sem akarsz, de
mégis kellene valamilyen
mondani. Nem tudom
mit, hogyan. Köszönöm
Köszönöm, Köszönöm
Köszönöm, Köszönöm
Köszönöm, mely én
Köszönöm. Nem tudok

ma'st mondani.

Ma's nagyon közel van
az út és én reméltém
izgatott vagyok. Nyug-
sálan belülről, nem ta-
pálom a helyem, nem tudok
semmi csinálni. A föld
alá meretnek bújni v.
robbanni v. valamiké-
pp is, vannak kellenet-
lenek, igaznak. Való-
ságos menekülés len-
ni akaratom - olyan ér-
zéssel megyek. - Itt nagy
vondulni vannak és
ott - - ott is vannak.

Vagy június 3-án vagy
5-én indulok, még
megírom pontosan v.
megsürgőzőt. Vem
jöhetnél Strassburgba?
Vagy az nagyon messze
van tőled? — fogalmam
seincs. Ott megismerem
a Münstert. De úgy látszik
a hogy jóval látható, rád
bírom. Vem biztos, hogy
Münchenben megállak
de mindenesetre időm
Bäumgarten címét, ha
még ott van. Ezáltal
látan semmiképpen

meg fogalmam, itt senki
semmi nem tud, és meg
nem tudok megértende.
Két némi, nem értek hozzá.
De azért mire megzek meg
len minden, ne félj, és
ha te megismádsz nekem, hogy
Bécsből mikor indulnak
vonatok Parisba és
milyen Bahnhof-ról
c'est tout ce qu'il me
faudrait. De nevezetesen
est föld kémi, és nem
is akartam, magam sem
tudom, hogy írót ez ide.
Sry meg!

Szeretettel Hilou.

Pezed 1912 5/29.

4/51. Munkácsy. Augusztus 15/1.

Kedves Gyuri, hogy lásd
mennyire köstelltem, hogy
tőled késtem információ
vont indulás stb-ikre nézve
összeállítottam (látam)
magamnak az egész útra.
denet vonatindulás és
és kereséssel együtt.

Innen június 5-én indulok
d.e. 10 kor. Pesten mara-
dok 5 óra 15 perc d.u.-ig.
(Osszkar barátom, (tudod),
napon kért egy kis időt
tőlem, nem lehet megtagadni
mert neki, art írja, fontos)

Bécsben vagyok este 9 ó. 33 p.
kor, ahol Herbert vár.

MTA FI
Lukács

Bécsben maradok jun. 7-ig
(egy napot, 2 éjjelt) és 7-én
reggel 4 ó. 30 p. kor indulok
Münchenbe, ahova 6 órákos
elutazás. Ott maradok szin-
tén 1 napot és vasárnap
9-én reggel indulok 4 órákos
~~Frankfurt~~ és Karlsruhe-ban
Lenniék 12 óra 37 p. kor d.e.
Karlsruhe-t néstém ki, mert
az a legközelebbi korrad,
de ha inkább Stuttgartot
akarod, úgy ott szállok ki.
Vele maradok hetfo délig
10-ikéig és 10-én este
9 ó. 20 perckor vagyok Paris-ban.

Herbert 10-ikére rendelt or-
vát, így ép jókor érkezem.
Barátom, ha én már sen-
tül, mindegy ilyen pontos és
alapos lenne! "Kéjöttem,
hozz ez az élet ~~for~~ sója," (A-
zért egy kis ~~g~~ gúny mégis
van ebben, nem lehetek róla)
amit a percre pontosan lá-
tok mindent, sokkal ~~for~~ jobban
örülök és sokkal valósi-
mibbnek látok mindent;
nem olyan legbe kapott ez
az út. Ha Bécsben esetleg
tovább maradnék nagyon
megjárom — csak egy nap-
ról lehet szó. Münchenben
pedig azért maradok, mert
napon-napon jól esne.
Zéve, hogy ott voltam és én
imádom az újra átköszalá-

szokat, úgyra d'leléseket. Szeretek
meghatódni. Jó! fog lenni min-
denféle képen. Baumgartennek
nem biztos, hogy inni fogok, hisz
ismerse - felek, hogy neki
az kellene. Erőse a kelle-
metlent úgy, hogy olyan mind-
egy neki, hogy az már kelle-
metlen. ~~Itt~~ Szeretnék pedig ve-
le találkozni, közben, mert ve-
nem nagyon szimpatikus és főleg
mert nem kellene annyit egyé-
dül hozzámonni és kikérdezhát-
nam az esleket. Majd eldől.
Vem biammam, ha te döntened el.
Ha van még mondani való, ta-
lan ideér leveled 5-ikéig, bár
bizonytalan. Münchenben 8-an
vagyok oda új. Hogy Bécsben hol
fogok lakni nem tudom, Herbert
bécsi címét sem tudom még. Va-
gyon örülök már és mégis - mégis!
Még magam jövőre nagy szerekekkel
küldöm meglehetősen rossz képmátomat.
Hilda.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Heidelberg

Helmholzstr. 1.

Herrn

Hr. Georg v. Lukács.

Kingam.

Abt: Bauer. Leged
Feketes as u. 20. II. 21.

1912 máj. 29.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

CARTE POSTALE

Correspondance

Tous les pays étrangers n'acceptent pas la
correspondance au recto, se renseigner à la poste

1912 juil. 15. PARIS
Adresse

LCM 3-108
2030
187

Gyuri fiam nagyon, nagyon
roszul értem magam,
nem tudok levelet írni.
Nem értem Parist és el
vagyok veszve, de le va-
gyok szivszorulással és
sírással, de el fog ta-
lán milni Még semmi
dolgom és az baj. Gyere
ki, nincs ~~időm~~ nékem.
Olyan jó volna. Hilda

Herrn
Georg v. Lukács
Heidelberg
Helmholzstrasse 1.
Allemagne

Hilde Bauer

4015. PARIS 3 Rue Cham-
pollion.

Grand Palais des Champs-Élysées
Construit par Deglane, Louvet et Thomas
pour l'Exposition de 1900

Paris 1912. 7/4.
Kedves Gyuri, üdvözlés
Budafrankfúrtól

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Kedves Gyuri, bűnbűsül vártam, míg senki se
nem aktuális, v. csak kicsit aktuális a
"rosorul-éressem". T. i. nagyon meg voltam
sértve, de láthatod kibékültem.

De komolyan, nagyon rosorul éressem ma-
gam, és mert komolyan éressem magam
rosorul sem dada, sem a máosik nem segí-
tett volna rajtam. De még ha, faute de
mieux ez a két dolgot meglette volna,
nem az, hogy séged, hivatalak, art jelen-
lette, hogy fotóslegesse volna mindkettő.
Ez itt valószínűleg nem nyafogtam, és
nem "rajongtam" volna, ha itt lett volna
- volna, volna és így tovább. Főleg
munka hiányzott, az amit vártam, most

megvan, ha nagyon jókólás elemi munka
is, mégis illuziót keltői hogy t. i. dolgozom
és az jól tett. Ezért ként Paris megint
meglepte rám a hatását. Boldog vagyok
ha az utcán, vagyok ha járhatok benne
most már érdem megint, hogy itt va-
gyok és újjongani szeretnek. Vés a való-
ságos ridegség fog el az utcán, a
Sajna parton. De hát persze, ahová
elvinem magamat ott mindig bajok
vannak. Azt kinem ert már mondani
egyszer. Azon, hogy én nagy boldogságok
után koltzerencsként, fáradtnak
késégszerűen, értelmestül, érzem
magam, nem lehet segíteni. Hisz tudod,
~~hogy~~ felfedeztem, hogy a napnak 24 órája
van. ~~Alas~~ Chaque heure amène sa peine.

Meg aztán ismerlek rengeteg embert, de nincs
senkim; tudod - personne à moi, ami vége-
redményben nem olyan nagy baj, de né-
mielyik irában az. Széna az rossz lány!
Yelenens igen! Hogy is mondjam csak, ő
nagyon jó, nagyon korlátolt, bár mindent
megért, mert örültem neurasteniás és
minden a bőre alá megy, nagyon derék
ember, akinek vannak meggörzödései
hitei etc. Elle n'a que ça, de engem, ha
sokáig vagyok vele idegessé ten, bár ne-
resem. Valahogyan másképen kellene est
mondanom. Nem tudom Herb. és Edith
mit mondtak, azt meg-e, hogy nagymerü
nő, és nagyon okos. Nem lehetek róla, én
nem találok. En pl. nem találok okosnak,
csak vannak furcsa felvillanásai és aztán

oroa regényalak, amiből nem tudom
mennyi a pór. Csakhoz öszinte pór, t. i.
pór meggyőződésből, stílusból és rugger-
sióból. Aztán Edith és Herbert előtt ö na-
gyon „igyekezett” érte? Én azonban sok-
kal kisebb ember vagyok, sokkal Reverdy
én előtem nem kell „székre állni” és így
is oly sok mindent „látok!” Sok furcsa
szpikus, kis nőies kicsinyességet, buta-
ságot. És pl. emberekről fogalma nincs,
hallatlanul nincs fogalma. De érte meg,
amit itt mondok és megfigyelés, sok
órában való nézés és nem „lebecsülés.”
O pl. százszor erősebb, aldosztrakéált
mint én, ah össze sem lehet hasonlítani
— millionos — és mégis olyan nyomorúan

felemler! Tessőno! 1912. júl. 4. Herbert és más szer-
csételek felfedestek! Most Kerdi át-
menet nélkül a forradalmárságból. An-
nak akar élni, és ha nem tud kiválaszt
produkálni, meg fogja magát ölni. És
ert ő megtenni, nem csak mondja, ert
én is kieme, itt vannak a nagy értékei.
Csakhogy ő abszolút nem dolgozik, ha-
nem "szó" - ~~tehát~~ Parisban - tehát be-
rát közik" és "jó" és néha rajzol csak úgy
minden "iskola" systema nélkül. Azt
kivem forradalmárnak sokkal inkább
való, sokkal több lehet. Amúgy nem
látja, hogy mit tudhat, amúgy nem ért
művészethez, rajzhoz, hogy még én is erre-
verem. Mondom - furcsa ember - és nagyon

nyugtalanító - de mert betegesen ideges.
Nagyon - nagyon jónak kell hozzá lenni,
de mindég az az érzésem, hogy jónak
mint egy nagy beteg emberhez, mint
egy szerencsétlenhez. Erten egy-e? Fog-
lalkoztat, mert megint sok kén iteleket
kaptam és nincs még egyensúly az övé-
ké és a magamé közt; „unwerten“ kell
különösen, ha herb. írta le. De elég róla
mondani - azért furcsa - gyengéd, meret-
kezés van bennem iránta.
Sok még az ember, egyenként igazan
nem érdemesőket felsorolni. Csáky in-
telligens, kedves fiú, csak lista, ideg-
sem. Azt mondják tehetséges. Én egy dolgot
látok, ami letaett. Ötven - vissza nagyon ke-

veset csinált. Van egy oron barátja (egy
cséppet sem oron — jókedvű, fiatal, jól-
táplált, jól táplált) nagyon jól beszél
intelligens, hideg, gúnyos és nekem ná-
gyon kedves, néha együtt vagyunk este-
n. Csáky és egy festő, aki art hiénem meg
sokasán festet.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Nagyon, nagyon simpatiszus Bé. Örü-
lök, hogy megadtad a címet és köszönöm
Egyszer voltam nála, egyszer együtt voltunk
az Opera Comique-ban; holnap eljön
hosszám. Örülök neki nagyon olyan jól
eső komoly, egyszer ember benyomását
kelti, egyszerű és valahogyan nem „inog”,
nem esik ki a helyéből. Lehet, hogy „mért, jól-
nevelt” és nem nyomorog. Nagyon kedves

10413-198/88
hoszára, nagy történelmi kedvel. Ennél is inkább
az Alliance française-re járok, előadá-
sokat hallgatok, misztériumok, keres-
sés, kasul járom Páris, képtárakat,
múzeumokat és hol neveltek, hol sírok.
Őrülök, hogy azt mondják, hogy Ritunó.
en beszél franciául és szeretek beszélni,
ha úgy beleszólok, hogy elfelejttem, hogy
"franciául" beszéltem, ami gyakran van;
mindig, ha franciákkal beszéltem. A régi
helyemről elköltöztem, nem festett, ~~ma~~
cserébe # cocotte lakott a hotel-ben és en-
gem persze semmire sem becsültek és ez sér-
te az én érzésemet, és azonkívül nem hagytam a-
ludni, főleg az utóbbi. Cinem.: Boulevard St
Michel 95. Chez Mme Caisey. Igyál, ha van i-
dő, kedved, ha már nem jössz, rég nem jött irás
tőled, nagyon várom. Szeretlek # ilon

Heidelberg Allemagne

Helmholtzstrasse 1.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Dr. Georg von Lukács.

Exp. H. Bauer Paris

Boul. St Michel 95

Chez Mme Caisey

1912 juil. 4.

Paris 1912 VIII/6.

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

14463-108/89

Kedves Gyuri, nagyon nosztalgia, hogy egy soká'
hallgattam, nagyon furcsán nagyon most
a levelezéseddel. Vem tudok írni, mert nem
tudok beírni, mert nincs mondani va-
lóm. Túl eleven minden, nem bírok sem-
mit "végiggondolni". Két percesen hallok, lá-
tok, érzék, tapintok itt minden é, de
mit lehet itt mondani? Ha egyútt lárok
veled szeptemberben és ^{akkor} beszélhetek majd!
De így! Szívesen le "irodalmai" levélbere-
"impresszionist" Paris-ról! Durva, bu-
za volna - ugy-e? Paris van és
en szerelmes vagyok Parisba. Putasá-
got írok, de a tollamra csúszott és majd

nem így van. Valahogyan így értem,
hog azmi belőlem jön, kiömlik, az itt
partot talál, felfogót és olyan meg-
hatott, hol esemdes, hol ujjongó Kicé-
gülés fog el és vinout Paris ve-
lem nemben így van. De ez kau-
gulat - órák dolga. Nagyon jól
értem itt magam és jól - sivesen tud-
nék itt élni - így lehetne ötfelfoglat-
ni az „eredményét csekken az érse-
seknek. Ez jórú - nem?”

Ember van sok - Revés az érdemes.
De van más - nem dajka - „más”
Látod, olyan furcsa, olyan bután primum
Siv, ahogyan én magam emberek felé

sodortatott, akik szeretnek - kíváncsiak
Malgré moi egy kicsit - kíváncsiságból,
érzésfőlövel - ből. Aztán kéőbb több a-
dok bele a riveimből mint kelleme, mint
amennyi jól tea - néha - mint a márt.
Egy kedve, intelligens oron fűs bará-
tornak álok ilyen furcsán (jól
öltözött és ápalt - ezt azért írom ide,
mert "oron" és az sokszor rossz jelölés)
Olyan gyerekesen, komolyan és kiado-
log, pedig nem az - egy hét múlva
elmezek és könnyen mezek - O?
nem tudom. A zavar itt súlyosabbak
a dolgoknál és érzékek játéka nagyrészt
a dolog. Tant pis! És nyílt irak nekem
számba érthetetlen furcsaságokat, hogy t. i.

Scheveningen
Grand Hôtel

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

286

Monsieur
Mr Georges de Lukács.

Exp. p. H. Bauer Paris
95 Bd St Miche

1912 aug. 6.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

Chupam.

1912

sept. 5.

Dr. Lukács György

L4413-100/190

Budapest
Városligeti fasor 9a.

Kedves Gyuri, y - én
reggel nem tudom
még pontosan, mikor
érkezem Bécsből, már
Pesten leszek és délelő
valószínűleg már olyan
állapotban leszek, hogy
beszélhetni lehet velem.
Herbertnél látom.
Szívélyes üdv. Hilda

Be nem vehető üdvözlő levelek
1160 Hermann Martin, Kunstverlag, Nürnberg. Nachdruck verboten

Nürnberg

Madonna

1912 IX/5

Beged 1912 IX/17.

Édes barátom,

Edistől bizony tudod
hogy, szerencsésen megérkez-
tem és Beged ráncsot-
te Kézét. Ez majdnem
nem vicc. A legelső
időben fantasztikus volt,
hogy itt voltam, most,
hogy nyakig vagyok ö-
rákadástóban és kübüt-
ség nélkül folytatódik
a Paris előtti élet min-
den gondjával, lelki álla-
potával, helyzetével

néha azt hiszem, hogy ami volt az nem
volt, álomzerű ~~hát~~ mintha kigondol-
sam volna, hiszen én még külsőbekezt is
szűk eszéleg kigondolom. És minden
nappal növekszik és oly nyomasztó. És
én nép hitem a csodákban, az is így, gyors-
lódik most, megmutatja a torzarcát.
Olyan látás jut, minden nunt, ábránd-
zás len, álmodozás, amit időlopásnak "lé-
haságnak" neveznek, munkás, célokát is-
merő, erős emberek és ami nekem mindig
levegőm volt - sajnos - Amióta évekkel
elhátrálni magamtól ezt az "ártalmat" vala-
mit azóta majdnem semminem sincs.
Mert azt mindenki tudja v. tudhatná, hogy
én vagyok a világ legimproduktívabb embere
v. ~~az~~ az. Most harajóvet látlam újra, hogy

menyire nem jön, ^{nem}
jött ki semmi, semmi.
Még az intelligenciájuk-
mal, amit sokszor két-
sépbé lehet venni, olyan
bambán mutatkozik
valami egészen másnak
sem tudok mit kerde-
ni, nem okos v. ritkán
okos örömet, hiába látok
hallok, tapintok, vesek
erre, erre minden.
Mint aszony - igen ott
lehetnek dolgok, amik
esetleg népek ^{és láthatók} de egészen
értéktelenek világunkat
majdnem perverzítással
na őket elvernem. De
hisz nem arról akarok
beszélni. Furcsa, hogy

1912 sept. 17.

Szegeden, ha az ember
magára marad, cu-
pa nyomorúságosja-
be. Az utcák sötétek,
sivárak, a lakások
is - minden vigaszta-
lan, undorítóan mond-
ton. Nem nekem való.
Ez helyre keretek el-
menni: a Károlyi Gy-
erekobá'ba, mert az
este is jó világos és
a gyerekek ordítanak
üvölnak, és a legfur-
fangosabb játékokat
csinálnak ki. Ott érdemes
gondolkozni, főni a
fejét az embernek és

ott feléled egy kicsit ab-
ból a félsávból, amely-
ben élt állandóan va-
gyok. Nagyon vágyom
gyerek után, most
jobban mint valaha.
Sok árárt adok és re-
tértek jókedvű leme-
zeket nevetni, az na-
gyon nekem való. MTA FIL. INT.
Lokács Arc.
Sri Gyuri, légy kedves
hozzám, hisz mindén-
vagy. Retentő elvett-
nek érsem magam a nagy
világban. A súlyponto-
mat szeretném megtalálni
szemével való levelezés
nem ad semmit. Nagyon
fáradt vagyok. Nagyon szeretettel
Árildó.

Budapest

Városligeti fasor 20 a.

Dr. Lukács György
Úrnak.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

F: Bauerff Szeged
Feketesarud 2. u. 21.

1912 sept. 17.

Szeged 1912. X/29.

LH 923-108/92

Kedves jó barátom

Hogy ilyen soká' várattalak levelemmel, annak furcsa története van. K. b. egy hétköznap szép estét, egészen mekkor akartam ráírni, örömtelen neki egész nap és vettem hozzá szép sötét tüntát, mert artuagyon szerettem. Leültem, és annyira volt a mondani való, mint a mennyi csak rámondra szokott lenni és az is jó időkben. Lettem olyan burzsoáz és olyan kegyetlanséggel, hogy csak valahogy utolérjem magam, mielőtt több jó-jón papírra, hisz, még így is annyira marad mindig benn. Lapot, lap mellé tettem és vastag, jókora betűket amelyekkel egy pillanatra alább tele volt egy oldal szorgalmasan írtam.

És mikor már 12 oldal répen feleltem
ott feküdt és én magam is kíváncsi
voltam, hogy mi az ki amit
írtam, felvénem a lapokat és
- - - - -
Az irásból itt-ott látnott egy ro-
vás, de elolvassam igazán csak
nehány Schlagwortot lehetett,
amelyre halvány volt az irás.
Mindent „felírtattam”. Az, én
jó, kosmú levelem pocak alatt
jában ott volt az íróasztal
és a papíron halványzöld
gyönyörű színű elmosódott
kontúrok, egy levélnek ~~is~~ nemo-
rú csontváza volt. Persze te-
cet még most sem értem egészen!
A tinta, a nyomorult tintavíz
zöld ~~színe~~ víz, amit én tinta-
nak vettem, és vadonat új úveg-
ben adtak. Valami rajztinta
volt, amelynek az volt a ren-
delése, hogy rajslapon napokig
száradjon, mert ha itatták lejt
a papírról. Most már vicceleg
bár még sűrűre áll a váz, de

akkor! Plutónak az a
világ száma és bűn
telés. erre! Itt fekszik,
al levél clöffen, gondol-
tam újra megírni. Vem bi-
ron! Pedig kell, hogy meg-
tudjad mi van benne. Vem ei-
dekes, nem „esemény” de bűn
„neke” kell, hogy tudjad.
De a sickség, hogy megkapd
a levelemet, nem hogy nyu-
godtan vmi, és a napokban,
ha len időm újra próbálni
elmondani amit akartam.
Kicsit más, len, nem „lehet”
ugyanas. En jól vagyok anny,
az óram, hogy borjiva fájóba
magam. Je suis abrutie. De leli kama-
tok! Kellenek! Nicht so arg! Az clöbbi, clöpp
nem vidám. Viszakhelyem a kikket a Fi. bűn
Gülén Hír

Heidelberg 22. II. 2

Dr. v. Lukács

Kérem

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Heidelberg

Uferstrasse 8a.

Herrn

Dr. Georg v. Lukács.

Bécs 1912 XI/22.

L442 3-108/93

Kedves Gyuri,

Maizon nehéz hely-
zet az enyém most. Vem
tudom mit fogok még csi-
nálai, hogy kihússam ma-
gam belőle. Vem merem
eddig hozzáfogai az írása-
mért mindegy kérembe akart
~~mindegy~~ az a szerencsétlenül
járt előbbi levél, és enem.
be juthat, hogy azt vala-
hog el kell inteni. Lá-
tom lehetetlen - és nevet-
séges volna emiatt nem
tovább juthatni. Túl ug-
rom rajta. Ne haragudj.
Egyszer végig betűstem nagy
nehézen az egész levelet és

nagyon furcsának találom. Nem a tartas-
mát - az maradhat - de a stílusát - a hang-
ulatát. Nagyon túszelhetett a fejébe ak-
kor. Most megtele van gyászgondolatok-
kal - rettenetes képekkel. Vékem nem szok-
tak előérzelem lenni - remélem hát - ez
csak idegesség. Az "Intérieur" hangulat-
ta ^{képzelt} tudással ^{megérzéssel} sokkal kinézőbb és
művésztlenebb is a villámverő ránk-
szakadásnál. De nem akarok erről be-
szélni, ez az írás éppen idegesség-lever-
tő v. inkább az idegesség más irányba
terelése akart lenni. Vém csak az, nem.

Az, hogy neked írok éppen így és éppen most,
és hogy senkihez a világon nem tudnék
most így szólai, - sírva - elkinorvajonni,
elég excuse az előbbire - de még így
is - kérlek - bocsáss meg. MTA FIL. INT.
Lokács Arc.
Így - hát az előbbi illetve a "zöld" le-
veletről mégis akarok beszélni - Kár volna,
ha így egészen elvenne. Többek között
az én nagy változásomról írok benne.
Arról, hogy milyen másképpen látok
most minnyire át kellett értékelnem min-
denkit, hogy felsicomartam az ember-
met, minnyire megkunyáskodva diktá-

lás után láttam őket és
menyire nem mertem őket
"puátán" így ahogy van-
nak értékelni szeretni. É
hozz menyire elnegyed-
tem mellette. Art érsem
mindenemet odaadtam.
"Belijük szerettem" minden
gondolatomat vágyamat
érzésemet. É így tovább
ittam ezet most - mondtam
neveket. mondtam ese-
ményeket - tényeket: Ha
ezen menyire nem ver-
nek, és nincs is mit, mert
nincs "tőnép". Lara vagyok
"nejjelölő." stb. Merjem
art mondani: voltam?
Ha azuk most ért. Ami a
fontos, hogy enembe sem
jutt valakinek erről be-
ni, csak nekéd - és hozzá még

1912. nov. 22.
Így is - mihar már megöt-
tem van egy kicsit, bágyas-
ság te tud. Azért is, mert
- és ezt is megírtam - te
bágy az egyetlen ember
aki nem változott. Te
egy maradtál - itt nem
volt semmi baruság.
Hogy ez mi nekem ^{most} art
nem tudom - tudhatod-e;
nekem valami csoda,
valami - amire térdem
állova tudnék megkönni
ni. Érzésem, semmi sem
mics egy fölt, nem i-
rog meg semmi bennem,
még a legmerészebb pró-
bákra sem. Oh ez min-
dig nektek len!

De, hogy így van art te csi-
váltad, ahogy te szóltál és
szólt hozzá, ahogy te

álln' hozzám, ahogy te nem sörpör
el engem, ahogy te faki minden
ismerőseimnél - barátot már alig ve-
rek mondani a legtöbbször és
nemcsak az "én emberem" (Köszö)
"barátom" vagyis tart engem úgy, ahogy
semmi sem tart. Az egészt elé'kemet
visszatálatom ebben és még bűnké
is tudok lenni. Mindent amit régen
adtam és akartam adni, az megvan
az nem fontos ki az 12-ás porosan
megszépült a barátságodban. Ezer
millió szép dolog jut az emléke-
nek nyomára. MTA FIL. INT.
Lukács Arc. Te kérdésed fo-
gód - mi történt? - mi volt? Len-
ni Gyuri - a világom semmi. Az
ország tovább írja "keves" leveleit,
teretöket, amelyekre mindig kö-
tőbban - ritkábban "terelmenesen" fe-
lelek - meggyőződés nélkül - mert "kö-
minden; mi keveset bérletünk és en-
nek a dolognak vége volt, amikor
vége volt és ez jó és szép. Én talán
neki és mindenkinek köszönhetem, ha
ugyan köszönhetem, hogy fel nyitottam a

a szeméremet. En őt meg-
határolva szeretem tovább, és
kötelességem és ő megérdem-
li, mert nem rontott "el",
mert jó volt és mert azért
tovább mondhatom, hogy
velem a férfiak "jók" vol-
tak és tiszteletsek. Lehet,
mert idejekorán tudtam to-
vább menni. — Jobban
érzem magam. Most alud-
ni fogok menni. Ugy lát-
zik, ez a levél nyugtala-
nitott és erőszakosak ki a-
kört törni. Sokat tudnék
meg beszélni, de most körben
fotog minden egy körül.
Jó hozzám Orsós, gyakran
lejön hozzám beszélgetni, de
jelen, hogy nem sokára meg-
len, hat. i. szerelmem lesz a do-
logból, nála — Vem jött a vi-
szaküldjem-e a kritikát a Frank-
furter? — Ból. Sokat beszél de ke-
veset a dolgot - kölad - és utánaz.

Heidelberg.
Hferstrasse 8a

Herrn

Dr. Georg v. Lukács

Vénetország!

: #Bauer Preced

Feketeas n. 22. II. 24.

1912 nov. 22.

Béged 1912 XII/12.

Kedves Gyuri, nagyon köszönöm
a könyvet és a leveledet. Azt tud-
tam, hogy szeretettel fogod fogadni, lát-
ni fogsz, tudni fogod, nem az én válto-
zásaimat (amelyekben - egyszer már mond-
tam ilyesfélét - nem hiszek) hanem,
hogyan miért irok neked így - ahogy ir-
tam. Valamiről okok és érzésközlés-
ről való "vibrációt" kíváncsi vagyok
v. érteit akartam. Megadlak - tud-
tam, hogy csak föléd kaphatom - és most
még erősebb bennem ez a hozzávaló
érzés. Nem akartam semmit,
levelem akár meg sem kellett volna
említened. - Én nem vagyok az - aki te-
ged a "Gerüst" mögött kikíváncsi-
lak, ezt tudj! Itten valahogy a kez-
detet fogva tudtam. És tudni, hogy
lehetnének olyanok és kíváncsiak. De
én, én senkit nem tudnék az ilyen "ge-

küszökök mögül ki rakítani. Az imád-
kozás, hittel való csodátevés ide-
jének vége van! Majdnem azt mon-
dani, hogy nekem is vége van velük.

Amíg a mordulatlán áhitat aszo-
nya vagyok, hogy levél mellett ülve
mondat - mondat után erőakkal kell
~~az~~ újból az íráshoz fogynom és nem
az "imádságaim" jönnek a papírra,
mert minden élő érzésben rajzolódik
előm és valahogyan az "én" szavaim
leírhatatlannak. Ezek a furcsa meg-
csoukításai egy meleg élő érzésnek
és átadásnak, egy emberrel való
lévelről való együtt létünknek — ezek
a leveleim csak azért íródnak mert
híven azért benélni kell. Az ember ki-
sírja magát azoknak a mellére borulva
akiket szeret és akik helyet adnak neki és
a dologban utóvégre nem a "sírás" a
fontos. Ezt olyan kevesen tudják.

Nagyon kíváncsi vagyok attól, hogy a "zöld" leve-
let újra leírjam és elküldjem. Olyan ide-
gen már a hangja és orvosi - perae azért

igaz. É aztán - talán abból sem tudnám
meg többet. Félek nagyon érdekesnek ál-
lítottam be a dolgot - pedig igen egyszerű.
Tudod - hogy én ilyen "emberi vál-
tozásokban" nem hiszek. Ez egy életpé-
lya, amelyhez igaz - amíg eljutottam vol-
na, és nem is változás - csak "felsőbb-
osztály" talán - ahova az ember ne-
gyedszázados korában eljut. Az aszo-
nyoknak furcsa megvetése a lányok-
ként nagyon "minderwertig" ám, ed-
dig nem tudhattam és túlságosan merény-
felénk, csoda előtt álló megadással
az ő csendes megvetésüket! Ismerem, de
szegény csoda az "aszony" - csoda -
és milyen gazdag csoda a merény-
csodája - amely lányoknak éppen úgy
megnyitja és amely már halódik ott
ahová az aszonyok vésznek. Itt regé-
nyeket értek - annyit de annyit!
Hívd el - annyi "aszonyos" van létezésé-
ges "lányokban" és annyi lányos, tin-
sesseges "aszonyokban". Úgy keveredik és
a határok olyan elmosódottak. Én már
valahogyan sohasem lelek nagyon "aszony"

és vannak lányok - akik mindig „aranyok” voltak. Az egész dolog nem olyan fontos és azért beírtam róla és fogokról is még annyit beírtam - mert mindent mégis ezt látom. Edith (Máli) csendes megvetése - furcsa solidaritása - néha ellenem. - Egyszer fantasztikus, hogy mi mindent látok! Ők nagyon - egészen asoronyok - mindig azok voltak. Látod a nagy naktatót körülmények? Én Edithet nagyon szeretem - de másképpen és a fő lényre összpontosított jellemi főlényre. ^(nagy sokszor) Olyanok és más - voltak. - De mindig máskor többet és másokról. Még csak egy megjegyzésem van. Bocsiánatot kérek, amíg levelét meg edre nében magadrol beírtam. Én magamról beírtam folyton és avval a megjegyzéssel, hogy ez természetes és fontos és te erre vagy kíváncsi. A te leveleidben te - Te vagy fontos és nem én. Erre te talán azt mondod, hogy én lírikus vagyok - te meg exact fudor, és hogy én rólad nem beírtam - nem érthetlek hozzá viszont te rólam igen stb stb. Ezt azonban eleve nem fogadom el és én a leveleket még

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Heidelberg
Uferstrasse 8a.

Herrn

fr Georg v. Lukács

Reinhold!

Abt: Hauer Prege

Feketesau. 22. II. 21.

Ungarn.

1912 dec. 12.

L44L3 - 108/95 Szeged 1913 II/9

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Sílenem - most - hogy újra elottra
som utolsó irátok látom csak
hogy milyen eléggé el nem írt-
ható vétek - mulasztás - vagy
minnek nevezem - hogy eddig
várakozlak levelemmel. Védve
jó gyuri bocsás meg! Igazán
bűnbánóan - kislányosán bocsá-
natokérve jövök. Ami nem kis
lányaas ebben az az: hogy min-
dent belátok. Igazán hiába csová-
lod a fejed - én mindent belátok;
- ~~innen~~^{itt} az én gyengeségem titka
- innen ered minden erőtlensé-
gem, mulasztásom. Én nagyon
jól tudom - hogy vannak leve-
lek - amelyekre bizonyos időn

belül - amiig melegek - való-
ni kell - nagyon jól tudom
mindenről amit nem kell, nem
nabad, nem illik, nem való
nem szép csinálni - hogy nem
kell - nem illik stb. amikor
csinálom v. legalább is rögtön
utána tudom - nagyon jól tu-
dom - és mégsem javulok meg.
A martyrok érezték határozottan
csak hogy ők boldogabbak és elé-
gedettebbek lehettek. Már ember
a meggyőződéséért és nagyszerű
jószágáért - én meg öltés rokk
tulajdonosságaiért, és gyengesé-
gemért fogok elvéresni v. va-
lami csúf halált szenvedni.
Ez jaj! még csak meg sem fogok
dicsőülni ebben a negatív reut-
sében. Látni - ezért a viganta-
lásáért oldozs fel - sőt még
vigantalg. Ez sem illik és nem.

leltem azt hínem. És azt is hiszem,
hogy nincs az a dolog - amit velem
be nem lehetne láttatni.

De, plaisanterie à part - és minden
lustaságtól - idegességtől - rejtve
indisposícióktól is eltekintve - ma-
nak (ritkán mintén) még könnye-
ben tudtam írni. Mikor a levél
elő leültem valahogyan a mon-
dani valóik olyan távol voltak, el-
múltak már mind - Kijöttek belő-
lem már az is. Leírtam őket már
meggyőződés nélkül - emlékezett
ha nekem akartam írni nem tud-
tam semmit végiggondolni - olyan
elevenen ártoborgott minden be-
nem, sora nem leve. vagy csak
egy nagy érdeke beleoldódva:
amikor azt érzi az ember - most
főleg leges írni. Valahogyan ha
horrad akartam írni - mindegy
nagy felidőződöt a keményen
olyan elevenen lett - amely az elő-
terbe jött és én elfűnkelttem

Ugyanem mintha beleakartál volna
szólni az írásaimba - vagy mintha
már mindent tudnál volna. Ugy
kellett hát várnom kedvbbé érdekes
napokat. Szeretném tudni mit
csinálsz. Mindig szívesen magam
ha véletlenül valaki megkérdesi mit
csinálsz - és nem tudok rá felelni pon-
tosan. Ugysem felelnék rá pontosan
de a szöveg azért van tulajdonké-
pen, mert ^{én} nem tudom - hogy mit ci-
nál - és olyankor látom csak meny-
nyire szeretném tudni és fontos volt
na nekem - és magam előtt szí-
gyellenem magam.

MTA FIL. INT.
Lokács Arc.

Én nem csinállok semmit - illetve
kevésbé arát adok - egész nap
és úgy el van darabolva az időm
hogy nem tudok vele mit kérde-
ni az este - hát azok megvolnának.
Csak hogy én este felnyolborkor
lepek kén a munkáimmal (Kivé-
tel nélkül minden nap) len fel
kilenc mire mondjuk neki üste

1913. február 9.

lek egy levélnek v. könyvnek.
De akkor aztán kijön minden:
idegesség - fáradtság - unalom
- a magam ügyei - amitől ide-
gen könyvek nem férnek el
- még háztartás is - szerelmi-
barátság - mindent 9-től éjfélig
kell elvégezni - esetleg addig
sem. Mert ezembe jut - hogy nem
fogok tudni aludni - hogy még
idegesebb leszek és akkor az o-
rgazsággal egy órát aldosok
és már 11 órakor így kezdem ál-
ba kerülni. Jól - majd elfelej-
tettem - összes hársadalmi kötele-
zetemnek is olyankor terek
eléget - ami helyenként szintén
2-3 - néha azonban csak egy
- nem igaz - mindig 3 - estét
jelent - és abban sincs kösszónak.
Fő alvató szer - ez mégis és va-
lamit. Egy kicsit elkeseredem,
mert igazán ideje volna már

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

MTA Fil. I.
Lukács Ar.

valamit tanulni. Kérelmük -
vel oly lassan haladok - oly
sok mindenes napok - ha
van egy jó óráim - hogy sok is.
Azért hoztam jó az Yster-ue.
Kém használnak a dolgok, na-
gyon sok munka nélkül is
és főleg délelőtt is - hozták
jön magától - ami hiányos.
Ésért nem is nagyon duzzad.

Véha art érzem - fűszereket
Kaptam azért a kevéért, a-
mit csak - Unberufen! Ne
vedd el főlem Uram - de
engedd meg - hogy lehetek
erre többet!
Herbert lenni volt most va-
sárnap. Kérselheled mennyire
örültem neki. Véha art sajnál-
tam - hogy testvére vagyok -

mert Kültüben sokkal jobban és
dekeldeu volna - és Körülmenye-
sebben töredőket volna velem
mint idegen nővel - medr-
nummal. Lőf - félek - pesti r-
gyemmel is körülmenye sebben
foglakozna. Bár így is holdbő-
sorra igérte. Később én is kö-
molgan akarom és borsantó sta-
lódás volna - ha nem sikerülne
Március - esetleg áprilisban
felmegyek Pestre - és elmege-
mindenkivel - akiket remél
lek valamit. Ecles apádhoz
is - akkor majd meg foglak
Kérni Később elő-
Mivel jobban közeledik az idő
amúgy jobban félek - hogy nem
lesz meg - pedig az most már
baj volna. Kérlek - Kérlek a-
Rendbe is - az én gyenge
akaratommal nem jár alás

Más babonából sem merem his-
ni - és nagyon akarom - csak
felve - engedelve.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Más újságot nem tudok. Jó
barát - mitkor foglak tegező
látni? Mindig jobban és job-
ban örülök az együtt léteteknek
- szép - nyugodt - mindenem túl
lévő együtt léteteknek - ahol az em-
ber ~~min~~ annyira mindenfelé
lelem nélkül beszél - mintha ma
Kosma. Most mondok valami na-
ivat-de hiszem: - én immen gondolom,
hogy nagyon - hihetetlenül - okos vagy
- bölcs - Ah nagyon ostoba
vagyok - elment, éjfél. Az oroszom
épen ma itt Árszából - ott volt
de visszajött - nem bírja ki - Itte-
nem - hol van! ? Oroskár elég gyak-
ran jön el - szombaton is el fog
jönni - nagyon örülök neki.
Vagy szeretettel Hilda, nagyon fogom
várni leveled.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Heidelberg
Uferstrasse 8a.

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Heinrich

Abt: H. Bauer Legece

Feketesas u. 22. II. 21.

Ungarn.

1913 Febr. 9.

Kedves, jó Gyurim,

Úgy látszik ez már nem lehet máskép! Akarok - akarok éni, és annyira kellene! Nem tudom mi ez. Úgy látszik addig kell várnom, amíg lehetetlen tovább várni. Hogy miért épen ma este? Amikor a legnyomorultabbul érzem magam, amikor nincs sehol számomra ^{hely} "nincs", ott-hon" - minden inog, fáj - akkor úgy látszik menekülök - horzád - megfőztek - mint az egyetlen nyugvó-biztos pont az életemben. A te furcsa emberfeletti nyugalmad vagy inkább bölcsességed olyan nekem mint egy hívőnek a templom, egy oltárkép, ahol "diimádossa" magát - ahova vissza-

MTA
L. 12
térhet - amit nem vehet el föle senki.
És én sem becélek sokat magamról,
amit mondok naiv, ügyetlen, min-
degy ugyanaz - primitív és mégis
valószínűen ima -, mert a mögöttem
háborgó dolgokat megértik és jóvá-
gósan elfogadják. Az ember utóvé-
re mindegy ugyanaz az imát mon-
ja, vagy kettőt - hármat, mindegy
másért - a senki azt megértik
ugy-e? Ha Miatyánk v. Jézus
v. más - ők tudják miről van szó!

Én ezt most egy kicsit nagyon furesánnak
találom bevezetésül akkor - amit mon-
dani akarok - t. i. nagyon sok tárgy-
lagosan referálni való dolgom van.
Nem baj. - Először két voltam Pesten,
és újból kaptam egy biztos ígéretet
Wildmértől - amely alól arcátlanúságot
na magát kivonni. Jógoróddal bené-
lem színtén, (Micsit természetesen meg-
fogtam) ő nagyon kedves volt és megígér

De, hogy Wilhannel benélti fog, és ő is ad-
ta neki oda oklevelemet - előjegyzés ve-
gett. Eredményt még nem tudok, most
máj 20-án - ha lehetséges - felmegyek
újra a matiné-ra - és akkor remé-
lem megtudom. Te nem jössz el a
matiné-ra? Olyan nagyon jó volna
ha ott lennél - elekirtna attól - hogy ta-
lán érdekes lennének Balássék mekny-
re ömbúének neki - én is valahogyan
így fogom érezni - hogy fogom és o-
koni volt elmenni - amit így tudja
Isen - nem nagyon érek. Viszont ne-
ked ez azért ne legyen ok, amit Kü-
lönben feltételesek is - ezt csak így
mondom. Olyan sok mindent szeretnék
neked mondani - amit leírni furcsa
és nehéz - és engem talán még előtte
is rossz rímbe tétetne fel. Különben
ettől nem félek - már csak azért sem,
mert a „magafeketés” eredményét méltá-
nyolod ill. - hogy átlátod. És a nyáron?
Nem hiszem - hogy elmennek - nem le-
het - minek magyarázni. De nehozzart
hidd, hogy nagyon furcsa v. érdekes dolgok -

ról van szó, mégis beérlek róla így. Az én
Özkarra való barátságom (akit sem Edith
sem Herb. nem ismerhetnek és elvise rosz-
barátaiak) nagyon messire ment - vala-
hogy szerelmű lett belőle - bár én ezt a
pöt sohasem merem firta belkiismeretem
leírni - mert nem gyakoriak a percek,
amikor ez egészen igaz - de hát a dolgok
el kell nevezni valaminek és én ziversen,
nereleltel nevezem - hisz így vágytam rá,
és csak az fájt, amikor nem illik rá.

És hát most itt állok: ő szeret engem -
én szeretem őt - és ezzel valahogyan
amúgyra magamra maradtam - amúgyra
egyszerűségeim - és azonkívül is olyan
komplikált történet. Ulegint fogtam ma-
gammal valami küssősz közt - amiben van
legalább sok - sok jó is. Igazán van. Há-
látlan volnék, ha el nem ismerem.

Desben nem volt jó. Olyan idegen volt - és el-
szakadtam - másfelé akartam - és nagyon de-
paytée - nek éreztem magam.

Most meg itt ülök idegetelen, fogfájással és re-
scentő félelemmel közt - hogy, hogy meg fog kinosui
holnapra fogorvos. Szomorú dolgok történnek itt
és én sokszor vagyok síró - gyászos emberek kö-
zött - v. magam - ami ritkán jobb. Itt küldök
egy képet - ami közelről nézve nem jó - de meg-
szívesít elég jól hat - persze amatőr felvétel. Andrá-
sik (öt ismerem) hol jelent meg? Lokosor melyik nemi-
társát néztem.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Heidelberg
Keplerstrasse 32 I.

Herrn

Dr. Georg v. Lukács

Venerabilis!

Ungarn.

Abt: Hgauer. Reged

Feketesat u. 22. II - 2 t.

1913 apr. 6.

Beged 1913 IV/24.
LHV 3-108/97

Kedves Guri,

Szörnyű sajnálom,
hogy nem találkozhattunk
főbbé és igaz - hogy két-
főn maradhattam volna,
de valami nagy kegyet-
lenség - kifizetődés. féle-
- amit baklövés után én
az ember - vitt el - ego-
nem szeszély szerint Pest-
ről. Nagyon reméltem,
hogy szombat este - annyit

panaszoktól és egyáltalán
ban annyira elégedetlen vol-
tam magammal - olyan bi-
saluattal mindenki iránt
hogy nem bírtam ki. Szókim-
váltott. A hölgy d. e. se segí-
tett volna - én zavarban let-
tem volna - ~~se~~ tekintve hogy
én mindig "jó minden aká-
rok előtt példának" és az én
elkövetett hibáim, engem vir-
nak tovább - míg ki nem lö-
döt valami belőlük. És én
nem bírtam ki - hogy se ide-
genül - "Kritikával lép" eleme
- hogy "megváltozról" - hogy ca-
lódjal bevenem" és ~~xxxix~~ és
kísértett folyton - ezért - ez
előtől nöktelem. Nagyon korán
éreztem magam - annyira
kívül "állítottuk" (nem állóug)
annyira befokodottunk - fu-
dunkok nélkül - Ugyar az
mikor az ember minden nava,
minden mozdulata más - mint
a milyennek akarta - ránta - min-

deu elér az irácnyától.
Mint a vitustáncos^{ok} fel-
kivítustáncos! Na - elég
volt. MZA FIL. INT.
Lajos Arc. Meddig marad
Pesten - így kieme még
egy pár napig-nem? Ezen-
túl sokat fogok neked ír-
ni - neked írva - nincs ró-
gymu megakadnak - nincs
"következő mondát" - amin gon-
dolkozni kelleme - olyan meg-
könnyebbülés ez - mint egy
sírás! Mikor - hol ír a ma-
tinéén? Art elakarom olvas-
ni. V. nem ír? Főgond na-
gyon kevés volt - megig érte
ha Wildnerrel benélt - értesít
nagyon "uri ember" - azon a ho-
gyan "prolegát" kijön. Külön ha-
la jár azért - ha az embernek a ké-
rest" így megkönnyítik. Micsit
csókolom! Melyik nerekkel üdvözlöt #160

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Városligeti fasor 20a.

Dr. Lukács György
Úrunk

1913 apr. 24.

1913 máj. 19.

Te áldott - Kösdönöm - hogy így
írtál - és hogy most írtad ezt
nekem. Ez az utolsó leveled
olyan áldás - olyan mennyei
jó volt nekem most - amikor
olyan sötét minden és Kinc
Reserves Kinclovás a nappal és
éjjel. Terveiből áll az egész eu-
gum mégis öszezár. Itt fog hag-
ni O. - el fog hagyni - talán
már vége is van mindennek,
még nem tudom. Visszajött a
régí asszony - kebb - dúsabb
nőnem. Én nem tudom mire vol-
tam jó - miért írtad - lehet-

séges - hogy velem ilyenek tör-
ténhetnek. Én nem tudok mos-
dulni - én nem tudok kéms-
- alázatós lenni - férfit leköt-
ni. ^{Megis} Babad - rabad - mind-
azok után amit voltak, ennek
meg történni? Babad a sor-
nak valakit így dobálni férfi-
tól - férfies - kegyetlenség - kegy-
nerítők. Vagy mindörökké ma-
gamtól - irigysége. Én - aki az
őző kévalóságának zánom-
erzésemek - kellemet - aki olyan
véres komolysággal megyek bele
minden útba - minden játékba
aki így tisztelen linden állva
art az érzést aminek hordozója
lettem, függetlenül talán attól,
hogy érdemes v. érdekesen kapja,
aki viselkedés érte minden követke-

ciát - minden áldozatra készen -
nem engedem - hogy változom - ha
elfogadok cserébe érte - aki kezem
lenül megsemmisül érte - változom.
mel - előre tudva - miért - mi-
ért történhetik és meg vele?
Miért történik az én életemben un-
dó kétféle ami összeharptóának
lőtt - miért nem tud valaki
szépen - természetesen kitűnően
kielemezni magát? Miért - miért
kinek tartogat engem az é-
letem? Mit kell nekem még ten-
nem - én aki nem akarok sem-
mit - nem tudok semmit lenni?
Egészen összedaravodom - nem
várok többédfiatat - kegal-
mas - nekem bírom - az ilyen
örömyű - kivételű újake-
déseket. Olyan nagy a világ
amely az ember, a jó, a népe-
lyan vágyva nyitott ki kar-

85/1807-47177
járnat utána - hol a réz, a
part? - ok hogy újra legerre
kellett szállnom! Folyton víz-
nemek - én nem akarok való-
- faj a víven a nakadótis min-
den bűcsűmél - annyit - Este-
nem se tudod - annyit - annyit
hagyni mindég ott - annyi ra-
kad el belőlem / és marad vissza.
Mi marad még belőlem!? Egy vi-
lágitó pont, egy táman egy léte-
ző - reális - élő - el nem tagadható
változatlau van az életemben: te
és a barátságod. De, áldott éle-
tünk faradt - elkiwott - romo-
ru - ideges vagyok - csak még
lények. Vanak még ferméretes
Rölelők - érzések - annik jók - csilla-
pitők - ilyenkor olyan melegem buso-
nak fel - nerekem anyámat - testvé-
reimet - lelkemnek testvéreit - de
artán minden még elsötétült vígan-
talan - vigan-talan! Nem jó még élni, de
teljesedik be a történet. Vagy még nerekem
Hilda.

Heidelberg

Keplerstrasse 32 I.

Herrn

Dr. Georg von Lukács.

Viemersdorf!

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Abt: #Bauer Peged.

Feketes u. 22. II. 21.

Wipar.

1913 máj. 19.

Matt Fisher
not - certain day, under no-
Magnum folder paper
627 1913

To Gurnie,

NIA FIL. INT.
Lakewood Ave.

Jó volt a leveled,
talpra állított. Min-
degyok, mindegy ide-
jében jönnék! Igén-
em is hinek - mon-
dom magamnak min-
degy - igaz - hogy a vé-
gém elcsirnom magam.
Nem tudok még előre-
látai - fal van ott, si-

várság, néptelenség - őregség - még most
hosszú a remény - talán a sok várásból.
De lesz - jönnifog-oh mond - mond! Még
ittam navaidat. Még vannak tinta öre-
nők: - a te navaid - a te mostani hosszú
jövésed - hited - hogy látan engem. Mi-
lyen tinta örege volt ez - a Könyve-
kig - valami nemt érzés jött - Könyve-
kem át mosolygás - lemondani tudás, kö-
telesség érzés - ilyenek - ezek elhi-
igen! De nem tudom firtán mi ez,
nem látom, - felvillanások ezek. Most
nagyon nagyon fáj a szívem, gyötreődöm,
nem tudok még mindég semmit - egy sor,
egy szó nem jött. Az asszony nincs ott nála
mirel jött el - nem tudom. 10 küldte - e - &

Salán küzd értem,?
nem ró - annig egészen
nem jöhet? Vem tudom
nem tudom. V. vége,
van és Kincéletből v.
gonoszágból - durva-
ságból, mostságból
- eser motivum - férfi
motivum lehet - nem
ró? Vem tudom.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Szerekszem nem
dokat égyedül lenni
nem brok most - gon-
dellenek népetük.
most magányomat.
Furcsa megadózást
négyent ezek néha.
Oh nem az „itt hazáért”

1913 máj. 29.

nem - azt bűn kén,
emelt föl a tudom
viselni ha kell majd,
De talán - hogy ez emy-
nyire letör - hogy emy-
nyire helyet tudott fog-
lalni életében - hogy
emmyre minden és
egyet-érték fölé he-
lyeszkedett és min-
dent behelyezett ott.
Ez talán nagy kicsi-
ség - gyengeskég. Több
nemesség - lemondani
tudás kelleme talán.
Az ember vagy tudjon
meghalni ilyenért v.

ha nem tud - tudjon elmesni - ne en-
gedje magát elborítani az ilyenek-
sől - akkor az ne legyen "fődolog".
mert sok ilyen elmesny és nevetéses
lesz minden - még a mult is. Aszti-
szem - ha valamikor tinta fejjel előre
fogok nézni fudri és akarni peretui
újra, ha újra jön a fiatalvapom - félve
fogok az újjára rálépni és hallgatósnai
fogok nem e hallatork a végérőf vala-
homonan gúnykacaj - és meg fogom ma-
gamt vetni - annak olyan percek. Vagyon
mételges az ilyen erőszakos kakadás.
Pedig ha igaz jó belemérek a dologba, ér-
tem és azt képelem nem jöhetett máskép
mint a köz valami soha semmi sem jöke.

lett más képen munita-
hoz jött - mert én egy
lépést a soromban nem
tenek magamtól. Je
suis folcieriement
faible - Egy kínzóan
tudatos és öntudatos
nővényei életet élek.
De elég is - most már
súlyos kínos lak. Jun.
2-án megjöttünk Új-Ke-
gyedre lakni, s ide új a-
zért - én bejövök egye-
lőre napoként) már
előre félek tőle! Kettő-
tő tőle - petroleum, la-
pás magányos esték, tő-
sét kert. Anyagi hangulat!
brrr! Most nem kell. De lakni
a reggelnek népek lennek.

Vagy deretettel halás kildia

Heidelberg

Keplerstrasse 32 I.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Dr. Georg v. Lukács

Reinhold!

Alv: H Bauer Rege

Feketeasar. 22. I. 21.

1913 máj. 29.

Budapest 1915 II/6.

108/100
Kedves jó Gyermek,
Ami I. Mátyás ideig tartott

Vagyis régen akartok
már írni, mert nem hiszed
mennyit, mennyi szerel, el,
mennyi utasodrágyodás!
gondolok rád. Gondolkoodom,
nem-e hülyök, ha azt mon-
dom, hogy nem telik el nap
rádgondolás nélkül, de nem
hülyök. Egy-két napot el-
nézel nap-e - azok hülyétül
elfoglalt, agyongondolgozott na-
pok lehetnek csak.
Olyan ritkán írok, hogy minden

levelen valóra is lehet csak:
hogy bennem nem változt
semmi, változatlanul
ézem, hogy talán eszelle
barátom vagy, - nem tu-
dom - talán nem is aka-
rok utánad embert tá-
lálni - nincs is - nincs.
De könnyű nekem ki-
látni. Sok - sok ilyen
tört el - el is tudnám
mondani szép sorjában
- rég megformálódott dol-
gok ezek bennem - de az
ézem nem érdekes, mint
ha mindent tudna. Látsz,
ez az az érzés, ami oly nagy
biztosra tesz veled szembe,
ami kihelelten áldás és lét.

Két outlet az emberke

MTA FIL. INT.
Lakács Arc.

Csérti vökö most tulajdon-
képen, hogy megmondjam,
hogy feleségül megzek On-
Károly és igazán boldog
vagyok; ~~hadd~~ a legokosabb
amit lehetek. Vagyon szer-
tem őt, - vagyon szerkeszt
vagyok - derék, jó, okos
és kedves. Kicsit különc
nekem az egész, mert su-
dome, hogy sok minden meg-
fog változni, sok minden,
amiről azt hittem, hogy
nem lehet még véltale. Kéve-
set vökö majd őt magam,
és egészen holtbirtokad csak
egyed - fegyed és karóvágy.

irat irántad. A többit nem
is sajnálom, kivésem uo-
dok le. Tudom, hogy népen
éhesek vele - oly finom
és lapintatos és nagyon
szeret. Tavas elején
meg akartam esküdni, az elő-
kérületek megtörténnék; ko-
solásáért, lakásomat mar-
vára és nagyon aritok a
jövőnek és nyugodt vagyok
(ez volt a legkevesebb.) Most
ha nép neven, dupla nem-
si előnével, amit szerkeimre
használtak és nyugalom, vala-
mi ^{az utolsó nap} ~~vegyes~~ - Nem akartam tot-
bet. (Hisz most alig éreztékem. De
karon kívül valakivel és co-
dálatos képen nem hiány-
zik, sőt nehezebb érik.)

1915. Febr. 6.

Ez rövid történet a fel-
nek, a háborús évről.
Az ismereteseim utasítottak
Vem akarok ragaszkodni,
~~h~~ his az én kis életünkbe
igazán nem kapott bele
erősen - de valahányszor
dég arra fordítva a fejemet.
Orvosi munkák, ha be-
leincap. Háborús idején-
seg - azt hiszem minden
ember belefe. Boldog
vágyok, hogy tegyél nem
vittet - nagy igazságtá-
lanság lett volna. Külvil-
gon tudtam hogy nem
visznek - halomra dobja

volna sok hirt, ha nekem
nem kellett volna. Azt
hiszem, ha Oskárt elvit-
ték volna, ill. ha ott meg-
halt volna, fölöttem
volna magam, és csodás
birtossággal érezném és
érsem. Hála az égnek
itt marad. Azt hiszem
jó feleség lesz. Ha eddig
nem voltam feleségem való-
sággal, most átgyűrődtem.

Ugy Gyuri, ha van ked-
ved, oly jó volna, ha
idő után megint levelet
kapni fohás. Vajon az irá-
sod tudom-e még ol-
vasni? Ljenuát sokszor
csókolom. Melleg szeretlek
Helen

Kedves Gyuri
ér a sürgöny
fogadás este jött
már, mondom
a sürgönyhordó, de
nem talált ide az
állat. Sajnálva
hoztamni fogtasat

virulatos fokkal
vulna ele mi-
att.

Yó írtat. Nagyon
sokszor indult

Arlda.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr. Lukács György
Annak.

Tina Kolloda.